

ODPOVĚDI NA NĚKTERÉ OTÁZKY

'Abdu'l-Bahá

Bahá'í nakladatelství, spol. s r.o.

1998

ISBN 80-85478-19-6

© Nakladatelství Bahá'í, spol. s r.o. 1998

OBSAH

Předmluva k prvnímu anglickému vydání z roku 1908

Část první

VLIV PROROKŮ NA VÝVOJ LIDSTVA

1. Příroda je ovládána jedním všeobecným zákonem
2. Důkazy a známky Boží existence
3. Potřeba Učitele
4. Abraham
5. Mojžíš
6. Kristus
7. Muhammad
8. Báb
9. Bahá'u'lláh
10. Tradiční důkazy doložené z Knihy Danielovy
11. Komentář k jedenácté kapitole Zjevení sv. Jana
12. Komentář k jedenácté kapitole Izajášova proroctví
13. Komentář k dvanácté kapitole Zjevení sv. Jana
14. Duchovní důkazy
15. Opravdové bohatství

Část druhá

NĚKTERÉ KŘESŤANSKÉ NÁMĚTY

16. K vyjádření rozumové skutečnosti se musí používat vnějších forem a symbolů
  17. Kristovo narození
  18. Kristova velikost spočívá v Jeho dokonalostech
  19. Kristův křest
  20. Nezbytnost křítu
  21. Symbolika chleba a vína
  22. Zázraky
  23. Kristovo vzkříšení
  24. Sestoupení Ducha Svatého na apoštoly
  25. Duch Svatý
  26. Kristův druhý příchod a soudný den
  27. Svatá trojice
28. Vysvětlení 5. verše sedmnácté kapitoly Evangelia sv. Jana
  29. Vysvětlení 22. verše patnácté kapitoly První epištoly sv. Pavla Korintským
  30. Adam a Eva
  31. Výklad rouhání se Duchu Svatému
  32. Výklad verše: "Mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených"
  33. "Návrat", o němž hovoří Prorokové
  34. Petrovo vyznání víry
  35. Předurčení

Část třetí

O MOCI A POSTAVENÍ BOŽÍCH PROJEVŮ

36. Pět aspektů ducha
37. Božskou podstatu lze pochopit jen prostřednictvím Božích Projevů
38. Trojí postavení Božích Projevů
39. Lidská a duchovní podstata Božích Projevů
40. Poznání Božích Projevů
41. Univerzální cykly
42. Moc a vliv Božích Projevů
43. Dva druhy Proroků
44. Objasnění výtek, s nimiž se Bůh obrátil k Prorokům
45. Vysvětlení verše z Kitáb-i-Aqdas: "Ten, Jenž je Místem úsvitu Věci Boží, nemá Sobě rovna v Největší Neomylnosti"

Část čtvrtá

O PŮVODU, SCHOPNOSTECH A PODMÍNKÁCH ČLOVĚKA

46. Uzpůsobení druhů
47. Vesmír nemá počátek
48. Rozdíl mezi člověkem a zvířetem
49. Vývoj lidského rodu
50. Duchovní důkazy původu člověka
51. Lidský duch a vědomí existovaly od počátku
52. Přítomnost ducha v těle
53. Vztah mezi Bohem a stvořením
54. O původu lidského ducha z Boha
55. Duše, duch a mysl
56. Fyzické a duševní schopnosti
57. Příčiny rozdílných lidských povah
58. Stupeň znalostí, jimiž je nadán člověk a Boží Projevy
59. Lidské poznání Boha
60. Nesmrtelnost ducha (1)
61. Nesmrtelnost ducha (2)
62. Dokonalosti nemají hranic
63. Vývoj člověka na onom světě
64. Stav člověka a jeho vývoj po smrti
65. Vysvětlení verše z Kitáb-i-Aqdas
66. Existence rozumové duše po smrti těla
67. Věčný život a vstup do Božího Království
68. Osud
69. Vliv hvězd
70. Svobodná vůle
71. Víze a komunikace s duchy
72. Uzdravování duchovními prostředky
73. Uzdravování materiálními prostředky

Část pátá

ROZMANITÉ NÁMĚTY

74. Neexistence zla
75. Dva druhy utrpení
76. Boží spravedlnost a milosrdenství
77. Správný způsob nakládání se zločinci
78. Stávky
79. Skutečnost vnějšího světa
80. Skutečná preexistence
81. Reinkarnace
82. Panteismus
83. Čtyři metody získávání znalostí
84. Nutnost následovat učení Božích Projevů

PŘEDMLUVA K PRVNÍMU ANGLICKÉMU VYDÁNÍ Z ROKU 1908

"ODEVZDAL jsem vám své chvíle únavy," pravil 'Abdu'l-Bahá, když odpověděl na jednu z mých otázek a vstal od stolu.

Pokračovalo to stejně jako toho dne; uprostřed hodin práce nalézala Jeho vyčerpanost úlevu v obnovené činnosti. Občas byl schopen mluvit dlouho, avšak často býval po chvíli odvolán, i když by námět vyžadoval více času. Pak uplynulo několik dnů i týdnů, během nichž se Mu nenaskytla příležitost, aby mě poučil. Zároveň jsem však měla dobrý důvod být trpělivá, protože se mi neustále dostávalo významnějšího poučení - poučení z Jeho osobního života.

Během několika mých návštěv v 'Akká se 'Abdu'l-Baháovy odpovědi zapisovaly v průběhu rozhovoru. Nebylo tomu tak za účelem publikování, ale prostě proto, abych je měla pro další prostudování. Zprvu byly zaznamenávány podle doslovného překladu tlumočnicka a později, když jsem získala povrchní znalost perštiny, na základě mé omezené slovní zásoby. To vysvětluje opakování obrazů a slovních obrátů, neboť nikdo neovládá řeč tak, jako 'Abdu'l-Bahá. Při těchto lekcích je 'Abdu'l-Bahá učitelem, který se přizpůsobuje své žákyni, nikoli řečníkem nebo básníkem.

Tato kniha obsahuje pouze některé aspekty Bahá'í víry, jež je svým poselstvím univerzální a má pro každého tazatele odpověď vhodnou pro jeho osobní rozvoj a potřeby.

V mém případě bylo učení zjednodušeno, aby odpovídalo mým elementárním znalostem, a není tedy v žádném případě úplné a vyčerpávající, jak ukazuje obsah, který byl připojen, jen aby naznačoval pojednávaná témata. Domnívám se však, že to, co mělo pro mě takovou cenu, by mohlo být užitečné i ostatním, neboť všichni lidé jsou přes svou rozdílnost sjednoceni ve svém hledání pravdy. Proto jsem požádala, aby mi 'Abdu'l-Bahá dovolil tyto hovory publikovat.

Původně nebyly nijak uspořádány, ale nyní jsou pro potřeby čtenářů zčásti upraveny. Přesně jsem se držela perského textu, občas i na úkor angličtiny, a jen několik málo úprav v překladu jsem provedla tam, kde se doslovný převod zdál příliš komplikovaný a nejasný. Pozměněná slova, která si vyžádala toto objasnění významu, nebyla nijak zvlášť vyznačena, abych se vyhnula příliš častému přerušování myšlenky technickými značkami a vysvětlivkami. Rovněž mnohá perská a arabská jména byla zapsána v nejjednodušší podobě, aniž bych se striktně řídila odbornou transkripcí, která by průměrného čtenáře máta.

LAURA CLIFFORD BARNEYOVÁ

Část první

VLIV PROROKŮ NA VÝVOJ LIDSTVA

1

PŘÍRODA JE OVLÁDÁNA JEDNÍM VŠEOBECNÝM ZÁKONEM

PŘÍRODA je takový stav, taková realita, která náhled spočívá v životě a smrti nebo jinými slovy ve vzniku a zániku všech věcí.

Příroda podléhá absolutní organizaci, určeným pravidlům, celkovému uspořádání a hotovému plánu, od něhož se nikdy neodchýlí. Zkoumáte-li pečlivě a pozorně nejmenší viditelný atom až po taková velká tělesa existujícího světa, jako je Země nebo Slunce nebo další velké hvězdy a zářivé sféry, ať už se díváte na jejich uspořádání, složení, podobu nebo pohyb, zjistíte, že všechny jsou nanejvýš organizované a řídí se jediným zákonem, od něhož se nikdy neodchýlí.

Díváte-li se však na Přírodu samotnou, vidíte, že nemá žádnou inteligenci, žádnou vůli. Například přirozeností ohně je hořet; hoří bez vůle nebo inteligence. Přirozenou vlastností vody je tekutost; teče bez vůle či inteligence. Přirozeností Slunce je záření; svítí bez vůle nebo inteligence. Přirozeností páry je stoupat; stoupá bez vůle či inteligence. Je tedy jasné, že přirozený pohyb všech věcí je nucený; neexistuje svobodný pohyb kromě pohybu zvířat a především pohybu člověka. Člověk je schopen odolávat a stavět se Přírodě na odpor, protože objevuje složení věcí a jeho prostřednictvím ovládá síly Přírody. Všechny jeho vynálezy byly uskutečněny díky tomu, že objevil složení věcí. Vynalezl například telegraf, který umožňuje komunikaci mezi Východem a Západem. Je tedy zřejmé, že člověk vládne Přírodě.

Když tedy vidíte existenci takového uspořádání soustav a zákonů, můžete pak tvrdit, že všechny jsou výsledkem Přírody, když Příroda nemá ani inteligenci ani vnímavost? Jestliže ne, stává se zřejmým, že tato Příroda, která není nadána ani vnímavostí ani inteligencí, je v moci Všemohoucího Boha, jenž je Vládcem světa Přírody, způsobuje, že Příroda projevuje, cokoli si On přeje.

Lidský život je součástí tohoto světa bytí a představuje jeden z aspektů Přírody. Z tohoto hlediska je člověk větví a Příroda kořenem. Mohou pak vůle a inteligence a dokonalosti, které existují ve větvi, chybět v kořeni?

Příroda je tedy ve své podstatě v moci Boha, který je Věčný Všemohoucí: udržuje Přírodu v mezích přesných předpisů a zákonů a vládne jí.1

2

DŮKAZY A ZNÁMKY BOŽÍ EXISTENCE

JEDNÍM z důkazů a projevů existence Boha je skutečnost, že člověk sám sebe nestvořil, naopak jeho stvořitelem a tvůrcem je někdo jiný než on sám.

Je jisté a nepopiratelné, že stvořitel člověka se člověku nepodobá, protože bezmocné stvoření nemůže stvořit jinou bytost. Stvořitel musí mít veškerou dokonalost, aby mohl tvořit.

Může být stvoření dokonalé a stvořitel nedokonalý? Může být obraz mistrovským dílem a malíř nedokonalý ve svém oboru - to jest ve svém umění a tvůrčí práci? Obraz se navíc nemůže rovnat malíři, protože jinak by onen obraz mohl namalovat sám sebe. Ať je obraz jakkoli dokonalý, ve srovnání s malířem je na nejnižším stupni nedokonalosti.

Pomíjivý svět je zdrojem nedokonalostí, zatímco Bůh je původcem dokonalostí. Nedokonalosti světa jsou samy o sobě důkazem Boží dokonalosti.

Díváte-li se například na člověka, vidíte, že je slabý. Samotná slabost tohoto tvora je dokladem moci Věčného Všemohoucího, protože kdyby nebylo síly, nebylo by možné si představit slabost. Slabost tvora je tudíž důkazem Boží síly, neboť kdyby nebylo síly, nemohla by existovat slabost, takže na základě této slabosti se stává zřejmým, že na světě existuje síla. Mimo to v tomto pomíjivém světě existuje chudoba; pak nutně existuje bohatství, neboť chudoba je ve světě zřejmá. V našem světě existuje nevědomost; nutně pak existuje poznání, protože nalézáme nevědomost, neboť kdyby nebylo poznání, nebylo by ani nevědomosti. Nevědomost je neexistence poznání a kdyby nebylo existence, nemohli bychom si uvědomit neexistenci.

Je jisté, že celý pomíjivý svět je podřízen zákonu a řádu, jehož nemůže neuposlechnout; i člověk je nucen trpně přijímat smrt, spánek a jiné stavy - totiž člověk je v určitých věcech ovládán a tento stav ovládnutí předpokládá existenci vládce. Jelikož znakem pomíjivých bytostí je závislost a tato závislost je neodmyslitelnou nutností, musí tudíž existovat na ničem nezávislá bytost, jejíž nezávislost je esenciální.

Stejným způsobem předpokládáme, že vedle člověka, který je nemocný, musí existovat někdo zdravý, neboť kdyby neexistovalo zdraví, nebylo by možné prokázat jeho nemoc.

Je tudíž zřejmé, že existuje Věčný Všemohoucí Bůh, který má všechny dokonalosti, protože kdyby je neměl, podobal by se těm, které stvořil.

Ve světě bytí je to stejné; i to nejnepatrnější stvoření dokazuje existenci svého tvůrce. Tento kousek chleba například dokazuje existenci pekaře, který jej upekl.

Budíž Bohu chvála! I ta nejnepatrnější změna formy nejmenší z věcí dokazuje existenci stvořitele. Může pak být tento rozlehlý a nekonečný vesmír stvořen sám od sebe činností hmoty a prvků? Jak zcela evidentně mylný je takový předpoklad!

Tyto zřejmé důkazy uvádíme pro kolísavé duše, které pochybují. Otevře-li se však vnitřní zrak, lze spatřit tisíce jasných důkazů. Když tedy člověk cítí vždy přítomného vnitřního ducha, nepotřebuje argumenty dokládající Jeho existenci, ale pro ty, kdo jsou zbaveni milosti ducha, je nutné předložit vnější důkazy.

3

POTŘEBA UČITELE

KDYŽ uvažujeme o bytí, vidíme, že nerostný, rostlinný, zvířecí i lidský svět potřebuje učitele.

Jestliže není půda obdělávána, stává se džunglí, kde roste neužitečný plevel. Půjde-li však pěstitel a zorá ji, poskytuje úrodu, která živí lidské bytosti. Je tedy zřejmé, že půda potřebuje být obdělávána hospodářem. Uvažujme o stromech. Jestliže o ně nikdo nepečuje, nerodí ovoce, a bez ovoce jsou neužitečné. Dostane-li se jim však péče zahradníka, začnou tyto neplodné stromy dávat ovoce. Díky obdělávání, hnojení a roubování stromy, jejichž ovoce bylo trpké, rodí sladké plody. Toto jsou racionální důkazy, neboť v tomto věku potřebují národy světa rozumové argumenty.

To samé, co platí pro půdu a stromy, platí i pro zvířata. Povšimněte si, že je-li zvíře cvičeno, ochočí se a zdomácní. Stejně tak člověk, pokud není vychováván, stává se barbarským a je-li navíc ponechán pod vládou přírody, klesá níž než zvíře. Jestliže se mu dostane výchovy a vzdělání, stává se andělem. Například zvířata převážně nepožirají příslušníky svého druhu, zatímco lidé v Súdánu a ve středoafričských oblastech se navzájem zabíjejí a jedí.

Uvažme tedy, že právě výchova a vzdělání podrobuje Východ i Západ autoritě člověka, dává vzniknout skvělým průmyslovým odvětvím, rozšiřuje významné vědní obory a umění; právě vzdělání přináší nové objevy a instituce. Kdyby nebylo vychovatele, neexistovaly by prostředky usnadňující život, neexistovala by civilizace nebo lidskost. Kdyby byl člověk ponechán sám v divočině, kde nespátí jiné příslušníky svého druhu, stal by se bezpochyby pouhým zvířetem. Je tedy jasné, že vychovatele je zapotřebí.

Výchova je trojího druhu: materiální, lidská a duchovní. Materiální výchova se zabývá růstem a vývojem těla, získáváním obživy, materiálního pohodlí a blahobytu. Taková výchova je společná zvířatům i lidem.

Lidská výchova zahrnuje civilizaci a pokrok, totiž vládu, řád, dobročinnou práci, obchod, umění a řemesla, vědu, velké vynálezy a objevy a promyšlené instituce, což představuje neodmyslitelnou lidskou činnost, jíž se člověk liší od zvířat.

Duchovní výchova pochází z Božího Království. Spočívá v nabývání božských dokonalostí a je to právě vzdělání, neboť v tomto stavu se člověk stává předmětem Boží milosti, projevem slov "učíme člověka k obrazu Našemu a podle Naší podoby". Toto je cílem světa lidí.

Potřebujeme tedy učitele, který by rozvíjel materiální, lidskou a duchovní stránku zároveň a jehož autorita by působila za všech podmínek. A tak kdyby kdokoli tvrdil: "Já jsem dokonale chápavý a inteligentní a nepotřebuji takového učitele", popíral by jasnou a zřejmou věc. Bylo by to, jako kdyby dítě říkalo: "Já nepotřebuji výchovu, budu jednat podle svého rozumu a inteligence a tak dosáhnu dokonalosti bytí", nebo jako kdyby slepec prohlašoval: "Já nepotřebuji zrak, protože mnozí jiní slepí lidé žijí bez obtíží".

Je tedy jasné a zřejmé, že člověk potřebuje vychovatele a že tento vychovatel musí být nesporně a bezpochyby dokonalý ve všech ohledech a musí nade všechny vynikat. Kdyby byl totiž jako ostatní lidé, nemohl by být jejich vychovatelem obzvláště proto, že pravý vychovatel musí být jejich učitelem ve všech oblastech - v materiální, lidské i duchovní. Musí lidi učit

organizovat a zařizovat materiální záležitosti, utvářet společenský řád, aby byla nastolena spolupráce a vzájemná pomoc, takže bude možné organizovat a řídit ony materiální záležitosti za jakýchkoli okolností. Stejným způsobem musí lidi vzdělávat, a sice musí v nich formovat inteligenci a myšlení takovým způsobem, aby se mohly plně rozvinout, aby se rozšířilo poznání a věda a aby byla odhalena podstata věcí, tajemství tvorů a vlastnosti bytí, aby se den za dnem zvyšovala vzdělanost a zdokonalovaly se vynálezy a instituce a z věcí vnímatelných smysly mohly být získávány rozumové poznatky.

Rovněž jim musí poskytnout duchovní vzdělání, aby inteligence a chápání mohly proniknout do metafyzického světa, získat prospěch z posvěcujícího vánku Svatého Ducha a navázat vztah se Zástupem na výstěch. Musí lidskou podstatu vzdělávat tak, aby se mohla stát středem božského zjevení do té míry, že se v jejím zrcadle budou trpytít přídomky a jména Boží a naplní se svatý verš: "Učiníme člověka k obrazu Našemu a podle Naší podoby."²

Je jasné, že není v lidské moci splnit tak obrovský úkol a že pouhý rozum nemůže převzít odpovědnost za tak dalekosáhlé poslání. Může tedy jedna osamělá bytost bez pomoci a opory položit základy tak vznešené stavby? Aby se mohla tak vznešeného poslání ujmout, musí se spolehnout na pomoc duchovní a božské síly. Jediná Svatá Duše dává život lidskému světu, mění vzhled zeměkoule, způsobuje vývoj inteligence, oživuje duše, dává vzniknout novému životu, ustanovuje základy, organizuje svět, přivádí národy a náboženství do stínu jediné zástavy, osvobozuje člověka ze světa nedokonalosti a zla a vdechuje mu touhu a potřebu přirozených a získaných dokonalostí. Jistěže nic menšího než božská moc nemůže vykonat tak velkou práci. Měli bychom to spravedlivě uvážit, neboť toto je úkolem spravedlnosti.

Věc Boží, kterou není s to vyhlásit a šířit žádná vláda či žádný národ na světě, byť by to bylo za pomoci všech jejich sil a armád, může jediná Svatá Duše uvést do života bez jakékoli pomoci nebo podpory! Je toto v lidských silách? Nikoliv, ve jménu Božím! Kristus například sám a bez pomoci pozvedl zástavu pokoje a spravedlnosti, což je úkol, který žádná vítězná vláda se všemi svými zástupy není schopna uskutečnit. Uvažme, jaký byl osud tak mnohých a rozdílných říší a národů: Římské říše, Francie, Německo, Ruska, Anglie atd.; všechny byly shromážděny pod jedním stanem, totiž Kristovo Zjevení ustanovilo jednotu těchto rozdílných národů, z nichž některé se vlivem křesťanství tak sjednotily, že obětovaly život a majetek jeden pro druhého. V období po vládě Konstantina, stoupence křesťanství, však mezi nimi vypukly spory. Kristus sice tyto národy sjednotil, ale po čase se vlády staly příčinou nesváří. Chci říci, že Kristus dokázal prosadit Věc Boží, čehož žádný z vládců Země nebyl schopen! Sjednotil různá náboženství a pozměnil odvěké obyčeje. Uvažme, jak velké rozdíly byly mezi Římany, Řeky, Syřany, Egyptany, Feničany, Židy a ostatními evropskými národy. Kristus odstranil tyto rozdíly a stal se příčinou vzájemné lásky těchto společenství. I když po určitém čase vlády tuto jednotu zničily, Kristův úkol byl splněn.

Onen Učitel tedy musí svět vzdělávat současně po tělesné, lidské a duchovní stránce a jako učitel Boží musí být obdařen nadpřirozenou mocí. Jestliže nevykazuje takovou posvátnou moc, nebude schopen vychovávat, protože kdyby byl nedokonalý, jak by mohl poskytovat dokonalé vzdělání? Jak by mohli lidé Jeho prostřednictvím zmoudřít, kdyby byl nevědomý? Jak by mohl vést ostatní k spravedlnosti, kdyby byl sám nespravedlivý? Jak by mohl činit ostatní nebeskými, kdyby on sám byl světský?

Musíme tedy spravedlivě zvážit: měly Projevy Boží všechny tyto předpoklady, či nikoliv? Jestliže tyto schopnosti a vlastnosti neměly, nebyly skutečnými Učiteli.

Proto musí být naším úkolem rozumnými argumenty dokázat přemýšlivým lidem prorocký úřad Mojžišův, Kristův i ostatních Projevů Božích. Předkládáme důkazy a doklady, které nejsou založeny na tradičních, nýbrž na racionálních argumentech.

Rozumovými důvody jsme dokázali, že svět bytí naléhavě potřebuje vychovatele a že ten musí být obdařen božskou mocí k tomu, aby mohl vzdělávat. Není pochyby, že touto svatou mocí je zjevení a že svět musí být vzděláván prostřednictvím této moci, jež přesahuje moc lidskou.

4

ABRAHAM

ABRAHAM byl jedním z Těch, kteří tuto moc měli a jimž pomáhala. Důkazem toho je, že se narodil v Mezopotámii v rodině, v níž byla Jedinost Boha neznáma. Tím, že odmítl všechny jejich bohy, se postavil proti vlastnímu národu, dokonce i proti Své rodině. Sám a bez pomoci odolával mocnému kmeni, což není ani jednoduchý ani snadný úkol. Je to totéž, jako kdyby dnes měl někdo předstoupit před křesťany Ipíci na Bibli a popřít Krista nebo Ho před papežskou kurií - Bože chraň! - co nejrhodněji proklít a postavit se proti lidem.

Tito lidé nevěřili v jediného Boha, ale v mnoho bohů, jimž přisuzovali zázraky, a tak všichni povstali proti Abrahamovi, na Jehož straně stál jedině Jeho synovec Lot a jeden nebo dva další bezvýznamní lidé. Když Ho nakonec odpor Jeho nepřátel přivedl do krajní nouze, byl nucen opustit Svou rodnou zemi. Ve skutečnosti Ho poslali do vyhnanství, aby Ho zlomili a zničili a aby po Něm nezůstala ani stopa.

Abraham potom přišel do Svaté země. Jeho nepřátelé se domnívali, že vyhnanství povede k Jeho zkáze a zhoubě, protože se zdálo nemožné, že by člověk vypovězený ze své vlasti, zbavený svých práv a utlačovaný ze všech stran mohl uniknout záhubě, i kdyby byl králem. Ale Abraham byl pevný a prokazoval nezvyklou odolnost - a Bůh učinil toto vyhnanství Jeho věčnou slávou - dokud nenastolil Jednotu Boží v polyteistickém pokolení. Toto vyhnanství se stalo příčinou požehnání Abrahamových potomků a byla jim dána Svatá zem.

V důsledku toho se Abrahamovo učení šířilo za její hranice, mezi Jeho potomstvem se objevil Jakub a Josef, který se stal vládcem v Egyptě. Následkem Jeho vyhnanství povstali mezi Jeho potomstvem Mojžiš a bytost Krista; objevila se Hagar, z níž se narodil Izmael a jedním z jeho potomků byl Muhammad. Z Jeho vyhnanství vyplynulo, že se mezi Jeho potomky objevil Báb4 a také Proroci Izraele se počítali mezi Abrahamovy potomky. A tak to bude pokračovat navěky. Nakonec se důsledkem Jeho vyhnanství dostane celá Evropa a většina Asie pod ochranu Boha Izraele. Pohledte, jaká je to moc, která umožnila Člověku prchajícímu ze své vlasti založit takový rod, nastolit takovou víru a šířit takové učení. Může někdo tvrdit, že se to stalo náhodou? Musíme být spravedliví: byl tento Člověk Učitelem, nebo ne?

Mělo-li Abrahamovo vyhnanství z Uru do Aleppa v Sýrii tento výsledek, uvažujme tedy, jaké budou důsledky Bahá'u'lláhova vyhnanství, při němž byl postupně poslán z Teheránu do Bagdádu, odtud do Konstantinopole, do Rumélie a Svaté země.

Pohleďte, jak dokonalým Učitelem byl Abraham!

5

MOJŽÍŠ

MOJŽÍŠ byl dlouho pastýřem v pustině. Navenek to byl Člověk vychovaný v rodině despoty a lidé Ho znali jako muže, který spáchal vraždu a stal se pastýřem. Členové vlády a faraónovi lidé Jej nenáviděli a ošklivili si Ho.

Tento Člověk osvobodil velký národ z řetězců poddanství, upokojil jej, vyvedl z Egypta a přivedl jej do Svaté země.

Tito lidé byli pozdviženi z hlubin ponižení k výšinám slávy. Žili v poddanství a stali se svobodnými. Patřili k nejzaostalejším národům a stali se nejmoudřejším národem. V důsledku učení, které jim dal Mojžíš, nabyli čestného postavení mezi všemi národy a jejich věhlas se šířil do všech zemí, takže když chtěl některý příslušník okolních národů někomu chvalořečit, pravil: "Určitě je to Izraelita." Mojžíš ustanovil zákony a nařízení; ty daly vzniknout izraelskému národu a umožnily mu dosáhnout nejvyššího stupně civilizace té doby.

Tento národ dosáhl takového rozvoje, že řečtí filozofové přicházeli získávat vědomosti od učenců Izraele. Jedním z nich byl Sókratés, který navštívil Sýrii a převzal od dětí Izraele učení o Jednotě Boží a nesmrtelnosti duše. Toto učení šířil po návratu do Řecka. Později proti němu povstal řecký lid, obvinil jej z bezbožnosti, pohnal jej před areopag5 a odsoudil jej k smrti jedem.

Jak tedy mohl koktavý Člověk vychovaný ve faraónově domě a známý mezi lidmi jako vrah, Člověk, který se ze strachu dlouho ukrýval a stal se pastýřem, prosadit tak velikou Věc, když nejmoudřejší filozofové na Zemi neměli ani tisícinu takového vlivu? To je opravdu zázrak.

Člověk, který se zajíkal a nemohl ani správně hovořit, uspěl v podpoře této veliké Věci! Nikdy by nebyl schopen uskutečnit toto úžasné dílo, kdyby Mu nepomáhala Boží moc. Tyto skutečnosti nelze popřít. Materialističtí filozofové, řečtí myslitelé, římská velkáni se ve světě proslavili tím, že se každý z nich specializoval jen na jedno odvětví vzdělanosti. Tak se Galén a Hippokrates proslavili v medicíně, Aristotelés v logice a dedukci a Platón v etice a teologii. Jak je možné, aby pastýř získal všechny tyto vědomosti? Je mimo pochybnost, že Mu musela pomáhat všemohoucí síla.

Uvažte také, jaké zkoušky a obtíže vznikají kvůli lidem. Mojžíš srazil Egyptana, aby zabránil krutému skutku, a potom byl mezi lidmi známý jako vrah zejména proto, že člověk, jehož zabil, pocházel z vládnoucího národa. Mojžíš pak uprchl, a posléze byl povýšen do Prorockého úřadu!

Jak obdivuhodně Jej nadpřirozená moc vedla i přes Jeho špatnou pověst při prosazování Jeho významného učení a zákonů!

6

KRISTUS

PAK přišel Kristus, řka: "Narodil jsem se z Ducha Svatého." I když dnes je pro křesťany snadné uvěřit tomuto tvrzení, tehdy to bylo velmi obtížné. Podle textu Evangelia farizeové pravili: "Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku. Jak tedy může říkat: „Sestoupil jsem z nebe!“⁶

Zkrátka tento Člověk, který byl v očích všech zjevně nízkého původu, povstal s tak nezměrnou mocí, že zrušil náboženství, jež trvalo patnáct set let, v době, kdy sebemenší odklon od tohoto náboženství vystavoval provinilce nebezpečí nebo smrti. Morálka celého světa a postavení Izraelitů upadly navíc v Kristově době do zkázy a zmatku a Izrael se zřítíl do naprosté hanby, bídy a poddanství. Jednou se Židé stali zajatci Chaldejců a Peršanů, podruhé se ocitli v otroctví Asyřanů, pak se stali poddanými a vazaly Řeků a nakonec jim vládli Římané a opovrhovali jimi.

Tento mladý Muž, Kristus, zrušil s pomocí nadpřirozené síly starobylý Mojžíšův zákon, reformoval všeobecnou morálku a znovu položil základy věčné slávy Izraelitů. Navíc přinesl lidstvu radostnou zvěst o celosvětovém míru a šířil za hranice učení, jež mělo prospět nejen Izraeli, nýbrž i štěstí celého lidského pokolení.

Ti, kteří se Ho jako první snažili odstranit, byli Izraelité, Jeho vlastní národ. Podle vnějšího zdání Jej přemohli a přivedli do nejkrajnějších nesnází. Nakonec Jej korunovali trnovou korunou a ukřižovali. Ač se nacházel uprostřed nejhlubšího utrpení a bolesti, Kristus prohlásil: "Toto Slunce se bude třpytit, toto Světlo bude zářit, Mé milosrdenství obsáhne svět a všichni Mí nepřátelé budou poniženi." A co řekl, to se vyplnilo, neboť žádný z panovníků na Zemi Mu nebyl schopeni odolat. Naopak všechny jejich korouhve byly svrženy, zatímco prapor Utiskovaného se pozdvihl k zenitu.

To však odporuje všem pravidlům lidského rozumu. Je tedy jasné a zřejmé, že tato Skvělá Bytost byla pravým Učitelem světa lidí, a že Jí pomáhala a posilovala božská moc.

7

MUHAMMAD

NYNÍ se dostáváme k Muhammadovi. Američané a Evropané vyslechli množství příběhů o Prorokovi a považovali je za pravdivé, třebaže vypravěči byli neinformovaní nebo zaujímali nepřátelský postoj. Většinou to byli kněží nebo nevzdělaní muslimové, kteří opakovali nepodložená ústní podání o Muhammadovi, o nichž ve své nevědomosti věřili, že přispějí k Jeho chvále.

Tak někteří zpátečníci muslimové učinili Jeho mnohoženství pilířem své chvály, považovali je za div a pohlíželi na ně jako na zázrak; a většina evropských historiků se spoléhá na příběhy těchto nevzdělaných lidí.

Nějaký pošetilý člověk například řekl duchovnímu, že pravým důkazem velikosti je statečnost a prolévání krve, a že Muhammadův stoupenec během jediného dne na bitevním poli usekl hlavy stovek mužů. To přivedlo kněze k domněnce, že zabíjení je považováno za způsob, jak dokázat svou víru v Muhammada, a přitom je to pouhá smyšlenka. Muhammadovy vojenské výpravy byly naopak vždy obranné. Dokazuje to fakt, že během třinácti let v Mekce snášel On i Jeho stoupenci nejkrutější pronásledování. V tomto období byli terčem šípů nenávisti; někteří z Jeho společníků byli zabití a jejich majetek zabaven; ostatní uprchli do ciziny. Muhammad Sám musel uprostřed noci uprchnout do Medíny poté, co se Jej kmen Kurajšovců po krutém pronásledování rozhodl zabít. Ani potom však perzekuce neskončily, Jeho nepřátelé Jej pronásledovali do Medíny a Jeho žáky dokonce až do Habeše.

Arabské kmeny v té době žily na nejnižším stupni divoštství a barbarství a ve srovnání s nimi byly divošské kmeny Afriky a necivilizovaní američtí Indiáni stejně pokročilí jako například Platón. Američtí divoši nepohřbívají své děti zaživa, na rozdíl od Arabů, kteří tak nakládali se svými dcerami a pyšili se tím, jako by šlo o úctyhodný čin.⁷ Tak mnozí muži hrozili svým ženám: "Narodí-li se ti dcera, zabij ji." Dokonce ještě dnes se Arabové hrozí narození dcer. Dále mohl mít muž tisíc žen a většina manželů měla ve své domácnosti více než deset manželek. Když tyto kmeny bojovaly ve válce, vítězný kmen zajal ženy a děti poraženého a zacházel s nimi jako s otroky.

Když zemřel muž, který měl deset manželek, synové těchto žen spěchali každý k matce toho druhého; a jestliže jeden ze synů přehodil svůj plášť přes hlavu manželky svého otce a zvolal: "Tato žena je mým právoplatným majetkem!", stala se nešťastná žena naráz jeho vězenkyní a otrokyní. Mohl s ní naložit, jakkoli si přál. Mohl ji zabít, uvěznit ve studni nebo ji bít, trápit a mučit, dokud ji nevysvobodila smrt. Podle arabských zvyklostí a obyčejů byl jejím pánem. Je zřejmé, že mezi manželkami a dětmi jedné domácnosti musely existovat zášť a žárlivost, nenávist a nepřátelství, a je tudíž zbytečné dále hovořit na toto téma. Uvažte znovu, jaké byly podmínky a život těchto utlačovaných žen! Zdroje, z nichž tyto arabské kmeny žily, sestávaly navíc z plení a loupeží, takže se neustále účastnily bojů a válek, zabíjení, vzájemného drancování a ničení majetku, zajímání žen a dětí, které prodávaly cizincům. Často se stávalo, že dcery a synové nějakého prince, kteří strávili den v pohodlí a přepychu, se ocitli v hanbě, bídě a zajetí, když se snesla noc. Včera byli princí, dnes jsou zajatci; včera byly vznešenými dámami, dnes jsou otrokyněmi.

Muhammadovi se dostalo Božího Zjevení mezi těmito kmeny, a tak, když od nich zakusil třináctileté pronásledování, uprchl.⁸ Avšak tito lidé Ho nepřestali týrat; spojili se, aby Jej i Jeho stoupence zničili. Za takových okolností byl Muhammad nucen chopit se zbraně. Toto je pravda: nejsme zaujatí a nechceme Jej hájit, nýbrž jsme spravedliví a tvrdíme jen pravdu. Posuďte na tuto věc spravedlivě. Kdyby se samotný Kristus ocitl v takových poměrech mezi despotickými a barbarskými kmeny a kdyby po třináct let se Svými učedníky trpělivě snášel všechny tyto zkoušky vrcholící útekem z vlasti - kdyby Jej přesto tyto zločinné kmeny nepřestaly pronásledovat, masakrovat lidi, plnit jejich majetek, brát do zajetí jejich ženy a děti - jak by se k nim Kristus zachoval? Kdyby tento útlak postihl pouze Jeho samotného, odpustil by jim, a takový skutek odpuštění by byl nanejvýš chvályhodný; kdyby však viděl, že tito krutí a krvežízniví vrahové chtějí zabít, plnit a zraňovat všechny tyto utlačované a brát do zajetí ženy a děti, je jisté, že by je chránil a postavil by se tyranům na odpor. Co lze tedy namítat proti Muhammadově jednání? Snad to, že se spolu se Svými stoupenci a jejich ženami a dětmi nepodrobil těmto divošským kmenům? Zbavit tyto kmeny krvežíznivosti byla největší laskavost a donutit je k poslušnosti a kázní bylo skutečné milosrdenství. Byli jako člověk, jenž drží v ruce pohár s jedem a který nějaký přítel rozbije právě ve chvíli, když se chystá napít, a tak ho zachrání. Kdyby se Kristus ocitl v podobných poměrech, je jisté, že by Svou vítěznou mocí zachránil muže, ženy i děti ze spárů těchto krvežíznivých vlků.

Muhammad proti křesťanům nikdy nebojoval, naopak s nimi jednal laskavě a dopřával jim dokonalou svobodu. Společenství křesťanů žilo v Nadžránu v Jeho péči a pod Jeho ochranou. Muhammad pravil: "Jestliže by někdo zasahoval do jejich práv, Já Sám budu jeho nepřítelem, a v přítomnosti Boží vznesu proti němu obvinění." Ve výnosech, které Muhammad rozšiřoval, je jasně stanoveno, že životy, majetek a čest křesťanů a Židů jsou pod ochranou Boží a že kdyby se chtěl muslim oženit s křesťankou, nesmí jí manžel zabraňovat chodit do kostela, nutit ji, aby se zahalovala, a kdyby zemřela, musí její ostatky odevzdat do péče křesťanské církve. Kdyby si křesťané chtěli postavit chrám, vyznavači islámu jim měli pomáhat. V případě války mezi islámem a jeho nepřáteli měli být křesťané osvobozeni od povinnosti bojovat, pokud by si ze své vlastní svobodné vůle nepřáli tak učinit na obranu islámu, pod jehož ochranou se nacházeli. Náhradou za toto zproštění měli ročně platit malou peněžní částku. Existuje zkrátka sedm podrobných výnosů o této záležitosti, jejichž některé opisy dosud existují v Jeruzalémě. To je nepopíratelná skutečnost a nezávisí na mém ujištění. Výnos druhého chalify⁹ dosud existuje v opatrování jeruzalémského patriarchy pravoslavné církve a nelze o něm pochybovat.¹⁰

Po určité době kvůli přestupkům na straně muslimů i křesťanů mezi nimi nicméně povstala nenávist a nepřátelství. Nadto jsou všechna vyprávění muslimů, křesťanů i ostatních jednoduše výmysly pocházející z fanatismu, neznalosti nebo hlubokého nepřátelství.

Muslimové například tvrdí, že Muhammad rozťal Měsíc a ten spadl na Mekkánskou horu: myslí si, že Měsíc je malé těleso, které Muhammad rozdělil na dvě části a jednu část hodil na tuto horu a druhou na jinou.

Takové příběhy jsou čirým fanatismem. Stejně tak tradice, které citují příslušníci církve, a přehody, v nichž nacházejí chyby, jsou všechny přehnané nebo dokonce zcela nepodložené.

Krátce řečeno, Muhammad se objevil na poušti Hidžázu na Arabském poloostrově, což byla pustá, neúrodná, písčítá a neobydlená divočina. Některé části jako Mekka a Medína jsou mimořádně teplé; žijí zde nomádi se způsoby a zvyky obyvatel pouště a zcela postrádají vzdělání nebo učnost. Sám Muhammad byl neučení a Korán byl původně zapsán na ovčích lopatkách nebo palmových listech. Tyto detaily naznačují podmínky lidí, k nimž byl Muhammad poslán. První otázka, kterou jim položil, zněla: "Proč neuznáváte Pentateuch a Evangelium a proč nevěříte v Krista a Mojžíše?" Tato otázka je přivedla do nesnází a namítali: "Naši předkové nevěřili v Pentateuch a Evangelium, řekni nám, proč tomu tak bylo?" Muhammad odpověděl: "Byli svedeni z pravé cesty; měli byste zavrhnout ty, kteří nevěří v Pentateuch a Evangelium, i když jsou to vaši otcové a předkové."

V takovém kraji a uprostřed takových necivilizovaných kmenů zjevil neučení Člověk knihu, v níž dokonalým a výmluvným slohem vysvětlil Boží přívlastky a vlastnosti, prorockví Poslů Božích, Boží zákony a některá vědecká fakta.

Víte například, že před nástupem badání moderní doby - totiž během prvních staletí a až do patnáctého století křesťanské éry - se všichni matematické světa shodovali v tom, že Země je středem vesmíru a že Slunce se pohybuje. Slavný astronom, jenž prosazoval novou teorii, objevil pohyb Země a nehybnost Slunce.¹¹ Až do jeho doby se všichni astronomové a filozofové na světě řídili Ptolemaiovou soustavou a každý, kdo proti ní něco namítl, byl považován za nevzdělance. Ačkoli Pythagoras a v posledním období svého života i Platón přijali teorii, že roční pohyb Slunce po zvěrokruhu nepochází od Slunce,

ale spíše od pohybu Země kolem Slunce, byla tato teorie zcela zapomenuta a všichni matematikové přijali Ptolemaiovu soustavu. V Koránu jsou však zjeveny některé verše odporující teorii ptolemaiovské soustavy. Jedním z nich je tento verš: "Slunce se pohybuje na pevném místě", což ozřejmuje ustálenost Slunce a jeho pohyb kolem vlastní osy.¹² Jiný verš zase říká: "A každá hvězda se pohybuje ve svém vlastním nebi".¹³ Tak se vysvětlují pohyby Slunce, Měsíce, Země a ostatních těles. Když se objevil Korán, všichni matematikové se tímto tvrzením vysmívali a tuto teorii připisovali nevědomosti. Dokonce i islámští teologové byli nuceni tyto verše ospravedlňovat, když viděli, že odporují Ptolemaiově soustavě.

Teprve po patnáctém století křesťanské éry, téměř devět set let po Muhammadovi, učinil slavný astronom nová pozorování a důležité objevy za pomoci teleskopu, který vynalezl.¹⁴ Objevil kruhový oběh Země, pevné postavení Slunce a také jeho pohyb kolem osy. Ozřejmilo se, že verše Koránu souhlasí se skutečností a že Ptolemaiova soustava je fiktivní.

Krátce řečeno, mnohé východní národy byly po třináct století vychovávány pod ochranou Muhammadova náboženství. Během středověku, zatímco Evropa byla na nejnižším stupni barbarství, předčily arabské národy ostatní národy světa ve vzdělanosti, v umění, matematice, kultuře, řízení státu a ostatních naukách. Ten, kdo arabské kmeny osvětlil a vzdělal, Zakladatel kultury a dokonalých příkladů lidskosti těchto rozdílných ras, byl neučený člověk, Muhammad. Byl tento vynikající člověk pravým učitelem, nebo ne? To vyžaduje spravedlivé posouzení.

8

BÁB

POKUD jde o Bába - necht' je Mu má duše obětována - vyhlásil Svou Věc v mladém věku, to jest, když dovršil dvacet pět let Svého požehnaného života.¹⁵ Šíité všeobecně uznávají, že nikdy nechodil do školy, ani nezískával znalosti od nějakého učitele, to mohou dosvědčit všichni obyvatelé Šírázu. Nicméně se náhle objevil před lidmi obdařen nejdokonalejší znalostí a učeností. I když byl pouhým obchodníkem, uvedl do rozpaků všechny perské 'ulamá.¹⁶ Sám samojediný, způsobem, který je nade vši představitost, prosadil Věc Boží mezi Peršany, jež jsou proslulí svým náboženským fanatismem. Tato slavná Duše povstala s takovou silou, že otřásla základy náboženství, morálky, podmínek, zvyků a obyčejů Persie, a ustanovila nová pravidla, nové zákony a nové náboženství. I když se Ho vládá, téměř všichni členové duchovenstva a představitelé veřejnosti pokusili zničit a pokorřit, On jim bez cizí pomoci odolával a uvedl do pohybu celou Persii.

Mnoho 'ulamá a ostatních lidí s radostí obětovalo své životy za Jeho Víru a pospíchali na planinu mučednictví.

Vláda, lid, teologové i významné osobnosti si přáli zhasit Jeho světlo, avšak nepodařilo se jim to. Nakonec vyšel Jeho měsíc. Jeho hvězda se rozzářila. Jeho základy byly pevně ustanoveny. Jeho pramen úsvitu se zalil světlem. Vdechl boží učení neosvícenému zástupu a dosáhl jedinečného vlivu na myšlení, morálku, zvyky a chování Peršanů. Oznámil Svým stoupencům radostné zprávy o zjevení Slunce Bahá'17 a připravil je, aby v Něj uvěřili.

Obdivuhodná znamení a velkolepé výsledky, vliv na názory a myšlení lidí, základy pokroku a zásady úspěchu a blahobytu, které přinesl tento mladý kupec, představují největší důkaz o tom, že byl dokonalým učitelem. Každý spravedlivý člověk tomu vždy bez váhání uvěří.

9

BAHÁ'U'LLÁH

BAHÁ'U'LLÁH¹⁸ se objevil v době, kdy byla Perská říše ponořena do hlubokého tmářství a nevědomosti a ztracena v nejzaslepenějším fanatismu.

Není pochyby, že jste v evropských historických knihách četla podrobné popisy morálky, zvyků a smýšlení Peršanů v průběhu posledních staletí. Je zbytečné je zde opakovat. Jak stručně uvedeme, Persie zaznamenala takový úpadek, že všichni cizí cestovatelé litovali, jak tato země, která dříve bývala tak slavná a vysoce kulturní, nyní tolik zchátrala, a její obyvatelstvo ztratilo svou důstojnost.

Právě v této době se objevil Bahá'u'lláh. Jeho otec byl jedním z vezírů, nepatřil k 'ulamá. Jak všichni lidé v Persii vědí, Bahá'u'lláh nikdy nechodil do žádné školy, ani se nepřátelil s 'ulamá nebo učenými muži. Dětství a mládí prožil nanejvyš štěstě. Jeho společníci a přátelé byli Peršané z nejvyšších vrstev společnosti, avšak nebyli to lidé učení.

Jakmile se objevil Bába, Bahá'u'lláh prohlásil: "Tento velký člověk je Pánem spravedlivých a víra v Něho je povinností všech." A povstal, aby Bábovi pomáhal, a poskytoval mnoho důkazů a jasných svědectví o Jeho pravdě, přestože 'ulamá státního náboženství nutili perskou vládu, aby Bábovi čelila a postavila se Mu na odpor. Později vydali dekrety nařizující masakrování, plenění, pronásledování a vypuzení Jeho stoupenců. Ve všech provinciích začali zabíjet, upalovat a olupovat ty, kteří se obrátili na Jeho víru, a dokonce přepadat ženy a děti. Bez ohledu na to Bahá'u'lláh hlásal Bábovo Slovo s největší pevností a rozhodností. Ani na chvíli se neskrýval a otevřeně se utkával s nepřáteli. Předkládal o Něm doklady a důkazy a byl uznáván jako Hlasatel Slova Božího. Při mnoha příležitostech snášel nejhorší rány osudu a neustále riskoval umučení.

Byl spoután řetězy a uvržen do podzemního vězení. Jeho rozsáhlý majetek a dědictví byly zabaveny a zcizeny. Čtyřikrát byl vypovězen z jedné země do druhé a setrval až v "Největším vězení".¹⁹

Přesto však nikdy ani na chvíli neustal v hlásání velikosti Věci Boží. Projevil takové ctnosti, vědění a dokonalost, že se stal středem pozornosti všech obyvatel Persie do té míry, že každý z učených a vzdělaných lidí, přátel či nepřátel, kteří se dostali do Jeho přítomnosti v Teheránu, Bagdádu, Konstantinopoli, Rumélii a nebo v 'Akká, obdržel vždy nanejvyš dostatečnou a přesvědčivou odpověď na jakoukoli otázku.

Často se stávalo, že se s Ním v Bagdádu setkávali jistí muslimští 'ulamá, židovští rabíni a křesťané spolu s evropskými učiteli na požehnaných shromážděních: každý z nich měl nějakou otázku, a třebaže byli na různých stupních kultury, každému

se dostalo dostačující a přesvědčivé odpovědi, a odcházel spokojen. Perští 'ulamá z Karbalá a Nadžafu dokonce vybrali moudrého muže, jehož k Němu poslali, který se jmenoval Mullá Hasan 'Amú. Přišel do Jeho Svaté přítomnosti a předložil jménem 'ulamá mnoho otázek, na něž Bahá'u'lláh odpověděl. Hasan 'Amú pak pravil: "'Ulamá bez váhání uznávají a dosvědčují Bahá'u'lláhovy znalosti a ctnosti a jsou jednomyslně přesvědčeni, že ve veškeré učenosti nemá sobě rovného. Je také zřejmé, že nikdy nestudoval či jinak nezískával tyto znalosti, přesto však 'ulamá tvrdí: „Nejsme s tímto spokojeni, neuznáváme skutečnost jeho poslání na základě jeho moudrosti a spravedlnosti. Žádáme ho tedy, aby nám ukázal zázrak, aby upokojil a uklidnil naše srdce.""

Bahá'u'lláh odpověděl: "Svoluji a přijímám tento požadavek, třebaže nemáte právo to žádat, neboť Bohu přísluší zkoušet svá stvoření a nikoli stvořením zkoušet Boha. Věc Boží není však divadelní představení předváděné každou hodinu, od něhož lze každý den požadovat nějaké nové rozptýlení. Kdyby tomu tak bylo, stala by se Věc Boží pouhou dětskou hrou."

'Ulamá se tedy musí shromáždit, ve shodě vybrat jeden zázrak a písemně se zavázat, že po předvedení tohoto zázraku už o Mně nebudou pochybovat a že všichni uznají pravdivost Mé věci. Necht' tento dokument zapečetí a přinesou Mi ho. Musí přistoupit na tuto podmínku: Bude-li zázrak předveden, přestanou pochybovat; jestliže ne, budeme usvědčeni z podvodu." Učený Hasan 'Amú vstal a odpověděl: "Není třeba nic dodávat." Pak, třebaže nebyl věřící, políbil koleno Požehnaného a odešel. Shromáždil 'ulamá a předal jim svaté poselství. Poradili se spolu a řekli: "Ten člověk je čaroděj, předvede třeba nějaké kouzlo a nám pak nezbude než mlčet." Podle tohoto přesvědčení se zachovali a neodvážili se v té věci dále jednat.

Hasan 'Amú se o této skutečnosti zmínil na mnoha shromážděních. Z Karbalá odešel do Kermánsáhu a Teheránu, všude onen příběh podrobně vypravoval a zdůrazňoval strach a ústup 'ulamá.

Krátce řečeno, všichni Jeho odpůrci v Orientu uznali Jeho velikost, vznešenost, vědění a ctnost, a třebaže byli Jeho nepřáteli, vždy o NĚm hovořili jako o "věhlasném Bahá'u'lláhovi".

V době, kdy toto veliké Světlo náhle vyšlo na obzoru Persie, povstal proti Němu veškerý lid, ministři, 'ulamá i příslušníci ostatních tříd, pronásledovali Ho s nejuživějším nepřátelstvím a prohlašovali: "Tento člověk chce odstranit a zničit náboženství, zákon, národ a říši." To samé Židé říkali o Kristovi. Avšak Bahá'u'lláh jim všem odolával Sám a bez opory a nikdy neprojevil nejmenší slabost. Nakonec tvrdili: "Dokud je tento člověk v Persii, nebude mír a pokoj, musíme jej poslat do vyhnanství, aby se do Persie vrátil klid."

Nadále proti Němu užívali násilí, aby Ho přinutili žádat o povolení opustit Persii, a mysleli si, že takto světlo Jeho pravdy vyhasne, ale výsledek byl právě opačný. Věc Boží se umocňovala a její plamen sílil. Zprvu se šířila jen po Persii, ale Bahá'u'lláhovo vyhnanství způsobilo rozšíření Věci Boží i do ostatních zemích. Jeho nepřátelé potom tvrdili: "'Irág-i-'Arab20 není dost daleko od Persie, musíme Jej poslat do vzdálenějšího království." Proto se perská vláda rozhodla poslat Bahá'u'lláha z Iráku do Konstantinopole. Znovu to ukázalo, že to Věc Boží ani v nejmenším neoslabilo. Proto opět prohlásili: "Konstantinopol je město, jímž procházejí a v němž pobývají různé rasy a národy; mezi nimi je mnoho Peršanů." Z tohoto důvodu Jej Peršané poslali do dalšího vyhnanství do Rumélie, avšak za tamějšího pobytu plamen Víry ještě zesílil a Věc Boží byla vyvýšena. "V těchto místech není ani jediný člověk bezpečný před jeho vlivem, musíme ho poslat někam, kde bude bezmocný a kde se Jeho rodina a stoupenci budou muset podrobit nejhroznějšímu utrpení." Vybrali tedy vězení v 'Akká, které je zvláště vyhrazeno pro vrahy, zloděje a lupiče; doopravdy Jej řadili k takovým lidem. Boží vůle se však projevila, Jeho slovo se šířilo a Bahá'u'lláhova velikost se stala zřejmou, neboť právě z tohoto vězení a za tak ponižujících podmínek změnil myšlení celé Persie, přemohl všechny své nepřátele a dokázal jim, že Věci Boží nemohou vzdorovat. Jeho svaté učení proniklo do všech oblastí a Jeho Věc zvítězila.

Ve všech částech Persie proti Němu povstali Jeho nepřátelé a s nejuživějši nenávistí věznili, vraždili a ubíjeli Jeho přívržence, pálili a srovnávali se zemí tisíce obydlí a snažili se všemi prostředky vyhladit a zničit Věc Boží. Navzdory tomu všemu Jeho Věc povstala z vězení pro vrahy, lupiče a zloděje, Jeho učení se šířilo za hranice, Jeho výzvy ovlivnily mnohé z těch, kteří byli nejvíce naplněni nenávistí a učinily z nich oddané věřící. Dokonce i v samotné perské vládě se probudila lítost nad tím, k čemu došlo vinou 'ulamá.

Když přišel Bahá'u'lláh do tohoto vězení ve Svaté zemi, moudří lidé si uvědomili, že radostné zvěsti, které Bůh sděloval prostřednictvím jazyka Proroků před dvěma nebo třemi tisíci lety, se všechny uskutečnily a že Bůh dostal Svému slibu, neboť některým Prorokům odhalil a podal radostnou zvěst o tom, že "Hospodin zástupů se zjeví ve Svaté zemi". Všechny tyto sliby se naplnily. Je těžké pochopit, jak by mohl být Bahá'u'lláh donucen opustit Persii a vztyčit Svůj stan ve Svaté zemi, nebýt pronásledování ze strany Jeho nepřátel, vypovězení a vyhnanství. Záměrem Jeho nepřátel bylo, aby Jeho uvěznění zcela zničilo a vyhladilo požehnanou Věc Boží, avšak toto uvěznění bylo ve skutečnosti nejučinnější pomocí a stalo se prostředkem jejího rozvoje. Božská proslulost Bahá'u'lláhova dosáhla Východu i Západu a paprsky Slunce pravdy ozářily celý svět. Budiž Bohu chvála! Ačkoli byl vězněm, Jeho stan byl vztyčen na hoře Karmel a On po ní kráčet s největší důstojností. Lidé, kteří se ocitli v Jeho přítomnosti, ať přátelé nebo cizinci, říkali: "To není zajatec, ale kníže."

Po Svém příjezdu do vězení²¹ zaslal dopis Napoleonovi²² prostřednictvím francouzského velvyslance. V něm stálo: "Zeptej se, jaký je Náš zločin a proč Nás uvrhli do tohoto žaláře." Napoleon neodepsal. Byl tedy odeslán druhý dopis, který je uveden v Súrij-i-Hajkal.²³ Toto je jeho stručný obsah: "Ó Napoleone, protože jsi nenaslouchal Mému prohlášení a neodpověděl jsi na ně, bude ti tvé panství zanedlouho odňato a ty budeš zcela zničen." Tento dopis byl Napoleonovi odeslán poštou prostřednictvím Césara Ketaphakou²⁴ a všichni Bahá'u'lláhovi společníci ve vyhnanství o něm věděli. Text tohoto varování se stal známým po celé Persii, protože v té době se v Persii rozšířila kniha Kitáb-i-Hajkal a tato epistola byla zařazena do jejího obsahu. To se stalo roku 1869, a protože Súrij-i-Hajkal obíhala v Persii a v Indii a věřící měli možnost se s ní seznámit, všichni čekali, co se stane. Zanedlouho potom, roku 1870, vypukla válka mezi Německem a Francií, a třebaže nikdo v té době neočekával německé vítězství, byl Napoleon poražen a potupen, vzdal se svým nepřítelům a jeho sláva se změnila v nejhluší pokoreni.

Také jiným vládcům poslal Bahá'u'lláh Desky²⁵, mezi nimiž byl dopis Jeho výsosti Nasirí'd-Dín Šáhovi. V této epistole Bahá'u'lláh panovníka vyzývá: "Předvolej Mě, shromáždí 'ulamá a žádej důkazy a argumenty, ať se ozřejmí pravda a lež." Jeho Výsost Šáh Nasirí'd-Dín poslal požehnanou epistolu 'ulamá a navrhl jim, aby se chopili onoho úkolu, avšak oni se báli tak učinit. Vyzval tedy sedm nejslavnějších z nich, aby sepsali odpověď na tuto výzvu. Po nějakém čase vrátili požehnaný dopis se sdělením: "Tento člověk se staví na odpor náboženství a je šáhovým nepřitelem." Jeho Výsost perský šáh se velmi rozzlobil a pravil: "Toto je záležitost důkazů a argumentů, pravdy a lži: co má společného s nepřátelstvím k vládě? Běda, jak velmi jsme ctili 'ulamá, kteří nedokázali ani odpovědět na tento dopis!"

Stručně řečeno, všechno, o čem se píše v Deskách vládcům, se naplňuje: jestliže porovnáváme události, k nimž došlo od roku 1870, zjišťujeme, že všechno, co se stalo, bylo předpovězeno. Zbývá již jen několik prorocství, která se později naplní.

Takže i cizinci a příslušníci jiných náboženství, kteří v Něho nevěřili, připisovali Bahá'u'lláhovi mnohé obdivuhodné věci. Někteří lidé věřili, že je světec, jiní o Něm dokonce psali pojednání. Jeden z nich, Sejjid Dávúdí, sunnitský učelec z Bagdádu, napsal krátké pojednání, v němž popisoval určité nadpřirozené skutky Bahá'u'lláha. Ještě dnes se vyskytují ve všech krajích Východu lidé, kteří, ačkoli nevěří v Jeho zjevení, pokládají Jej přesto za světce a vypravují o zázracích, jež Mu jsou připisovány.

Závěrem můžeme říci, že jak Jeho odpůrci i stoupenci, tak i ti, které přijal na posvátném místě, uznali a dosvědčovali Bahá'u'lláhovu velikost. Třebaže v Něho nevěřili, přesto uznávali Jeho vznešenost, a jakmile vstoupili do posvátných míst, Bahá'u'lláhova přítomnost zapůsobila na většinu z nich tak, že nemohli pronést ani slovo. Mnohokrát se stalo, že si některý z Jeho nejzarytějších odpůrců předsevzal: "Jakmile se ocitnu v Jeho přítomnosti, řeknu Mu to a ono a budu se s Ním tak a tak pít a dohadovat", avšak jakmile vstoupil do Jeho Svaté přítomnosti, zůstal v úžasu a ohromení a nedokázal pronést ani slovo.

Bahá'u'lláh se nikdy neučil arabsky, nikdy neměl vychovatele nebo učitele ani nechodil do školy. Avšak výmluvnost a vznešenost Jeho posvěcených výkladů v arabštině stejně jako Jeho arabsky psané spisy byly příčinou úžasu a ohromení nejuznávanějších arabských učenců; všichni uznávali a prohlašovali, že je jedinečný a nemá Sobě rovného.

Prozkoumáme-li pečlivě text Tóry, zjistíme, že Projev Boží nikdy neřekl těm, kdo Jej odmítali: "Jsem připraven předvést jakýkoli zázrak, který si budete přát, a podrobím se jakékoli zkoušce, již navrhnete." Avšak v Epištole šáhovi Bahá'u'lláh jasně řekl: "Shromáždí 'ulamá a předvolej Mě, aby byly zajištěny důkazy a doklady."

Padesát let čelil Bahá'u'lláh Svým nepřátelům pevně jako hora: všichni si Jej přáli zahubit a usilovali o Jeho zkázu. Tisíckrát Jej zamýšleli ukřižovat a zničit a po celých padesát let byl v neustálém nebezpečí.

Dnes je Persie ve stavu takového úpadku a zkázy, že všichni rozumní lidé, jak Peršané, tak cizinci, kteří si uvědomují opravdový stav věcí, uznávají, že její rozvoj, civilizace a obnova závisí na šíření učení a rozvíjení zásad této veliké Osobnosti.

Kristus za Svého pozhnaného života vychoval ve skutečnosti jen jedenáct mužů: největší z nich byl Petr, který však, když byl zkoušen, Krista třikrát zapřel. Přesto se Věc Kristova později rozšířila po světě. V současnosti Bahá'u'lláh vychoval tisíce duší, jež pod hrozbou meče pozvedly k nebi pokřik "Já Bahá'u'l-Abhá"26 a jejichž tváře se v ohni zkoušek rozžářily jako ryzí zlato. Uvažte tedy, co se stane v budoucnu.

Nakonec musíme spravedlivě uznat, jakým Učitelem byla tato Skvělá Bytost, jaká zázračná znamení projevila a jaká síla a moc dostala na světě konkrétní podobu Jejím prostřednictvím.

10

TRADIČNÍ DŮKAZY DOLOŽENÉ Z KNIHY DANIELOVY

DNES si u stolu trochu pohovoříme o důkazech. Kdybyste přišla na toto pozhnané místo v dobách projevu jasného Světla27, kdybyste dospěla ke dvoru Jeho přítomnosti a byla svědkem Jeho zářící krásy, byla byste pochopila, že Jeho učení a dokonalý příklad nepotřebují další důkazy.

Mnohé duše se staly přesvědčenými věřícími pouze proto, že se jim dostalo cti ocitnout se v Jeho přítomnosti; nepotřebovaly další důkazy. Dokonce i ti lidé, kteří Jej zavile odmítali a nenáviděli, svědčili o Bahá'u'lláhově vznešenosti, když se s Ním setkali, a prohlašovali: "Je to pozoruhodný člověk; velká škoda, že vznášá takový nárok. Jinak je všechno, co říká, přijatelné."

Avšak nyní, když Světlo skutečnosti pohaslo, potřebují důkazy všichni; ujali jsme se tedy výkladu rozumových důkazů o pravdivosti Jeho tvrzení. Připomeneme ještě jeden důkaz, který je sám o sobě dostatečný pro všechny spravedlivé a který nikdo nemůže popřít. Tato vynikající Bytost pozvedla Svou Věc v "Největším vězení"28, z tohoto vězení se Bahá'u'lláhovo světlo rozlilo do ciziny, Jeho věhlas dobyl svět a Jeho sláva se rozšířila po zemích Východu i Západu. Až do naší doby se nic takového nikdy nestalo.

Tento fakt dojde uznání, bude-li posuzován spravedlivě; existují však takoví lidé, kteří nebudou soudit spravedlivě, ani když jim budou uvedeny všechny důkazy na světě!

Národy a státy se všemi svými silami Mu nedokázaly vzdorovat. Vpravdě, ač byl samotný, vězněný a utlačovaný, dosáhl, čehokoli si přál.

Nechci se zmiňovat o Bahá'u'lláhových zázracích, protože by se možná dalo tvrdit, že jsou to ústní podání, která mohou být jak pravdivá, tak i nepravdivá, podobně jako líčení Kristových zázraků v Evangelii, které nám podávají jenom apoštolové a které Židé popírají. Kdybych si však přál uvádět Bahá'u'lláhovy nadpřirozené skutky, je jich mnoho, jsou známé v Orientě, a uznávají je dokonce i někteří nevěřící. Taková vyprávění však nepředstavují rozhodující důkazy a doklady pro všechny; posluchač by třeba mohl tvrdit, že toto líčení nemusí souhlasit s tím, co se přihodilo, protože je známo, že ostatní náboženství popisují zázraky, jež vykonali jejich zakladatelé. Takové zázraky popisují například stoupenci bráhmánismu. Z jakých důkazů se můžeme dozvědět, že jedny jsou falešné a druhé pravdivé? Jsou-li tyto vymyšlené, musí být ostatní zázraky rovněž považovány za vyfajčené; jsou-li tyto zázraky všeobecně uznávané, musí být všeobecně přijaty i ty ostatní. Z toho vyplývá, že tato líčení nejsou uspokojivými důkazy. Ano, zázraky představují důkazy pouze pro očitého svědka, a dokonce i ten je nemusí považovat za zázraky, ale za kouzla. Neobvyklé činy se také připisovaly některým kouzelníkům.

Stručně řečeno, myslím tím, že Bahá'u'lláh vykonal mnoho obdivuhodných skutků, ale nevypočítávám je, protože nepředstavují důkazy a doklady pro všechny lidi země a nejsou rozhodujícími důkazy ani pro ty, kdo je uvidí: tito lidé si mohou myslet, že se jedná o pouhá kouzla.

Většina zázraků vykonaných Proroky má také skrytý význam. V Evangelii se například píše, že při Kristově umučení došlo k zatmění, země se otřásala, chrámová opona se roztrhla ve dvě a mrtví vstávali z hrobů. Kdyby se tyto události staly, určitě by vzbudily hrůzu a jistě by byly zaznamenány v dějinách oné doby. Staly by se příčinou mnohého trápení a soužení. Vojáci by buď sňali Krista z kříže, nebo by utekli. Tyto události žádná historie nezachycuje; je tudíž jasné, že se nemají brát doslova, ale jako události se skrytým významem.29

Naším úmyslem není popírat takové zázraky, jsme pouze toho názoru, že nepředstavují rozhodující důkazy a že mají skrytý význam.

Proto se dnes u stolu budeme zabývat tradičními důkazy, které se nacházejí ve Svatých knihách. Všechno, o čem jsme hovořili až dosud, jsou důkazy racionální.

Člověk, který vážně hledá pravdu, by měl být ve stavu žíznicí, planoucí duše, která touží po živé vodě. Měl by být rybou, která se ze všech sil snaží dosáhnout moře; trpícím, který hledá opravdového lékaře, od něhož by se mu dostalo božského léku; zbloudilou karavanou, která usiluje najít správnou cestu; ztracenou a bloudící lodí, jež se ze všech sil snaží dosáhnout břehů spásy.

Ten, kdo hledá, musí být tedy obdařen určitými vlastnostmi. Především musí být spravedlivý a nezávislý na všem kromě Boha, jeho srdce musí být zcela obráceno k nejvyššímu obzoru; musí se osvobodit z otroctví svého vlastního já a vášně, neboť to všechno jsou překážky. Dále musí být schopen snášet veškeré útrapy. Musí být naprosto čistý a posvěcený a osvobozený od lásky nebo nenávisti obyvatel světa. Ptáte se proč? Protože jeho láska ke kterékoli osobě nebo věci by mu mohla zabránit poznat pravdu ve věci jiné a stejně tak nenávist k čemukoli by mohla být překážkou v rozeznání pravdy. To je podmínka hledání a člověk, který hledá, musí mít tyto vlastnosti a přídomy. Dokud nedosáhne tohoto stavu, nemůže dospět ke Slunci Skutečnosti.

Vraťme se nyní k našemu tématu.

Všechny národy světa očekávají dva Projevy, které se mají objevit současně; všichni čekají na vyplnění tohoto slibu. V Bibli je Židům přislíben příchod Hospodina zástupů a Mesiáše, v Evangelii se slibuje Kristův a Eliášův návrat.

V islámu je přislíben Mihdí a Mesiáš a stejně tak je tomu v zoroastrismu a ostatních náboženstvích, ale kdybychom se těmito věcmi zabývali podrobně, trvalo by to příliš dlouho. Podstatným faktem je, že všem byly přislíbeny dva Projevy, které se dostaví jeden po druhém. Bylo předpovězeno, že v čase těchto dvou Zjevení bude Země proměněna, svět bytí obnoven a bytosti oděny do nového šatu. Spravedlnost a pravda obsáhnou svět, nepřátelství a nenávist zmizí, všechny příčiny rozporů mezi lidmi, rasami a národy se ztratí a objeví se jednota, harmonie a svornost. Lhostejní se probudí, slepí prohlédnou, hluchí uslyší, němí promluví, nemocní budou uzdraveni, mrtví vstanou z hrobů. Válka ustoupí míru, nepřátelství přemůže láska, budou úplně odstraněny příčiny hádek a sporů a bude dosaženo pravé blaženosti. Svět se stane zrcadlem nebeského Království, lidstvo se stane Božím Trůnem. Všechny národy a veškerá náboženství se sjednotí, jednotlivci se stanou příslušníky jediné rodiny. Všechny oblasti Země se spojí, pověry zapříčiněné rasami, státy, jednotlivci, jazyky a politickým děním zmizí, všichni lidé dosáhnou věčného života ve stínu Hospodina zástupů.

Nyní musíme ze Svatých knih dokázat, že tato dvě Zjevení přišla, a musíme odhalit význam slov Proroků, neboť si přejeme důkazy vyvozené ze Svatých knih.

Před několika dny jsme u stolu předložili rozumové důkazy dokládající pravdivost těchto dvou Zjevení.

Pro shrnutí: v Knize Danielově je stanoveno sedmdesát týdnů od obnovení Jeruzaléma do Kristova umučení, neboť Kristovým umučením bude oběť dokonána a oltář zničen.³⁰ To je prorocký o Kristově zjevení. Těchto sedmdesát týdnů začíná obnovením a znovuvybudováním Jeruzaléma, ke kterému vydali tři králové čtyři edikty.

První edikt vydal Kýros roku 536 před Kristem, jak je zaznamenáno v první kapitole Knihy Ezdrášovy. Druhý edikt se zmínkou o obnovení Jeruzaléma pochází od perského Dareia z roku 519 před Kristem a je popsán v šesté kapitole Knihy Ezdrášovy. Třetí je edikt Artaxerxův ze sedmého roku jeho vlády, tedy z roku 457 před Kristem, jak je zaznamenáno v sedmé kapitole Knihy Ezdrášovy. Čtvrtý je Artaxerxův edikt z roku 444 před Kristem a zmiňuje se ve druhé kapitole Knihy Nehemiášovy.

Ale Daniel má na mysli zejména třetí edikt vydaný roku 457 před Kristem. Sedmdesát týdnů je čtyři sta devadesát dní. Každý den podle textu Svaté knihy představuje rok, neboť v Bibli se praví: "Den Hospodinův je jeden rok."³¹ Čtyři sta devadesát dní znamená tudíž čtyři sta devadesát let. Třetí Artaxerxův edikt byl vydán čtyři sta padesát sedm let před Kristovým narozením a Kristovi bylo třiatřicet let, když byl umčen a vstoupil na nebe. Přičtete-li třicet tři ke čtyřem stům padesáti sedmi, výsledek je čtyři sta devadesát, což je čas ohlášený Danielem pro Kristovo zjevení.

Avšak v 25. verši deváté kapitoly Knihy Danielovy je to vyjádřeno jiným způsobem, jako sedm týdnů a šedesát dva týdnů, a to se zjevně liší od prvního výroku. Tyto rozdíly zmátly mnohé, když se pokoušeli uvést tato dvě tvrzení do souladu. Jak může být na jedné straně správných sedmdesát týdnů a na druhé straně šedesát dva týdnů a sedm týdnů? Tato dvě tvrzení nesouhlasí.

Daniel se však zmiňuje o dvou datumech. Jedno z nich začíná Artaxerxovým rozkazem Ezrovi obnovit Jeruzalém: je to právě oněch sedmdesát týdnů zakončených Kristovým nanebevstoupením, když byla Jeho umučením završena oběť.

Druhé datum, které nalezneme ve dvacátém šestém verši, znamená, že po obnovení Jeruzaléma uplyne šedesát dva týdnů do Kristova nanebevstoupení: sedm týdnů, tedy čtyřicet devět let, trvala obnova Jeruzaléma. Přičtete-li těchto sedm týdnů k dvašedesáti, dostaneme šedesát devět týdnů, a v onom posledním týdnu (69-70) se odehrálo Kristovo nanebevstoupení. Tak se završuje sedmdesát týdnů a neexistuje žádná nesrovnalost.

Nyní, když jsme z Danielova prorockví dokázali Kristovo zjevení, pojďme dokázat zjevení Bába a Bahá'u'lláha. Doposud jsme se zmiňovali jen o důkazech racionálních, nyní pohovoříme o důkazech tradičních.

Ve třináctém verši osmé kapitoly Knihy Danielovy se říká: "Slyšel jsem, jak jeden svatý mluví. Jiný svatý se toho mluvícího otázel: 'Jak dlouho bude platit vidění o každodenní oběti a o vzpouře, která pustoší a dovoluje šlapat po svatyni i zástupu?' (verš 14) Řekl mi: 'Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.' (verš 17) Řekl mi: '... to vidění se týká doby konce.'" A sice, jak dlouho potrvá tato rána osudu, tato zkáza ponižení a hanba? To znamená, kdy nadejde úsvit Zjevení? Na to odpověděl: "Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti." Krátce řečeno, smysl tohoto úryvku je, že Bůh určuje dva tisíce tři sta let, protože v textu Bible každý den znamená rok. Pak tedy od data vydání Artaxerxova ediktu o obnovení Jeruzaléma do Kristova narození máme 456 let a od Kristova narození do dne Bábova zjevení 1844 let. Připočtete-li 456 k tomuto číslu, vychází 2300 let. To znamená, že k naplnění Danielova vidění došlo roku 1844 po Kristu a to je podle skutečného textu Knihy Danielovy rok Bábova zjevení. Uvažte, jak Daniel jasně stanovuje rok zjevení. Nemůže být jasnějšího prorockví (o zjevení) než je toto.

V Evangelii sv. Matouše, kapitola 24, verš 3, Kristus jasně říká, že to, co měl Daniel na mysli ve svém prorockví, bylo datum zjevení. Jedná se o tento verš: "Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: 'Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!'" Jedním z vysvětlení, které jim poskytl ve své odpovědi, bylo toto (verš 15): "Když pak uvidíte 'znesvěcující ohavnost', o níž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém - kdo čteš, rozuměj." Touto odpovědí odkazoval na osmou kapitolu Knihy Danielovy a říkal, že kdokoli si ji přečte, pochopí, že se hovoří právě o této době. Uvažte, jak jasně se hovoří o Bábově zjevení ve Starém zákoně a v Evangelii.

Na závěr si na základě Bible vysvětlíme datum Bahá'u'lláhova zjevení. Bahá'u'lláhova doba je vypočítána podle lunárního kalendáře od Muhammadova poslání a hidžry, protože v Muhammadově náboženství se užívá lunárního roku, podle něhož se také stanovují všechny příkazy k bohoslužbě.

V 6. verši dvanácté kapitoly Knihy Danielovy se praví: "A ten se otázal muže oblečeného ve lněném oděvu, který byl nad vodami veletoku: „Kdy nastane konec těch podivuhodných věcí? I slyšel jsem muže oblečeného ve lněném oděvu, který byl nad vodami veletoku. Zvedl svou pravici i levici k nebi a přísahal při Živém navěky, že k času a časům a k polovině, až se dovrší roztržštění moci svatého lidu, dovrší se i všechno toto."32

Protože jsem už objasnil význam jednoho dne, není třeba jej vysvětlovat dále; krátce však řekneme, že každý den Boží se počítá za rok a každý rok má dvanáct měsíců. Tři a půl roku tak znamená čtyřicet dva měsíců, a čtyřicet dva měsíců je dvanáct set šedesát dní. Báb, Bahá'u'lláhův předchůdce, se podle islámského letopočtu zjevil roku 1260 od Muhammadovy hidžry.

Později se v 11. verši praví: "Od doby, kdy bude odstraněna každodenní oběť a vztyčena ohybná modla pustošitele, uplyne tisíc dvě stě devadesát dní. Blaze tomu, kdo se v důvěře dočká tisíce tři set třiceti pěti dnů."33

Tento lunární kalendář začíná dnem vyhlášení Muhammadova prorockého úřadu v zemi Hidžázu, což bylo tři roky po Jeho poslání, neboť z počátku bylo Muhammadovo prorocké poslání udržováno v tajnosti a nevěděl o něm nikdo kromě Chadídže a Ibn Naufala.³⁴ Po třech letech bylo vyhlášeno. A roku 1290 od vyhlášení Muhammadova poslání oznámil Svě zjevení Bahá'u'lláh.³⁵

11

KOMENTÁŘ K JEDENÁCTÉ KAPITOLE ZJEVENÍ SV. JANA

NA začátku jedenácté kapitoly Zjevení sv. Jana se praví: "Tu mi byla dána rákosová míra a anděl mi řekl: „Vstaň, změř Boží chrám i oltář a spočítej ty, kteří se tam klanějí.""

"Ale vnější chrámový dvůr vynech a neměř, protože byl vydán pohanům, ti budou pustošit svaté město po dvačtyřicet měsíců."

Tato rákosová míra je dokonalý Člověk, který je připodobněn rákosové míře, a podobnost spočívá v tom, že když je vnitřek rákosy zbavený veškeré hmoty, vydává krásné melodie, a protože zvuk a melodie nepocházejí z rákosy, ale od hudebníka, který na flétnu hraje, je posvěcené srdce této požehnané Bytosti svobodné a vyprázdněné od všeho kromě Boha, čisté a oproštěné od přichylnosti ke všem lidským podmínkám a je společníkem Božího Ducha. Cokoli pronese, nepochází od Něho samotného, ale od skutečného hráče na flétnu a to je božská inspirace. Proto je přirovnán k rákosu a tento rákos se podobá prutu - je totiž pomocníkem bezmocnému, oporou všech lidských bytostí. Je to prut Božského Pastýře, jímž střeží své stádo a vede je pastvinami Království.

Dále se praví: "Anděl mi řekl: „Vstaň, změř Boží chrám i oltář a spočítej ty, kteří se tam klanějí." - totiž porovnávej a měř. Měření je hledání proporcí. Anděl tedy řekl: porovnej chrám Boží a oltář a ty, kteří se v něm modlí, a sice prozkoumej jejich skutečný stav a zjisti, v jakém stavu a situaci jsou a jaké mají postavení, chování a vlastnosti; poznej tajemství těch svatých duší, jež přebývají v čistotě a svatosti ve Svatyni svatých.

"Ale vnější chrámový dvůr vynech a neměř, protože byl vydán pohanům."

Na začátku sedmého století po Kristu, když byl dobyt Jeruzalém, byla Svatyně svatých, tj. dům, který vybudoval Šalomoun, navenek zachována, ale dvůr kolem Svatyně svatých byl vydán pohanům. "Ti budou pustošit svaté město po dvačtyřicet měsíců", čili pohané budou vládnout Jeruzalému a ovládat jej čtyřicet dva měsíců, což znamená dvanáct set šedesát dní; a protože každý den znamená rok, podle tohoto propočtu vychází dvanáct set šedesát let, což je trvání cyklu Koránu. Neboť v textech Svaté knihy každý den značí jeden rok, jak se praví v šestém verši čtvrté kapitoly Ezechielova proroctví: "Poneseš nepravost domu judského po čtyřicet dní, ukládám ti za každý rok jeden den."

To předpovídá trvání islámské správy v době, kdy byl Jeruzalém pošlapán nohou, to znamená když pozbyl své slávy. Svatyně svatých však byla uchována, hlídána a ctěna až do roku 1260. Těchto dvanáct set šedesát let je proroctví o zjevení Bába, Bahá'u'lláhovy "Brány", k němuž došlo roku 1260 Muhammadovy hidžry, a protože období dvanácti set šedesáti let vypršelo, začíná Jeruzalém, Svaté město, prosperovat, zalidňovat se a vzkvétat. Kdokoli spatřil Jeruzalém před šedesáti lety a uvidí jej nyní, pozná, jak se zalidnil a vzkvétá a jak je opět uznáván.

Takový je vnější význam uvedených veršů ze Zjevení sv. Jana; mají však další vysvětlení a tento symbolický smysl: Boží Zákon se dělí na dvě části. První část představuje elementární základ, jenž zahrnuje veškeré duchovní věci, totiž vztahuje se k duchovním ctnostem a božským vlastnostem. Tento základ se nemění ani neupravuje: je to Svatyně svatých, která je podstatou zákona Adamova, Noemova, Abrahamova, Mojžíšova, Kristova, Muhammadova, Bábova i Bahá'u'lláhova, trvá a je ustanovena ve všech prorockých cyklech. Nebude nikdy zrušena, neboť je to duchovní nikoli materiální pravda; je to víra, poznání, jistota, spravedlnost, zbožnost, spravedlivost, spolehlivost, Boží láska, dobrota, čistota, nezávislost na světských věcech, pokora, mírnost, trpělivost a vytrvalost. Prokazuje milosrdenství chudým, brání utlačované, dává ubohým a pozdvihuje padlé.

Tyto božské vlastnosti, tato věčná přikázání nebudou nikdy zrušena; nikoli, potvrzují a zůstanou nastolena na věky věků. Tyto lidské ctnosti budou obnoveny v každém z rozdílných cyklů, neboť na konci každého cyklu duchovní Zákon Boží, totiž lidské ctnosti, zmizí a přetrvá pouze forma.

Tak na konci Mojžíšova cyklu, který se shoduje s křesťanským zjevením, zmizel mezi Židy Boží Zákon a zůstala jenom forma bez ducha. Svatyně svatých se od nich vzdálila, ale vnější dvůr jeruzalémský - což je výraz užívaný pro formu tohoto náboženství - upadl do pohanských rukou. Stejným způsobem zmizely základní zásady Kristova náboženství, jež představují nejvyšší lidské ctnosti, a jeho forma zůstala v rukou církve a kněží. Podobně zmizel základ Muhammadova náboženství, ale jeho forma zůstává v rukou oficiálních 'ulamá.

Tyto základy Boží Víry, jež jsou duchovní a představují lidské ctnosti, nemohou být zrušeny; jsou neodstranitelné a věčné a obnovují se v cyklu každého Proroka.

Druhá část Boží Víry, která se týká hmotného světa a zahrnuje půst, modlitbu, způsob bohoslužby, sňatek a rozvod, zrušení otroctví, právní řád a jednání, odškodnění za vraždu, násilí, krádež a zranění - tato část Božího zákona, jež se týká materiálních věcí, se přizpůsobuje a mění v každém prorockém cyklu v souladu s nezbytnými potřebami doby.

Krátce řečeno, výraz Svatyně svatých znamená, že duchovní zákon se nikdy nepřizpůsobí, nezmění nebo nezruší, a Svaté město značí materiální zákon, který může být zrušen; tento materiální zákon, jenž je vylíčen jako Svaté město, měl být pošlapáván dvanáct set šedesát let.

"A povolám své dva svědky, a oblečení v pytle 36 budou prorokovat tisíc dvě stě šedesát dní." 37 Tito dva svědkové jsou Muhammad, Posel Boží, a 'Alí, syn Abú Tálíba.

V Koránu se praví, že Bůh oslovil Muhammada, Posla Božího: "Učinili jsme Tě Svědkem, Poslem dobrých zpráv a Tím, kdo varuje", a sice ustanovili jsme Tě jako svědka, nositele dobrých zpráv a toho, kdo přináší hněv Boží. 38 Slovem "svědek" je míněn člověk, jehož svědectvím lze věc prověřit. Příkazy těchto dvou svědků měly být vykonávány dvanáct set šedesát dní, z nichž každý značí jeden rok. Muhammad byl tedy kořenem a 'Alí větví, jako Mojžíš a Jozue. Praví se "oblečení v pytle", což znamená, že měli být patrně oděni do starého, nikoli nového šatu, jinými slovy zpočátku nebudou mít v očích lidí žádný lesk a jejich věc se nebude zdát nová, protože Muhammadův duchovní zákon odpovídá Kristovu zákonu v Evangelii a většina Jeho zákonů týkajících se materiálních věcí odpovídá materiálním zákonům pěti knih Mojžíšových. To je význam starého šatu.

Dále se praví: "To jsou ty dvě olivy a ty dva svícny, které stojí před Pánem země." 39 Tyto dvě duše jsou přirovnávány k olivovým stromům, protože v té době se do všech lamp používal olivový olej. Znamená to dvě osoby, od nichž pochází duch moudrosti Boží, který ozařuje celý svět. Tato světla Boží měla zářit a svítit, proto jsou přirovnávána ke dvěma svícnům: svícen je příbytek světla, z něho se světlo šíří. Stejným způsobem bude světlo vedení svítit a vyzařovat z těchto osvěcených duší.

Praví se, "stojí před Pánem země", což znamená, že slouží Bohu, vychovávají Boží stvoření jako necivilizované nomádské kmeny Arabů na Arabském poloostrově, které vzdělali takovým způsobem, že v té době dosáhly nejvyššího stupně civilizace a jejich věhlas a dobré jméno se rozšířily po celém světě.

"A kdyby jim chtěl někdo ublížit, vyšlehně oheň z jejich úst a sežehne jejich nepřátele." 40 A sice nikdo se jim nebude schopen postavit na odpor, a kdyby někdo chtěl znevažovat jejich učení a jejich zákon, byl by obklíčen a zahuben právě tímto zákonem, jenž vychází z jejich úst a kdokoli by se jím pokusil ublížit, stavět se jim na odpor nebo je nenávidět, byl by zničen rozkazem, který vyjde z jejich úst. A tak se stalo: všichni jejich nepřátelé byli přemoženi, zahrání na útek a srovozeni ze světa. Bůh jim pomáhal tímto nanejvýš zjevným způsobem.

Dále se říká: "Ti dva svědkové mají moc uzavřít nebesa, aby nebylo deště za dnů jejich prorokování" 41, což znamená, že v tom cyklu budou jako králové. Muhammadův zákon a učení a 'Alího výklady a komentáře představují nebeský dar; jestliže si přejí takto obdarovávat, mají moc to učinit. Nebudou-li chtít, nebude pršet: v této souvislosti dešť značí nebeský dar.

Další text zní: "Mají moc proměnit vodu v krev" 42, což znamená, že Muhammadův prorocký úřad byl stejný jako Mojžíšův a že 'Alího moc byla stejná jako Jozuova: zachtělo-li se jim, mohli vodu Nilu proměnit v krev. To, co bylo příčinou života Egyptanů a těch, co Mojžíše a Jozua odmítali, se v důsledku jejich nevědomosti a pýchy stalo příčinou jejich smrti. Tak se říká, bohatství a moc faraónova a jeho lidí, jež byla příčinou života národa, stala kvůli jejich opozici, odmítavosti a pýše příčinou smrti, zničení, rozvratu, úpadku a chudoby. Proto měli tito dva svědkové moc hubit národy.

Dále je psáno: "A sužovat zemi všemi možnými pohromami, kdykoliv budou chtít" 43, což značí, že budou mít také moc a materiální prostředky nezbytné pro výchovu bezbožných, utlačovatelů a tyranů, protože těmto dvěma svědkům udělil Bůh jak vnější, tak vnitřní sílu, aby mohli vychovávat a napravovat divoké, krvežíznivé, tyranské nomádské Araby, kteří byli podobni divoké zvěři.

"Až ukončí své svědectví" 44, to znamená, až vykonají, co jim bylo přikázáno, doručí poselství od Boha, vyhlásí Boží zákon a rozšíří nebeské učení do té míry, že se známky duchovního života projeví v duších a světle ctností lidského světa zazáří a až se ukončí vývoj kočovných kmenů.

"Vynoří se z propasti dravá šelma, svede s nimi bitvu, přemůže je a usmrtí." 45 Tato šelma značí Umajjovce, kteří na ně zaútočili z propasti hříchu a povstali proti Muhammadovu náboženství a skutečnosti 'Alího - jinými slovy, proti Boží lásce.

Praví se: "Šelma, svede s nimi bitvu" 46, to znamená duchovní boj. Šelma bude jednat v naprostém protikladu k učení, zákonům a tradicím těchto dvou svědků, a to do té míry, že ctnosti a přednosti, které se mocí těchto dvou svědků rozšířily mezi národy a kmeny, se naprosto rozptýlí a zvítězí živočišná přirozenost a tělesné touhy. Proto získá tato šelma bojující proti nim vítězství, což znamená, že temnota hříchu vycházející z oné šelmy získá nadvládu nad obzory světa a zabije tyto dva svědky, jinými slovy zničí duchovní život, který šířili mezi svým národem, vymytí Boží zákony a učení a pošlape Boží Víru. Potom nezůstane nic než bezduché mrtvé tělo.

"Jejich těla zůstanou ležet na náměstí toho velikého města, které se obrazně nazývá Sodoma a Egypt, kde byl také ukřižován jejich Pán." 47 "Jejich těla" značí Boží Víru a "náměstí" znamená na očích všem. Význam "Sodomy a Egypta", místa, "kde byl také ukřižován jejich Pán", je tato oblast Sýrie, a zvláště Jeruzalém, kde tehdy měli svá panství Umajjovci; právě zde se Víra a učení Boží poprvé ztratily a zůstalo z nich jen bezduché tělo. "Jejich těla" představují Boží Víru, která zůstala jako mrtvé tělo bez ducha.

"Lidé ze všech národů, čeledí, jazyků a kmenů budou hledět tři a půl dne na jejich mrtvá těla a nedovolí je pochovat." 48

Jak už jsme vysvětlili, v terminologii Svatých knih tři a půl dne znamená tři a půl roku, tři a půl roku představuje čtyřicet dva měsíců a čtyřicet dva měsíců dvanáct set šedesát dní, a protože podle textu Svaté knihy každý den znamená jeden rok, význam je takový, že dvanáct set šedesát let, což je cyklus Koránu, budou národy, kmeny a lidé pohlížet na jejich těla, totiž že z Boží Víry učiní velkolepou podívanou: i když podle ní nebudou jednat, nedovolí, aby jejich těla - což znamená náboženství - byla pohřbena. Zdánilivě se totiž budou náboženství držet a nedovolí, aby mezi nimi zcela vymizelo, ani aby tělo bylo úplně zničeno a srovozeno ze světa. Ale ve skutečnosti je opustí, i když navenek budou uchovávat jeho jméno a vzpomínku.

"Lidé ze všech národů, čeledí, jazyků a kmenů" značí ty, kteří jsou shromáždění pod záštitou Koránu a podle vnějšího zdání nedovolí, aby byly věc a Zákon Boží úplně zničeny a srovozeny ze světa, protože mezi ně patří modlitba a půst, avšak základní zásady Boží Víry, což je morálka, chování a znalost božích tajemství, se vytratily; světlo ctností lidského světa, jež je výsledkem lásky k Bohu a poznání Boha, vyhaslo; tma tyranie, útlaku, d'ábelských vášní a tužeb zvítězila. Tělo Božího Zákona bylo jako mrtvola vystaveno pohledu veřejnosti po dvanáct set šedesát dní, z nichž každý se počítá za rok, a toto období je Muhammadův cyklus.

Lidé pozbyli všeho, co tyto dvě osoby vytvořily, ztratily Boží zákon a zničili ctnosti lidského světa, které tvoří boží dary a jsou duchem tohoto náboženství, takže věrnost, spravedlnost, láska, jednota, čistota, posvátnost, neulpívání na světských věcech a všechny božské vlastnosti od nich odešly. Stav, kdy v náboženství přetrvávaly jen modlitby a půst, trval dvanáct set šedesát let, což je trvání cyklu Furqánu. 49 Bylo to, jako by tito dva proroci byli mrtví a jejich těla zůstávala bezduchá.

"Obyvatelé země budou z toho mít radost, budou jásat a navzájem si posílat dary, protože tito dva proroci jim nedopřáli klidu." 50 "Obyvatelé země" znamená ostatní národy a rasy, jako národy Evropy a vzdálených částí Asie, které

potěšilo, že se povaha islámu úplně změnila a lidé opustili zákon Boží. Ctnosti, náboženská horlivost a čest se vytratily z jejich středu a jejich vlastnosti se změnilly. Radovali se z toho, že lid islámu postihl úpadek mravů a že jej předčí ostatní národy. A tak se i stalo. Pohleďte, jak upadl tento lid, který kdysi dosáhl vrcholů slávy, a jak je dnes poníženy.

Ostatní národy si budou "navzájem posílat dary", což značí, že si budou navzájem pomáhat, neboť "tito dva proroci jim nedopřávali klidu", to znamená, že zdolali ostatní národy světa a zvítězili nad nimi.

"Ale po třech a půl dnech vstoupil do nich duch života přicházející od Boha, postavili se na nohy a hrůza padla na ty, kdo to viděli."51 Jak jsme vysvětlili dříve, tři a půl dne je dvanáct set šedesát let. Dva lidé, jejichž těla ležela bez ducha, představují učení a zákon, které nastolil Muhammad a šířil 'Alí, z nichž se však vytratila podstata a zůstala pouhá forma. Duch, který do nich znovu vstoupil, značí, že základy a učení byly znovu nastoleny. Jinými slovy, duchovnost Víry Boží se změnila v materiálnost a ctnosti v neřesti, láska k Bohu se proměnila v nenávisť, osvícenost v temnotu, božské vlastnosti v dábelské, spravedlnost v tyranii, milosrdenství v nepřátelství, upřímnost v přetvářku, správné vedení v chybné bloudění a čistota v smyslnost. Pak po třech a půl dnech, jež v terminologii Svatých knih znamenají dvanáct set šedesát let, toto božské učení, tyto nebeské ctnosti, dokonalosti a duchovní dary opět obnovil Bábův příchod a oddanost Dženáb-i-Quddúse.52

Zavanuly nebeské vánky, rozzářilo se světlo pravdy, nadešlo období životodárného jara a nastalo jitro vedení. Tato dvě mrtvá těla opět ožila a dvě velké osobnosti, Zakladatel i ten, kdo víru šířil, povstali a byli jako dva svícny, neboť ozářili svět světlem pravdy.

"Tu uslyšeli ti dva proroci mocný hlas z nebe: 'Vstupte sem!' A vstoupili do nebe z oblaku."53 Což znamená, že z neviditelného nebe uslyšeli hlas Boží, jenž k nim pravil: Učinili jste všechno, co bylo vhodné a správné pro předání učení a hlásání radostné zvěsti, doručili jste Mé poselství lidem, pozvedli hlas Boží a splnili svou povinnost. Nyní musíte jako Kristus obětovat svůj život pro Milovaného a stát se mučedníky. A Slunce Skutečnosti a Měsíc vedení54 klesly za obzor největšího mučednictví stejně jako Kristus a vystoupily do Království Božího.

"A jejich nepřátelé na to hleděli"55, znamená, že když mnozí z jejich nepřátel byli svědky jejich muk, uvědomili si vznešenost jejich postavení a velebnost jejich ctností a svědčili o jejich velikosti a dokonalosti.

"V tu hodinu nastalo velké zemětřesení, desetina toho města se zřítla a v zemětřesení zahynulo sedm tisíc lidí."56

K tomuto zemětřesení došlo v Šírázu po umučení Bába. Ve městě zavládl zmatek a zahynulo mnoho lidí. Velké zděšení vyvolaly také nemoci jako cholera, nouze, nedostatek potravin, hlad a utrpení, jaké lidé nikdy nepoznali.

"Ostatních se zmocnil strach a vzdali čest Bohu na nebesích."57

Když došlo k zemětřesení ve Fársu58, ostatní obyvatelé nařikali a plakali dnem i nocí, oslavovali Boha a modlili se k Němu. Byli tak ztřápení a vyděšení, že v noci nezamhouřili oka.

"Druhé 'běda' pominulo, hle, už je tu třetí!"59 První "běda" je příchod Proroka Muhammada, syna 'Abdu'lláhova - mír budiž s ním! Druhé "běda" je příchod Bába - budiž mu sláva a chvála! Třetí "běda" je velký den zjevení Hospodina zástupů a svatozář Krásy Příslibného. Vysvětlení pojmu "běda" se podává ve třicáté kapitole Ezechiela prorockví, kde se praví: "I stalo se ke mně slovo Hospodinovo: 'Lidský synu, prorokuj a řekni: Toto praví Panovník Hospodin: Kvílejte, běda60 ten den! Neboť blízko je den, blízko je den Hospodinův.'"61

Je tudíž jisté, že den "bědy" je den Hospodinův, neboť ten den bude běda nedbalým, běda hříšníkům, běda nevědomým. Proto se praví: "Druhé 'běda' pominulo, hle, už je tu třetí!" Toto třetí "běda" je dnem Bahá'u'lláhova zjevení, dnem Božím, který bude následovat brzy po Bábově příchodu.

"Zatroubil sedmý anděl a ozvaly se mocné hlasy v nebi: 'Vlády nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš, a bude kralovat na věky věků.'"62

Sedmý anděl je člověk nadaný božskými atributy, jenž povstane, obdařen nebeskými schopnostmi a charakterem. Zvednou se hlasy, aby vyhlásily a rozšířily zprávu o příchodu Božího Projevu. V den příchodu Hospodina zástupů a v epoše božského cyklu Všemohoucího, jež je příslibena a zmíněna ve všech knihách a spisech Proroků, v ten den Boží bude nastoleno Duchovní a Boží Království a svět bude obrozen, tělu stvoření bude vdechut nový duch, nadejde období božského jara, spadne déšť z mraků milosrdenství, Slunce Skutečnosti se rozzáří, zavanou životodárné vánky, lidský svět oblékne nový šat, povrch země bude nádherným rájem, lidstvo nadobude vzdělání, zmizí války, spory, hádky a zášť, dostaví se pravda, spravedlivost, mír a uctívání Boha, jednota, láska a bratrství zaplaví svět a Bůh bude vládnout navždy - což znamená, že bude nastoleno Duchovní a Věčné Království. Takový je den Boží. Neboť všechny dny, které nadešly a pominuly, byly dny Abrahama, Mojžíše a Krista, avšak tento den je den Boží, protože v něm Slunce Skutečnosti vzejde v největším teple a záři.

"Čtyřadvacet starců, sedících na svých trůnech před Bohem, padlo na kolena, klaněli se Bohu a volali: 'Dobrořečíme tobě, Pane Bože všemohoucí, který jsi a kterýs byl, že ses chopil veliké moci, která ti náleží, a ujal ses vlády.'"63

V každém cyklu bylo dvanáct strážců a zbožných duší. Jakub měl dvanáct synů, v Mojžíšově době bylo dvanáct vůdců či náčelníků kmenů, v Kristově době dvanáct apoštolů a za Muhammada dvanáct imámů. Avšak v tomto slavném zjevení je jich dvacet čtyři, dvakrát tolik jako všech ostatních, protože to vyžaduje velikost tohoto zjevení. Tyto svaté duše jsou v přítomnosti Boží usazeny na svých vlastních trůnech, což značí, že vládnou navěky.

Přesto, že těchto čtyřadvacet významných osob sedí na trůnech věčného panování, uctívají příchod univerzálního Projevu a pokorně a ponížene říkají: "Dobrořečíme tobě, Pane Bože všemohoucí, který jsi a kterýs byl, že ses chopil veliké moci, která ti náleží, a ujal ses vlády", totiž budeš vydávat všechna svá učení, shromáždíš všechny národy země ve svém stínu a přivedeš všechny lidi pod záštitu jednoho stanu. Ačkoli je to věčné Království Boží, a Bůh vždy měl a má Království, zde Království znamená zjevení Jeho samotného. On bude vydávat všechny zákony a učení, jež jsou duchem lidského světa a věčného života. A toto univerzální Zjevení si podmaní svět duchovní silou a ne pomocí válek a boje, provede to bez mečů a zbraní v míru a pokoji, nastolí své nebeské Království pravou láskou, nikoli silou války. Nebude šířit toto nebeské učení pomocí zbraní a násilí, ale laskavostí a spravedlivostí. Vychová národy tak, že se přes různé podmínky, rozdílné zvyky a povahy, různá náboženství a rasy, které, jak se praví v Bibli, způsobovaly, že spolu národy žily jako vlk a jehňátko, leopard a kůzle, nemluvně a had, stanou navzájem druhy, přáteli a společníky. Rasové spory, rozdílnost náboženství a přehrady mezi národy budou úplně odstraněny a všechny dosáhnou dokonalé jednoty a souladu ve stínu Požehnaného stromu.

"Rozzuřily se národy", neboť Tvé učení odporovalo tužbám ostatních národů, "ale přišel hněv tvůj"64, totiž všechny postihne zřejmá ztráta, protože se neřídí Tvými příkázáními, radami a učáním, budou zbaveni Tvé věčné milosti a světlo Slunce Skutečnosti jim bude zastřeno.

"Čas, abys soudil mrtvé"65 znamená, že nadešel čas, kdy mrtví - totiž ti, kdo jsou zbaveni ducha Boží lásky a nemají podíl na posvěceném věčném životě - budou spravedlivě souzeni, což značí, že povstanou, aby se jim dostalo toho, co zasluhují.

On odhalí jejich skutečná tajemství, ukáže, na jakém nízkém stupni světa bytí se nacházejí a že ve skutečnosti podléhají vládě smrti.

"Odměnil své služebníky proroky a všechny, kdo jsou svatí a mají úctu ke tvému jménu, malé i velké"⁶⁶, tedy On odliší spravedlivé nekonečnou štědrostí a způsobí, že budou zářit na obzoru věčné cti jako hvězdy nebeské. Pomůže jim tím, že je obdaří chováním a činy, které jsou světlem lidského světa, zdrojem vedení a cestou k věčnému životu v Království nebeském.

"Abys zahubil ty, kdo hubili zemi"⁶⁷ znamená, že nedbalé připraví o všechno, neboť slepota slepých se stane zjevnou a vize věštců budou zřejmé; bude rozpoznána nevědomost těch, kteří chybili, a jejich chtivost poznání; vědění a moudrost lidí, kteří jsou správně vedeni, se stane zjevnou. Následně budou ničitelé zahubeni.

"Tu se otevřel Boží chrám v nebesích"⁶⁸ znamená, že byl nalezen Boží Jeruzalém a Svatyně svatých se stala viditelnou. Podle terminologie učenců představuje Svatyně svatých podstatu Božího Zákona a nebeské a opravdové učení Pána, jak jsme už vysvětlili, se nezměnilo v cyklu žádného Proroka. Jeruzalémská svatyně je přirovnána k podstatě Božího Zákona, což je Svatyně svatých, a veškeré zákony, zvyklosti, obřady a pravidla představují město Jeruzalém - proto se nazývá Jeruzalémem nebeským. Stručně řečeno, podstata Božího učení bude uskutečněna ve světě bytí a temnota nevědomosti a neznalosti bude zahnána, protože v tomto cyklu Slunce Skutečnosti rozzáří světlo Boží největším jasem. Svět se stane novým světem a zavládne osvětlení. Tak se zjeví Svatyně svatých.

"Tu se otevřel Boží chrám v nebesích"⁶⁹ má také ten význam, že šíření božského učení, zjevení těchto nebeských tajemství a východ Slunce Skutečnosti do všech stran otevrou dveře k úspěchu a blahobytu a znamení dobroty a nebeského požehnání se stanou jasně viditelnými.

"A bylo v něm vidět archu"⁷⁰ jeho smlouvy"⁷¹, totiž Kniha Jeho Zákona se objeví v Jeho Jeruzalémě, bude ustanovena Epištola Smlouvy⁷² a význam Zákona a Smlouvy se ozřejmí. Sláva Boží se rozšíří na Východ i na Západ a svět naplní Boží Víra. Narušitelé Smlouvy budou poniženi a rozeznáni, věrní budou chováni v lásce a oslavováni, protože se drží Knihy Zákona a pevně a neochvějně dodržují Smlouvu.

"Rozpoutaly se blesky a rachot hromu, zemětřesení a hrozné krupobíty"⁷³ značí, že po objevení se Knihy Zákona dojde k velké bouři, vyšlehnou blesky zloby a hněvu Božího, zaburácí hromobítí porušení Smlouvy, země se otřese pochybnostmi, krupobítí útrap udeří na narušitele Smlouvy a dokonce i vyznavači víry budou vystaveni zkouškám a pokušení.

12

KOMENTÁŘ K JEDENÁCTÉ KAPITOLE IZAJÁŠOVA PROROCTVÍ

V PRVNÍM až desátém verši jedenácté kapitoly Izajášova proroctví se praví: "I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, a o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost. Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kůzlem odpočítat. Tele a lviče i žirny dobytek budou spolu a malý hoch je bude vodit. Kráva se bude popásat s medvědicí, jejich mláďata budou odpočívát spolu, lev jako dobytek bude žrát slámu. Kojenec si bude hrát nad děrou zmiže, do doupěte bazilišku sáhne ručkou odstavené dítě. Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře."

Tento proutek z kmene Jišaje by se mohl vztahovat na Krista, protože Josef patřil k potomkům Jišaje, Davidova otce. Ale Kristus nazval Sám Sebe Synem Božím, neboť přišel na svět prostřednictvím Ducha Svatého. Kdyby tak neučinil, odkazovalo by toto líčení k Němu. Kromě toho, kdybychom události, jež se podle Izajášova proroctví měly odehrát v časech tohoto proutku, vložili symbolicky, částečně by se splnily v Kristově době, nikoli však všechny; a kdybychom nezvolili symbolický výklad, pak se rozhodně žádné z těchto znamení nevyplnilo. Například levhart a kůzle, lviče a telátko, kojenec a jedovatý had jsou metafory a symboly pro různé národy, obyvatele, sekty a nepřátelské rasy, které stojí proti sobě tak nepřátelsky jako např. vlk a beránek. Tvrdíme, že vdechnutím ducha Kristova nalezi svornost a soulad, byli oživeni a stali se přáteli.

Avšak dále se praví: "Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře". Tyto podmínky v době Kristova zjevení nezavládly, protože dodnes existují na světě rozmanité a navzájem znepřátelené národy: málokteré uznávají Boha Izraele a většina Boha vůbec nezná. Stejně tak se v Kristově době neuskutečnil celosvětový mír, totiž mezi nesmiřitelnými a znepřátelenými národy nezavládl mír ani svornost, neustály spory a neshody a nevítila harmonie a upřímnost. Tak se i dnes setkáváme s konflikty, nenávistí a nejzvrůvším nepřátelstvím mezi křesťanskými sektami i celými národy.

Ony verše se však slovo za slovem vztahují na Bahá'u'lláha. Podobně bude v tomto zázračném cyklu Země proměněna a lidský svět oděn do pokoje a krásy. Spory, hádky a vraždy nahradí mír, pravda a svornost; mezi národy, lidmi, rasami a státy zavládne láska a přátelství. Bude nastolena spolupráce a jednota a nakonec budou války úplně potlačeny. Jakmile se uvedou v platnost zákony Nejsvětější Knihy⁷⁴, sváry a spory budou s konečnou platností naprosto spravedlivě rozsouzeny všeobecným tribunálem národů a království a problémy, které vystanou, budou vyřešeny. Z pěti světových kontinentů vznikne jediný, početné národy se sjednotí, naše planeta se stane jedinou zemí a lidstvo jediným společenstvím. Vztahy mezi jednotlivými zeměmi, vzájemné styky, jednota a přátelství národů a společenství dosáhnou takového stupně, že lidstvo bude jako jedna rodina a příbuzenstvo. Rozzáří se světlo nebeské lásky a temnota nepřátelství a nenávisti bude srovnána se světem. Ve středu Země vztýčí svůj stan celosvětový mír a požehnaný Strom Života poroste a rozkošatí se tak, že zastíní Východ i Západ. Silní a slabí, bohatí a chudí, nesmiřitelné sekty a nepřátelské národy, jež jsou jako vlk a beránek, levhart a kůzle, lviče a telátko, se k sobě budou chovat s naprostou láskou, přátelstvím, spravedlností a slušností. Svět se naplní vědění, poznáním tajemství podstat bytostí a znalostí Boha.

Nyní uvažme, jaký pokrok učinila věda a poznání v tomto velikém století, jež je Bahá'u'lláhovým cyklem. Kolik tajemství existence bylo objeveno, kolik velkých vynálezů spatřilo světlo světa a každým dnem se násobí jejich počet. Zanedlouho učiní materiální věda, vzdělanost i poznání Boha takový pokrok a ukáží takové divy, že ti, kdo je spatří, budou ohromeni. Pak se úplně ozřejmí tajemství verše z Izajášova proroctví, "neboť zemi naplní poznání Hospodina".

Uvažte také, že během krátké doby, která uplynula od Bahá'u'lláhova příchodu, vstoupili do stínu Věci Boží lidé ze všech možných zemí, národů a ras. Křesťané, Židé, Zoroastrijci, buddhisté, hinduisté a Peršané se všichni sdružují v nejhlubším přátelství a lásce, jako kdyby byli spřízněni a spojeni už tisíc let, protože jsou si navzájem jako otec a syn, matka a dcera, sestra a bratr. To je jeden z významů soužití vlka a beránka, levharta a kůzlete, a lvíčete a telátka.

Jednou z velkých událostí, k níž má dojít v Den zjevení Neporovnatelné Větvě (Bahá'u'lláha), je vztyčení Zástavy Boží mezi všemi národy. To znamená, že se všechny národy a pokolení shromáždí ve stínu této Boží Zástavy, jež není ničím jiným než samotnou Větví Hospodinovou, a stanou se jediným národem. Náboženský a sektářský antagonismus, nepřátelství ras a národů a rozdíly mezi nimi budou odstraněny. Všichni lidé budou vyznávat jedno náboženství, budou mít jednu společnou víru, splynou do jednoho rodu a stanou se jediným národem. Všichni budou žít v jedné společné vlasti, kterou bude Země. Mezi všemi národy zavládne všeobecný mír a svornost, Neporovnatelná Větev shromáždí všechny Izraelity, což znamená, že v tomto cyklu se Izrael a Židé roztroušeni na východě i západě, severu i jihu shromáždí ve Svaté zemi.

Pochopme tedy, že k těmto událostem nedošlo v křesťanském cyklu, neboť národy nepřešly pod jedinou zástavu, jež představuje Božskou Větev. Avšak v tomto Hospodinově cyklu do stínu této zástavy vstoupí všechny národy. Stejně tak se v křesťanském cyklu neshromáždili ve Svaté zemi Izraelité, roztroušeni po celém světě. Tento boží slib jasně uvedený ve všech Knihách Proroků se však na začátku Bahá'u'lláhova cyklu začal naplňovat. Vidíme, že židovské rodiny přicházejí do Svaté země ze všech částí světa, žijí ve vesnicích a na pozemcích, které se stávají jejich vlastnictvím, a den ode dne jich přibývá, takže se celá Palestina stane jejich domovem.

13

KOMENTÁŘ K DVANÁCTÉ KAPITOLE ZJEVENÍ SV. JANA

Už jsme vysvětlili, že to, co se nejčastěji považuje za Svaté město, boží Jeruzalém, jenž se zmiňuje ve Svaté Knize, je Zákon Boží. Někdy se přirovnává k nevěstě, někdy k Jeruzalému, jindy k novému nebi a zemi. V prvním, druhém a třetím verši dvacáté první kapitoly Zjevení sv. Jana se praví: "A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid, on sám, jejich Bůh, bude s nimi.""

Povšimněte si, jak je jasné a zřejmé, že první nebe a země značí dřívější Zákon. Neboť se říká, že první nebe a země pominuly a moře už neexistuje, totiž že země je místem soudu, a na této zemi soudu není moře. To znamená, že učení a Boží Zákon se zcela rozšíří po Zemi, všichni lidé přijmou Věc Boží a celá Země bude obydlena věřícími; z toho důvodu už nebude moře, protože příbytkem člověka je suchá zem. Jinými slovy v oné epoše se pole Zákona stane pro člověka tou nejlepší půdou. Taková půda je pevná, noha na ní neuklouzne.

Zákon Boží se rovněž popisuje jako Svaté město, Nový Jeruzalém. Je zřejmé, že Nový Jeruzalém sestupující z nebe není město z kamene, malty, cihel, hlíny a dřeva. Jedná se o Boží Zákon, jenž sestupuje z nebe a nazývá se nový, neboť je jasné, že Jeruzalém z kamene a hlíny z nebe nesestupuje a neobnovuje se, nýbrž to, co se obnovuje, je Boží Zákon.

Boží Zákon se rovněž přirovnává k slavnostně ustrojené nevěstě, která se objevuje s nejkrásnějšími ozdobami, jak se praví v jednadřicáté kapitole Zjevení sv. Jana: "A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha."⁷⁵ A v prvním verši dvanácté kapitoly: "A ukázalo se veliké znamení na nebi: Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy." Tato žena je nevěstou, Božím Zákonem, který sestoupil na Muhammadova. Slunce, jímž byla oděná, a měsíc pod jejíma nohama jsou dva národy nacházející se ve stínu onoho Zákona, národy Perské a Turecké říše, neboť znakem Persie je slunce a tureckým znakem je půlměsíc. Tak představují slunce a měsíc symbol dvou království pod jedním Božím Zákonem. Dále se praví: "S korunou dvanácti hvězd kolem hlavy." Dvanáct hvězd představuje dvanáct imámů, kteří uváděli v život Muhammadův zákon, vyučovali lidi a zářili jako hvězdy na nebi vedení.

Ve druhém verši se říká: "Ta žena byla těhotná a křičela", což značí, že Zákon se dostal do nesmírných těžkostí a přestál velké trápení a soužení, než přišel na svět dokonalý potomek - to jest nadcházející Zjevení, Přislíbený, který je dokonalým potomkem a byl vychován v lůně tohoto Zákona, představující jeho matku. Dítě, o němž se hovoří, je Báb, Prvotní Bod, který se vpravdě zrodil z Muhammadova zákona. Znamená to, že Svatá Skutečnost, která je dítětem a potomkem Božího Zákona, Jeho pomyslné matky, a Přislíbený tohoto náboženství, nachází Svou podstatu v království onoho Zákona, avšak kvůli drakově tyranii bylo dítě vyneseno k Bohu. Po uplynutí dvanácti set šedesáti dní byl drak zahuben a zjevilo se dítě Božího Zákona, neboli Přislíbený.

Třetí a čtvrtý verš: "Tu se ukázalo na nebi jiné znamení: Veliký ohnivý drak s deseti rohy a sedmi hlavami, a na každé hlavě měl královskou korunu. Ocasem smetl třetinu hvězd, z nebe svrhl je na zem."⁷⁶ Tato znamení odkazují k dynastii Umajjovců, jež ovládla Muhammadovo náboženství. Sedm hlav a sedm korun značí sedm zemí a panství, nad nimiž měli Umajjovci moc: bylo to římské panství kolem Damašku, panství v Persii, Arábii a Egyptě společně s africkým panstvím zahrnujícím Tunís, Maroko a Alžír; andaluské panství, dnešní Španělsko a turecké panství v Transoxanii. Nad těmito zeměmi měli Umajjovci moc. Deset rohů značí jména Umajjovských vládců. Když se nebude opakovat žádné jméno dvakrát, existovalo celkem deset jmen vládců, to znamená deset jmen velitelů a vůdců, z nichž první je Abú Sufján a poslední Marván, ale někteří z nich mají stejné jméno. Takže jsou dva Mu'ávijové, tři Jazidové, dva Valídové a dva Marvánové; kdybychom však počítali jména bez opakování, bylo by jich deset. Umajjovci, z nichž první byl Abú Sufján, mekkánský emír a náčelník Umajjovské dynastie, a poslední Marván, zahubili třetinu svatých a zbožných lidí Muhammadova rodu, podobajících se nebeským hvězdám.

Čtvrtý verš praví: "A drak se postavil před ženu, aby pohltil její dítě, jakmile se narodí."⁷⁷ Jak jsme vysvětlili dříve, tato žena je Boží Zákon. Drak stál poblíž, aby mohl pohltnout její dítě, a toto dítě představovalo slíbené Zjevení, potomka Muhammadova Zákona. Umajjovci se vždy chtěli zmocnit Přislíbeného, jenž měl povstat z Muhammadova rodu, aby ho zahubili

a sprovodili ze světa, protože měli z příchodu slíbeného Zjevení veliké obavy. Snažili se proto zabít každého Muhammadova potomka, který by mohl požívat úcty.

Pátý verš: "Ona porodila dítě, syna, který má železnou berlu pást všechny národy." Tento ušlechtilý syn je přislíbeným Zjevením, které se zrodilo z Božího Zákona a bylo vychováno v lůně božího učení. "Železná berla" představuje symbol síly a moci. Není to meč; je to berla, jež značí, že On bude s božskou silou a mocí pastýřem všech národů na Zemi. Tímto synem je Báb.

Pátý verš: "Ale dítě bylo přeneseno k Bohu a jeho trůnu." To je proroctví o Bábovi, jenž vystoupil do Království nebeského, k Božímu trůnu, do středu Jeho Království. Uvažte, jak všechno odpovídá tomu, co se skutečně stalo.

Šestý verš: "Žena pak uprchla na poušť", totiž Zákon Boží se uchýlil do divočiny, což znamená obrovskou poušť Hidžázu a Arabský poloostrov.

Šestý verš: "Kde ji Bůh připravil útočiště". 78 Arabský poloostrov se stal příbytkem a pilířem Božího Zákona.

Šestý verš: "Aby tam o ni bylo postaráno po tisíc dvě stě šedesát dní." V terminologii Svaté knihy těchto dvanáct set šedesát dní znamená dvanáct set šedesát let, po která byl Boží Zákon ustaven v pustině arabské pouště, z níž povstal Zaslíbený. Po uplynutí dvanácti set šedesáti let tento Zákon přestal působit, protože ovoce toho stromu již vzešlo a výsledku bylo dosaženo.

Uvažme, jak si proroctví navzájem odpovídají. V Apokalypse je zjevení Přislíbeného stanoveno po čtyřiceti dvou měsících a Daniel to vyjadřuje jako tři časy a půl, což také představuje čtyřicet dva měsíců, to je dvanáct set šedesát dní. V jiné části Zjevení sv. Jana se jasně hovoří o lhůtě dvanáct set šedesát dní, a ve Svaté knize je řečeno, že každý den znamená jeden rok. Není nic jasnějšího než tento vzájemný souhlas proroctví. Báb se zjevil v roce 1260 Muhammadovy hidžry, od níž se začíná počítat muslimský kalendář. Ve Svatých knihách nenajdete jasnějších důkazů o kterémkoli jiném Zjevení. Skutečnost, že doby, stanovené ústy Proroků, navzájem souhlasí, představuje pro nestranného člověka ten nejpřesvědčivější důkaz. Neexistuje žádná jiná možnost, jak vysvětlit tato proroctví. Požehnány jsou spravedlivé duše hledající pravdu. Ale lidé opomíjejí pravdu, napadají důkazy, přou se o nich a otevřeně je popírají jako farizejové, kteří při Kristově zjevení s největší tvrdostí popírali vysvětlení Kristovo i Jeho žáků. Zastírali před nevědomými lidmi Kristovu Věc a tvrdili: "Tato proroctví se netýkají Ježíše, ale Přislíbeného, jenž přijde později podle předpokladů uvedených v Bibli." Mezi tyto předpoklady patřilo, že musí mít království, musí se posadit na trůn Davidův, prosadit biblický Zákon a projevat takovou spravedlivost, že se vlk a beránek sejdou u jednoho pramene.

Tak bránili lidem v poznání Krista.

14

DUCHOVNÍ DŮKAZY

V TOMTO hmotném světě čas plyne v cyklech, místa se mění v průběhu střídavých období a duše procházejí vývojem, úpadkem a výchovou.

Jednou je to období jara, podruhé podzim a jindy opět léto nebo zima.

Na jaře sesílají mraky vzácný déšť, pížmem provoněný větřík a životodárný vánek; vzduch je úplně mírný, padá déšť, svítí slunce, z mraků vane oplodňující vítr, svět se obnovuje a u rostlin, zvířat i lidí se objevuje dech života. Pozemské bytosti přecházejí z jednoho stavu do druhého. Všechna stvoření jsou oděna do nového šatu, černá půda se pokrývá rostlinstvem, hory i pláně se ozdobí zelení, stromy se pokryjí listím a rozkvetou, zahrady zrodí květiny a vonné byliny. Svět se stává jiným, dosahuje životodárného ducha. Země, jež byla mrtvým tělem, nachází novou duši a vytváří nekonečnou krásu, půvab a svěžest. Tak je jaro příčinou nového života a vlévá novou energii.

Pak přichází léto, otepluje se a růst a vývoj dosahují největší síly. Životní energie rostlinné říše dosahuje vrcholu, objevují se plody a blíží se čas žní. Z klasů vzniká snop a potrava se uskládá na zimu. Na to přichází bouřlivý podzim s nezdravým a neplodným větrem; je to období nemoci, kdy všechna stvoření chřadnou a vonný vzduch vyprchá. Jarní vánky se změň v podzimní větry, plodné zelené stromy vadnou a listí jim opadá, květiny a vonné byliny odkvétají, krásná zahrada se mění v hromadu smetí. Nakonec se dostaví zima, chlad a víchřice. Sněží, prší, padají kroupy, zuří bouřky s hromy a blesky, všechno mrzne a tuhé, veškeré rostlinstvo odumírá, zvířata chřadnou a scházejí.

Poté se opět vrací jaro, přináší nový život a cyklus se obnovuje. Jarní období se spoustou svěžesti a krásy vztýčí okázale a velkolepě svůj stan v nížinách i horách. Podruhé se obnovuje podoba tvorů, znovu začíná tvoření bytostí; těla rostou a vyvíjejí se, pláně a pustiny se zazelenají a zúrodní, stromy zrodí květy a loňské jaro se navrací ve vší plnosti a slávě. Takový je a takový má být cyklus a řetězec bytí. Takový je cyklus a běh hmotného světa.

Stejně probíhají duchovní cykly Proroků, totiž den příchodu Svatého Projevu představuje duchovní jaro; je to božská nádhera, nebeský dar, vánek života, východ Slunce Skutečnosti. Duch je vzkříšen, srdce se osvěží a posílí, duše se stávají dobrými, bytí je uvedeno do pohybu, podstata člověka se potěší, roste a rozvíjí se získáváním dobrých vlastností a předností. Je dosaženo všeobecného pokroku a dochází k obrození, neboť je to den vzkříšení, čas vzrušení a neklidu, období blaženosti, radosti a prudkého vytržení.

Životodárné jaro pak končí plodným létem. Boží slovo je velebeno, Boží Zákon rozšířen; veškeré stvoření dosahuje dokonalosti. Nebeský stůl je prostřen, svaté vánky provoní Východ i Západ, Boží učení dobude světa, lidé získají vzdělání, je dosaženo cenných výsledků, v lidském světě se projevuje všeobecný pokrok, boží štědrost obsáhne celý svět. Slunce Skutečnosti povstane z obzoru Království ve vsí síle a slávě. Když dosáhne zenitu, začíná klesat a slábnout a duchovní léto bude vystřídáno podzimem, kdy se růst a rozvoj zastaví. Vánky se proměň v pustošivé větry, v nezdravém období se vytratí krása a svěžest zahrad, rovin a loubí, to jest láska a dobrá vůle nevytrvají, božské vlastnosti se měň, třept srdcí pohasne, spiritualita duší se proměň, ctnosti jsou nahrazeny neřestmi a mizí svatost a čistota. Zůstává jenom jméno Boží Víry a vnější formy božského učení. Základy Boží Víry jsou zničeny a zahlazeny a existují jen formy a zvyklosti. Objevuje se nejednota, pevnost se měň v nestálost, duch umírá, srdce chřadnou, duše jsou bezvládné a přichází zima; chlad nevědomosti zahálí svět a převládne temnota lidského omylu. Pak přichází lhostejnost, neposlušnost, bezohlednost, morální nízkost, živočišné instinkty, chlad a necitelnost podobná kameni. Je to jako zimní období, kdy se zeměkoule zbavená vlivu slunečního tepla stává bezútešnou a ponurou. Když svět rozumu a myšlení dospěje do tohoto stadia, zbývá už jen postupné umírání a nebytí.

Když zimní období uplatnilo svůj vliv, vrací se opět duchovní jaro a dostavuje se nový cyklus. Vanou duchovní vánky, probleskuje průzračný úsvit, nebeská oblaka dávají déšť, Slunce Skutečnosti vyzařuje své paprsky, svět dospěl k novému životu a je oblečen do skvostného šatu. Znovu se objevují všechny znaky a dary minulého jara, v tomto novém období snad ještě nádhernější.

Duchovní cykly Slunce Skutečnosti jsou jako cykly hmotného Slunce: věčně se opakují a obnovují se. Slunce Skutečnosti, stejně jako Slunce hmotného světa, vychází a zapadá na mnoha místech: jeden den vychází ze zvířetníkového znamení Raka, jiný den ze znamení Vah nebo Vodnáře, jindy rozptyluje své paprsky ze znamení Skopce. Slunce je však jen jedno a představuje jedinou skutečnost; moudří lidé milují Slunce a nejsou okouzleni místy jeho východu a západu. Vnímaví lidé hledají pravdu, ne místa, kde vychází či zapadá, budou proto milovat Slunce bez ohledu na to, z jakého bodu zvířetníku vychází, a hledat Skutečnost v každé Posvěcené Duši, která jí projevuje. Takoví lidé vždy dospívají k pravdě a není jim zahaleno Slunce Božího Světa. A tak se bude ten, kdo miluje Slunce, i ten, kdo hledá světlo, vždy obracet ke Slunci, ať svítí ze znamení Skopce, rozlévá svou štědrost ze znamení Raka nebo vyzařuje ze znamení Blíženců; avšak nevědomí a nepoučení milují znamení zvěrokruhu, zbožňují místa, kde Slunce vychází a jsou okouzleni jimi a nikoli Sluncem. Když se Slunce nacházelo ve znamení Raka, obraceli se k tomuto znamení, ačkoli se Slunce později přesunulo ke znamení Vah; protože milovali znamení, obraceli se k němu a lpěli na něm a připravili se o působení Slunce jenom proto, že změnilo místo. Jednou například Slunce Skutečnosti šířilo své paprsky ze znamení Abrahama, potom vysvitlo ze znamení Mojžíše a osvítilo obzor. Pak nanejvýš silně a jasně zazářilo z Kristova znamení. Ti, kdo hledali Skutečnost, ji uctívali, ať ji spatřili kdekoli, avšak lidé, kteří přilnuli k Abrahamovi, byli zbaveni jejího působení, když zazářila na Sinaji a osvětlovala Mojžíšovu skutečnost. Těm, kteří se drželi Mojžíše, bylo Slunce Skutečnosti rovněž zastřeno, když skvěle a s ušlechtilou nádherou zářilo v Kristu, a tak dále.

Člověk proto musí hledat Skutečnost. Tuto Skutečnost najde v každé Posvěcené Duši. Musí být oslněn, okouzlen a přitahován k Boží štědrosti, musí se podobat motýlovi, jenž miluje světlo, ať vychází z kterékoli lampy, a slavíkovi, jenž zbožňuje růži, ať roste v kterékoli zahradě.

I kdyby Slunce vycházelo na západě, nepřestalo by být Sluncem; člověk od něho nesmí odstoupit kvůli místu, kde vychází, ani si myslet, že západ je vždycky místem, kde zapadá. Stejným způsobem musí člověk hledat nebeské dary a Boží Slunce. Musí se stát jeho nejvášnivějším milencem, ať se objeví kdekoli. Uvažme, že kdyby se Židé neustále neobraceli k Mojžíšovu obzoru a upírali zrak pouze na Slunce Skutečnosti, bezpochyby by je poznali v místě úsvitu Kristovy skutečnosti v největší božské skvělosti. Avšak běda! Tisíckrát běda, protože lpěli na doslovném významu Mojžíšových slov, byly jim odepřeny božské dary a vznešená nádhera!

15

OPRAVDOVÉ BOHATSTVÍ

CTNOST a velikost každé žijící bytosti závisí na mnoha příčinách a okolnostech.

Dokonalostí, ozdobou a předností země je svěží zeleň a plodnost, kterou poskytují štědrá jarní oblaka. Rostliny rostou, květiny a vonné byliny prudce raší, ovocné stromy se obalují květy a rodí svěží panenské ovoce. Zahrady a louky zkrásní, hory i nížiny se odějí do zeleného hávu, zahrady, pole, vesnice a města se ozdobí. Tak vypadá blahobytný nerostného světa.

Výsostným stavem a dokonalostí rostlinného světa je, když strom roste na břehu potoka nebo řeky ovíván mírným větříkem a ozařován slunečním teplem, o jeho pěstování se stará zahradník a strom den po dni roste a dává ovoce. Avšak jeho skutečným blahem je, když postoupí do světa zvířat a lidí a nahradí to, co jejich těla spotřebovala.

Výsostný stav ve zvířecím světě znamená mít dokonalé údy, orgány a smysly a zabezpečené všechny potřeby. To je největší sláva, ctnost a dokonalost. Svrchovaným štěstím zvířete je tedy mít zelenou, plodnou louku, dokonale čistou plynoucí vodu a půvabně zelený les. Je-li postaráno o tyto věci, nelze si představit, že by mohlo prospívat lépe. Postaví-li si například pták hnízdo v zeleném a plodném lese, vysoko na silném stromě a na vrcholu mocné větve, a najde-li tam dostatek semínek a vody, bude se mu opravdu dobře dařit.

Ale opravdové blaho pro zvíře znamená, přejde-li ze zvířecího světa do světa lidí, podobně jako mikroskopičtí tvorové vstupují prostřednictvím vody a vzduchu do člověka, jsou stráveny a nahradí to, co lidské tělo spotřebovalo. To je ve zvířecím světě veliká čest a úspěch; větší poctu si nelze představit.

Je tudíž zřejmé a jasné, že toto bohatství, pohodlí a hmotný dostatek tvoří naprostý blahobytný svět nerostů, rostlin a zvířat. Žádná hojnost, bohatství, pohodlí a klid hmotného světa se nevyrovná bohatství ptáčka: jeho obydlím je celá rozloha těchto nížin a hor, veškerá semínka a úroda jsou jeho potravou a majetkem a všechna půda, vesnice, louky, pastviny, lesy a pustiny představují jeho vlastnictví. Kdo je tedy bohatší, tento ptáček, nebo největší boháč? Neboť bez ohledu na to, kolik semínek může posbírat nebo uložit, se jeho vlastnictví neztenčuje.

Dále je nepochybné, že ctnost a výsostný stav člověka musí spočívat v něčem, co je víc než materiální bohatství. Hmotné uspokojení představuje pouze větev, ale kořenem lidské velikosti jsou dobré přídomy a ctnosti zdobící jeho skutečnost. Jsou to jevy pocházející od Boha, nebeské dary, ušlechtilé city, Boží láska a poznání Boha, všestranná moudrost, vnímavost a schopnost myšlení, vědecké objevy, spravedlnost, poctivost, pravdomluvnost, dobrota, přirozená odvaha a vrozená síla ducha, úcta k právu a dodržování dohod a úmluv, poctivost za všech okolností, služba pravdě za všech podmínek, obětování vlastního života pro dobro všech lidí, laskavost a úcta ke všem národům, poslušnost Božím učení, služba v Božím Království, vedení lidí a vzdělávání národů a ras. Toto je blaženost lidského světa! Toto je výsostné postavení člověka! Toto je věčný život a nebeská ctnost!

Tyto ctnosti nevycházejí z lidské podstaty bez prostřednictví Boží moci a božího učení. K tomu, aby se mohly projevit, potřebují nadpřirozenou moc. Může se stát, že se ve světě přírody najde stopa těchto předností, avšak jsou nestálé a pomíjivé jako sluneční paprsky na zdi.

Protože slitovný Bůh vložil na hlavu člověka takovou nádhernou korunu, měl by se člověk ze všech sil snažit, aby se její trpčivé drahokamy staly ve světě viditelnými.

Část druhá

NĚKTERÉ KŘESŤANSKÉ NÁMĚTY

16

K VYJÁDRĚNÍ ROZUMOVÉ SKUTEČNOSTI SE MUSÍ POUŽÍVAT VNĚJŠÍCH FOREM A SYMBOLŮ

ZÁKLADEM pro pochopení otázek, o nichž už byla řeč, či o kterých se teprve zmíníme, a pro porozumění podstatě problémů je ta skutečnost, že lidské poznání je dvojího druhu. Jedno je poznání věcí postřehnutelných smysly, totiž věcí, jež může vnímat oko, ucho, čich, chuťové orgány nebo hmat a jež se nazývají objektivní nebo smyslové. Slunce je tedy považováno za objektivní, protože je můžeme vidět; stejně tak jsou objektivní zvuky, protože ucho je slyší; vůně jsou vnímatelné smysly, protože je lze vdechnout

a čichový orgán je registruje; potrava působí na smysly, protože chuťové buňky vnímají její sladkou, kyselou nebo slanou chuť; teplo a chlad jsou smyslové, protože je cítíme. Říká se, že tyto věci jsou hmatatelnou realitou.

Jiný druh lidského poznání je poznání rozumové, což je duševní skutečnost, která nemá žádnou vnější formu, není nikde umístěna a není vnímatelná smysly. Síla intelektu například není postřehnutelná smysly a podobně žádná z vnitřních vlastností člověka není hmatatelnou věcí; jsou to duševní skutečnosti. Láska je tedy duševní skutečností a není smysly vnímatelná, protože tuto skutečnost ucho neslyší, oko nevidí, čich nevnímá, chuť nerozliší, dotek nepocítí. Dokonce i elektromagnetismus, za jehož účinek se ve fyzice považuje teplo, světlo, elektřina a magnetismus, představuje abstraktní skutečnost, která není vnímatelná smysly. Stejně tak je povaha ve své podstatě duševní skutečností a smysly vnímatelná; lidský duch je duševní nikoli smyslovou skutečností. Vysvětlujeme-li tyto duševní skutečnosti, jsme nuceni je vyjadřovat způsobem, který je smysly vnímatelný, neboť vnější existence neobsahuje nic, co by nebylo hmotné. Pro objasnění skutečnosti ducha, jeho stavu a působení musíme podávat vysvětlení ve formě smysly vnímatelných věcí, protože všechno, co ve vnějším světě existuje, je smyslové. Tak například zármutek a štěstí představují záležitosti duševní. Když chcete tyto duševní stavy vyjádřit, řeknete: "Mé srdce je stísněné" nebo "mé srdce se otevírá dokořán", ačkoli lidské srdce není ani stísněné, ani se nerozšiřuje. Jedná se o stav duševní, a abyste ho vysvětlili, jste nuceni si vypomoci způsobem, jenž je smysly vnímatelný. Uvedme si jiný příklad. Říká se: "Onen člověk se dostal velmi daleko,"⁷⁹ i když fyzicky zůstává na stejném místě, nebo "dostalo se mu povýšení", ačkoli stejně jako všichni ostatní kráčí po zemi. Toto povýšení a tento pokrok jsou duševní stavy a rozumové skutečnosti, ale abyste je vyložili, musíte užít způsobů smysly vnímatelných, protože ve vnějším světě není nic, co by nebylo smyslové.

Symbolem poznání je světlo a symbolem nevědomosti temnota. Uvažujme však - představuje poznání viditelné světlo nebo nevědomost viditelnou tmou? Nikoliv, jde o pouhé symboly. Jsou to jen stavy intelektu, ale přejeme-li si je vyjádřit navenek, nazveme poznání světlem a nevědomost temnotou. Řeknete: "Mé srdce bylo temné, nyní je však osvětleno." Světlo poznání a temnota nevědomosti představují tedy duševní skutečnosti, nikoli viditelnou realitu, ale když hledáme ve vnějším světě vysvětlení, musíme mu dát smysly vnímatelnou formu.

Je tedy jasné, že holubice, která sestoupila na Krista, nebyla skutečná holubice, nýbrž duchovní stav, jenž byl vyjádřen smysly vnímatelným způsobem, aby ho bylo možné pochopit. Ve Starém zákoně se praví, že Bůh se zjevil jako ohnivý sloup: to neznamená hmotnou formu, je to abstraktní skutečnost vyjádřená viditelným obrazem.

Kristus říká: "Otec je v Synu, a Syn je v Otci." Byl Kristus v Bohu, či Bůh v Kristovi? Ve jménu Božím, nikoli! Naopak, jedná se o duchovní stav vyjádřený smyslově vnímatelnou formou.

Přístupme nyní k vysvětlení Bahá'u'lláhových slov:

"Ó králi! Byl jsem jen člověk jako ostatní, spal jsem na svém lůžku, když hle, vánky Přeslavného ke Mně zavanuly a naučily Mne znalosti všeho, co bylo. Toto nepochází ze Mne, ale od Toho, který je Vševědoucí a Všemohoucí."⁸⁰ To je stav zjevení, které není smysly vnímatelné; je to duševní skutečnost, vyňatá z času a zbavená minulosti, přítomnosti a budoucnosti; je to vysvětlení, přirovnání a metafora a nemůže být bráno doslova; představuje stav, který člověk nemůže pochopit. Spánek a probuzení znamená přechod z jednoho stavu do druhého. Spánek je stavem klidu a bdění je stavem pohybu. Spánek je stavem mlčení, bdění je stavem řeči. Spánek je stavem tajemství, bdělost je stavem zjevení.

Peršané a Arabové užívají například vyjádření, že země spala, přišlo jaro a ona se probudila, nebo že země byla mrtvá, přišlo jaro a ona ožila. Tyto výrazy představují metafory, alegorie, mystická vysvětlení ve světě přesného významu.

Stručně řečeno, Svaté Projevy vždy byly a navždy zůstanou Zářnými Skutečnostmi: Jejich podstata nedoznává žádné změny. Před vyhlášením Svého zjevení jsou

zticha a nehluční jako spáč, po Svém zjevení promlouvají a jsou osvětleni jako člověk, který se probudil.

17

KRISTOVO NAROZENÍ

Otázka - Jak se Kristus zrodil z Ducha Svatého?

Odpověď - POKUD jde o tuto otázku, teologové a materialisté se rozcházejí. Teologové věří, že se Kristus narodil z Ducha Svatého, avšak materialisté to považují za nemožné a nepřipustné a mají za to, že Jeho otcem byl bezpochyby člověk.

V Koránu se říká: "A poslali jsme k ní ducha Svěho a zjevil se jí v podobě dokonalého smrtelníka",⁸¹ což znamená, že Duch Svatý vzal na sebe podobu člověka, tak jako se odráží obraz v zrcadle, a oslovil Marii.

Materialisté věří, že musí předcházet manželský život, a tvrdí, že živé tělo nemůže být stvořeno z těla neživého a bez mužské a ženské bytosti nemůže dojít k oplodnění, a mají za to, že je to nemožné nejen u člověka, ale i u zvířat a rostlin. Spojení samčího a samičího prvku totiž existuje u všech živých bytostí a rostlin. Toto párování tvorů se popisuje dokonce i v Koránu: "Sláva tomu, jenž stvořil v párech všechny druhy, jež ze země vyrůstají, a stvořil i je samé, i to, co ještě neznají",⁸² a sice lidé, zvířata i rostliny se všechny vyskytují v párech, "a ode všeho stvořili jsme dva rody", totiž stvořili jsme všechny bytosti párováním.

Materialisté zkrátka tvrdí, že si nelze představit člověka, jehož otcem by nebyl člověk. Na to jim teologové odpovídají: "Není to nemožná ani neuskutečnitelná věc, pouze ji nikdo nezažil, a mezi nemožným a neznámým je veliký rozdíl. Telegraf, jenž umožňuje dorozumívání mezi Východem

a Západem, byl například dříve neznámý, ale ne nemožný; fotografie a záznam zvuku byly neznámé, ale nikoli nemožné."

Materialisté trvají na svém a teologové pokračují: "Je naše zeměkoule věčná nebo má povahu přechodného jevu?" Materialisté odpovídají, že na základě vědy a důležitých objevů je stanoveno, že má povahu přechodného jevu. Na počátku to byla planoucí koule, postupně se ochlazovala, na povrchu se vytvořila zemská kůra a na ní vznikly rostliny, potom zvířata a nakonec člověk.

Teologové říkají: "Z vašeho tvrzení jasně a zřetelně vyplývá, že lidstvo se na zeměkouli vyskytuje jako přechodný jev, nikoli od věčnosti. Jestliže má existence člověka povahu přechodného jevu, první člověk pak jistě neměl ani otce ani matku. Není stvoření člověka bez otce a matky, třebaže postupně, obtížnější, než kdyby jednoduše vznikl bez otce? Připouštíte-li, že první člověk vznikl bez otce nebo matky - ať už postupně nebo najednou, nemůže být pochyb o tom, že člověk bez lidského otce je rovněž možný a přijatelný; nemůžete to považovat za nemožné, jinak odporujete zákonům logiky. Tvrdíte-li například, že tato lampa byla jednou zapálena bez knotu, je to nelogické." Kristus měl matku. Materialisté věří, že první člověk neměl ani otce, ani matku.⁸³[PB1]

18

KRISTOVA VELIKOST SPOČÍVÁ V JEHO DOKONALOSTECH

VELKÝ člověk zůstane velkým člověkem, ať měl lidského otce nebo ne. Kdyby zrození bez otce představovalo ctnost, byl by Adam větší a vznešenější než všichni Prorokové a Poslové Boží, neboť neměl ani otce ani matku. Slávu a velikost však způsobuje skvělost a dar božích dokonalostí. Slunce je tvořeno substancí a formou, které lze přirovnat k otci a matce; představují absolutní dokonalost. Tma však nemá substancí ani formu, otce ani matku, a představuje naprostou nedokonalost. Substancí Adamova fyzického života byla hlína, zatímco substancí Abrahama bylo čisté sémě; je jisté, že čisté a neposkvřené sémě je nadřazené hlíně.

Mimo to se ve 12. a 13. verši Evangelia sv. Jana říká: "Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha."⁸⁴

Z těchto veršů je jasné, že uřednickovu bytost rovněž netvoří hmotná substance, nýbrž duchovní podstata. Kristova ctnost a velikost nespočívá v tom, že neměl lidského otce, ale v Jeho dokonalostech, přednostech a božské slávě. Kdyby Kristova velikost spočívala v tom, že neměl otce, byl by Adam větší než Kristus, protože neměl otce ani matku. Ve Starém zákoně se praví: "I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chrpící dech života. Tak se stal člověk živým tvorem."⁸⁵ Povšimněte si, že se praví, že Adam vznikl z Ducha života. Navíc výraz, jehož Jan užívá o uřednicích, dokazuje, že rovněž pocházejí z nebeského Otce. Odtud je zřejmé, že svatá podstata, která představuje skutečnou existenci každého velkého člověka, pochází od Boha a vděčí za svůj vznik dechu Ducha Svatého.

Význam je ten, že kdyby nemít otce bylo největší lidskou ctí, byl by Adam větší než všichni ostatní, protože neměl otce ani matku. Je pro člověka lepší být stvořen z živé podstaty, nebo z hlíny? Samozřejmě je lepší, je-li stvořen z živoucí podstaty. Avšak Kristus se narodil a vznikl z Ducha Svatého.

Závěrem: skvělost a ctnosti svatých duší a Božích Projevů pocházejí z Jejich nebeských předností, dokonalostí a slávy a z ničeho jiného.

19

KRISTŮV KŘEST

Otázka - Ve 13., 14. a 15. verši třetí kapitoly Evangelia sv. Matouše je psáno: "Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on mu bránil a říkal: 'Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?' Ježíš mu odpověděl: 'Připusť to nyní, neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.' Tu mu Jan již nebránil."

Jaký to má smysl: když měl Kristus všechny nezbytné dokonalosti, nač potřeboval křest?

Odpověď - PODSTATOU křtu je očistění skrze pokání. Jan napomínal a varoval lidi a přiváděl je k pokání; poté je křtil. Je tudíž zjevné, že takový křest je symbolem pokání ze všech hříchů a jeho význam vyjadřují tato slova: "Ó Pane! Jako je mé tělo očistěno a zbaveno všech tělesných nečistot, stejně očisti a posvět mou duši od nečistot tohoto světa, jež nejsou hodny Prahu Tvé Jednoty!" Pokání je návratem od neposlušnosti k poslušnosti. Člověk, jenž se vzdálil od Boha a byl Ho zbaven, činí pokání a prochází očistěním, a tento symbol znamená: "Ó Pane! Učiň mé srdce dobrým a čistým, osvobozeným a posvěceným od všeho vyjma Tvé lásky."

Protože si Kristus přál, aby toto Janovo nařízení dodržovali v té době všichni, Sám se mu podrobil, aby probudil lidi a naplnil zákon předchozího náboženství. I když bylo kajicné omývání Janovým zřízením, ve skutečnosti se v náboženství užívalo už dříve.

Křest nepotřeboval; protože to však v té době byl vítaný a chvályhodný čin a znamení radostné zvěsti o Království, potvrdil jej. Později nicméně řekl, že pravý křest neznačí omývání obyčejnou vodou, nýbrž je k němu zapotřebí ducha a vody. Voda v tomto případě neznamená skutečnou vodu, protože jinde je výslovně řečeno, že křest se děje prostřednictvím ducha a ohně, z čehož je jasné, že se nehovoří o skutečném ohni a skutečné vodě, neboť křest ohněm je nemožný.

Duch tudíž představuje Boží štědrost, voda je poznání a život a oheň značí Boží lásku. Skutečná voda totiž neočistí lidské srdce, ale pouze lidské tělo. Oproti tomu nebeská voda a duch, představující poznání a život, činí lidské srdce dobrým a čistým; srdce, jemuž se dostane podílu z darů Ducha, je posvěcené, dobré a čisté - totiž lidská skutečnost se očistí a posvěti od nečistot světa přírody. Tyto nečistoty představují špatné vlastnosti: zlobu, chtíč, světskost, pýchu, lež, pokrytectví, klam, sebelásku atd.

Člověk se nemůže osvobodit od žízně po tělesných žádostech bez pomoci Ducha Svatého. Proto Kristus tvrdí, že křest duchem, vodou a ohněm je nezbytný a nepostradatelný. Je to křest duchem boží štědrosti, vodou poznání a života, ohněm Boží lásky. Člověk musí být pokřtěn tímto duchem, touto vodou a ohněm, aby se mu dostalo věčné štědrosti. Jaký by jinak byl smysl křtu skutečnou vodou? Onen křest vodou byl symbolem pokání a hledání odpuštění hříchů.

V Bahá'u'lláhově cyklu už však není tohoto symbolu třeba, protože lidé pochopili a přijali jeho pravou podstatu, která znamená křest Božím duchem a láskou.

20

NEZBYTNOST KŘTU

Otázka - Je omývání při křtu užitečné a nezbytné, nebo zbytečné a nepodstatné? V případě, jestliže je užitečné, proč bylo zrušeno? Je-li zbytečné, proč jej Jan prováděl?

Odpověď - ZMĚNY podmínek, úpravy a přeměny představují nutné atributy podstaty bytosti a tyto atributy nelze oddělit od podstaty věcí. Je tedy absolutně nemožné oddělit teplo od ohně, vlhkost od vody nebo světlo od slunce, protože představují esenciální atributy. Protože změny a úpravy podmínek jsou pro bytosti nezbytné, mění se také zákony a přizpůsobují se v souladu se změnami a proměnami doby. Například v Mojžíšově době byl Jeho Zákon přizpůsoben podmínkám doby, ale v době Kristova života se tyto podmínky změnilo do té míry, že Mojžíšův Zákon už nevyhovoval a nebyl přizpůsoben potřebám lidstva, a proto byl zrušen. Proto Kristus zrušil Sabat a zakázal rozvod. Po odchodu Krista povolili čtyři učedníci, mezi nimiž byl Petr a Pavel, požívání živočišné potravy zakázané Bibli, s výjimkou požívání krve, zardoušených zvířat a zvířat, která byla obětována modlám.⁸⁶ Podobně zakazovali i smilstvo. Tato čtyři přikázání dodržovali. Později Pavel povolil i požívání krve, zardoušených zvířat a zvířat obětovaných modlám a zachoval jen zákaz smilstva. Ve čtrnáctém verši čtrnácté kapitoly epištoly Římanům sv. Pavel píše: "Vím a jsem přesvědčen v Pánu Ježíši, že nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco pokládá za nečisté, je to nečisté."

Rovněž v patnáctém verši první kapitoly epištoly

sv. Pavla Titovi se praví: "Čistým je všechno čisté. Ale poskvřeným a nevěřícím nic není čisté. Jak jejich rozum, tak jejich svědomí jsou poskvřeny."

K těmto změnám, úpravám a rušení zákonů došlo v důsledku toho, že se Kristova doba lišila od doby Mojžíše. Podmínky a požadavky Mojžíšovy doby se za ten čas úplně změnilo. Dřívější zákony byly tudíž zrušeny.

Existenci světa lze přirovnat k existenci člověka a Proroky a Posly Boží k dovedným lékařům. Lidská bytost nemůže zůstat ve stále stejném stavu: na každou nemoc, jež se vyskytne, je zvláštní lék. Dovedný lékař nepodává stejný lék na všechny nemoci a choroby, nýbrž mění léčebné prostředky a léky podle specifických znaků a povahy nemoci. Nějaký člověk může vážně onemocnět horečkou a zkušený doktor mu podá prostředky na ochlazení; a když se jindy stav tohoto člověka změní a horečku nahradí mrazení, dovedný lékař bezpochyby odloží lék na ochlazení a dá pokyn k užívání léčiv určených k zahřátí organismu. Tato změna, kterou vyžaduje pacientův stav, je zřejmým důkazem lékařovy dovednosti.

Uvažte, zda by mohla být ustanovení Starého zákona prosazována v dnešní době. Ve jménu Božím, nikoli! Bylo by to nemožné a neuskutečnitelné a Bůh proto nepochybně zrušil ustanovení Starého zákona v Kristově době. Uvědomte si také, že za života Jana Křtitele se křest užíval k tomu, aby lidi probudil a přiměl je k pokání ze všech hříchů a k očekávání Kristova Království. V současné době však katolíci a stoupenci pravoslavné církve v Asii ponořují novorozence do vody smíchané s olivovým olejem, až z toho leknutí mnohé děti onemocní. Při křtu se vzpírají a jsou vyděšené. Jinde zase kněží kropí čelo dítěte svěcenou vodou. Avšak z prvního ani druhého způsobu nemají děti žádný duchovní prospěch. Jaký je tedy smysl tohoto obřadu? Ostatní národy žasnou a diví se tomuto počínání, když onen obřad nevyvolá ani duchovní probuzení, ani obrácení na víru, nýbrž je to jen zavedený zvyk. Za života Jana Křtitele tomu tak nebylo. Naopak, Jan zprvu napomínal lidi, vedl je k pokání z hříchů a naplňoval je touhou očekávání Kristova zjevení. Každý, kdo podstoupil křest a s naprostou pokorou a poddajností se kál ze

svých hříchů, podobně očistil a omyl od vnějších nečistot i své tělo. Dnem i nocí s nekonečnou touhou stále očekával Kristovo zjevení a vstup do Království Ducha Božího.⁸⁷

Stručně zopakováno: důvodem rušení zákonů jsou změny a přizpůsobení podmínek a pozměněné požadavky různých staletí a období. Vždy totiž přichází doba, kdy už tyto zákony plně neodpovídají jejím podmínkám. Uvažte, jak velmi se liší požadavky starověku, středověku a moderní doby. Bylo by možné, aby se zákony starověku prosazovaly v současnosti? Je zřejmé, že by to bylo nemožné a neuskutečnitelné. Stejně tak nebudou po uplynutí několika staletí požadavky budoucnosti shodné s dnešními a určitě dojde ke změnám a úpravám.

V Evropě se zákony mění a přizpůsobují bez přestání. Kolik zákonů, jež jsou dnes zrušeny, existovalo kdysi v evropských systémech a strukturách! Tyto změny a úpravy jsou způsobeny změnami myšlení, podmínek a zvyků. Kdyby tomu tak nebylo, blahobyt lidského světa by podlehl zkáze.

V Pentateuchu je například zákon o tom, že kdyby někdo porušil Sabat, bude odsouzen k smrti. Pentateuch navíc obsahuje dalších deset ortelů smrti. Bylo by možné dodržovat tyto zákony v naší době? Je jasné, že by to bylo naprosto nemožné. Z toho vyplývají změny a úpravy zákonů a ty představují dostatečný důkaz nejvyšší moudrosti Boží.

Tato látka vyžaduje důkladné promyšlení. Pak bude příčina těchto změn jasná a zjevná. Požehnaní ti, kdož přemítají!

21

SYMBOLIKA CHLEBA A VÍNA

Otázka - Kristus pravil: "Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe, kdo jí z tohoto chleba, živ bude navěky."⁸⁸ Jaký je smysl tohoto výroku?

Odpověď - TENTO chléb značí nebeskou potravu a boží dokonalosti. "Kdo jí z tohoto chleba" tedy znamená, že kdokoli získá nebeskou štědrost, přijme boží světlo nebo se podílí na Kristových dokonalostech, získá věčný život. Krev rovněž značí ducha života a božské přednosti, ušlechtilou nádheru a věčné dary, neboť všechny údy těla získávají životodárnou podstatu z krevního oběhu.

V dvacátém šestém verši šesté kapitoly Evangelia sv. Jana je psáno: "Hledáte mě ne proto, že jste viděli zázraky⁸⁹, ale proto, že jste jedli chléb a nasýtli jste se."

Je zjevné, že chléb, z něhož učedníci jedli a jímž se nasýtli, byl nebeským darem, protože v třicátém třetím verši téže kapitoly se říká: "Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu." Je jasné, že Kristovo tělo nesestoupilo z nebe, ale vyšlo z Mariina lůna, a to, co sestoupilo z nebes Božích, byl Kristův duch. Židé projevovali nesouhlas, neboť měli za to, že Kristus hovořil o Svém těle. Ve čtyřicátém druhém verši téže kapitoly se říká: "A říkali: „Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: Sestoupil jsem z nebe!""

Považte, jak je jasné, že Kristus minil chlebem Svého ducha, Své dary, Své přednosti a učení, neboť v šedesátém třetím verši se praví: "Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená."

Je tedy zřejmé, že Kristův duch představuje nebeskou milost, jež sestupuje z nebe. Každý, komu se dostane hojnosti světla z tohoto ducha - totiž nebeského učení - nalezne život věčný. Proto se v třicátém pátém verši praví: "Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života, kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.""

Povšimněte si, že "příchod k Němu" vyjadřuje jako požívání potravy a "víru v Něho" jako pití nápoje. Pak je jasné, že nebeská potravina představuje božské dary, duchovní nádheru, boží učení, všeobecný význam Kristův. Jíst znamená přiblížit se k Němu, pít představuje věřit v Něho. Neboť Kristus měl hmotné tělo a nebeskou podstatu. Fyzické tělo bylo ukřižováno, ale nebeská podstata žije navěky a je příčinou věčného života. První tělo bylo lidskou přirozeností, druhé je přirozeností božskou. Někteří lidé se domnívají, že svátost oltářní je Kristovou skutečnou existencí a že do ní sestupuje Bůh a Duch Svátý a přebývají v ní. Po požití se však svátost oltářní za několik okamžiků jednoduše stráví a úplně přemění. Jak tomu tedy rozumět? Bůh, chraň! Je to samozřejmě naprostý výmysl.

Závěrem: prostřednictvím Kristova zjevení se šířilo božské učení představující věčný dar, světlo vedení vysvitlo a člověku byl propůjčen duch života. Každý, kdo našel vedení, ožil; kdo zůstal ztracen, ten propadl trvalé smrti. Onen chléb, jenž sestoupil z nebe, představoval boží tělo Kristovo, Jeho duchovní prvky, které učedníci pojedli, a získali tak život věčný.

Učedníci požili potravu z Kristovy ruky mnohokrát, proč by se tedy poslední večeře odlišovala od ostatních? Je jasné, že nebeský chléb neznamenal tento skutečný chléb, ale spíše božský pokrm z duchovního těla Kristova, božskou milost a nebeskou dokonalost, z nichž učedníci pojedli a jimiž se nasýtli.

Stejně tak uvažte, že když Kristus požehnal chléb a dal jej Svým učedníkům se slovy "toto jest tělo mé"⁹⁰, byl s nimi osobně, fyzicky přítomen. Nepřeměnil se v chléb a víno; kdyby se byl proměnil v chléb a víno, nebyl by mohl zůstat s učedníky osobně přítomen ve Své tělesné podobě.

Pak je jasné, že chléb a víno byly symboly znamenající: dal jsem vám Své dary a dokonalosti, a když jste tyto dary přijali, získali jste život věčný a pojedli svůj díl z nebeského pokrmu.

22

ZÁZRAKY

Otázka - Je zaznamenáno, že Kristus konal zázraky. Mají se zprávy o těchto zázracích opravdu přijímat doslovně, nebo mají jiný význam? Exaktní věda prokázala, že podstata věcí je neměnná a že všechny bytosti podléhají jednomu všeobecnému zákonu a řádu, od něhož se nemohou odchýlit; tudíž to, co se přiči všeobecnému zákonu, je nemožné.

Odpověď - SVATÉ Projevy jsou zdrojem zázraků a původci zázračných znamení. Pro Ně je každá obtížná a neproveditelná věc možná a snadná. Prostřednictvím nadpřirozené moci konají zázraky; touto mocí, která se vymyká přirozenosti, ovlivňují říši přírody. Všechny Projevy Boží konají zázračné skutky.

Ve Svatých knihách se však užívá zvláštní terminologie a pro Projevy Boží nemají tyto divy a zázračná znamení žádný význam. Dokonce si ani nepřejí, aby se o nich hovořilo. Neboť i když považujeme zázraky za důležité důkazy, jsou to přesto důkazy a doklady pouze pro ty, kdo jsou jejich očividnými svědky, nikoli pro ty, kteří je neviděli.

Kdybychom například někomu, kdo hledá [Boha] a nevěří v Mojžíše a Krista, popisovali zázračná znamení, popíral by je a tvrdil: "Zázračná znamení jsou doložena v Knihách

a podle svědectví mnoha lidí se uvádějí do souvislosti

i s falešnými bohy. Bráhmani například sepsali knihu

Bráhmových divch." Dále by řekl: "Jak můžeme vědět, že Židé a křesťané mluví pravdu a bráhmani lžou? Vždyť obojí jsou všeobecně přijímaná ústní podání zaznamenaná v knihách a mohou být jak pravdivá, tak lživá." To samé lze tvrdit

o ostatních náboženstvích: je-li pravdivé jedno, jsou pravdivá všechna; je-li přijímáno jedno, musí být přijata všechna ostatní. Zázraky tudíž nepředstavují důkaz, neboť jsou-li zázraky důkazem pro očité svědky, pro ty, kdo se jich neúčastní, jako důkaz neobstojí.

Když však přijde Projev Boží, lidé schopní proniknout do podstaty věcí pochopí, že vše, co se Jej týká, je zázrakem. Projevy Boží jsou nadřazeny všem ostatním, a to samo o sobě představuje naprostý zázrak. Připomeňte si Krista, který sám a opuštěný, bez pomocníka nebo ochránce, bez armád a legií, vystaven největšímu útlaku, pozvedl Boží korouhev před zraky všech obyvatel Země, postavil se jim na odpor a nakonec všechny přemohl, i když navenek byl ukřižován. Toto je tedy skutečný zázrak, který nelze nikdy popřít. Není již třeba dalších důkazů o Kristově pravdě.

Vnější zázraky nemají pro lidi Skutečnosti žádný význam. Kdyby například slepec nabył zraku, nakonec stejně zase oslepe, protože jej smrt připraví o všechny smysly

a síly. Proto má poměrně malý význam způsobit, že slepec nabude zraku, protože schopnost vidění se nakonec ztratí.

K čemu je dobré oživit tělo zemřelého, když stejně znovu zemře? To, co je však důležité, je schopnost obdarovávat vnímáním a věčným životem, to jest udělovat duchovní

a nebeský život, neboť náš fyzický život je konečný a jeho existence se rovná nebytí. Proto řekl Kristus jednomu ze Svých učedníků: "Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé", neboť "co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch".⁹¹

Povšimněme si, že ty, kteří byli zdánlivě fyzicky naživu, považoval Kristus za mrtvé, protože život znamená život věčný, a bytí značí skutečnou existenci. Kdekoli se ve Svatých knihách hovoří o vzkříšení mrtvých, znamená to, že mrtví byli požehnáni životem věčným; když je řečeno, že slepý nabył zraku, znamená to, že se mu dostalo pravého vnímání; když se hovoří o tom, že hluchý nabył sluchu, značí to, že získal duchovní a nebeskou schopnost slyšení. To lze zjistit z textu Evangelia, kde Kristus praví: "Jsou jako ti⁹², o nichž řekl Izajáš: ‚Mají oči, ale nevidí, mají uši, ale neslyší; a já jsem je vyléčil.‘"⁹³

Neznamená to však, že by Projevy Boží nemohly konat zázraky, neboť vlastní veškerou moc. Pro Ně však cenné a důležité věci představují vnitřní zrak, duchovní uzdravení a věčný život. Proto když se ve Svatých knihách líčí, že ten a ten byl slepý a znovu nabył zrak, znamená to, že byl slepý vnitřně a dostalo se mu duchovního vidění nebo že byl nevědomý a zmoudřel, že byl nedbalý a stal se pozorným, že žil světsky a obrátil se k nebesům.

Vnitřní zrak, sluch, život a uzdravení jsou věčné,

a proto důležité. Jaká je pak ve srovnání s tím důležitost, cena a hodnota tohoto animálního života a jeho pudů? Během několika dní zmizí jako prchavé myšlenky. Když někdo například znovu zažehne zhasnutou lampu, jednou bude zhasnuta znovu; sluneční světlo však září pořád beze změny. Proto je důležité.

23

KRISTOVO VZKŘÍŠENÍ

Otázka - Jaký je význam Kristova vzkříšení po třech dnech?

Odpověď - VZKŘÍŠENÍ Projevů Božích se netýká těla. Veškeré Jejich stavy, okolnosti, skutky, věci, které ustanovili, Jejich učení, Jejich vyjadřování, podobenství a příkazy mají duchovní a božský význam a nemají žádnou souvislost s hmotnými věcmi. Například záležitost Kristova příchodu z nebe: na mnoha místech v Evangeliu se jasně uvádí, že Syn člověka přišel z nebes, je na nebesích a že půjde do nebe. V třicátém osmém verši šesté kapitoly Evangelia sv. Jana je psáno: "Neboť jsem sestoupil z nebe", a rovněž ve čtyřicátém druhém verši nacházíme: "A říkali: ‚Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: ‚Sestoupil jsem z nebe!‘" A také v Janovi, kapitola třetí, verš třináctý: "Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka, který je v nebesích."

Povšimněte si, že se praví "Syn člověka je v nebesích", zatímco v té době byl Kristus na zemi. Věnujte pozornost také tomu, že se říká, že Kristus přišel z nebe, i když vyšel z lůna Marie, která porodila Jeho tělo. Pak je jasné, že když se praví, že Syn člověka přišel z nebe, nejedná se

vnější, ale o vnitřní význam; je to duchovní skutečnost, nikoli hmotná. Znamená to, že ačkoli se Kristus zdánlivě narodil z Mariina lůna, ve skutečnosti sestoupil

z nebe, ze středu Slunce Skutečnosti, z Boží říše a duchovního Království. A protože se ozřejmilo, že Kristus přišel z duchovního nebo Království Božího, má Jeho třídenní zmizení pod zem vnitřní význam a není to vnější skutečnost. Stejně tak je symbolické Jeho vzkříšení z nitra země; je to skutečnost duchovní a božská, nikoli hmotná. Podobně je Jeho vstoupení na nebesa nanebevstoupením duchovním a ne fyzickým.

Kromě těchto vysvětlení bylo vědecky prokázáno a doloženo, že viditelné nebe je nekonečný a prázdný prostor, v němž obíhá bezpočet hvězd a planet.

Tvrdíme tedy, že význam Kristova vzkříšení je takový: Učedníky otrásl a bolestně zkrušilo Kristovo umučení. Skutečná existence Kristova, která značí Jeho učení, dary, přednosti a duchovní moc, zůstala na dva nebo tři dny po Jeho umučení ukryta a utajena a přestala zjevně zářit. Ba co víc, úplně se ztratila, protože věřící byli nemnozí, utrápení a rozrušení. Věc Kristova byla jako tělo bez života; když se po třech dnech učedníci ujistili a utvrdili, začali sloužit Věci Kristově, rozhodli se

šířit božské učení, uskutečňovat Jeho rady a pozvedli se, aby Mu sloužili, rozzářila se Kristova Skutečnost a projevila se Jeho štědrost, Jeho náboženství ožilo, Jeho učení a rady se staly zřejmými a zjevnými. Jinými slovy Kristova Věc se podobala mrtvému tělu, dokud ji neobklopil život a dar Ducha Svatého.

Takový je význam Kristova skutečného vzkříšení. Protože však duchovenstvo neporozumělo významu Evangelia ani nepochopilo jeho symboly, začalo se tvrdit, že náboženství protičečí vědě a věda odporuje náboženství tak, jako například vystoupení Kristova hmotného těla na viditelné nebe odporuje matematice. Když však vyjde najevo pravda tohoto námětu a symbol se vysvětlí, věda a rozum jí v žádném případě neodporují, nýbrž ji naopak potvrzují.

24

SESTOUPENÍ DUCHA SVATÉHO NA APOŠTOLY

Otázka - Jakým způsobem sestoupil Duch Svatý na apoštoly a jaký význam má toto sestoupení, které se popisuje v Evangeliiu?

Odpověď - SESTOUPENÍ Ducha Svatého neznamena, že by do člověka vstoupil vzduch. Je to spíše obrat a přirovnání než přesný nebo doslovný obraz. Je to, jako když obraz slunce vstoupí do zrcadla, to jest jeho nádhera se v něm stane zjevnou.

Po Kristově smrti byli učedníci znepokojeni a jejich názory si odporovaly a protičečily, později se upevnili a sjednotili a o Letnicích se shromáždili a oprostili od věcí tohoto světa. Nesobecky se zřekli pohodlí a světských radostí, obětovali své tělo i duši Milovanému, opustili své rodiny a stali se poutníky bez domova, zapomínající i na svou vlastní existenci. Poté se jim dostalo Boží pomoci a síla Ducha Svatého se projevila, Kristova duchovnost zvítězila a zavládla Boží láska. Tehdy se jim dostalo pomoci a rozešli se do různých stran; učili Věc Boží a podávali o ní důkazy a doklady.

Sestoupení Ducha Svatého na apoštoly tedy znamená, že byli přitahováni Kristovým duchem, který jim dal odhodlání a pevnost. Prostřednictvím ducha Boží lásky získali nový život a viděli živého Krista, jak jim pomáhá a chrání je. Byli jako kapky vody a stala se z nich moře, podobali se křehkému hmyzu a stali se z nich majestátní orli, byli slabí a stali se mocnými. Byli jako zrcadla obrácená k slunci; vpravdě se v nich projevila část Jeho světla.

25

DUCH SVATÝ

Otázka - Co je Duch Svatý?

Odpověď - DUCH Svatý představuje Boží Štědrost a třeptivé paprsky vyzařující z Božího Projevu. Kristus byl ohniskem paprsků Slunce Skutečnosti a z tohoto skvělého ohniska, jež představuje Kristovu Skutečnost, se Boží Štědrost odrážela do jiných zrcadel - do skutečné podstaty apoštolů. Sestoupení Ducha Svatého na apoštoly značí, že se nádherné Boží dary odrazily a objevily v jejich skutečné podstatě. Příchod a odchod, sestup a výstup jsou příznačné pro tělo a nikoli pro ducha. Smysly vnímatelné skutečnosti vstupují a odcházejí, ale rozumové a duševní skutečnosti jako rozum, láska, vědění, představivost a myšlení do těla nevstupují, neodcházejí, ani z něj nevystupují, ale spíše existují v přímém spojení s ním.

Například vědění, které získáváme pomocí rozumu, je duševní skutečnost, vstup vědomostí do mysli a jejich výstup z ní jsou domnělé okolnosti, mysl je spojená se získaným poznáním stejně, jako se obrazy odrážejí v zrcadle.

Je tudíž jasné a zřejmé, že duševní skutečnosti nevystupují a nesestupují, a je naprosto vyloučeno, aby Duch Svatý někam vystupoval či sestupoval, vstupoval, vycházel nebo pronikal. Je jen jediná možnost, a to, že se Duch Svatý objevuje ve vši slávě, jako se slunce objevuje v zrcadle.

V některých pasážích Svatých knih se hovoří o Duchu jako o určité osobě stejně, jako se v řeči nebo rozhovoru běžně říká, že určitý člověk je vtělený duch nebo ztělesnění milosrdenství a velkorysosti. V tomto případě nepohlížíme na sklo, ale na samotné světlo.

V Evangeliiu sv. Jana ve dvanáctém a třináctém verši šestnácté kapitoly, kde se hovoří o Přislíbeném, Jenž měl přijít po Kristovi, je psáno: "Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to nesnesli. Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší."

Pečlivě tedy uvažte, že ze slov "neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší", jasně vyplývá, že Ducha pravdy tu ztělesňuje Člověk, který má individualitu, uši k slyšení a jazyk k mluvení. Stejným způsobem se jména "Duch Boží"94 užívá v souvislosti s Kristem, stejně, jako když mluvíte o světě, máte na mysli jak světlo, tak lampu.

26

KRISTŮV DRUHÝ PŘÍCHOD A SOUDNÝ DEN

VE Svatých knihách se píše o tom, že Kristus se vrátí a že Jeho příchod závisí na vyplnění určitých znamení jako například: "Zatmí se slunce, měsíc ztratí svou zář, hvězdy budou padat z nebe. ... Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uží Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou".95 Bahá'u'lláh vysvětlil tyto verše v Kitáb-i-Íqán.96 Jeho vysvětlení není třeba opakovat; přečtěte si je a porozumíte těmto výrokům.

K tomuto tématu bych však chtěl ještě něco dodat. Jak se výslovně tvrdí v Evangelii, při Svém prvním příchodu Kristus rovněž přišel z nebe. Kristus sám říká: "Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka, který je v nebesích."⁹⁷

Všem je jasné, že Kristus přišel z nebe, i když zdánlivě vyšel z Mariina lůna. Při Svém prvním příchodu přišel z nebe, i když zdánlivě z lůna; stejným způsobem také přijde z nebe při Svém druhém příchodu, i když to zdánlivě bude z lůna. Jak jsme už uvedli, podmínky Kristova návratu udávané v Evangelii jsou shodné s podmínkami Jeho prvního příchodu.

Izajášovo proroctví oznamuje, že Mesiáš dojde z Východu i Západ a všechny národy světa vejdu do Jeho stínu, že bude nastoleno Jeho království, že přijde z neznámého místa, hříšníci budou souzeni a spravedlnost se rozšíří natolik, že se vlk a beránek, levhart a kůzlátko, nemluvně a jedovatý had sejdou u jednoho pramene, na jedné louce a v jednom příbytku.⁹⁸ První příchod rovněž proběhl za těchto podmínek, i když navenek se nic z toho nestalo. Proto Židé odmítali Krista a - Bůh chraň! - nazývali Mesiáše masích⁹⁹, považovali Jež za ničitele Boží stavby, obvinili Ho z porušování Sabatu a Zákona a odsoudili Jež k smrti. Avšak každá z oněch podmínek příchodu měla svůj význam, který Židé nepochopili, a to jim bránilo poznat Kristovu pravdu.

K druhému příchodu Krista dojde podobným způsobem: znamení a podmínky, o nichž jsme hovořili, mají všechny svůj význam a nelze je brát doslova. Mezi jiným se říká, že hvězdy popadají na zem. Hvězd je nekonečné a nespočetné množství a moderní matematikové stanovili a vědecky dokázali, že Slunce je přibližně milión a půlkrát větší než Země a každá ze stálíc tisíckrát větší než Slunce. Kdyby měly tyto hvězdy popadat na zemský povrch, jak by se tam vešly? Bylo by to, jako kdyby tisíc milionů himalájských hor mělo dopadnout na hořčičné zrno. S ohledem na zdravý rozum a vědu je to naprosto nemožné. Ještě zvláštnější je Kristův výrok: "Den Páně přijde jako přichází zloděj v noci."¹⁰⁰ Možná, že zloděj bude v domě a majitel o tom nebude vědět.

Je zcela zřejmé, že tato znamení mají symbolický význam a neplatí doslovně. Plně je objasňuje Kitáb-i-Íqán. Obrat'te se tam.

27

SVATÁ TROJICE

Otázka - Jaký je význam Svaté trojice, třech osob v jedné?

Odpověď - BOŽÍ Podstata, jež je očištěna a posvěcena od chápání lidských bytostí a kterou si lidé obdaření moudrostí a rozumem nikdy nedokáží představit, je osvobozena od veškerých představ. Tato Vznešená Podstata nepřipouští žádné dělení, neboť dělení a mnohonásobnost jsou vlastnosti náležící tvorům existujícím podmíněně, nikoli pak Toho, jenž je Sám o Sobě jsoucí.

Boží Podstata je posvěcena nad jedinnost, o kolik více se pak musí lišit od mnohočetnosti. Jakákoli podmíněnost této Vznešené Podstaty by se rovnala nedokonalosti, odporovala by dokonalosti, a je tedy naprosto nemožná. Tato Vznešená Podstata vždy byla a navždy zůstane ve své vznešené svatosti a posvátnosti. Vše, co se zmiňuje v souvislosti s Projevy a Místy Božího úsvitu, neznamená její sestoupení do podmínek bytí, nýbrž její pouhý odraz.¹⁰¹

Bůh představuje ryzi dokonalost, stvoření nejsou nic než pouhá nedokonalost. Sestoupení do podmínek bytí by pro Boha bylo největší nedokonalostí, naopak, Jeho zjevení, projev a příchod se podobá odrazu slunce v jasném, čistém a vyleštěném zrcadle. Všechna stvoření jsou zřejmá znamení Boží, podobně jako pozemské bytosti, na něž všechny svítí sluneční paprsky. Na roviny, hory, stromy a plody však svítí jen část světla, jehož prostřednictvím se stávají viditelnými, rostou a dospívají k cíli své existence, zatímco Dokonalý Člověk¹⁰² je jako jasné zrcadlo, v němž se zračí Slunce Skutečnosti a zjevuje všechny své vlastnosti a dokonalosti. Podstata Kristova tedy představovala jasné a vyleštěné zrcadlo nejdokonalejší čistoty a jemnosti. Slunce Skutečnosti, Podstata Božství, se odráželo v tomto zrcadle a projevovalo v něm své světlo a teplo, avšak nesestoupilo s vyvýšeného postavení své posvátnosti a z nebes své svatosti, aby dlelo a přebývalo v zrcadle. Nikoliv, nadále setrvává ve svém výsošném postavení a majestátnosti, zatímco se ve vší kráse a dokonalosti zračí a projevuje v zrcadle.

Tvrdíme-li tedy, že jsme spatřili Slunce ve dvou zrcadlech, z nichž jedním byl Kristus a druhým Duch Svatý, to jest, že jsme viděli tři Slunce, jedno na obloze a dvě na Zemi, mluvíme pravdu. A tvrdíme-li, že existuje jen jedno Slunce a že představuje naprostou jedinnost, již není rovno, opět mluvíme pravdu.

Stručným obsahem této rozpravy je, že Kristova Podstata byla jasným zrcadlem a že Slunce Skutečnosti, totiž Podstata Jednoty se svými nekonečnými dokonalostmi a přídomky, se objevilo v tomto zrcadle. Neznamená to, že se Slunce, které je Podstatou Božství, rozdělilo a znásobilo - neboť Slunce je jediné, ale objevilo se v zrcadle. Proto Kristus pravil "Otec je v Synu" a měl na mysli, že Slunce se odrazilo a projevilo v zrcadle.

Duch Svatý představuje Boží Štědrost, jež se zračí v Kristově Podstatě. Synovské postavení je Kristovo srdce a Duch Svatý je postavení ducha Kristova. Tak se ozřejmilo a dokázalo, že Podstata Božství je absolutně jedinečná a není nic, co by se jí rovnalo či podobalo.

Takový je význam tří Osob Svaté trojice. Kdyby tomu bylo jinak, základy náboženství by spočívaly na nelogickém předpokladu, který by mysl nikdy nemohla pochopit, a jak lze mysl přinutit, aby uvěřila věci, již nemůže pochopit? Rozum nemůže věci porozumět, pokud není předložena ve srozumitelné podobě, jinak se jedná jen o výplod představivosti.

Tímto vysvětlením jsme objasnili, jaký je význam tří Osob Svaté trojice. Rovněž byla prokázána Jednota Boží.

28

VYSVĚTLENÍ 5. VERŠE SEDMNÁCTÉ KAPITOLY EVANGELIA SV. JANA

"A NYNÍ ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět."103

Existují dva druhy preexistence: prvním druhem je esenciální preexistence a nepředchází jí žádná příčina. Její existence spočívá v ní samotné, tak jako například Slunce svítí samo od sebe, protože jeho zář nezávisí na světle ostatních hvězd. To nazýváme esenciálním světlem. Měsíc se však dostává světla od Slunce a měsíční světlo je na Slunci závislé; pokud jde tedy o světlo, Slunce je příčinou a Měsíc se stává následkem. Slunce je odvěké a představuje prvotní příčinu; předchází Měsíci, jenž existuje následně.

Druhým typem je časová preexistence, která nemá počátek. Slovo Boží¹⁰⁴ je posvěceno od času. Ve vztahu k Bohu jsou si minulost, přítomnost a budoucnost rovny. Pro Slunce neexistuje včera, dnes a zítra.

Stejně existuje preexistence ve vztahu k slávě, totiž nejslavnější předchází slavnému. Tudíž Podstata Kristova, což je Slovo Boží, s ohledem na podstatu, přídomky a slávu, zajisté předchází stvořením. Předtím, než se objevilo v lidské podobě, spočívalo Slovo Boží v nejvyšší svatosti

a slávě, existovalo v dokonalé kráse a nádheře na výšinách vznešenosti. Když skrze moudrost Nejvyššího Boha zazářilo z výšin slávy do světa těla, bylo Slovo Boží prostřednictvím tohoto těla souženo a utiskováno, takže padlo do rukou Židů, stalo se zajatcem nevědomých lidí a tyranů a nakonec bylo ukřižováno. Proto se Kristus obrátil k Bohu se slovy: "Zbav mne pout tělesného světa a osvobod' Mne z tohoto vězení, abych mohl vystoupit do výšin cti a slávy a dosáhnout bývalé velikosti a moci, jež byla dříve než fyzický svět, abych se mohl radovat ve světě věčnosti a vystoupit do svého dřívějšího přibýtku, duchovního světa, neviditelného království."

Vidíte, že i v království tohoto světa, to jest v říši národů a jejich zemí, se Kristova sláva a vznešenost na této zemi objevila po Jeho nanebevstoupení. Dokud pobýval ve světě těla, byl vystaven pohrdání a výsměchu Židů, nejslabšího národa na světě, který považoval za vhodné nasadit trnovou korunu na Jeho svatou hlavu. Po Kristově nanebevstoupení se však před trnovou korunou pokořily a sklonily vyšperkované koruny všech králů.

Vizte slávu, již Slovo Boží získalo i na tomto světě!

29

VYSVĚTLENÍ 22. VERŠE PATNÁCTÉ KAPITOLY PRVNÍ EPIŠTOLY SV. PAVLA KORINTSKÝM

Otázka - Ve 22. verši patnácté kapitoly První epístoly sv. Pavla ke Korintským je psáno: "Jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života." Jaký význam mají tato slova?

Odpověď - VĚZTE, že člověk má dvojí přirozenost: fyzickou a duchovní. Fyzickou přirozenost zdědil po Adamovi a duchovní po Podstatě Slova Božího, což je duchovnost Krista. Tělesná přirozenost se rodí z Adama, zatímco duchovní přirozenost se rodí ze štědrosti Ducha Svatého. První je zdrojem veškeré nedokonalosti, druhá zdrojem vši dokonalosti.

Kristus se obětoval, aby se lidé osvobodili od nedokonalostí tělesné přirozenosti a mohli nabýt ctností duchovní přirozenosti. Tato duchovní přirozenost, jež vznikla štědrostí Boží Podstaty, představuje jednotu všech dokonalostí a objevuje se prostřednictvím dechu Ducha Svatého. Jsou to božské dokonalosti, je to světlo, duchovnost, vedení, vznešené cíle, spravedlnost, láska, milosrdenství, laskavost ke všem, dobročinnost, podstata života. Je to odraz nádhery Slunce Skutečnosti.

Kristus je středem Svatého ducha: zrodil se z Ducha Svatého, byl seslán Duchem Svatým, je Jeho potomkem; totiž Podstata Kristova nepochází od Adama, ale zrodila se z Ducha Svatého. Tento verš v Epístole Korintským, "jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života" tudíž podle této terminologie znamená, že Adam¹⁰⁵ je otcem člověka, a sice, že je příčinou fyzického života lidstva. Adamovo otcovství bylo fyzické - je sice živou duší, ale nedává duchovní život. Zato Kristus je příčinou duchovního života člověka, a pokud jde o ducha, Jeho otcovství je duchovní. Adam je živoucí duše, Kristus představuje oživujícího ducha.

Fyzický svět člověka podléhá moci žádostivosti, jejímž důsledkem je hřích, neboť nepodléhá zákonům spravedlnosti a svatosti. Lidské tělo je zajatcem přírody a jedná tak, jak příroda poroučí. Je tudíž jisté, že v hmotném světě existují hříchy jako zloba, žárlivost, svár, chamtivost, lakota, nevědomost, předsudek, nenávisť, pýcha a tyranie. V lidské povaze jsou všechny tyto kruté vlastnosti. Člověk, jemuž se nedostalo duchovního vzdělání, se podobá zvířeti. Podobně jako afričtí divoši, jejichž činy, zvyky a morální zásady jsou čistě smyslové, jednají podle požadavků přírody do té míry, že zabíjejí a pojídají jeden druhého. Je zřejmé, že fyzický svět člověka je světem hříchu. V tomto fyzickém světě se člověk neliší od zvířete.

Veškerý hřích pochází z požadavků přírody a tyto nároky, jež vyplývají z fyzických vlastností, nejsou hříchy u zvířat, ale u člověka to hříchy jsou. Zvíře je zdrojem nedokonalostí jako vztek, smyslovost, žárlivost, lakota, krutost, pýcha - všechny tyto vady najdeme u zvířat, ale nepředstavují hřích. U člověka to však hříchy jsou.

Adam je příčinou fyzického života člověka, ale Kristova Podstata - totiž Slovo Boží - je příčinou života duchovního. Je to "oživující duch", což značí, že veškeré nedokonalosti pocházející z nároků hmotného života člověka jsou přeměněny v lidské dokonalosti učení a výchovou tohoto ducha. Kristus byl tedy oživující duch a příčinou života celého lidstva.

Adam byl příčinou tělesného života, a protože tělesný život člověka je světem nedokonalostí a nedokonalost je rovna smrti, přirovnal Pavel fyzické nedostatky k smrti.

Většina křesťanů však věří, že Adam zhrěšil neposlušností, když pojezl ze zakázaného stromu, a že katastrofální následky této neposlušnosti se jako dědictví přenášejí a zůstávají mezi jeho potomky. Odtud se Adam stal příčinou lidské smrtelnosti. Toto vysvětlení je nerozumné a zjevně mylné, protože znamená, že se všichni lidé, dokonce i Proroci a Poslové Boží, bezdůvodně stali provinilými hříšníky bez toho, aniž by se provinili či spáchali hřích, a to jenom proto, že jsou Adamovými potomky a až do dne Kristovy oběti byli drženi v zajetí pekla a bolestivě mučeni. To je vzdáleno Boží spravedlnosti. Byl-li Adam hříšníkem, jaký je Abrahámův hřích? Jaká byla Izákova nebo Josefova vina? Čím se provinil Mojžíš?

Kristus, který je Slovem Božím, se však obětoval. To má dvojí význam: jeden zjevný a jeden skrytý. Toto je zjevný význam: Kristovým záměrem bylo šířit a hlásat Věc Boží, jež měla vychovat svět lidí, oživit děti Adamovy a osvětit celé lidstvo. A

protože šířit takovou velikou Věc, proti níž se stavěli všichni lidé světa a všechny národy a říše, znamenalo, že bude zabit a ukřižován, obětoval Kristus při hlásání Svého poselství život. Pro Něj byl kříž trůnem, rána balzámem, jed sladkým medem. Povstal, aby učil a vychovával lidi, a tak obětoval Sám Sebe, aby daroval ducha života. Zemřel v těle, aby ostatní oživil duchem.

Druhý význam oběti je takový: Kristus byl jako semeno, a toto semeno obětovalo svou vlastní podobu, aby strom mohl růst a rozvíjet se. I když byla zničena podoba semene, jeho podstata se stala zjevnou v dokonalé majestátnosti a kráse podoby stromu.

Kristovo postavení byla naprostá dokonalost. Jako Slunce nechal Své božské dokonalosti zářit na všechny věřící duše, a štědrost onoho světla svítala a zářila

v nitru těchto lidí. Proto říká: "Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe, kdo jí z tohoto chleba, živ bude navěky."¹⁰⁶ A sice kdokoli pojí z této božské potraviny, dosáhne věčného života. Každý, kdo se podílí na tomto daru a dostává se mu těchto předností, nalezne život věčný, získá odvěkou přízeň, bude vysvobozen z temnoty omylu a osvícen světlem Jeho vedení.

Podoba semene byla obětována stromu, avšak díky oběti se jeho dokonalosti staly zřejmými a zjevnými - neboť strom, větve, listy a květy byly v semeni utajeny. Když byla podoba semene obětována, jeho předností se objevily v dokonalé podobě listů, květů a plodů.

30

ADAM A EVA

Otázka - Co je pravdivého na příběhu o Adamovi, kde se hovoří o tom, jak pojedl ovoce ze zakázaného stromu?

Odpověď - V BIBLI je psáno, že Bůh dal Adamovi zahradu Eden, aby ji obdělával a staral se o ni, a řekl mu: "Jez z každého stromu rajské zahrady kromě stromu poznání dobrého a zlého, protože, pojiš-li z něho, zemřeš."¹⁰⁷ Dále se praví, že Bůh Adama uspal, vyňal jedno z jeho žeber a stvořil ženu, aby byla Adamovou společnicí. Pak se pojednává o tom, jak had přiměl ženu, aby pojedla ze stromu poznání, a řekl jí: "Bůh vám zakázal jíst z toho stromu, aby se vaše oči neotevřely a abyste nerozeznali dobro od zla."¹⁰⁸ Eva tedy pojedla z toho stromu a dala Adamovi, který rovněž jedl; jejich oči se otevřely, zjistili, že jsou nazí a zakryli si těla listím. Za to se jim dostalo od Boha výtek. Bůh řekl Adamovi: "Pojedls ze zakázaného stromu?" Adam odvětil: "Eva mě zlákala a jedl jsem." Bůh káral Evu a ona řekla: "Had mne svedl a pojedla jsem." Za to byl had proklet a Bůh položil nepřítelství mezi hada a Evu a jejich potomky. A Bůh pravil: "Člověk se připodobnil Nám, rozezná dobro od zla a třeba by jedl ze stromu života a byl živ navěky."¹⁰⁹ A tak Bůh hlídal strom života.

Tento příběh by byl skutečně zvláštní, kdybychom přijali jeho zdánlivý význam tak, jak si jej vykládá většina lidí. Rozum jej nemůže přijmout, potvrdit jeho pravdivost nebo si ho představit, protože takové podrobnosti, promluvy a výtky nelze zdaleka přičítat rozumnému člověku, natož pak Bohu, jenž Svou absolutní mocí a dokonalostí uspořádal tento vesmír s jeho nespočetnými obyvateli do nejdokonalejší podoby.

Na chvíli se zamysleme: kdyby se doslovný význam tohoto příběhu připisoval moudrému člověku, všichni by určitě logicky odmítali, že by tato událost, tato idea mohla pocházet od rozumné bytosti. Proto musíme tento příběh o Adamovi a Evě, kteří pojedli ze stromu, a o jejich vyhnání z ráje považovat jednoduše za symbolický. Obsahuje božská tajemství a obecné významy a nabízí zářná vysvětlení. Těchto tajemství jsou si vědomi pouze zasvěcení lidé a ti, kteří jsou blízko Dvoru Všemocného. Tyto biblické verše mají tedy mnoho významů.

Vysvětlíme jeden z nich, a sice: Adam značí Adamova nebeského ducha a Eva Jeho lidskou duši. Neboť v některých pasážích Svatých knih se ženy zmiňují v souvislostech, kde představují duši člověka. Strom dobrého a zlého značí lidský svět, protože duchovní a božský svět je světem nejspíše dobrého a světla, zatímco v lidském světě existují v protikladu světlo a tma, dobro a zlo.

Had znamená přichylnost k lidskému světu. Přichylnost ducha k lidskému světu vyhnala Adamovu duši a ducha ze světa svobody do světa otroctví a způsobila, že se od Království Jednoty obrátil k lidskému světu. Když Adamova duše a duch vstoupili do světa lidí, vyšel Adam z ráje svobody a poklesl do světa otroctví. Z výšin čistoty a naprosté dobroty vstoupil do světa dobra a zla.

Strom života představuje nejvyšší stupeň světa bytí: postavení Slova Božího a nejvyšší Projev Boží. Proto bylo toto postavení chráněno a příchodem nejvyššího Projevu Božího se stalo zjevným a jasným. Vzhledem k projevu božských dokonalostí bylo Adamovo postavení v embryonálním stadiu, Kristovo postavení bylo stádiem zralosti a věkem rozumu a příchod Největšího Světla¹¹⁰ představuje stádium dokonalosti podstaty i vlastností. Proto představuje strom života v nejvyšším Ráji výraz pro střed nade vše čistě svatosti, totiž nejvyššího Božího Projevu. Ode dnů Adamových až do Kristova příchodu se o věčném životě a o nebeských dokonalostech hovořilo jen málo. Onen Strom života představoval postavení Kristovy Podstaty a prostřednictvím Jeho zjevení byl zasazen a ozdoben věčnými plody.

Nyní uvažte, jak dalece tento význam odpovídá skutečnosti. Neboť když Adamova duše a duši přitahoval svět lidí, odešli ze světa svobody do světa otroctví, a Adamovo potomstvo žilo nadále v jeho područí. Adamovi potomci zdědili tuto přichylnost duše a ducha ke světu lidí, což je hřích, a had, jenž je vždy mezi nimi, je jejich nepřitelem. Toto nepřítelství pokračuje a trvá. Neboť přichylnost ke světu se stala příčinou otroctví ducha a toto otroctví se rovná hříchu, který se z Adama přenesl na Jeho potomstvo. Právě kvůli této přichylnosti se lidé připravují o nepostradatelnou duchovnost a vznešené postavení.

Když se posvěcené vánky Kristovy a svatá záře Největšího Světla¹¹¹ rozšířily do všech stran, ti, z lidí, kteří se obrátili ke Slovu Božímu a získali bohatství z Jeho štědrosti, byli uchráněni od této přichylnosti k hříchu, získali věčný život, vymanili se z řetězů poddanství a dosáhli světa svobody. Byli osvobozeni od neřestí lidského světa a požehnání ctnostmi Království. Takový je význam Kristových slov "dal jsem svou krev za život světa"¹¹², to jest zvolil jsem si všechno toto soužení, strádání, utrpení a dokonce i největší mučednictví, abych dosáhl tohoto cíle, kterým je odpuštění hříchů (tedy oproštění se ducha od světa lidí a jeho přichylnost ke světu Božímu), aby mohly povstat duše, jež budou samotnou podstatou vedení lidstva a projevem dokonalosti Nejvyššího Království.

Povšimněte si, že, kdyby byl význam pojímán ve svém vnějším smyslu, tak jak to činí lid Knihy¹¹³, jednalo by se o absolutní nespravedlnost a naprostou předurčenost. Jestliže Adam zhřešil tím, že se přiblížil k zakázanému stromu, jaký byl

prohřešek slavného Abrahama a jakého přestupku se dopustil Mojžíš, jenž rozmlouval s Bohem. Jakým zločinem se provinil Prorok Noe? Jakým přečinem byl vinen Josef - Pravdomluvný? Jaké byly nepravosti Proroků Božích a čím se prohřešil svatý Jan? Byla by spravedlnost Boží dovolila, aby tyto osvícené Projevy kvůli Adamovu hříchu našly mučení v pekle, dokud by nepřišel Kristus a obětováním Sebe samého je nezachránil před nesnesitelným týráním? Takový výmysl se vymyká veškerým zákonům a pravidlům a žádný rozumný člověk jej nemůže přijmout.

Význam je takový, jak již bylo řečeno: Adam představuje Adama ducha, Eva je Jeho duší, strom značí svět lidí a had je příchyllost k tomuto světu, z něhož pochází hřích a jenž nakazil Adamovy potomky. Kristus Svými svatými vánky uchránil lidi od této příchyllosti a osvobodil je od hříchu. Adamův hřích je úměrný Jeho postavení. I když z oné příchyllosti mohou vzejít výsledky, v porovnání s příchylností ke světu duchovnímu představuje hřích. Dobré skutky spravedlivých představují hříchy pro ty, kteří jsou Bohu blízcí. Tak je stanoveno. Tělesná síla je proto ve vztahu k duchovní nejen nedokonalá, ve srovnání s ní představuje slabost. Stejně tak je tělesný život ve srovnání s věčným životem v Království považován za smrt. Kristus nazval tělesný život smrtí, když řekl: "Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé."¹¹⁴ I když byly tyto duše tělesně živé, v Jeho očích znamená takový život smrt.

To je jeden z významů biblického příběhu o Adamovi. Uvažujte a objevíte další.
Bud'te sbohem.

31

VÝKLAD ROUHÁNÍ SE DUCHU SVATÉMU

Otázka - "Proto vám pravím, že každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu svatému nebude odpuštěno. I tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno, ale kdo by řekl slovo proti Duchu svatému, tomu nebude odpuštěno v tomto věku ani v budoucím."¹¹⁵

Odpověď - SVATÉ skutečnosti Projevů Božích mají dvojí duchovní postavení. Jedním z nich je místo zjevení, jež lze přirovnat k postavení sluneční koule, druhým je záře zjevení, jež připomíná sluneční světlo a jeho zář; to jsou dokonalosti Boží, jinými slovy, Duch Svatý. Duch Svatý představuje božské dary a vznešené dokonalosti, a tyto božské přednosti jsou jako sluneční paprsky a teplo. Jasně paprsky Slunce jsou základem jeho bytí, bez nich by to nebylo Slunce. Kdyby se božské přednosti nezjevily a neodrazily v Kristu, nebyl by Ježíš Mesiášem. On však je Projevem Božím, protože v Sobě zračí božské dokonalosti. Proroci Boží jsou Božími Projevy, neboť se v nich zjevují vznešené dokonalosti, jinými slovy Duch Svatý.

Jestliže duše zůstala vzdálena zjevení, stále ještě může být probuzena, neboť nerozpoznala zjevení božských dokonalostí. Kdyby však pocítovala odpor k božským dokonalostem jako takovým - jinými slovy k Duchu Svatému - bylo by zřejmé, že se podobá netopýrovi, který nenávidí světlo.

Odpor ke světlu nelze napravit ani odpustit, pro takového člověka je nemožné dostat se do Boží blízkosti. Tato lampa je lampou kvůli světlu, jež dává; bez světla by nebyla lampou. Má-li tedy duše nechuť ke světlu lampy, je jakoby slepá a nemůže světlo pochopit. Slepota je příčinou věčného vyhnání od Boha.

Je zřejmé, že duším se dostává milosti skrze štědrost Ducha Svatého, který se objevuje v Projevech Božích, nikoli skrze samotnou osobu Projevu. Když se tedy duši nedostane milosti z darů Ducha Svatého, zůstává ochuzena o božský dar a toto zapuzení samo o sobě zbavuje duši možnosti odpuštění.

Proto se mnozí lidé, kteří se stavěli nepřátelsky k Projevům božím a nerozpoznali Je, stali Jejich přívrženci, jakmile Je poznali. Nepřátelství vůči Projevům se nestalo důvodem věčného vyhnání od Boha, neboť lidé, kteří se stavěli proti světloňošům nevěděli, že jsou to zářivá světla Boží. Nebyli nepřáteli světla. Jakmile pochopili, že světloňoš je místem projevu světla, stali se jeho upřímnými přívrženci.

Chci tuto odpověď shrnout takto: Zůstat vzdálený tomu, kdo světlo přináší, nemá za následek věčné zapuzení, protože člověk má možnost stát se uvědomělým a pozorným, avšak nepřátelství ke světlu je příčinou věčného vyhnání od Boha a nelze je napravit.

32

VÝKLAD VERŠE "MNOHO JEST POVOLANÝCH, ALE MÁLO VYVOLENÝCH"

Otázka - Kristus v Evangelii říká: "Mnoho jest povoláných, ale málo vyvolených"¹¹⁶ a v Koránu je psáno: "Prokáže zvláštní milost tomu, v kom najde zálibení." Jaký význam vyplývá z těchto vět?

Odpověď - VĚZTE, že řád a dokonalost celého vesmíru vyžaduje, aby se bytí objevovalo v nespočetných formách. Žijící bytosti nemohou být vtěleny pouze do jediného stupně, jediného postavení, rodu, druhu a třídy; rozdíl stupňů a rozlišení forem, rozličných rodů a druhů je naprosto nezbytný. Existence minerálních, rostlinných a živočišných substancí a člověka je nevyhnutelná, neboť svět nelze ustavit, uspořádat, ozdobit a učinit dokonalým jen skrze člověka. Stejně tak by svět nemohl zračit nádherné krajiny, dokonalé uspořádání a vybrané ozdoby, kdyby v něm byla přítomna jen samotná zvířata, či rostliny nebo pouhé nerosty. Je nade vši pochybnost, že bytí se stává nádherným a dokonalým jen díky rozdílnosti svých stupňů, postavení, druhů a tříd.

Kdyby byl například tento strom jenom plodem, nemohl by dosáhnout dokonalostí rostlin, protože je třeba jak listů, tak květů a plodů k tomu, aby se strom mohl přizdobit největší krásou a dokonalostí.

Uvažujeme stejně o lidském těle. Musí se skládat z různých orgánů, částí a údů. Lidská krása a dokonalost vyžaduje existenci ucha, oka, mozku a také nehtů a vlasů; kdyby se celý člověk skládal jen z mozku, očí nebo uší, rovnalo by se to nedokonalosti. Absence vlasů, řas, zubů

a nehtů by byla zjevnou vadou, i když ve srovnání s okem postrádají cit a tím připomínají horniny a rostliny, avšak jejich absence na lidském těle nutně představuje nepřijemnou vadu.

Protože jsou stupně bytí různé a rozmanité, některé bytosti se na stupnici nacházejí výše než jiné. Boží vůlí a přáním byly tedy některé formy existence vybrány pro vyšší stupeň tak jako člověk, jiné jsou umístěny na prostředním stupni jako rostliny, a některé, jako nerosty, byly ponechány na stupni nejnižším.

Z Boží milosti byl člověk vyvolen pro nejvyšší stupeň, z volby Slitovného pocházejí také rozdíly mezi lidmi týkající se duchovního pokroku a nebeských dokonalostí. Neboť víra, jež znamená věčný život, není výsledkem spravedlnosti, nýbrž známkou štědrosti. V tomto světě vody

a hlíny se plamen ohně lásky nedostavuje námahou a snažením, nýbrž skrze moc přitažlivosti. Úsilím a vytrvalostí lze získat poznání, vědění a jiné dokonalosti, ale pouze světlo Boží Krávy může unést a pohnout duše mocí přitažlivosti. Proto je psáno: "Mnoho jest povolanych, ale mále vyvolanych."¹¹⁷

Hmotnými formami existence nikdo nepohrdá, nesoudí je ani nepovažuje za odpovědné za jejich stupeň a postavení. Například nerosty, rostlinstvo a zvířata jsou přijatelné na svých různých stupních, kdyby však na svém stupni byly nedokonalé, zasluhovaly by odsouzení, protože stupeň sám o sobě je naprosto dokonalý.

Rozdíly mezi lidmi jsou dvojího druhu: jeden je rozdíl v postavení a za ten nelze nikomu dávat vinu. Druhý představuje rozdíl ve víře a ujistění, jejichž ztráta je odsouzeníhodná, protože pak je duše překonána svými žádostmi a vášněmi, jež ji zbabují tohoto požehnání a zabraňují jí pocítit přitažlivou sílu Boží lásky. Ačkoli je takový člověk chválný a přijatelný ve svém postavení, je zbaven dokonalostí onoho stupně a stává se zdrojem nedokonalostí, za něž je odpovědný.¹¹⁸

33

"NÁVRAT", O NĚMŽ HOVOŘÍ PROROKOVÉ

Otázka - Vysvětlil byste mi otázku Návratu?

Odpověď - BAHÁ'U'LLÁH tento problém zcela jasně vyložil v knize Íqán.¹¹⁹ Přečtěte si ji a pochopíte pravdu tohoto tématu. Protože jste se však zeptala, uvedu krátké vysvětlení. S objasňováním začneme od Evangelia, protože tam je jasně řečeno, že když přišel Jan, syn Zachariášův, a předával lidem radostnou zvěst o Království Božím, ptali se ho: "Kdo jsi? Jsi přislíbený Mesiáš?" Jan odpověděl: "Nejsem Mesiáš." Ptali se ho tedy: "Jsi Eliáš?" Jan řekl: "Nejsem."¹²⁰ Tato slova dokazují, že Jan, syn Zachariášův, nebyl slíbeným Eliášem. Avšak v den proměnění na hoře Tábor Kristus jasně řekl, že Jan, syn Zachariášův, je slíbeným Eliášem.

V 11. až 13. verši deváté kapitoly Evangelia sv. Marka se říká: "A vyptávali se: ‚Proč říkají zákoníci, že napřed musí přijít Eliáš?‘ Rekl jim: ‚Eliáš má přijít napřed a obnovit všecko. Jak to však, že je psáno o Synu člověka, že má mnoho vytrpět a být v opovržení? Ale pravím vám, že Eliáš již přišel a učinil mu, co se jim líbilo, jak je to o něm psáno.‘"

Ve 13. verši sedmnácté kapitoly Evangelia sv. Matouše se říká: "Tehdy učedníci pochopili, že mluvil o Janu Křtiteli."

Ptali se Jana Křtitele: "Jsi Eliáš?" Odpověděl jim: "Ne, nejsem", třebaže se v Evangeliu praví, že Jan byl slíbeným Eliášem, a také Kristus to jasně řekl.¹²¹ Byl-li tedy Jan Eliášem, proč tvrdil, že jím není? A jestliže Eliášem nebyl, proč to Kristus o NĚm tvrdil?

Vysvětlit to můžeme takto: nehovoří se o osobě, nýbrž o dokonalostech, a sice stejné dokonalosti jaké měl Eliáš, existovaly i u Jana Křtitele a beze zbytku se v něm naplnily. Jan Křtitel byl tedy slíbeným Eliášem. V tomto případě neuvažujeme o podstatě¹²², ale o vlastnostech. Například loni vyrostla květina a letos také vyrostla květina; tvrdím, že loňská květina se vrátila. Nechci říci, že se vrátila stejná květina ve své nenapodobitelné jedinečnosti, ale protože tato květina má stejné vlastnosti jako loňská - protože je stejně vonná a křehká, stejně zbarvená a utvářená - tvrdím, že se loňská květina vrátila a že tato květina představuje tu dřívější. Když přichází jaro, říkáme, že se loňské jaro vrátilo, protože všechno, co k němu patřilo, existuje i v jaře letošním. Proto Kristus řekl: "Uvidíte vše, co se stalo za dnů dřívějších Proroků."

Uvedeme ještě jeden příklad. Semeno loňského roku je zaseto, vyrůstají větve a listy, objevují se květy a plody a všechno se opět vrací k semeni. Když bude toto druhé semeno zasazeno, vyroste z něho strom a ještě jednou se vrátí větve, listy, květy a plody a strom se objeví ve své dokonalé podobě. Protože na začátku bylo semeno a na konci je rovněž, říkáme, že se semeno vrátilo. Díváme-li se na hmotu stromu, je to jiná hmota, avšak, pohlédneme-li na květy, listy a plody, shledáme stejnou vůni, jemnost a chuť. Dokonalost stromu se tedy vrátila podruhé.

Jestliže stejně pohlédneme na návrat jedince, je to jiný jedinec, ale s ohledem na vlastnosti a přednosti se vrátil ten samý. Když tedy Kristus řekl: "Toto je Eliáš", mínil tím: tato osoba je zjevním štědrostí, předností, povahy, vlastností a ctností Eliášových. Jan Křtitel odpověděl: "Já nejsem Eliáš." Kristus měl na mysli vlastnosti, dokonalosti, povahu a ctnosti obou, zatímco Jan přihlížel ke své podstatě

a jedinečnosti. Jako tato lampa: byla zde včera večer, dnes svítí také a zítra večer se rovněž rozzáří. Říkáme, že lampa tohoto večera představuje stejné světlo jako to včerejší, které se vrátilo. To se týká světla, nikoli však oleje, knotu nebo držáku.

Tento námět je zcela jasně vysvětlen v knize Kitáb-i-Íqán.

34

PETROVO VYZNÁNÍ VÍRY

Otázka - V Evangelii sv. Matouše se říká: "Ty jsi Petr, a na té skále zbuduji svou církev."¹²³ Jaký je význam tohoto verše?

Odpověď - TATO Kristova Slova potvrzují Petrovo prohlášení, které následovalo po Kristově otázce: "Za koho mne považuješ?" Petr na ni odpověděl: "Ty jsi Syn živého Boha." Kristus mu pak řekl: "Ty jsi Petr,"¹²⁴ protože Kefas znamená v aramejštině skála, "a na té skále zbuduji svou církev." Ostatní totiž na Kristovu otázku odpověděli, že je Eliáš, někteří, že je Jan Křtítel a jiní Jeremiáš nebo jeden z Proroků.¹²⁵

Kristus chtěl náznakem nebo zmínkou potvrdit Petrova slova, a tak vhodně podle Petrova jména řekl: "A na té skále zbuduji svou církev", což znamená, tvá víra, že Kristus je Synem živého Boha, bude základem Víry Boží a na této víře budou založeny základy církve Boží, která představuje Boží Zákon.

O existenci Petrova hrobu v Římě se dá pochybovat; není ověřena. Někteří lidé tvrdí, že se nachází v Antiochii.

Srovnáme kromě toho životy některých papežů s Kristovým náboženstvím. Kristus hladový a bez přístřeší se v pustině živil bylinami a nepřál si nikomu ubližovat. Papež pokrytý zlatem jezdí v kočáře a tráví svůj čas v nevybranější nádheře, uprostřed takových radovánek a přepychu, bohatství a uctívání, jakých se ani vladařům nikdy nedostalo.

Kristus neublížil nikomu, avšak někteří papežové zabíjeli nevinné lidi: obraťte se na historii. Kolik krve papežové prolili, jen aby si udrželi světskou moc! Jen kvůli odlišným názorům zatýkali, věznili a zabíjeli tisíce služebníků světa lidstva a učených mužů, kteří objevili tajemství přírody. Do jaké míry se stavěli na odpor pravdě!

Přemýšlejte o Kristových příkázáních a zkoumejte zvyky a chování papežů. Uvažte, zda mezi Kristovými příkázáními a způsobem papežské vlády existuje nějaká podobnost. Nechceme kritizovat, ale dějiny Vatikánu jsou velmi zvláštní. Chceme říci, že Kristova příkázání a způsob papežské vlády jsou dvě úplně odlišné, naprosto si neodpovídající věci. Uvědomte si, kolik protestantů bylo zabito na rozkaz papežů, jakému týrání a útlaču papežové nečinně přihlíželi, kolik trestů uložili a kolik příkazů k mučení vydali! Je v těchto činech možné odhalit některou z Kristových sladkých vůní? Ve jménu Božím, nikoliv! Tito lidé Krista nenásledují, zatímco svatá Barbora, jejíž obraz máme před sebou, Jej následovala, kráčela v Jeho šlépějích

a uskutečňovala Jeho příkazy. Mezi papeži se také vyskytují požehnané duše, jež kráčely v Kristových šlépějích, zvláště v prvních staletích křesťanské éry, kdy se materiálních věcí nedostávalo a Boží zkoušky se vyznačovaly přísností. Jakmile však získali moc a vládu a dosáhli světských poct a blahobytu, papežové úplně zapomněli na Krista a zabývali se světskou mocí, nádherou, pohodlím a přepychem. Vraždili lidi, zabraňovali šíření vzdělání, mučili učence, stáli v cestě světlu poznání a vydávali rozkazy k vraždění a plenění. V římských vězeních zahynulo tisíce duší, vědců a učenců, lidí bez hříchu. Jak by bylo možné při takovém jednání a činech uvěřit, že papežové jsou Kristovými zástupci?

Svatá stolice neustále bránila rozvoji poznání -

dokonce i v Evropě se má za to, že náboženství je odpůrcem vědy a věda ničitelem základů náboženství. Ale náboženství podporuje pravdu, je základem vědy a poznání, má jednoznačně kladný poměr k učencům, civilizuje lidstvo, objevuje tajemství přírody a osvětluje světové obzory. Jak by se tedy dalo o náboženství tvrdit, že odporuje poznání? Bůh chraň! Nikoliv, ve jménu Božím, poznání je nejskvělejším darem člověku a nejvznešenější z lidských dokonalostí. Stavět se na odpor poznání je nevědomost a ten, kdo si oskliví poznání a vědu není člověk, ale spíše živočich bez rozumu. Neboť poznání je světlo, život, štěstí, dokonalost, krása

a způsob, jak se přiblížit k Prahu Jednoty. Je to ctnost a sláva světa lidí a největší Boží dar. Poznání je totožné s vedením; nevědomost je skutečný omyl.

Šťastní ti, kteří tráví své dny získáváním poznání, objevováním tajemství přírody a odhalováním čisté pravdy! Běda těm, kteří se spokojí s nevědomostí, jejichž srdce se radují z bezmyšlenkovitého napodobování těch, kteří upadli do nejtemnějších hlubin nevědomosti a pošetilosti a promarnili své životy!

35

PŘEDURČENÍ

Otázka - Jestliže Bůh ví o každém činu, který má kdo vykonat, a je-li to zapsáno na Desce osudu, lze tomu vzdorovat?

Odpověď - VĚDĚT o nějaké věci, že se stane, neznamená příčinu jejího uskutečnění, neboť stejným způsobem Boží vševědoucnost zahrnuje substance věcí jak před jejich vznikem, tak i po jejich zániku, a nestává se příčinou jejich existence. Je to dokonalost Boží. To, co prostřednictvím Božího vnuknutí v Bibli předpověděly jazyky Proroků o příchodu Přislíbeného, nebylo příčinou Kristova zjevení.

Prorokům byla odhalena skrytá tajemství budoucnosti, a tak se dozvěděli o budoucích událostech, které pak ohlašovali. Toto poznání a tato proroctví však nebyla příčinou oněch událostí. Dnes večer například každý ví, že za sedm hodin vyjde slunce, avšak tato předběžná znalost není příčinou východu a objevení se slunce.

Boží vševědoucnost v království pomíjivosti nevytváří podobu věcí. Je naopak očištěna od minulosti, přítomnosti a budoucnosti a je totožná s podstatou věcí. Není však příčinou jejich výskytu.

Stejně tak se příčinou existence nějaké věci nestává to, že je zapsána a zmíněna v Knize. Proroci prostřednictvím Božího vnuknutí věděli, co se stane. Prostřednictvím Božího vnuknutí například věděli, že Kristus bude umčen, a oznámili to. Bylo však jejich poznání a zpráva příčinou Kristova umučení? Nikoliv, toto poznání představuje dokonalost Proroků a nezapříčinilo umučení.

Matematici díky astronomickým propočtům vědí, že v určité době nastane zatmění Slunce nebo Měsíce. Tento objev samozřejmě nezpůsobuje zatmění. Toto je ovšem jenom analogie a nikoli přesný obraz.

Část třetí

O MOCI A POSTAVENÍ BOŽÍCH PROJEVŮ

36

PĚT ASPEKTŮ DUCHA

OBECNĚ existuje pět kategorií ducha. Za prvé rostlinný duch: síla, jež vzniká řízením Nejvyššího Boha kombinací prvků a mísením látek, dále vlivem, působením a vzájemným stykem ostatních bytostí. Jsou-li tyto látky a prvky navzájem od sebe odděleny, ustává také růstová schopnost. Takže, abychom užíli jiného příkladu, elektrina je výsledkem kombinace prvků, a když tyto prvky od sebe oddělíme, elektrický účinek se rozptýlí a ztratí. Takový je rostlinný duch.

Po něm následuje živočišný duch, jenž je rovněž důsledkem mísení a kombinace prvků. Tato kombinace je však úplnější a řízením Všemohoucího Pána dosahuje dokonalého smísení, takže vzniká živočišný duch, jinými slovy schopnost smyslového vnímání. Proniká ke skutečnostem věcí pomocí toho, co je viditelné, slyšitelné, hmatatelné a co lze vnímat čichem a chutí. Po oddělení a rozložení kombinovaných prvků také tento duch přirozeně mizí. Je jako lampa, kterou vidíte: dáme-li dohromady olej, knot a oheň, vzniká světlo. Když ale olej dojde a knot dohoří, světlo také vyhasne a zmizí.

Lidského ducha lze přirovnat ke štědrosti Slunce svítícího do zrcadla. Lidské tělo složené z prvků je uspořádáno a smíšeno do nejdokonalější podoby; je to nejpevnější stavba, nejušlechtlejší kombinace, nejdokonalější bytí. Roste a rozvíjí se prostřednictvím živočišného ducha. Tělo, jehož vývoj byl ukončen, lze přirovnat k zrcadlu a lidského ducha k Slunci. Když se však zrcadlo rozbije, štědrost Slunce trvá; je-li zrcadlo zničeno nebo přestává existovat, štědrosti Slunce se nepříhodí žádná újma, neboť je věčné. Lidský duch obsahuje všechny věci a má schopnost objevovat. Jemu vděčíme za všechna tato nádherná znamení, vědecké objevy, velké činy a důležité historické události, které znáte. Z království neviditelného a skrytého je tento duch prostřednictvím duchovní moci vyzdvihl na úroveň viditelného. Tak je člověk na Zemi a přesto činí objevy v nebi. Na základě známých skutečností - totiž na základě známých a viditelných věcí - objevuje věci neznámé. Člověk se například nachází na této polokouli, ale silou svého rozumu objevuje podobně jako Kolumbus druhou polokouli, tedy Ameriku, která byla do té doby neznámá. Má těžké tělo, ale pomocí dopravních prostředků, jež vynalézá, je schopen létat. Pohybuje se pomalu, ale dopravními prostředky, které sestrojil, cestuje neobyčejně rychle na Východ i na Západ. Krátce řečeno, tato schopnost obsahuje všechny věci! Lidský duch má však dvě stránky: božskou a ďábelskou, a sice je schopen nejvyšší dokonalosti nebo nejkrajnější nedokonalosti. Osvojí-li si ctnosti, stává se nejušlechtlejší z žijících bytostí; osvojí-li si neřesti, stává se nejnižším stvořením.

Čtvrtým stupněm ducha je nebeský duch; je to duch Boží víry a štědrosti pocházející z dechu Ducha Svatého a božskou mocí se stává příčinou věčného života. Je to moc, která z pozemského člověka dělá nebeského a z nedokonalého dokonalého. Činí nečistého čistým a tichého výmluvným, očišťuje a posvěcuje ty, kdo jsou v zajetí tělesných tužeb a nevědomé činí moudrými.

Pátým stádiem je Duch Svatý. Duch Svatý představuje prostředníka mezi Bohem a Jeho stvořením. Je jako zrcadlo obrácené ke Slunci. Stejně jako čisté zrcadlo přijímá sluneční světlo a předává tento dar ostatním, je Duch Svatý zprostředkovatelem svatého Světla, které Slunce Skutečnosti poskytuje vznešeným podstatám. Zdobí Jej všechny božské přednosti. Kdykoli se objeví, svět je obnoven a vzniká nový cyklus. Tělo světa lidstva obléká do nového šatu. Ducha Svatého lze přirovnat k jaru: kdykoli přichází, mění se stav světa. S příchodem jarního období se černá hlína, pole i neobděláná zem zazelenají a rozkvetou, vyrostou všemožné druhy květin a sladce vonných bylin, stromy znovu ožijí, objeví se nové plody a vzniká nový cyklus. Tomu se podobá příchod Svatého ducha. Kdykoli se zjeví, obnoví svět lidí a dá nového ducha lidským skutečností: oblékne svět bytí do velebného šatu, rozptýlí temnotu nevědomosti a způsobí vyzařování světla dokonalostí. Touto mocí Kristus obnovil Svůj cyklus, nejsvěžejší a nejsladší nebeské jaro se objevilo v lidském světě a životodárný vánek zavoněl osvěceným.

Stejně tak se Bahá'u'lláhův příchod podobal novému jaru se svými svatými vánky, zástupy věčného života a nebeskou mocí. Trůn Božího Království byl ustanoven ve středu světa, moc Svatého ducha oživila duše a započal nový cyklus.

37

BOŽSKOU PODSTATU LZE POCHOPIT JEN PROSTŘEDNICTVÍM BOŽÍCH PROJEVŮ

Otázka - Jakou spojitost má Božská Podstata se Vznešenými Místy úsvitu a Božího rozbřesku?

Odpověď - VĚZTE, že Božská Podstata neboli Podstata Jednoty je čirá posvátnost a naprostá svatost, totiž je posvěcena a osvobozena od veškeré chvály. Všechny nejvyšší přídomky stupňů bytí jsou na této úrovni pouhými výplody fantazie. Je to neviditelná, nepochopitelná, nedosažitelná, čistá podstata, jež se nedá popsat, protože Božská Podstata obklopuje všechny věci. Obklopující je vpravdě větší než obklopané a obklopané nemůže obsahovat to, čím je obklopano, ani pochopit tuto skutečnost. Ať mysl pokročí jakkoli daleko, i kdyby dosáhla konečného stupně porozumění a hranice chápání, vždy bude spatřovat boží znamení a přídomky ve světě stvoření, nikoli ve světě Božím. Podstata a přídomky Pána Jednoty se nacházejí ve výšinách svatosti a pro mysl a intelekt neexistuje způsob, jak se přiblížit tomuto postavení. "Cesta je uzavřena a hledání zakázáno."

Je zřejmé, že lidský intelekt je vlastností lidského bytí a že člověk je znamením Božím: jak může vlastnost znamení obklopovat stvořitele znamení? Totiž jak může intelekt, jenž je vlastností lidského bytí, pochopit Boha? Božská Podstata je tudíž skryta veškerému chápání a utajena myslím všech lidí. Vystoupit na tuto úroveň je naprosto nemožné. Vidíme, že není v moci čehokoli nižšího pochopit skutečnost toho, co je vyšší. Ať se tedy kámen, půda, strom jakkoli vyvinou, nemohou pochopit skutečnost člověka a nemohou si představit schopnost zraku, sluchu a ostatních smyslů, i když jsou součástí stejného stvoření. Jak může tudíž stvořený člověk pochopit skutečnost čisté Podstaty Stvořitele? Těto úrovně nelze dosáhnout intelektem, pro její pochopení nedostačuje žádné vysvětlení, neexistuje schopnost ji vyjádřit. Co má atom prachu společného s čistým světem a jaký vztah existuje mezi omezenou myslí a nekonečným světem? Mysl není schopna Boha pochopit a duše uvádí ve zmatek, když Jej mají popsat. "Oči Jej nespátří, On však oči vidí. On je Vševedoucí, Ten, který ví."¹²⁶

Pokud jde o tuto rovnu bytí, je tedy každé tvrzení a objasňování nedokonalé, veškerá chvála a popis bezcenné, každá představa marná a rozvažování bezvýsledné. Ve světě bytí však pro tuto Podstatu podstat, Pravdu pravd, Tajemství všech tajemství existují odlesky, úsvity, zjevení a záře. Místem úsvitu této záře, krajinou odlesků a zjevením těchto projevů jsou svatá Místa rozbrěsku, Univerzální Podstaty a Božské Bytosti, jež představují věrná zrcadla posvěcené Podstaty Boží. Všechny dokonalosti, dary a nádhera, které pocházejí od Boha, se jasně a viditelně odrážejí v Podstatě Svatých Projevů, podobně jako Slunce, které v čistě vyleštěném zrcadle zračí všechny své přednosti a dary. Kdybychom tvrdili, že zrcadla jsou projevy Slunce a místa úsvitu této vycházející hvězdy, neznamená to, že Slunce sestoupilo z výšin své svatosti a vtělilo se do zrcadla, ani že se Neomezená Podstata omezila na toto místo zjevení. Bůh chraň! Tomuto věří přívrženci antropomorfismu. Nikoliv: veškerá chvála, popisy a velebení se vztahují na Svaté Projevy; totiž veškeré popisy, vlastnosti, jména a přídomy, o nichž se zmiňujeme, odkazují k Božím Projevům, neboť nikdo nedospěl ke skutečnosti Podstaty Božství, nikdo ji není schopen popsat, objasnit, velebit či oslavit. Všechno, co lidská skutečnost poznává, objevuje a chápe ze jmen, přídomek a dokonalostí Božích, se tudíž týká těchto Svatých Projevů. Lidé nemají k ničemu jinému přístup: "Cesta je uzavřená a hledání zakázáno."

Nicméně o jménech a přídomech Božské Podstaty hovoříme a říkáme například, že Bůh slyší, je mocný, živoucí a vědoucí. Nezmiňujeme se o těchto jménech a přídomech, abychom potvrzovali Boží dokonalosti, nýbrž abychom dokázali, že je prost jakékoli nedokonalosti. Když pohlédneme na existující svět, vidíme, že nevědomost je nedokonalost a poznání dokonalost; říkáme tedy, že posvěcená Podstata Boží je samotná moudrost. Slabost je nedokonalost a síla dokonalost; tvrdíme tedy, že posvěcená Podstata Boží je vrcholem síly. Nemůžeme pochopit Jeho vševedoucnost, moc a život, protože to vše se vymyká našemu chápání. Esenciální jména a přídomy Boží jsou shodné s Jeho Podstatou a Jeho Podstata je nade vším chápáním. Kdyby se přídomy neshodovaly s Podstatou, pak by musely také existovat mnohonásobné preexistence a rozdily mezi přídomy a Podstatou; a protože Preexistence je nezbytná, stala by se tudíž posloupnost preexistencí nekonečnou. To je naprostý omyl.

Podobně se všechny tyto přídomy, jména, chvalořečení a velebení vztahují na Místa Zjevení a všechno, cokoli kromě nich si představujeme a připouštíme, jsou pouhé smyšlenky, protože postrádáme schopnost chápat neviditelné a nedostupné. Proto se říká: "Všechno, co jsi rozeznal prostřednictvím iluze své představivosti ve svých prchavých obrazech myslí, je jenom výmysl připodobněný tobě samotnému a vrací se k tobě."¹²⁷ Je jasné, že kdybychom si chtěli představit Boží Podstatu, byla by tato představa omezená a my bychom byli ti, kteří ji vymezují; a je jisté, že ten, kdo vymezuje, je větší než to, co je vymezováno. Z toho je zřejmé, že představujeme-li si Boží Podstatu mimo Svaté Projevy, jde o náš naprostý výmysl, neboť neexistuje jiný způsob, jak dosáhnout Boží Podstaty a tudíž všechno, co si představujeme, je pouhá domněnka, i když Boží Podstata od nás není izolována.

Uvažte tedy, že různé národy světa krouží kolem smyšlenek a uctívají modly dohadů a představ. Nejsou si toho vědomy, považují své fantazie za pravou Podstatu, která se vymyká veškerému chápání a nedá se popsat ani vylíčit. Sebe samotné považují za lid Jednoty a ostatní za modloslužebníky. Modly jako takové mají alespoň svou materiální existenci, zatímco modly lidských myšlenek a představ jsou naprostým preludem, který postrádá jakoukoli existenci vůbec: "A vezměte si z toho poučení, vy, kdož jste nadáni prozíravostí!"¹²⁸

Vězte, že přídomy dokonalostí, nádhera božských darů a světla vnuknutí jsou u všech Svatých Projevů viditelná a zřejmá, avšak skvělé Slovo Boží, Kristus, a Největší jméno, Bahá'u'lláh, představují projevy a důkazy vymykající se představivosti, protože vlastní všechny dokonalosti dřívějších Zjevení a navíc mají ještě některé dokonalosti, jež činí ostatní Projevy na Ních závislými.

Všichni Proroci Izraele byli příjemci božského vnuknutí; Kristovi se rovněž dostalo božského vnuknutí. Jaký je však rozdíl mezi vnuknutím Slova Božího a zjevením Izajášovým, Jeremiášovým či Eliášovým!

Uvažte, že světlo je výsledkem vibrací éterické látky; oční nervy jsou ovlivněny těmito vibracemi a vzniká zrakový vjem. Světlo lampy existuje prostřednictvím vibrací éterické látky; stejně existuje sluneční světlo, ale jaký je rozdíl mezi slunečním světlem a světlem hvězd nebo lampy!

Lidský duch se objevuje a projevuje v embryonálním stadiu stejně jako ve stadiu dětství a dospělosti, aby se nakonec zaskvěl a ukázal ve svém dokonalém stavu. Duch je pořád jeden a tentýž, avšak v embryonálním stadiu chybí síla zraku a sluchu. Teprve ve stavu dospělosti a dokonalosti se zjevuje v největší nádheře a oslnivosti. Stejným způsobem se semeno na začátku proměňuje v listy a objevuje se v něm rostlinný duch; ve stavu plodu projevuje stejného ducha, a sice síla růstu se objevuje v nejvyšší dokonalosti, ale jaký je rozdíl mezi stádiem listů a plodů! Vždyť z plodu se objeví sto tisíc dalších listů, ačkoli všechny vyrostou a rozvinou se prostřednictvím stejného rostlinného ducha. Pověšměte si rozdíl mezi Kristovými ctnostmi a přednostmi či Bahá'u'lláhovou skvělostí a nádherou a ctnostmi Proroků Izraele, jako byli Ezechiel nebo Samuel. Všichni představovali projevy božského vnuknutí, ale je mezi nimi nekonečný rozdíl.

Bud'te pozdraveni!

VĚZTE, že ačkoli Projevy Boží vlastní všechny nekonečné dokonalosti, všeobecně vzato mají pouze tři postavení. První je postavení tělesné, druhé lidské, to jest postavení rozumové duše, třetí je postavení božského zjevení a nebeské nádhery.

Fyzické (tělesné) postavení má povahu přechodného jevu. Je tvořeno prvky, a vše, co je složeno, nutně podléhá rozkladu. Nemůže se stát, že by se složená věc jednou nerozpadla. Druhé postavení je postavení rozumové duše, což je lidská podstata. Toto postavení je rovněž přechodným jevem a Svaté Projevy ho sdílejí s veškerým lidstvem.

Vězte, že ačkoli lidská duše existuje na Zemi už celé věky, je přesto přechodným jevem.¹²⁹ Jelikož je Božím znamením, stala se věčnou od okamžiku stvoření. Lidský duch má počátek, nikoli však konec. Podobně jsou přechodnými jevy i ostatní druhy existující na Zemi, neboť je všeobecně známo, že před jistou dobou tyto druhy na zemském povrchu neexistovaly. Stejně tak Země neexistovala vždy, ale svět bytí byl pořád, protože vesmír není omezen jen na naši zeměkouli. To znamená, že lidské duše mají sice povahu přechodného jevu, zároveň jsou však nesmrtelné, věčné a trvalé, protože svět věcí je ve srovnání se světem člověka nedokonalý a svět člověka představuje ve srovnání se světem věcí dokonalost. Když nedokonalosti dosáhnou stádia dokonalosti, stávají se věčnými.¹³⁰ To je příklad, jehož význam musíte pochopit.

Třetím postavením je postavení božího zjevení a nebeské nádhery; je to Slovo Boží, Věčný dar, Duch Svatý. Nemá začátek ani konec, neboť ty se vztahují nikoli k Božimu světu, ale ke světu pomíjivých skutečností. Pro Boha je konec totéž, co počátek. Počítání dní, týdnů, měsíců a let, včerejška a dneška má tedy souvislost se zeměkoulí, avšak pro Slunce nic takového neexistuje - pro ně není včera, dnes ani zítra, pro ně neexistují ani měsíce ani roky: všechny jsou si rovny. Stejným způsobem je Slovo Boží očištěno od všech těchto podmínek a vyňato ze všech hranic, zákonů a omezení pomíjivého světa. Podstata prorockého úřadu, jež představuje Slovo Boží a dokonalý stav zjevení, neměla tudíž žádný počátek a nebude mít žádný konec; objevila se jinak, než všechno ostatní a její příchod se podobá východu Slunce. Ve znamení Kristově, například, vysvitla s největší nádhrou a třeptem a tak je tomu navěky věků. Pohleďte, kolik jen bylo soupeřících vládců, kolik státníků a princů, mocných organizátorů a ti všichni zmizeli, zatímco Kristovy vánky neustále vanou, Jeho světlo stále svítí, Jeho nápěv dosud zní, Jeho korouhev vlaje, Jeho armády stále bojují, Jeho nebeský hlas zní sladce a líbezně, z Jeho mraků prší drahokamy, Jeho záře trvá, Jeho odraz je pořád jasný a skvělý, Jeho světlo stále svítí; a stejně je tomu s těmi dušemi, jež jsou pod Jeho ochranou a září Jeho světlem.

Je tedy zřejmé, že Zjevení mají trojí postavení: tělesné, postavení rozumové duše a postavení božského zjevení a nebeské nádhery. Tělesné postavení s určitostí podlehe rozkladu, avšak postavení rozumové duše, třebaže má počátek, nemá konce: je obdařeno věčným životem. Svatá Podstata, o níž Kristus říká: "Otec je v Synovi"¹³¹, však nemá počátek ani konec. Když se hovoří o počátku, značí to stav zjevování, a stav mlčení se symbolicky přirovnává ke spánku. Nějaký člověk například spí, a když se vzbudí, začne hovořit, je vzhůru, ale je to stále ten samý jedinec, ať spí, či je vzhůru; v jeho postavení, velikosti, slávě, podstatě nebo povaze nedošlo k žádné změně. Stav mlčení se přirovnává ke spánku a stav zjevení k probuzení. Spící nebo bdící člověk je ta samá osoba; spánek je jeden stav, bdění druhý. Doba mlčení se přirovnává ke spánku, zjevení a vedení ke stavu bdělosti.

V Evangelii se praví: "Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha."¹³² Je tedy jasné a zřejmé, že Kristus nedosáhl vykupitelského postavení a Jeho dokonalostí během křtu, když na Něho sestoupil Duch Svatý v podobě holubice. Nikoliv, Slovo Boží od věčnosti vždy spočívalo a bude spočívat ve Svě velikosti a vznešenosti.

39

LIDSKÁ A DUCHOVNÍ PODSTATA BOŽÍCH PROJEVŮ

Řekli jsme, že Boží Projevy mají tři úrovně. Za první fyzickou podstatu, která je závislá na těle, za druhé individuální podstatu, totiž rozumovou duši, za třetí božské zjevení, jež představuje boží dokonalosti, příčinu života bytostí, výchovy duší, vedení lidí a osvětlení pomíjivého světa.

Fyzické postavení představuje postavení člověka, které podléhá zkáze, protože se skládá z prvků, a všechno, co je složeno z prvků, nutně podléhá rozkladu a rozptýlení.

Individuální podstata Božích Projevů je oproti tomu svatou podstatou, a je proto posvěcená a odlišná od všech ostatních věcí, pokud jde o její přirozenost a vlastnosti. Podobá se Slunci, jež ve své přirozenosti vydává světlo, a nemůže být srovnáváno s Měsícem, stejně jako částice tvořící sluneční kouli nemohou být srovnávány s těmi, jež tvoří Měsíc. Částice Slunce a jejich uspořádání vytváří paprsky, ale částice, z nichž se skládá Měsíc, paprsky netvoří a musí si světlo vypůjčovat. Ostatní lidské podstaty tak představují ty duše, které si podobně jako Měsíc berou světlo od Slunce; Svatá Podstata však září Sama o Sobě.

Třetí rovina této Bytosti¹³³ je Boží Štědrost, nádhra Odvěké Krávy a vyzářování světla Všemohoucího. Individuální podstaty Božích Projevů nejsou odděleny od Boží Štědrosti a Vznešené Nádhery. Stejně tak není sluneční koule oddělena od světla. Lze tedy tvrdit, že nanebevstoupení Svatých Projevů znamená prostě opuštění elementární formy existence. Osvětluje-li například nějaká lampa tento výklenek a její světlo jej přestane osvětlovat v důsledku toho, že výklenek je zbořen, lampa nepřestala štědře poskytovat své světlo. Krátce řečeno, u Svatých Projevů se Odvěká Kráva podobá světlu, individualitu představuje skleněná koule, a lidské tělo je jako výklenek: je-li výklenek zničen, lampa hoří dále. Božské Projevy tak představují mnohá odlišná zrcadla, protože mají odlišnou individualitu, avšak to, co se odráží v zrcadle, je jedině Slunce. Je jasné, že Kristova podstata se liší od Mojžíšovy.

Vpravdě, Svatá Podstata¹³⁴ si je od počátku vědoma tajemství života a od dětství se u Ní viditelně projevují známky velikosti. Jak by tedy bylo možné, že by při všech těchto darech a dokonalostech postrádala vědomí?

Hovořili jsme o tom, že Svaté Projevy mají tři úrovně. Fyzické postavení, individuální podstata a střed projevu dokonalosti: Jsou jako Slunce, jeho teplo a světlo. Ostatní jedinci mají fyzickou rovinu a úroveň rozumové duše - tj. ducha a mysl.¹³⁵ Proto slova: "Spal jsem, když tu Mne ovanuly Božské vánky a Já jsem procitl", jsou podobná výročkám Krista, jako například: "Mé tělo je smutné, ale můj duch se raduje" nebo "Jsem zoufalý", "Cítím se dobře" či "Trápím se". Tyto výroky se totiž týkají fyzického stavu a v žádném případě se nevztahují ani k individuální podstatě (Projevů) ani k projevu Božské Podstaty. Uvažte tedy, kolik změn může postihnout lidské tělo, zatímco na ducha nebudou mít vliv; může se dokonce stát, že některé tělesné údy jsou úplně zmrzačené, ale podstata myslí přetrvává a je věčná. Oděvu se může přihodit tisíc nehod, ale jeho nositel je mimo nebezpečí. Bahá'u'lláhova slova: "Spal jsem, když tu Mne ovanuly Božské vánky, a Já jsem procitl," se týkají těla.

V Božím světě neexistuje minulost, budoucnost a přítomnost; všechny splývají v jedno. Když tedy Kristus řekl: "Na počátku bylo Slovo"¹³⁶, znamená to, že bylo, je a bude, protože v Božím světě neexistuje čas. Čas panuje nad stvořeními, ale nikoli nad Bohem. V modlitbě například Kristus říká: "Posvět se jméno Tvé"¹³⁷, to znamená Tvé jméno bylo, je a bude posvěceno. Ráno, poledne a večer se týkají této Země, ale na Slunci není ráno, ani poledne, ani večer.

POZNÁNÍ BOŽÍCH PROJEVŮ

Otázka - Poznání je jedna ze schopností Božích Projevů. Do jaké míry je omezené?

Odpověď - POZNÁNÍ je dvojího druhu. Jedno je subjektivní, to jest intuitivní poznání, a druhé objektivní, to jest poznání získané vnímáním.

Poznání věcí, jímž jsou nadáni všichni lidé, se získává úvahou nebo důkazy. Pojem předmětu se tedy vytváří buď za pomoci schopnosti myšlení, nebo v zrcadle mozku vzniká podoba předmětu na základě zrakového vjemu. Okruh tohoto poznání je velmi omezený, protože závisí na úsilí a schopnostech.

Druhý typ poznání, jenž představuje poznání bytí, je intuitivní a podobá se lidskému chápání a vědomí sebe sama.

Lidská mysl a duch jsou například zpraveny o podobě a stavu údů a částí těla a jsou si vědomy všech fyzických prožitků; stejně tak si uvědomují svou schopnost, pocity a duchovní stavy. To je poznání bytí, které si člověk uvědomuje a vnímá, neboť duch obklopuje tělo a je si vědom jeho prožitků a schopností. Toto poznání není výsledkem úsilí a studia. Je to existující věc; je to absolutní dar.

Protože Posvěcené Skutečnosti, nejvyšší Projevy Boží, obklopují podstatu a vlastnosti stvoření, přesahují a obsahují existující substance a všemu rozumějí, není jejich poznání získané, ale pochází od Boha, a sice je to svatý dar a boží zjevení.

Pro pochopení tohoto námětu uvedeme příklad. Nejvznešenější bytostí na Zemi je člověk. Zahnuje zvířecí, rostlinnou i minerální říši, a sice tyto podmínky bytí jsou v něm obsaženy do té míry, že se stává vlastníkem těchto podmínek a stavů, je si vědom jejich tajemství a tajů jejich existence. Toto je pouhý příklad a nikoli analogie. Krátce řečeno, nejvyšší Projevy Boží jsou si vědomy tajemství podstaty bytostí. Vytvářejí proto zákony, jež vyhovují stavu lidského světa a jsou mu přizpůsobeny, protože náboženství je základní souvislost vyplývající z podstaty věcí. Pokud by si Projev - totiž Svatý Zákodárce - nebyl vědom podstaty bytostí, nechápal by tuto základní souvislost a bezpochyby by nebyl schopen ustanovit náboženství odpovídající skutečnosti a přizpůsobené podmínkám. Proroci Boží, nejvyšší Projevy, se podobají dovedným lékařům, a tento pomíjivý svět je jako lidské tělo: boží zákony představují medikament a léčbu. Z toho vyplývá, že lékař musí vědět o všech údech a částech těla, stejně jako o pacientově stavu a konstituci; musí mít tuto znalost, aby mohl předepsat lék, jenž blahodárně zapůsobí proti prudkému jedu choroby. Ve skutečnosti lékař vyvozuje způsob léčby vhodný pro pacienta z choroby samotné, neboť nejprve určí onemocnění a potom předepisuje lék. Jak by mohl předepsat lék a způsob léčby, dokud by nezjistil nemoc? Lékař tedy musí mít důkladné znalosti o konstituci, údech, orgánech a stavu pacienta a musí být seznámen se všemi nemocemi a léčebnými prostředky, aby mohl předepsat vhodný lék.

Náboženství je tedy základní souvislost vyplývající z podstaty věcí, a protože nejdokonalejší Projevy Boží jsou si vědomy tajemství bytostí, rozumějí této základní souvislosti a prostřednictvím této znalosti ustanovují Boží Zákon.

UNIVERZÁLNÍ CYKLY

Otázka - Jaký je skutečný význam cyklů, které se vyskytují ve světě bytí?

Odpověď - KAŽDÉ těleso zářící na nekonečné nebeské klenbě má různě dlouhý cyklus oběhu a každé se pohybuje po své oběžné dráze a znovu začíná nový cyklus. Tak završuje Země každých tři sta šedesát pět dní, pět hodin, čtyřicet osm minut a několik sekund jeden oběh a pak začíná nový cyklus, totiž původní cyklus se znovu obnovuje. Stejně existují cykly významných událostí, důležitých faktů a skutečností pro celý vesmír, ať už pro nebesa nebo pro člověka. Když jeden cyklus skončí, nový začíná a starý je kvůli novým významným událostem nadobro zapomenut, nezůstane po něm ani stopy nebo záznamu. Jak víte, nemáme žádné záznamy z doby před dvaceti tisíci lety, třebaže jsme dokázali, že život na naší Zemi existuje od pradávna. Není starý sto tisíc, dvě stě tisíc, milion ani dva miliony let, existuje opravdu od nepaměti a starobylé záznamy a stopy jsou zcela zahlazeny.

Podobně má každý Boží Projev cyklus, během něhož převládají a platí Jeho zákony a příkázání. Jakmile je Jeho cyklus završen příchodem nového Projevu, začíná cyklus nový. Takto cykly začínají, končí a obnovují se, dokud není na světě završen univerzální cyklus, kdy dojde k událostem velkého významu a důležitosti, jež úplně zastíní každou stopu a každý záznam z minulosti; tehdy na světě začíná nový univerzální cyklus, neboť tento vesmír nemá počátek. K tomuto tématu jsme už dříve uvedli důkazy a doklady a proto není nutné je opakovat.

Krátce shrneme, že univerzální cyklus ve světě bytí značí dlouhé trvání v čase a nesčetná a nevyčísitelná období a epochy. V takovém cyklu se Projevy ve vsí slávě objevují ve světě viditelného, dokud velký a nejvyšší Projev Boží neučiní svět středem Své záře. Jeho příchod způsobí, že svět dosáhne věku dospělosti, a rozsah Jeho cyklu je neobyčejně veliký. Později v Jeho stínu povstanou jiné Projevy, které podle potřeb doby obnoví určitá příkázání vztahující se k závažným problémům a událostem, zůstanou však v Jeho stínu.

My se nacházíme v cyklu, který začal Adamem a jehož nejvyšším Projevem je Bahá'u'lláh.

MOC A VLIV BOŽÍCH PROJEVŮ

Otázka - Na jakém stupni moci a dokonalosti se nacházejí Trůny Skutečnosti, Projevy Boží, a jak daleko sahá Jejich vliv?

Odpověď - POHLEĎTE na svět bytí, to jest svět hmotných věcí. Sluneční soustava je temná a záhadná a v ní je Slunce středem světla. Všechny planety sluneční soustavy obíhají kolem jeho síly a dostává se jim jeho štědrosti. Slunce je příčinou života a světla a prostředkem růstu a rozvoje všech bytostí sluneční soustavy, neboť bez daru Slunce by žádná bytost nemohla existovat: všechno by se propadlo do tmy a podlehló zkáze. Je tedy zřejmé, že Slunce představuje střed světla a příčinu života bytostí sluneční soustavy.

Podobně představují Svaté Projevy Boží středy světla skutečnosti, zdroje tajemství a darů lásky. Září ve světě srdcí a myšlenek, skrápějí svět duší věčným milosrdenstvím, uštěďrují duchovní život a vyzařují světlo skutečností a významů. Z těchto středů světla a zdrojů tajemství vychází osvětlení světa myšlením. Bez daru záře a poučení od těchto Svatých Bytostí by byl svět duší a myšlenek neprůhlednou temnotou. Bez nevyvratitelného učení těchto zdrojů tajemství by se svět lidí stal pastvinou živočišných pudů a vlastností, veškeré bytí by bylo nereálné a skutečný život by neexistoval. Proto se v Evangelii praví: "Na počátku bylo Slovo", což znamená, že se stalo příčinou veškerého života.¹³⁸

Uvažte nyní, jaký vliv má Slunce na pozemské tvory, jaké známky a důsledky jsou zjevně patrné a jasné z jeho blízkosti i vzdálenosti, z jeho východu i západu. Jednou je podzim, jindy jaro, anebo zase léto nebo zima. Když Slunce překročí linii rovníku, životodárné jaro se projeví ve vši nádheře, a jakmile nastane letní slunovrat, dospějí plody k vrcholu dokonalosti, obilí a rostliny poskytnou svou úrodu a pozemští tvorové dosáhnou nejuplněnějšího rozvoje a růstu.

Podobně když Svatý Projev Boží, jenž představuje slunce světa Svěho stvoření, ozáří svět ducha, svět myšlenek a srdcí, nastává duchovní jaro a nový život, síla nádherného jara se stane viditelnou a projeví se obdivuhodné dobrodiní. Jak jste si povšimli, příchodem každého Projevu Božího došlo k neobyčejnému pokroku ve světě myslí, myšlenek a ducha. Pohleďte, jakého rozvoje bylo například v tomto božském věku dosaženo ve světě myslí a myšlenek, a nyní je teprve počátek jeho úsvitu. Zanedlouho uvidíte, že tento temný svět ozáří nové dary a boží učení a promění tyto smutné končiny v ráj.

Trvalo by příliš dlouho, kdybychom měli vysvětlovat znamení a dary každého ze Svatých Projevů. Přemýšlejte a uvažujte o tom sami, až dospějete k pravdě tohoto námětu.

43

DVA DRUHY PROROKŮ

Otázka - Kolik druhů Proroků existuje?

Odpověď - VŠEOBECNĚ řečeno Proroci jsou dvojího druhu. Jedni jsou nezávislími Proroky, které ostatní Proroci následují, druzí nejsou nezávislí a sami představují následovníky.

Nezávislí Proroci jsou zákonodárci a zakladatelé nového cyklu. Jejich příchodem se svět odívá do nového šatu, jsou položeny základy náboženství a je zjevena nová kniha. Bez prostředníka se jim dostává darů od Božské Podstaty a jejich světlo je světlem esenciálním. Podobají se slunci, které září samo o sobě - světlo je jeho esenciálním atributem; tj. nepřijímá světlo od jiné hvězdy. Tato Místa rozběsku jitra Jednoty jsou zdrojem štědrosti a zrcadly Skutečné Podstaty.

Ostatní Proroci jsou Jejich následovníky a pomocníky, nejsou nezávislí, nýbrž přijímají dary nezávislých Proroků a mají prospěch ze světla vedení univerzálních Projevů Božích. Podobají se Měsícům, jenž sám nesvítí a nevyzařuje, avšak přijímá světlo od Slunce.

Projevy univerzálního prorockého úřadu, jež se objevily jako nezávislí Proroci, jsou například Abraham, Mojžíš, Kristus, Muhammad, Báb a Bahá'u'lláh. Ostatní Proroci, kteří je následují a podporují, jsou jako Šalomoun, David, Izajáš, Jeremiáš a Ezechiel. Nezávislí Proroci jsou zakladatelé, ustanovují nové náboženství a vytvářejí z lidí nová stvoření, mění všeobecnou morálku, šíří nové zvyklosti a pravidla, obnovují cyklus a Zákon. Jejich příchod se podobá období jara, jež obléká všechny pozemské bytosti do nového roucha a dává jim nový život.

Pokud jde o druhou třídu Proroků, kteří představují následovníky, ti rovněž podporují Zákon Boží, učí Jeho Víru a hlásají Jeho Slovo. Sami o Sobě nemají žádnou moc a sílu, vyjma té, jež se jim dostává od nezávislých Proroků.

Otázka - Do které kategorie patří Buddha a Konfucius?

Odpověď - Buddha rovněž založil nové náboženství a Konfucius obnovil morálku a odvěké ctnosti, avšak jejich učení se úplně ztratilo. Víra a obřady Buddhových a Konfuciových stoupenců se dále nevyvíjely v souladu se základními naukami. Zakladatel buddhismu byl obdivuhodnou osobností. Prosadil víru v Jedinost Boha, ale později se původní zásady Jeho učení postupně vytratily, vznikly primitivní zvyky a obřady a přerostly nakonec v uctívání soch a obrazů.

Nyní rozvažujte: Kristus často opakoval, že se lidé mají řídit Desaterem přikázání v Pentateuchu, a trval na tom, aby se zachovávala. Do Desatera patří také toto přikázání: "Nebudeš uctívat obraz ani zpodobení."¹³⁹ Dnes je v některých

křesťanských kostelech mnoho obrazů a soch. Je tedy jasné a zřejmé, že se původní zásady náboženství mezi lidmi nezachovávají, nýbrž se postupně mění a přetvoří, až je náboženství úplně zničeno a srovnáno ze světa. Kvůli tomu se obnovuje zjevení a zakládá se nové náboženství. Kdyby se však náboženství neměnila a neupravovala, nebylo by je třeba obnovovat.

Na počátku se strom skví v celé své kráse, plný květů a plodů, nakonec však zestárne, úplně přestane rodit ovoce, seschne a zchátrá. Proto Pravý zahradník znovu vysazuje jedinečný mladý stromek stejného druhu a rodu, který den ode dne roste a rozvíjí se, šíří v božské zahradě vydatný stín a rodí podivuhodné ovoce. Stejně je tomu s náboženstvími; postupem času se odchylují od svých původních základů, skutečnost Boží Víry se úplně vytrácí a její duch nevytrvá, vyskytne se odpadlictví a náboženství se stává tělem bez duše. Proto je obnovováno.

Chci říci, že Buddhovi a Konfuciovi stoupenci nyní uctívají obrazy a sochy. Naprosto nedbají Jedinosti Boha a věří ve smyšlené bohy podobně jako staří Řekové. Z počátku tomu však tak nebylo, existovaly odlišné zásady a jiná nařízení.

Uvažte znovu, nakolik byly zapomenuty zásady Kristova náboženství a kolik se vyskytlo odpadlíků. Kristus například zakázal pomstu a páchní hříchů, nadto přikazoval smířlivost a milosrdenství oplátkou za křivdu a zlo. Přemýšlejte, kolik krvavých válek mezi sebou vedly samotné křesťanské národy a kolik se vyskytlo útlaku, krutosti, chamtivosti a krvežíznivosti! Mnohé z těchto válek se vedly na rozkaz papežů. Je tedy jasné, že v průběhu času se náboženství úplně odchýlí od původního učení a změní se. Proto musí být také obnovována.

44

OBJASNĚNÍ VÝTEK, S NIMIŽ SE BŮH OBRÁTIL K PROROKŮM

Otázka - Ve Svatých knihách je několik káravých a vyčítavých proslavů adresovaných Prorokům. Komu jsou skutečně určeny tyto výtky?

Odpověď - TŘEBAŽE jsou zdánlivě adresovány Prorokům, všechny boží promluvy obsahující pokárání jsou ve skutečnosti určeny lidem, aby nebyli zastrašeni a sklíčeni. Děje se tomu tak z moudrosti, jež je svrchovaným milosrdenstvím. Na první pohled se zdá, že jsou určeny Prorokům, ale i když jsou navenek pro Proroky, ve skutečnosti patří lidem a nikoli Prorokům.

Silný a nezávislý vládce například reprezentuje svou zemi: to, co říká, představuje slovo všech, každá dohoda, kterou uzavírá, je dohodou ve jménu všech, protože přání a touhy všech jeho poddaných jsou obsaženy v jeho přáních a tužbách. Stejně tak je každý Prorok vyjádřením lidského celku. Slib a promluva, s níž se Bůh na Něho obrací, je určena všem. Pokárání a výtky jsou zpravidla pro lidi příliš přísné a mohly by je zlomit. Dokonalá Moudrost tedy využívá tohoto způsobu oslovení, jak se jasně ukazuje v samotné Bibli, když se například děti Izraele bouřily a reptaly proti Mojžíšovi: "Nemůžeme bojovat s Amalechitskými, neboť jsou silní, mocní a odvážní." Bůh pak pokáral Mojžíše a Árona, i když Mojžíš byl naprosto poslušný a nebouřil se. Vpravdě, tak velký člověk, jenž je zprostředkovatelem Boží Středosti a doručitelem Zákona, jistě musí uposlechnout Božích příkazů. Tyto Svaté duše se podobají listům stromu, které se nezachvívají vlastní vůlí, nýbrž závanem větru; přitahuje je vánek Boží lásky a jejich vůle je Bohu zcela podřízená. Jejich slovo je slovem Božím; Jejich přikázání je přikázáním Božím, Jejich zákaz je zákazem Božím. Jsou jako skleněná koule, jež přijímá světlo lampy. I když se zdá, že světlo vychází ze skla, ve skutečnosti vyzařuje z lampy. Stejně tak nepochází pohyb nebo klid Proroků Božích, Středů zjevení, z lidských vášní, ale z Božího vnuknutí. Kdyby tomu tak nebylo, jak by bylo možné Prorokovi důvěřovat, jak by mohl být Božím Poslem oznamujícím Boží příkazy a zákazy? Všechny nedostatky, které se ve Svatých knihách uvádějí v souvislosti s Projevy, se týkají záležitostí tohoto druhu.

Bůh budiž pochválen, že jste sem přišla a setkala se se služebníky Božími. Povšimla jste si u nich něčeho jiného než vůně Boží lásky? Jistěže nikoliv. Na vlastní oči jste viděla, že se dnem i nocí snaží a namáhají a že nemají jiný cíl než velebení Božího slova, výchovu lidí, zušlechtění mas, duchovní pokrok, podporu celosvětového míru, přátelství k celému lidstvu a laskavost ke všem národům. Obětují se ve prospěch lidstva, oprostili se od materiálních výhod a pracují, aby předali lidstvu ctinosti.

Vraťme se však k našemu námětu. Například ve Starém zákoně v Izajášově proroctví se ve dvanáctém verši 48. kapitoly praví: "Poslouchej mě, Jákobe, Izraeli, můj povolání. Já, já jsem ten první, já jsem i poslední." Je zřejmé, že tím není míněn Jakub, který byl Žid, ale židovský lid. V prvním verši 43. kapitoly Izajášova proroctví se rovněž praví: "Nyní toto praví Hospodin, tvůj stvořitel, Jákobe, tvůrce tvůj, Izraeli: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.""

Dále v Numeri, kapitola dvacátá, verš dvacátý třetí: "Na hoře Hóru na pomezí edómské země řekl Hospodin Mojžíšovi a Áronovi: „Árón bude připojen ke svému lidu a nevejde do země, kterou dám Izraelcům, protože jste jednali vzpurně proti mému rozkazu při Vodách sváru." 140 A ve 13. verši: "To jsou Vody Sváru, protože se Izraelci pili s Hospodinem; on však mezi nimi prokázal svou svatost."

Povšimněte si: izraelský lid se bouřil, ale výtky byla zdánlivě určena Mojžíšovi a Áronovi. Jak se praví v Deuteronomiu, kapitola třetí, verš dvacátý šestý: "Ale Hospodin proti mně kvůli vám vzplanul prchlivostí a nevyslyšel mě. Řekl mi: „Máš dost. O této věci už ke mně nemluv.""

Tato promluva a výtky se tedy skutečně týkala dětí Izraele, které se vzepřely Božímu příkazu a byly dlouhou dobu drženy v zajetí ve vyprahlé poušti na druhém břehu Jordánu, a to až do doby Jozua - budiž pozdraven. Zdálo se, že tento proslav a výtky jsou určeny Mojžíšovi a Áronovi, ale ve skutečnosti patřily izraelskému lidu.

Stejně se v Koránu hovoří k Muhammadovi: "Věru jsme ti dali dosáhnout úspěchu zřetelného, (abys zvěděl), že Bůh ti odpustil tvé viny dřívější i pozdější." 141 Třebaže je toto oslovení zdánlivě určeno Muhammadovi, patří ve skutečnosti všem lidem. Tohoto způsobu oslovení bylo, jak už jsme řekli, užito z dokonalé moudrosti Boží, aby se srdce lidí netrýpala úzkostí a netrýznila.

Jak často doznávají Proroci Boží a Jeho největší Projevy ve svých modlitbách hříchy a viny! Je tomu tak jen proto, aby učili ostatní lidi, povzbudili a podnítili je k pokoře a mírnosti a přiměli k doznání hříchů a vin. Tyto Svaté duše jsou totiž očistěné od každého hříchu a posvěcené nade všechno chybování. V Evangelii se praví, že ke Kristovi přišel nějaký člověk a nazval jej "Dobrým Mistrem". Kristus mu odpověděl: "Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, než jediný, totiž Bůh."142 To neznamená - Bůh chraň! - že Kristus byl hříšníkem, ale Jeho záměrem bylo naučit muže, k němuž mluvil, odevzdanosti, pokoře, mírnosti a skromnosti. Tyto Svaté bytosti představují světla, a světlo se nepojí s tmou. Představují život, a život a smrt se nesměšují. Jsou ustanoveni k vedení, a vedení a omyl nemohou být pohromadě. Jsou podstatou poslušnosti, a poslušnost nemůže existovat se vzpourou.

Závěrem řekněme, že třebaže jsou projevy v podobě výtek, které se vyskytují ve Svatých knihách, zdánlivě určeny Prorokům - totiž Projevům Božím - ve skutečnosti patří lidem. To se vám ozřejmí a objasní, když budete pozorně číst Svaté knihy.

Budte pozdravena.

45

VYSVĚTLENÍ VERŠE Z KITÁB-I-AQDAS "TEN, JENŽ JE MÍSTEM ÚSVITU VĚCI BOŽÍ, NEMÁ SOBĚ ROVNA V NEJVĚŠTÍ NEOMYLNOSTI"

SVATÝ verš praví: "Ten, Jenž je Místem úsvitu Věci Boží, nemá Sobě rovna v Největší Neomylnosti. Je Tím, kdo je v království stvoření Projevem slov: 'On činí podle Své vůle'. Bůh vyhradil tuto poctu pro Sebe Samého a nikomu nedal podíl na tak vznešeném a všepřesahujícím postavení."143

Vězte, že neomylnost je dvojího druhu: esenciální a získaná. Podobně existuje esenciální a získané poznání a stejně je tomu s ostatními jmény a přídomky. Esenciální neomylnost je vlastní nejvyššímu Projevu, neboť představuje Jeho esenciální atribut, a esenciální atribut nemůže být oddělen od věci jako takové. Paprsky jsou esenciálním atributem Slunce a jsou od něho neoddělitelné. Vševedoucnost je esenciálním atributem Boha a je od Něho neoddělitelná. Kdyby se však od Něho oddělila, nebyl by Bohem. Kdyby bylo možné oddělit paprsky od Slunce, nebylo by to Slunce. Představuje-li si tudíž někdo oddělení Největší Neomylnosti od nejvyššího Projevu, nejednalo by se o největší Projev, neboť by postrádal esenciální dokonalosti.

Získaná neomylnost však nepředstavuje esenciální atribut; naopak, je to paprsek daru neomylnosti, jímž Slunce skutečnosti ozařuje srdce a uděluje duším část a podíl sebe samotného. Tyto duše jsou pod ochranou Boží, třebaže jim chybí esenciální neomylnost. To znamená, že Bůh je ochraňuje před omylem. Mnohé svaté bytosti, jež nebyly Místy úsvitu Největší Neomylnosti, byly tak přesto uchovány a uchráněny před omylem ve stínu Boží ochrany a vedení, protože představovaly prostředníky Boží milosti mezi Bohem a lidmi. Kdyby je Bůh nechránil před omylem, jejich omyl by způsobil, že by věřící duše upadly do hříchu, a tak by se zvrátily základy náboženství, což by Bohu nepřislušelo ani by Ho to nebylo hodné.

Stručně shrnuto esenciální neomylnost patří výhradně nejvyššímu Projevu a získaná neomylnost je udělována každé svaté duši. Je-li například Světový dům spravedlnosti144 zřízen za nezbytných podmínek - se členy volenými ze všeho lidu, bude takový Dům spravedlnosti pod ochranou a nechybujícím vedením Božím. Jestliže se takový Dům spravedlnosti jednomyslně nebo většinou rozhodne v jakékoli otázce, jež není zmíněna v Knize, bude takové rozhodnutí a příkaz chráněno před omylem. Členové Domu spravedlnosti nejsou jako jednotlivci nadáni esenciální neomylností, avšak orgán Domu spravedlnosti je pod ochranou a bezchybným vedením Božím: to se nazývá propůjčená neomylnost.

Krátce řečeno, "Místo úsvitu Věci Boží" je projevem slov "On činí podle Své vůle"; tento předpoklad je vlastní Svaté bytosti a ostatní se na této esenciální dokonalosti nijak nepodílejí. To znamená, že nejvyšší Projevy jsou jistě nadány esenciální neomylností, všechno, co z nich vzařuje, se rovná pravdě a odpovídá skutečnosti. Nejsou ve stínu dřívějších zákonů. Cokoli řeknou, je slovo Boží, a každý čin, jež vykonají, je spravedlivý. Žádný věřící Je nemá právo kritizovat, musí být v naprosté podřízeném postavení, protože Projev přichází s dokonalou moudrostí - takže všechno, co nejvyšší Projev řekne a udělá, představuje absolutní moudrost a je v souladu se skutečností.

Jestliže někteří lidé nerozumějí skrytému tajemství některého z Jeho příkazů a činů, neměli by se mu stavět na odpor, protože nejvyšší Projev koná podle Svého přání. Jak často se přihodilo, když moudrý, dokonalý a rozumný člověk vykonal nějaký skutek, že ostatní, kteří nebyli schopni pochopit jeho moudrost, měli proti němu námítky a žasli, že moudrý člověk mohl něco takového říci nebo udělat. Tento odpor pramení z jejich nevědomosti, zatímco mudrcova moudrost je čistá a oproštěná od omylu. Stejně tak dovedný lékař jedná při léčení pacienta podle svého přání a pacient nemá právo něco namítat; všechno, co lékař říká a dělá, je správné a všichni by jej měli považovat za projev těchto slov: "Činí podle Své vůle a přikazuje, cokoli si přeje." Je jisté, že lékař užije nějakého léku, jež odporuje představám ostatních lidí, ale těm, jimž se nedostalo výsady vědy a lékařské dovednosti, není dovoleno odporovat. Ve jménu Božím! Všichni se naopak musejí podřídit a jednat podle slov zkušeného lékaře. Zkušený lékař tedy jedná podle svého přání a pacient se na tomto právu nijak nepodílí. Nejprve musíme zjistit lékařovu obratnost; jakmile je však prokázána, jedná lékař podle svého přání.

Rovněž nemá-li velitel armády sobě rovna ve válečném umění, jedná ve svých výrocích a příkazech podle svého přání. Je-li kapitán lodi zběhlý v navigaci, řídí se ve všech svých výrocích a rozkazech podle svého přání. A protože skutečným vychovatelem je Dokonalý Člověk, veškeré Jeho výroky a příkazy se řídí Jeho přáním.

Krátce řečeno, slova "činí podle Své vůle" mají takový význam, že jestliže Projev něco praví či přikáže, nebo vykoná nějaký čin a věřící neporozumí Jeho moudrému úsudku, neměli by se přesto stavět na odpor ani jedinou myšlenkou, ale snažit se zjistit, proč tak promluvil nebo proč vykonal takový skutek. Ostatní duše, které se nacházejí ve stínu nejvyššího Projevu, se podřizují přikázáním Božího Zákona a nesmí se od nich odchýlit ani o vlásek, nýbrž musí jednat a hovořit v souladu s tímto Zákonom. Jestliže se od něho přece odchýlí, budou v Boží přítomnosti voláni k odpovědnosti a pokárání. Je jisté, že se nepodílejí na svolení "činí podle Své vůle", protože tato podmínka je vlastní nejvyššímu Projevu.

Kristus - nechť je Mu má duše obětována! - byl tedy projevem výroku "činí podle Své vůle", avšak učedníci se na této podmínce nepodíleli, a protože byli v Kristově stínu, nemohli se odchýlovat od Jeho příkazů a vůle.

O PŮVODU, SCHOPNOSTECH A PODMÍNKÁCH ČLOVĚKA

46

UZPŮSOBENÍ DRUHŮ

NYNÍ se dostáváme k otázce uzpůsobení druhů a organického vývoje, totiž ke zkoumání, zda člověk pochází ze zvířete.

Této teorii někteří evropští filozofové uvěřili a nyní je velmi obtížné ukázat její nesprávnost. Ta se však v budoucnu stane jasnou a zřejmou a evropští filozofové si sami uvědomí nepravdivost své teorie, neboť je vskutku zřejmým omylem. Když člověk bystře pohlíží na bytosti, pozorně zkoumá podmínky života a vidí stav, uspořádání a dokonalost světa, získá přesvědčení, že v možném světě není nic pozoruhodnějšího než to, co už existuje. Neboť všechny žijící bytosti, pozemské i nebeské, stejně jako tento neohraničený vesmír a všechno v něm, byly stvořeny a uspořádány, utříděny, sestaveny a dokončeny tak, jak to má být; ve vesmíru není nedokonalosti, takže i kdyby se veškeré bytosti staly čirým rozumem a navždy uvažovaly, je nemožné, aby si představily něco lepšího než to, co existuje.

Kdyby však stvoření v minulosti nebylo ozdobeno nejvyšší dokonalostí, bylo by bytí nedokonalé a nesmyslné a stvoření by se stalo neúplným. Tento problém je třeba co nejpozorněji a nejpromyšleněji zvážit. Představte si například, že tento pomíjivý svět se zhruba podobá lidskému tělu. Bylo by naprostou nedokonalostí, kdyby složení, uspořádání, dokonalost, krása a úplnost lidského těla někdy neexistovaly. Kdybychom si tedy představili dobu, ve které by člověk patřil ke světu zvířat nebo kdyby byl pouhým zvířetem, zjistili bychom, že život by byl nedokonalý. Totiž nebylo by člověka a chyběl by tento hlavní orgán, jenž je pro tělo světa tím, čím je mozek a mysl pro člověka. Svět by pak byl zcela nedokonalý. Tak je dokázáno, že kdyby existovala doba, kdy se člověk nacházel ve zvířecí říši, byla by dokonalost bytí zničena, neboť člověk je nejdokonalějším údem tohoto světa, a kdyby tělo existovalo bez tohoto hlavního orgánu, jistě by bylo nedokonalé. Považujeme člověka za nejdokonalejší orgán, protože mezi tvory představuje sumu všech existujících dokonalostí. Když hovoříme o člověku, máme na mysli dokonalého člověka, nejpřednějšího jedince na světě, jenž představuje souhrn duchovních a hmotných dokonalostí a podobá se Slunci mezi bytostmi. Pak si zkuste představit, že by snad po určitou dobu Slunce neexistovalo a bylo by pouhou planetou. Za takové situace by byly záležitosti bytí jistě uvedeny ve zmatek. Jak by bylo možné představit si něco takového? To, co jsme řekli, postačí člověku, jenž zkoumá svět bytí.

Existuje ještě jeden, promyšlenější důkaz. Celá nekonečná řada tvorů, kteří obývají svět, člověk, zvíře, rostlina, nerost - ať se jedná o jakéhokoliv z nich - se určitě bez výjimky skládají z prvků. Tato dokonalost obsažená ve všech tvorech je bezpochyby způsobena tím, že je Bůh stvořil z vhodně smíšených skladebných prvků v přiměřených množstvích a je dána způsobem jejich složení a vlivem ostatních bytostí. Neboť všichni tvorové jsou spolu spojeni jako řetěz a vzájemná pomoc, podpora a součinnost patří k vlastnostem věcí a jsou příčinou bytí, rozvoje a růstu stvořených bytostí. Důkazy a doklady je potvrzeno, že každá bytost všeobecně působí na ostatní tvory, buď samostatně nebo prostřednictvím sdružování. Konečně dokonalost každé jednotlivé bytosti, totiž dokonalost, kterou nyní vidíte v člověku nebo mimo něj, s ohledem na atomy, údy nebo schopnosti, pochází ze složení prvků, jejich množství, vyváženosti, způsobu jejich kombinace a vzájemného vlivu. To všechno dohromady tvoří člověka.

Protože dokonalost člověka naprosto závisí na složení atomů prvků, na jejich množství, na způsobu jejich kombinace a vzájemném vlivu a činnosti různých bytostí, pak před deseti nebo sto tisíci lety, kdy byl člověk stvořen z těchto pozemských prvků ve stejném množství a proporcích, stejným způsobem kombinace a mísení a pod stejným vlivem ostatních bytostí, musel existovat naprosto stejný člověk jako dnes. To je zřejmé a není třeba dalšího vysvětlení. Budou-li tyto lidské prvky za tisíc milionů let ode dneška shromážděny a uspořádány v tomto zvláštním poměru, budou-li prvky kombinovány stejnou metodou a ovlivněny stejným vlivem ostatních bytostí, bude existovat naprosto stejný člověk. Bude-li například za sto tisíc let existovat olej, oheň, knot, lampa a zapalovač, zkrátka budou-li existovat všechny náležitosti, které existují dnes, dostaneme naprosto stejnou lampu.

To jsou nezvratná a zřejmá fakta, zatímco argumenty užívané evropskými filozofy přinášejí pochybné důkazy a nejsou přesvědčivé.

47

VESMÍR NEMÁ POČÁTEK

PŮVOD ČLOVĚKA

VĚZTE, že jednou z nejobtížnější pochopitelných duchovních pravd je to, že svět bytí, totiž tento nekonečný vesmír, nemá počátek.

Už jsme vysvětlili, že samotná jména a přídomy Boží vyžadují existenci bytostí. Třebaže jsme tento námět podrobně vyložili, znovu o něm krátce pohovoříme. Vězte, že si nelze představit učitele bez žáků, panovník nemůže existovat bez poddaných, mistr nemůže být jmenován bez učedníků, stvořitel je nemyslitelný bez stvoření, nelze si představit dárce bez obdarovaných; proto všechna božská jména a přídomy vyžadují existenci bytostí. Kdybychom si uměli představit dobu, kdy neexistovaly žádné bytosti, tato představa by byla popřením Boha. Navíc se naprostá neexistence nemůže stát existencí. Kdyby bytosti naprosto neexistovaly, nevznikla by existence. Protože je Podstata Jednoty (tj. existence Boží) trvalá a věčná - totiž nemá začátek ani konec - je jisté, že tento svět bytí, tento nekonečný vesmír, nemá počátek ani konec. Ano, může se stát, že jedna část vesmíru, například jedna z planet, vznikne nebo zanikne, ale ostatní nekonečné planety existují dál; vesmír to neuvede do zmatku ani nezničí. Bytí je tedy věčné a trvalé. Protože každá planeta má počátek, musí mít nutně i konec, neboť každá složená věc, ať kolektivní nebo individuální, musí být jednou nutně rozložena. Jediný rozdíil spočívá v tom, že některé složené věci se rozloží rychle, jiné pomaleji, ale je nemožné, aby se složenina nakonec nerozložila.

Je proto nutné, abychom věděli, čím každá důležitá existence na počátku byla, neboť není pochyb, že na počátku byl jediný původ: původem veškerých čísel není dvojka, nýbrž jednička. Pak je zřejmé, že na počátku byla jednotná látka, a tato

jednotná látka se v různé podobě objevila v každém prvku. Tak vznikly různé formy a tyto různé aspekty se ustálily tak, jak vznikly, a každý prvek se specializoval. Tato ustálenost však nebyla konečná a dospěla k uskutečnění a dosáhla dokonalé existence až po velmi dlouhé době. Pak se tyto prvky složily, uspořádaly a zkombinovaly do nekonečných forem, nebo jinak řečeno, složením a kombinací těchto prvků vznikly nespočetné bytosti.

Prostřednictvím moudrosti Boží a Jeho preexistující moci vzniklo toto složení a uspořádání z jednoho přírodního systému, jenž byl složen a zkombinován nejmohutnější silou, v souladu s moudrostí a podle univerzálního zákona. Z toho je zřejmé, že se nejedná o náhodné složení a uspořádání, ale o Boží dílo. Proto může z každého přirozeného spojování vzniknout bytost, zatímco z náhodného skládání žádná bytost nevznikne. Když například člověk podle své mysli a rozumu shromáždí nějaké prvky a zkombinuje je, nevznikne živá bytost, protože tento systém je nepřirozený. To je odpověď na předpokládanou otázku, proč není možné, když jsou bytosti tvořeny skládáním a kombinací prvků, abychom shromáždili prvky, smísili je a stvořili tak živou bytost. To je nesprávný předpoklad, neboť toto skládání pochází od Boha; pouze Bůh provádí sestavování podle přírodního systému, z každého sestavování vznikne jedna bytost a uskuteční se bytí. Ze spojování, které provádí člověk, nevznikne nic, protože člověk není schopen tvořit.

Stručně řečeno, řekli jsme, že ze skládání a kombinace prvků, z jejich rozkládání, množství a z toho, jak je ovlivňují ostatní bytosti, vyplynuly formy, nekonečné substance a nespočetné bytosti. Je však jasné, že zeměkoule ve své nynější podobě nevznikla naráz, ale že tato vesmírná existence procházela postupně různými fázemi, dokud se neozdobila svou nynější dokonalostí. Všeobecné (univerzální) bytosti připomínají jednotlivé bytosti a mohou být s nimi srovnávány, protože společně podléhají jednomu přírodnímu systému, jednomu všeobecně platnému zákonu a božím uspořádání. Tak zjistíte, že nejmenší atomy univerzálního systému se podobají největším bytostem ve vesmíru. Je jasné, že vznikly v jedné laboratoři ze síly podléhající jednomu přírodnímu systému a jednomu univerzálnímu zákonu; lze je tedy navzájem srovnávat. Tak postupně roste a vyvíjí se lidské embryo v matčině lůně a objevuje se v různých podobách a podmínkách, až dosáhne zralosti na stupni dokonalé krásy a objeví se s největším půvabem v dokonalé podobě. Stejně tak bylo semeno květiny, na kterou pohlížíte, zpočátku nepatrné a drobounké; rostlo a vyvíjelo se v lůně země, a když se nejprve objevilo v různých podobách, dosáhlo s dokonalou svěžestí a půvabem tohoto stavu. Stejně tak je zřejmé, že poté co, tato zeměkoule vznikla, utvářela se a vyvíjela v kolébce vesmíru, procházela rozličnými podobami a stavy, dokud postupně nenabyla své nynější dokonalosti, neozdobila se nespočetnými bytostmi a neobjevila se jako hotový systém.

Pak je jasné, že původní látka, jež představuje embryonální stadium, a smísené a složené prvky, jež byly jejími nejranějšími formami, postupně rostly a rozvíjely se po mnoho věků a cyklů, přecházely z jednoho tvaru a formy do druhé, dokud se neobjevily v této dokonalé podobě, v tomto systému, uspořádání a ustavení skrze nejvyšší moudrost Boží.

Vraťme se k našemu námětu, že člověk na začátku své existence, podobně jako embryo v lůně matky, se postupně vyvíjel a rostl v lůně země, přecházel z jedné podoby do druhé a z jedné formy do jiné, až se nakonec objevil ve své kráse a dokonalosti, ve své síle a moci. Je jisté, že zpočátku nebyl krásný, půvabný a ladný, a že teprve postupně nabyl této podoby, formy, krásy a půvabu. Lidské embryo se bezpochyby neobjevilo v této podobě naráz, ani se hned nestalo projevem slov: "Požehnaná buď Bůh, nejlepší ze stvořitelů!"¹⁴⁵ Postupně procházelo různými stavy a rozličnými tvary, až dosáhlo současné podoby a krásy, dokonalosti a ladnosti. Tak jsme ozřejmili a potvrdili, že vývoj a růst člověka na této Zemi až do dosažení jeho současné dokonalosti připomíná růst a vývoj embrya v matčině lůně. Člověk postupně přecházel z jednoho stavu do druhého, z jedné podoby do druhé, z jednoho tvaru do druhého, neboť to odpovídá požadavkům univerzálního systému a Božího Zákona.

Embryo tedy prochází různými stavy a četnými stupni, dokud nedosáhne podoby, v níž zračí slova "Budiž chvála Bohu, nejlepšímu ze stvořitelů", a dokud se neobjeví známky rozumu a zralosti. A stejně tak dlouho trvá lidská existence na této Zemi od svého počátku až do tohoto stadia a podoby a prochází mnohými stupni, dokud nedosáhne tohoto stavu. Člověk je však od počátku své existence výjimečným druhem. Stejně tak má lidské embryo v lůně matky zpočátku podivnou podobu; pak toto tělo prochází od jednoho tvaru, stavu a podoby do druhého, dokud se neobjeví ve svrchované kráse a dokonalosti. Ale i když se nachází v lůně matky a má podivnou podobu, úplně odlišnou od své nynější podoby a postavy, je to embryo nadřazeného druhu a nikoliv zvířete; jeho druh a podstata neprocházejí žádnými změnami. Když tedy připustíme, že opravdu existují stopy zaniklých orgánů, nedokazuje to nestálost a nepůvodnost druhu. Dokazuje to nanejvýš, že se podoba, tvar a orgány člověka vyvinuly. Člověk byl vždycky výjimečným druhem; byl člověkem, nikoli zvířetem. Jestliže zárodek člověka v lůně matky přechází z jedné podoby do druhé tak, že druhá podoba už v ničem nepřipomíná první, je to snad důkaz, že se druh změnil? Znamená to, že byl zprvu zvířetem a že se jeho orgány vyvíjely a rozvíjely, dokud se nestal člověkem? Vskutku nikoliv! Jak dětinský a nepodložený je tento nápad a tato myšlenka! Vždyť doklad původnosti lidského druhu a stálosti lidské přirozenosti je jasný a zřejmý.

ROZDÍL MEZI ČLOVĚKEM A ZVÍŘETEM

NA téma ducha jsme už jednou nebo dvakrát hovořili, ale naše slova nebyla zapisována.

Vězte, že lidé patří do dvou kategorií, totiž tvoří dvě skupiny. Jedna skupina popírá existenci ducha a tvrdí, že člověk je druh zvířete. Tvrdí: Cožpak nevidíme, že zvířata a lidé mají stejné schopnosti a smysly? Tyto jednotlivé, jednoduché prvky naplňující prostor jsou nekonečně kombinovány a z každé z těchto kombinací vzniká jedna bytost. Mezi tyto bytosti patří ten, který je nadán duchem¹⁴⁶, schopnostmi a smysly. Čím zdařilejší kombinace, tím ušlechtilější je bytost. Kombinace prvků v lidském těle je dokonalejší než skladba kterékoli jiné bytosti; je smísená v naprosté rovnováze a je tudíž ušlechtilější a dokonalejší. "Není pravda," říkají zastánci první skupiny, "že je nadán zvláštními schopnostmi a duchem, jenž ostatním zvířatům chybí. Zvířata jsou stejně jako člověk obdařena smysly, ale člověk je dokonalejší v některých schopnostech, ačkoli co se týče vnějších smyslů jako sluch, zrak, chuť, čich, dotek, a dokonce i některých vnitřních schopností jako paměť, je zvíře mnohem štedřejí obdařeno než člověk." "Zvíře," tvrdí dále, "má rovněž inteligenci a vnímání." Jediné, co přiznávají je vyšší inteligence člověka.

To tvrdí dnešní filozofové; takové je jejich tvrzení a domněnka, tak jim diktuje jejich představitost. Silnými argumenty a důkazy navracejí původ člověka ke zvířeti a říkají, že kdysi byla doba, kdy člověk byl zvířetem, a že potom se druh měnil a vyvíjel krok za krokem, až dosáhl dnešního lidského postavení.

Avšak teologové říkají: Ne, tak to není. I když má člověk schopnosti a vnější smysly společné se zvířaty, přesto vlastní mimořádnou schopnost, o níž je zvíře ochuzeno. Vědní obory, umění, vynálezy, řemesla a objevy skutečností představují výsledky této duševní schopnosti. Tato schopnost zahrnuje všechny věci, chápe jejich skutečnost, objevuje všechna skrytá tajemství bytostí a ovládá je prostřednictvím tohoto poznání. Vnímá dokonce věci, které navenek neexistují, totiž duševní skutečnosti, jež nejsou vnímatelné smysly a nemají vnější existenci, protože jsou neviditelné; tak chápe mysl, ducha, vlastnosti, povahu, lásku a lidský smutek, což jsou duševní skutečnosti. Existující vědy, umění, zákony a nekonečné lidské vynálezy navíc kdysi představovaly neviditelné, tajemné a skryté záhady a jenom všeobklopující lidská schopnost je objevila a vynesla z úrovně neviditelného na úroveň viditelného. Telegraf, fotografie, záznam zvuku a všechny takové vynálezy a obdivuhodná umění byly kdysi skrytými tajemstvími. Lidská podstata je objevila a pozvedla je z úrovně neviditelného na úroveň viditelného. Byla dokonce i doba, kdy vlastnosti tohoto železa, na něž pohlížíte - a rovněž vlastnosti všech nerostných látek - představovaly skrytá tajemství; lidé objevili tento nerost a vytvořili z něho tento průmyslový výrobek. Stejně tak je tomu se všemi ostatními nespočetnými lidskými objevy a vynálezy.

Toto nelze popřít. Budeme-li tvrdit, že jsou to výsledky smyslového vnímání a schopností, které vlastní i zvířata, uvidíme jasně a zřetelně, že pokud jde o tyto schopnosti, jsou zvířata nadřazena lidem. Například zvířecí zrak je daleko bystřejší než lidský; stejně je tomu s jejich čichovou a chuťovou schopností. Zkrátka pokud jde o schopnosti, jež mají zvířata a lidé společné, zvíře je často tím lépe vybaveným. Vezměme jako příklad paměťovou schopnost. Odvezete-li holuba odsud do vzdálené země a tam jej pustíte na svobodu, vrátí se, protože si pamatuje cestu. Vezměte psa odsud do středu Asie, pusťte jej a on se sem vrátí, aniž by jedenkrát zabloudiv. Tak je tomu s ostatními schopnostmi jako sluch, zrak, čich, chuť a dotek.

Tak je jasné, že kdyby člověk neměl v sobě schopnost odlišnou od všech zvířecích schopností, zvířata by mu byla nadřazena ve vynálezech a chápání skutečností. Je tudíž zřejmé, že člověk má dar, který zvířatům chybí. Zvíře vnímá smysly zachytitelnou věc, ale nevnímá duševní skutečnosti. Zvíře například vidí to, co je v dosahu jeho zraku, nemůže však vnímat to, co je mimo tento dosah, a není schopno si to představit. Tak je pro zvíře nemožné pochopit, že Země má tvar koule. Člověk však ze známých věcí dokazuje neznámé a objevuje nepoznané pravdy. Člověk například vidí křivku obzoru a z ní vyvozuje kulatý tvar Země. Polárka se v 'Akká příkladně nachází na 33.stupni, totiž je na 33.stupni nad obzorem. Když člověk postupuje k Severnímu pólu, Polárka se s každým stupněm vzdálenosti, kterou člověk urazí, zvedá o jeden stupeň nad obzor, a sice výška Polárky bude 34 stupňů, pak 40 stupňů, 50 stupňů, 60 stupňů, 70 stupňů. Když člověk dosáhne Severního pólu, Polárka bude ve výšce 90 stupňů nebo dosáhne zenitu, tedy bude právě nad hlavou. Polárka a její stoupání jsou smysly vnímatelné věci. Čím více se člověk přibližuje k pólu, tím výše Polárka stoupá. Na základě těchto dvou známých pravd byla objevena neznámá věc, totiž že obzor je zakřivený, což znamená, že obzor je na každém stupni Země jiný než na jiném stupni. Člověk to vnímá a prokazuje tím zrakem neviděnou věc, kulatý tvar Země. Zvíře toto vnímat nedokáže. Stejně nemůže pochopit, že Slunce je střed a Země kolem něho obíhá. Zvíře je zajatcem smyslů a ty jej svazují. Nic z toho, co se vymyká smyslům, nemůže zvíře pochopit, i když je, pokud jde o vnější smysly, lépe obdařeno než člověk. Tak je dokázáno a ověřeno, že v člověku existuje schopnost objevovat, již se liší od zvířat, a to je lidský duch.

Budiž Bohu chvála! Člověk je vždycky obrácen k výšinám a jeho touha je vznešená; stále touží dosáhnout lepšího světa, než je ten, v němž se nachází, a vystoupit do vyšší sféry. Lásku k výsostnému postavení je jednou z typických lidských vlastností. Zasnou nad tím, že jistí američtí a evropští filozofové jsou spokojeni s tím, že se postupně přibližují zvířecímu světu a tak kráčejí směrem zpátky, neboť vývoj bytí musí směřovat od nižšího k vyššímu. Když však některému z nich řeknete "vy jste zvíře", bude navýsost uražen a rozeznen.

Jak veliký je rozdíl mezi lidským světem a světem zvířete, mezi důstojností člověka a nízkostí zvířete, lidskými přednostmi a zvířecí nevědomostí, lidským světlem a zvířecí temnotou, slávou člověka a nedůstojným postavením zvířete! Desetileté arabské dítě je schopné zvládnout v poušti dvě nebo tři stovky velbloudů a věst je pomocí svého hlasu kupředu nebo obrátit nazpět. Slabý Ind dokáže obrovského slona ovládat tak, že se slon stává nejposlušnějším sluhou. Lidská ruka si všechno podrobuje. Člověk dokáže vzdorovat přírodě, zatímco všichni ostatní tvorové jsou zajatci přírody: nikdo se nemůže odchýlit od jejich požadavků. Jedině člověk umí odolávat přírodě. Příroda přitahuje tělesa k zemskému středu, člověk se mu mechanickými prostředky vzdaluje a vznáší se ve vzduchu. Příroda zabraňuje člověku překonat moře, člověk staví loď a cestuje po rozlehlém oceánu a plaví se po něm a tak dále; toto téma je nevyčerpatelné. Člověk například řídí stroje přes hory a pustiny a na jednom místě shromažďuje zprávy o událostech na Východě i na Západě. To všechno odporuje přírodě. Moře se svou majestátností se nemůže jediným atomem odchýlit od přírodních zákonů, Slunce ve vsí vznešenosti se nemůže odchýlit od přírodních zákonů ani o vlásek a nikdy nemůže pochopit podmínky, stav, vlastnosti, počínání a povahu člověka.

Jaká síla to tedy existuje v drobném lidském těle, která to všechno zvládá? Co je touto panující silou, s jejíž pomocí si člověk všechno podrobuje?

Zbývá ještě něco. Moderní filozofové říkají: "Nikdy jsme nespátřili v člověku ducha a přes výzkumy tajů lidského těla jsme si nepovšimli duchovní síly. Jak si můžeme představit sílu, která není vnímatelná smysly?" Teologové odpovídají: "Zvířecí duch také není vnímatelný smysly a nemůže být vnímán tělesnými schopnostmi zvířete. Čím můžeme prokázat existenci ducha u zvířete? Z jeho projevů bezpochyby dokážeme, že zvíře má schopnost, která rostlině chybí, a to je smyslová schopnost, totiž zrak, sluch a také ostatní schopnosti, z nichž usuzujeme, že existuje zvířecí duch. Stejným způsobem prokazujeme pomocí důkazů a známek, o nichž jsme se zmínili, že existuje lidský duch. Protože u zvířete existují známky, které chybí u rostlin, říkáme, že tato schopnost počítku je vlastností zvířecího ducha. V člověku rovněž vidíte známky, schopnosti a přednosti, které zvířata postrádají, usoudíte tedy, že člověk má schopnost, která zvířeti chybí."

Kdybychom chtěli popírat všechno, co není vnímatelné smysly, museli bychom popírat skutečnosti, které bezesporu existují. Například éter není smysly vnímatelný, ale nepochybně existuje. Sílu přitažlivosti nelze vnímat smysly, i když jistě existuje. Proč prohlašujeme, že tyto věci existují? Na základě jejich projevů. Tak toto světlo představuje éterickou vibraci a z ní vyvozujeme existenci éteru.

Otázka - Jaký je váš názor na teorie některých evropských vědců o vývoji bytostí?

Odpověď - NA toto téma jsme hovořili nedávno, ale pohovoříme o něm znovu. Krátce řečeno, tuto otázku rozhodneme určením, zda jsou druhy původní či nikoli - totiž byl lidský druh ustaven od počátku, nebo byl později odvozen od zvířat?

Jistí evropští filozofové se shodují na tom, že druh roste a vyvíjí se a že jsou možné i změny a úpravy. Jedním z důkazů, které uvádějí ve prospěch této teorie, je, že pozorným studiem a pomocí geologie se objasnilo, že existenci zvířat předcházela existence rostlinstva a existenci člověka předcházela existence zvířat. Připouštějí, že jak rostlinné, tak živočišné druhy se měnily, protože v některých vrstvách Země objevili rostliny, které existovaly v minulosti a nyní vymizely; rozvíjely se, nabývaly na síle, jejich tvar a vzhled se měnil a tak se změnil druh. Stejně tak se ve vrstvách Země nacházejí druhy zvířat, které se měnily a přetvořily. Jedním z těchto zvířat je had. Existují náznaky, že had měl kdysi nohy, avšak v průběhu času končetiny ztratil. Stejně existuje na lidské páteři náznak, jenž se rovná důkazu, že člověk měl kdysi podobně jako ostatní živočišné ocas. Po jistou dobu byl tento úd užitečný, ale když se člověk vyvinul, nebyl už k ničemu, a tak se postupně ztratil. Protože had hledal útočiště pod zemí a stal se plazivým zvířetem, nepotřeboval už nohy, a tak je ztratil; jejich stopy však přetrvávají. Zásadní argument je tento: existence stop po končetinách dokazuje, že kdysi existovaly, a protože nyní už nejsou k užítku, postupně vymizely. Zatímco tedy dokonalé a potřebné údy zůstaly, nepotřebné postupně vymizely při proměně druhu, ale jejich stopy přetrvávají.

První odpovědí na tuto argumentaci je skutečnost, že zvíře předcházející člověku, není důkazem evoluce, proměny a změny druhu, ani toho, že se člověk pozvedl ze zvířecího do lidského světa. Neboť jestliže je jisté, že se tyto rozdílné bytosti objevovaly jednotlivě, je možné, že člověk vznikl až po zvířatech. Když zkoumáme rostlinnou říši, vidíme, že ovoce jednotlivých stromů nedozrává ve stejnou dobu; naopak, některé dozraje dříve a jiné později. Toto prvenství nedokazuje, že později zrající ovoce se urodilo z ranějšího ovoce jiného stromu.

Za druhé nepatrné známky a stopy končetin mají možná závažný důvod, jehož si zatím rozum není vědom. Existuje tolik věcí, jejichž důvod zatím neznáme! Fyziologie, věda o složení orgánů, zaznamenala, že důvod a příčina různého zbarvení zvířat, lidských vlasů, červené barvy rtů a různých barev ptáků jsou dosud neznámé; záměr je tajemný a skrytý. Víme však, že oční zornice je černá, aby přitahovala sluneční paprsky. Kdyby měla jinou barvu, to jest např. úplně bílou, nemohla by je přitahovat. Protože tedy neznáme důvod skutečností, o nichž jsme se zmínili, je možné, že stejně tak neznáme důvod a smysl těchto stop po končetinách, ať už u člověka nebo u zvířete. Důvod určitě existuje, i když jej neznáme.

Za třetí předpokládáme, že byla doba, kdy některá zvířata nebo i člověk měli některé orgány, které se nyní ztratily; to nepředstavuje dostatečný důkaz změny a evoluce druhu. Neboť člověk od začátku embryonálního stadia až do doby, kdy dosahuje dospělosti, prochází různými tvary a podobami. Jeho vzhled, postava, zevnějšek a barva se mění, člověk přechází z jedné podoby do druhé a od jednoho zevnějšku k jinému. Nicméně od počátku embryonálního období patří k lidskému druhu, a sice je to embryo lidské a nikoli zvířecí; zpočátku to není patrné, ale později je to zřetelné a jasné vidět. Předpokládáme například, že člověk kdysi připomínal zvíře a nyní ve vývoji pokročil a změnil se. Máme-li za to, že je to pravda, není to stále ještě důkaz o proměně druhu. Nikoliv, jak jsme už řekli, podobá se to pouze změně a přeměně lidského embrya, dokud nedosáhne stupně rozumu a dokonalosti. Vyjádříme to ještě jasněji. Předpokládáme, že byla doba, kdy člověk krácel po všech čtyřech končetinách, nebo měl ocas; tato změna se podobá změně plodu v matčině lůně. I když se ve všech směrech mění, roste a vyvíjí se, dokud nedosáhne dokonalé podoby, je to od začátku jedinečný druh. Také v rostlinné říši vidíme, že zatímco se tvar, barva a velikost mění, přizpůsobuje či dokonce vyvíjí, původní druh příslušného rodu zůstává nezměněn a nepřizpůsobuje se.

Stručně zopakováno: Tak jako člověk prochází v mateřském lůně z jedné podoby do druhé, mění se a vyvíjí a náleží k lidskému druhu, stejně tak od počátku své existence v kolébce světa představuje jedinečný druh a postupně se vyvíjí z jedné podoby do druhé. Proto, i když připustíme skutečnost růstu a vývoje¹⁴⁷, tato změna zevnějšku, vývoj orgánů a údů, rozvoj a růst, nebrání druhu v jeho původnosti. Člověk měl od počátku dokonalou podobu a složení, schopnost a nadání k získání materiálních a duchovních předností; představoval projev slov "učinme člověka k obrazu Našemu podle Naší podoby".¹⁴⁸ Stal se jen ladnějším, krásnějším a půvabnějším. Civilizace jej vyvedla z divoštví právě tak, jako divoké plody pěstěné zahradníkem zjemní, zesládnou a získají více svěžesti a lahodnosti.

Zahradníky lidského světa jsou Proroci Boží.

50

DUCHOVNÍ DŮKAZY PŮVODU ČLOVĚKA

DŮKAZY vztahující se k původu lidského druhu, jež jsme uvedli, představovaly logické důkazy. Nyní podáme duchovní důkazy, které jsou základní. Stejně jako jsme dokázali Božství logickými argumenty a také jsme předložili logický důkaz, že člověk existuje od nepaměti, nyní podáme duchovní důkazy, že lidská existence, totiž existence lidského druhu, je nezbytná a bez člověka by se nedostavily dokonalosti Božství. Nepůjde tedy o logické, nýbrž o duchovní důkazy.

Mnohokrát jsme vyložili a dokázali, že člověk je nejušlechtlejší bytostí a souhrnem všech dokonalostí a že všichni tvorové a bytosti představují středy, od nichž se odráží sláva Boží, totiž známky Podstaty Boží jsou patrné v podstatě věcí a stvoření. Právě tak jako je zeměkoule místem, kde se odrážejí sluneční paprsky - sluneční světlo, teplo a vliv jsou patrné a viditelné ve všech atomech Země - stejným způsobem dosvědčují a dokazují atomy bytostí v nekonečném vesmíru jednu z božích dokonalostí. Nic není připraveno o toto dobrodiní; buď je to známka Božího milosrdenství, nebo známka Jeho moci, velikosti, spravedlnosti, výchovné prozřetelnosti, nebo je to znamení Boží velkorysosti, Jeho vidění, slyšení, poznání, milosti a tak dále.

Každá bytost je bezpochyby středem vyzařování slávy Boží, a sice objevují se v ní Boží dokonalosti a září v ní plným leskem. Je to jako Slunce, které se třpytí na poušti, na moři, ve stromech, plodech a květech a ve všech pozemských věcech. Svět a opravdu každá žijící bytost nám ohlašuje jedno z Božích jmen, ale skutečná existence člověka je kolektivní a všeobecná podstata a představuje střed, kde vyzařuje sláva všech Božích dokonalostí - totiž známka každého jména, každého přídomku a

každé dokonalosti, kterou u Boha potvrzujeme, existuje v člověku. Kdyby tomu bylo jinak, člověk by nebyl schopen představit si tyto dokonalosti a porozumět jim. Říkáme tedy, že Bůh je ten, který vidí, a oko je znamením Jeho zraku; kdyby člověk neměl zrak, jak bychom si mohli představit Boží vidění? Neboť slepý (tedy slepý od narození) si nedovede představit zrak, hluchý (tedy hluchý od narození) si neumí představit sluch a mrtvý si není schopen uvědomit život. Z toho vyplývá, že Podstata Boží, jež představuje souhrn všech dokonalostí, se odráží v lidské podstatě - totiž Podstata Jednoty v sobě shromažďuje všechny dokonalosti a z této jednoty vrhá odlesk na lidskou podstatu. Člověk je tedy dokonalým zrcadlem obráceným k Slunci Pravdy a je ohniskem záření: Slunce Pravdy se odráží v tomto zrcadle. Odraz božích předností se objevuje v lidské podstatě, takže člověk je zástupcem Božím a Jeho poslem. Kdyby člověk neexistoval, vesmír by neměl smysl, protože cílem existence je objevení se Božích dokonalostí.

Nemůžeme tedy tvrdit, že byla doba, kdy člověk neexistoval. Můžeme jediné říci, že zeměkoule kdysi neexistovala a že na jejím počátku se na ní neobjevil člověk. Avšak od počátku, jenž nemá počátek, až do konce, jenž nemá konec, vždy existuje Dokonalý Projev. Člověk, o němž hovoříme, neznamena jakéhokoli člověka; máme na mysli Dokonalého Člověka. Neboť nejvznešenější částí stromu je ovoce, které představuje důvod jeho existence. Kdyby strom neměl žádné ovoce, neměl by žádný smysl. Nemůžeme si tedy představovat, že světy bytí, ať hvězdy nebo Země, byly kdysi obývány oslem, krávou, myší a kočkou a že na nich chyběl člověk! To je chybný a nesmyslný předpoklad. Slovo Boží je jasné jako Slunce. Toto je duchovní důkaz, jenž však nemůžeme na počátku vyslovit k užítku materialistů. Nejprve musíme hovořit o důkazech logických, potom o duchovních.

51

LIDSKÝ DUCH A VĚDOMÍ EXISTOVÁLY OD POČÁTKU

Otázka - Má člověk od počátku vědomí a ducha, nebo jsou vědomí a duch výsledkem jeho vývoje?

Odpověď - POČÁTEK existence člověka na zeměkouli připomíná jeho utváření v lůně matky. Embryo se v mateřském lůně postupně vyvíjí a roste až do porodu, po němž růst a vývoj pokračuje, dokud člověk nedosáhne věku dospělosti a zralosti. I když se v dětství objevují u člověka známky vědomí a ducha, nedosahují stupně dokonalosti; jsou nedokonalé. Teprve když člověk dosáhne zralosti, vědomí a duch se ukazují jako naprosto dokonalé.

Tak se také utváření člověka v kolébce světa na začátku podobalo embryu, postupně se zdokonaloval, rostl a rozvíjel se, dokud nedosáhl dospělosti, kdy se vědomí a duch staly nejzřetelněji patrnými. Na začátku jeho utváření duch a vědomí rovněž existovaly, ale byly skryté; později se projeví. V lůně světa mělo embryo také vědomí a ducha, ale byly utajené; později se objevily. Takto v semeni existuje strom, ale je skrytý a utajený; když se semeno rozvíjí a roste, objevuje se celý strom. Stejně postupný je růst a rozvoj všech bytostí; to je univerzální božské uspořádání a přirozený systém. Semeno se nestává stromem naráz, embryo se nestává naráz člověkem, nerostná látka se náhle nestává kamenem. Ne, rostou a vyvíjejí se postupně a dosahují stádia dokonalosti.

Veškeré bytosti, velké nebo malé, byly od počátku stvořeny dokonalé a úplné, ale jejich dokonalosti se u nich dostávají postupně. Boží uspořádání je jediné, Jeho systém je jeden, stejně tak i vývoj bytostí je jediný. Ať jsou tvorové velcí nebo malí, podléhají jednomu zákonu a systému. Každé semeno má v sobě od počátku veškeré dokonalosti rostlinstva. V semeni například veškeré dokonalosti rostlinstva existují od začátku, ale nejsou viditelné; později se poznenáhlu objeví. Tak se ze semene jako první objeví výhonek, potom větve, listy, květy a plody, ale od počátku jeho existence jsou všechny tyto věci potenciálně, třebaže ne zjevně, obsaženy v semeni.

Stejně tak je embryo od počátku nadáno veškerými dokonalostmi, jako je duch, vědomí, zrak, čich, chuť - jedním slovem všemi schopnostmi - avšak ty nejsou zjevné a stávají se patrnými teprve postupně.

Podobně byla zeměkoule od počátku stvořena se všemi prvky, látkami, nerosty, atomy a organismy, ale ty se objevovaly teprve postupně: nejprve nerosty, pak rostliny, potom zvířata a nakonec člověk. Tyto rody a druhy sice od počátku existovaly, ale byly na zeměkouli nevyvinuté a pak se teprve postupně objevily. Neboť nejvyšší uspořádání Boží a univerzální přírodní systém obklopují veškeré bytosti a všechny bytosti podléhají tomuto pravidlu. Když zvážíte tento univerzální systém, zjistíte, že není jediné bytosti, která by při svém vzniku dosáhla hranice dokonalosti. Naopak, každá bytost se vyvíjí a roste postupně a až poté dosáhne stupně dokonalosti.

52

PŘÍTOMNOST DUCHA V TĚLE

Otázka - Jaký je smysl objevení přítomnosti ducha v těle?

Odpověď - PŘÍTOMNOST ducha v těle má tento smysl: lidský duch je Boží Zástava a musí projít všemi podmínkami, protože jeho průchod a postup podmínkami existence je způsobem, jakým nabývá dokonalosti. Když tedy člověk systematicky a metodicky cestuje a projíždí různými kraji a četnými zeměmi, jistě to pro něho představuje prostředek k získání dokonalosti, protože uvidí místa, krajiny a země, v nichž objeví poměry a podmínky, ve kterých žijí ostatní národy. Tak se seznámí se zeměpisem těchto zemí, s jejich zajímavostmi a uměním; důvěrně se obeznámí se zvyky, obyčejí a ustáleným řádem národů, spatří civilizaci a pokrok dané epochy, uvědomí si politiku jednotlivých vlád a moc a postavení každé země. Podobně je tomu tak, když lidský duch prochází podmínkami bytí: dosáhne každého stupně a postavení. Ještě v podmínkách těla nadobude dokonalosti.

Kromě toho je nezbytné, aby se známky dokonalosti ducha staly v tomto světě zjevné, aby mohl svět stvoření přinášet nekonečné výsledky a aby toto tělo obdrželo život a projevilo božské dary. Tak například sluneční paprsky musí

ozařovat Zemi a sluneční teplo rozvíjet pozemské bytosti; kdyby sluneční paprsky a teplo nevyzařovaly na Zem, Země by byla neobydlená, postrádala by smysl a její rozvoj by zaostal. Podobně kdyby se na tomto světě neobjevily dokonalosti ducha, byl by neosvícený a naprosto zvířecí. Objevením se ducha ve fyzické podobě dochází k osvícení tohoto světa. Lidský duch je příčinou života těla. Podobně se svět nachází v úloze těla a člověk v postavení ducha. Kdyby nebylo člověka, dokonalosti ducha by se neprojevil a světlo vědomí by nezařovalo tento svět. Svět by byl jako tělo bez ducha.

Tento svět je rovněž v postavení ovocného stromu a člověk se podobá ovoci; bez ovoce by strom nebyl k ničemu.

Navíc orgány, prvky a skladba lidského organismu představují pro ducha přitažlivou sílu a magnet; je jisté, že se v nich duch objeví. Stejně tak bude jasné zrcadlo určitě přitahovat sluneční paprsky. Rozzáří se a objeví se v něm podivuhodné obrazy; to jest když jsou ony existující prvky shromážděny podle přírodního řádu a v ideálním poměru, stávají se magnetem pro ducha a duch se v nich projeví se všemi dokonalostmi.

Za těchto okolností nemůžeme říkat "proč by měly sluneční paprsky sestupovat do zrcadla?", neboť vzájemný vztah a souvislost mezi skutečnými věcí jak duchovních, tak materiálních vyžaduje, že je-li zrcadlo čisté a obrácené ke Slunci, musí se v něm Slunce jasně ukázat. Stejně tak, jsou-li prvky uspořádány a zkombinovány na základě nejskvělejšího systému, uspořádání a způsobu, lidský duch se v nich ukáže a projeví. Tak nařídil Mocný a Moudrý.

53

VZTAH MEZI BOHEM A STVOŘENÍM

Otázka - Jakou povahu má vztah mezi Bohem a stvořením, tedy mezi Nezávislým, Nejvyšším a ostatními bytostmi?

Odpověď - VZTAH mezi Bohem a stvořeními je vztahem stvořitele a stvoření; podobá se vztahu Slunce s temným povrchem pomíjivých bytostí a představuje vztah mezi tvůrcem a věcmi, jež stvořil. Slunce je ve své podstatě nezávislé na věcech, které osvětluje, neboť jeho světlo existuje samo o sobě a je svobodné a nezávislé na zeměkouli; Země je tedy pod vlivem Slunce a přijímá jeho světlo, zatímco Slunce a jeho paprsky jsou na Zemi naprosto nezávislé. Kdyby však nebylo Slunce, nemohla by existovat Země ani veškeré pozemské bytosti.

Závislost stvoření na Bohu je závislost emanace, a sice stvoření Boha neprojevují, nýbrž z něj emanují.¹⁴⁹ Není to vztah projevu, nýbrž emanace. Sluneční světlo emanuje ze Slunce, ale neprojevuje ho. Vznik pomocí emanace se podobá objevení se paprsků ze Slunce osvětlujícího světové horizonty - totiž svatá podstata Slunce Pravdy není rozdělena a nesestupuje do podmínek stvoření. Stejně tak se sluneční koule nedělí a nesestupuje na Zem, ale paprsky Slunce, jež představují jeho dar, z něho emanují a osvětlují temná tělesa.

Vznik prostřednictvím projevu naopak představuje objevení se větví, listů, květů a plodů v semeni. Semeno se ve své vlastní podstatě stává větvemi a plody a jeho skutečná existence vstupuje do větví, listů a plodů. Vznik prostřednictvím projevu by pro Boha, Nejvyššího, znamenalo naprostou nedokonalost, a to je nemožné, protože by se dal vyvodit závěr, že Absolutní Preexistence vlastní přídomy přechodných jevů. Kdyby tomu tak bylo, čistá nezávislost by se stala pouhou ubohostí a skutečná existence nebytím, a to je nemožné.

Všechna stvoření tudíž emanují z Boha, totiž právě skrze Boha se všechny věci uskutečňují a právě skrze Něho získaly všechny bytosti existenci. První věcí, která emanovala z Boha, je univerzální (všeobecná) podstata, kterou starověcí filozofové nazývali "Prvotní Mysl" a lid Bahá ji označuje jako "Prvotní Vůli". Pokud jde o její činnost ve světě Božím, není tato emanace omezena místem ani časem, nemá počátek ani konec - počátek a konec jsou si ve vztahu k Bohu rovny. Preexistence Boží představuje preexistenci podstaty a rovněž preexistenci času a akcidentální existence, jak už jsme jednou u stolu vysvětlili¹⁵⁰, představuje esenciální jev, nikoli jev časový.

Třebaže "Prvotní Mysl" nemá počátek, nepodílí se na Boží preexistenci, protože existence univerzální podstaty představuje ve vztahu k Boží existenci nicotu a nemá moc přidružit se k Bohu a připodobnit se Mu preexistenci. Toto téma jsme už vyložili.

Existence živoucích věcí zahrnuje jejich skládání a jejich smrt čili rozpad. Univerzální látka a prvky však úplně nezmyjí ze světa a nezaniknou. Nikoli, jejich neexistence představuje pouze přeměnu. Když například člověk odejde ze světa, stává se z něho prach, nepřestává však existovat úplně. Dále existuje v podobě prachu, ale došlo k přeměně a původní skladba se nahodile rozložila. Zánik ostatních bytostí probíhá stejně, protože bytí se nestává naprostým nebytím a naprosté nebytí se nestává bytím.

54

O PŮVODU LIDSKÉHO DUCHA Z BOHA

Otázka - V Bibli se praví, že Bůh vdechl ducha do těla člověka. Jaký význam má tento verš?

Odpověď - VĚZTE, že vznik je dvojího druhu: vznik prostřednictvím emanace a vznik prostřednictvím projevu. Vznik prostřednictvím emanace se podobá hraní herce nebo činnosti spisovatele. Rukopis vychází od spisovatele, projev od řečníka, a stejně emanuje lidský duch z Boha. Neznamena to, že zjevuje Boha; to jest z Boží Podstaty se neoddělila žádná část, aby vstoupila do lidského těla. Nikoliv, duch se objevuje v lidském těle tak, jako přednášená řeč vychází od řečníka.

Avšak vznik prostřednictvím projevu znamená, že podstata věci se projevuje v jiných formách, jako když tento strom vzejde ze semene stromu nebo květina vzejde ze semene květiny, protože ve formě větví, listů a květů se objevuje semeno jako takové. Toto nazýváme vznikem prostřednictvím projevu. Lidský duch je ve vztahu k Bohu závislý prostřednictvím emanace právě tak, jako řeč vychází od řečníka a rukopis od spisovatele, a sice řečník sám se nestává řečí, ani spisovatel se nestává rukopisem; naopak, ony věci vznikly emanací. Řečník je vybaven ideální dovedností a schopností a řeč z něho emanuje podobně

jako hraní od herce. Skutečný Řečník, Podstata Jednoty, byl vždy ve stejném postavení, které se nikdy nemění a nepodléhá žádným přeměnám. Je Věčný, Nesmrtelný. Lidský duch tedy pochází z Boha prostřednictvím emanace. Když se v Bibli praví, že Bůh vdechl Svého ducha do člověka, znamená to, že tento duch, podobně jako promluva, emanuje ze Skutečného Řečníka a působí na lidskou podstatu.

Pokud vznikem prostřednictvím projevu míníme projevení Boha a nikoli dělení na části, jedná se o vznik a projevení Ducha Svatého a Slova, jež jest od Boha. Jak se praví v Evangelii sv. Jana: "Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha"¹⁵¹; Duch Svatý a Slovo tedy představuje projevení Boha. Duch a Slovo značí dokonalosti, jež se projevíly v Kristově Podstatě, a tyto dokonalosti byly u Boha; tak Slunce projevuje veškerou svou nádheru v zrcadle. Slovo neznamená Kristovo tělo, značí však božské dokonalosti, které se v Ném projevíly. Neboť Kristus byl jako jasné zrcadlo obrácené ke Slunci Skutečnosti, a dokonalosti Slunce Skutečnosti, to jest světlo a teplo, byly viditelné a zjevné v tomto zrcadle. Jestliže se podíváme do zrcadla, uvidíme Slunce a řekneme "to je Slunce". Slovo a Duch Svatý, které značí Boží přednosti, představují tedy projevení Boha. To je význam verše Evangelia, v němž se praví, "Slovo bylo u Boha, a to Slovo bylo Bůh" a), neboť boží dokonalosti se neliší od Podstaty Jednoty. Kristovy dokonalosti se nazývají Slovo, protože všechny bytosti jsou v postavení písmen, a jedno písmeno nedává úplný smysl, zatímco Kristovy dokonalosti mají moc slova, neboť ze slova lze vyvodit úplný význam. Protože Kristova Podstata byla projevem božích dokonalostí, podobala se slovu. Je tomu tak, neboť představuje souhrn úplných významů. Proto je nazýván Slovem.

Vězte dále, že vznik Slova a Ducha Svatého z Boha, jež jest vznikem prostřednictvím projevu, nesmí být chápán tak, že se Božská Podstata rozdělila na části nebo znásobila nebo že sestoupila z vyvýšeného postavení svatosti a čistoty. Bůh chraň! Je-li čiré, dokonalé zrcadlo obrácené ke Slunci, budou se v něm světlo a teplo, podoba a obraz Slunce skví tak, že řekne-li ten, kdo spatří zářivé Slunce v zrcadle, "to je Slunce", bude to pravda. Zrcadlo je však zrcadlo a Slunce je Slunce. I kdyby se ono Jediné Slunce objevilo v několika zrcadlech, bude pořád jedno. Nedochozí k tomu, že by někde prodlévalo, do něčeho vstupovalo, s něčím se spojovalo nebo někam sestupovalo, neboť toto jsou esenciální atributy a vlastnosti materiálních věcí a nikoli duchovních substancí; o to méně mají co do činění s posvěcenou a čistou Podstatou Boží. Bůh je posvěcen od všeho, co není v souladu s Jeho čistotou a Jeho vyvýšenou a velebnou svatostí.

Jak jsme řekli, Slunce Skutečnosti se vždy nacházelo ve stejném stavu; nemění se, neproměňuje, neprochází žádnými změnami či výkyvy. Je věčné a trvalé. Svatá podstata Slova Božího je pak ve stavu čistého, dokonalého a zářícího zrcadla; objevují se v něm světlo, teplo, obraz a podoba, tedy přednosti Slunce Skutečnosti. Proto Kristus v Evangelii říká: "Otec je v Synovi"¹⁵², totiž Slunce Skutečnosti se objevuje v zrcadle. Budiž chvála Jedinému, který ozařoval tuto Svatou Podstatu, jež je posvěcená mezi bytostmi!

55

DUŠE, DUCH A MYSL

Otázka - Jaký je rozdíl mezi myslí, duchem a duší?

Odpověď - Už jsme vysvětlili, že duch se obecně dělí do pěti kategorií: rostlinný duch, zvířecí a lidský duch, duch víry, a Duch Svatý.

Rostlinný duch představuje schopnost růstu, kterou v semeni vyvolá vliv ostatních skutečností.

Zvířecí duch je schopností všech smyslů, jež se uskutečňuje na základě spojování a mísení prvků; když se tato skladba rozloží, schopnost zaniká a mizí spolu s ní. Lze ho přirovnat k této lampě: když se spojí olej, knot a oheň, rozsvítí se; zruší-li se toto spojení, tedy oddělí-li se od sebe spojené části, lampa rovněž zhasne.

Lidský duch, jež odlišuje člověka od zvířete, představuje rozumovou duši, a tyto dva názvy - lidský duch a rozumová duše - označují stejnou věc. Duch, jež je v názvosloví filozofů rozumovou duší, zahrnuje všechny bytosti, a pokud to lidská schopnost dovoluje, objevuje podstatu věcí a poznává jejich zvláštnosti a účinky a seznamuje se s vlastnostmi a schopnostmi bytostí. Pokud však lidskému duchu nepomáhá duch víry, nemůže poznat božská tajemství a nebeské skutečnosti. Podobá se zrcadlu, jemuž se nedostává světla, třebaže je jasné, vyleštěné a třeptivé. Dokud se v něm neodrazí sluneční paprsek, nemůže objevit nebeská tajemství.

Mysl je schopností lidského ducha. Duch představuje lampu a mysl je světlo, které z ní vyzařuje. Duch představuje strom a mysl je jeho plodem. Mysl je dokonalostí ducha a jeho esenciálním atributem, stejně jako jsou sluneční paprsky esenciálním atributem Slunce.

Toto vysvětlení je úplné, třebaže krátké; uvažujte tedy o něm, a dá-li Bůh, obeznámíte se s dalšími podrobnostmi.

56

FYZICKÉ A DUŠEVNÍ SCHOPNOSTI

U ČLOVĚKA existuje pět vnějších schopností, jež představují činitele vnímání. Prostřednictvím těchto pěti schopností člověk vnímá tělesné bytosti. Je to zrak, který vnímá viditelné tvary, sluch, jež vnímá slyšitelné zvuky, čich vnímající vůně a pachy, chuť, jež vnímá potravu, a hmat, jímž jsou vybaveny všechny části těla a jež vnímá hmatatelné věci. Těchto pět schopností vnímá hmotné bytosti.

Člověk má také duchovní schopnosti: představivost, která si činí představu o věcech, myšlení, jež rozvažuje o skutečnostech, chápání, které chápe skutečnosti, paměť, jež uchová všechno, co si člověk představuje, o čem přemýšlí a co

chápe. Spojovacím členem mezi pěti vnějšími a vnitřními schopnostmi je smysl jim všem společný, totiž smysl, jenž působí mezi vnějšími a vnitřními schopnostmi a přenáší k vnitřním schopnostem všechno, co vnější schopnosti rozeznávají. Nazývá se společná schopnost, protože je ve styku s vnějšími i vnitřními schopnostmi a je tedy společná vnějším i vnitřním schopnostem.

Zrak je například jednou z vnějších schopností; vidí a vnímá tuto květinu a přenáší vjem k vnitřní schopnosti - společné schopnosti - která přenáší tento vjem k představivosti, jež zase pochopí a utvoří tento obraz a přenáší jej ke schopnosti myšlení; myšlenková schopnost uvažuje a když pronikne do skutečnosti, přenáší ji ke schopnosti chápání; jakmile ji chápání pochopí, přenáší obraz vnímaného předmětu do paměti a paměť si jej uchová.

Vnějších schopností je pět: zrak, sluch, čich, chuť a hmat.

Vnitřních schopností je rovněž pět: společná schopnost, představivost, myšlení, chápání a paměť.

57

PŘÍČINY ROZDÍLNÝCH LIDSKÝCH POVAH

Otázka - Kolik druhů povah má člověk a jaká je příčina rozdílů a rozmanitosti u lidí?

Odpověď - ČLOVĚK má povahu vrozenou, zděděnou a získanou, již nabývá výchovou.

Co se týká vrozené povahy, třebaže je boží stvoření dokonale dobré, přesto rozmanitost přirozených lidských vlastností a schopností pochází z rozdílů stupňů; všechny vlastnosti a schopnosti jsou vynikající, avšak některé více a některé méně, liší se podle stupně. Veškeré lidstvo je tedy nadáno inteligencí a schopnostmi, ale inteligence, schopnosti a způsobilost lidí se liší. To je zřejmé.

Vezměme jako příklad větší počet dětí z jedné rodiny, z jednoho místa, a z jedné školy. Jsou to děti, které učí stejný učitel, které mají stejnou výživu, žijí ve stejném podnebí, mají stejné ošacení a učí se stejné látce. Je jisté, že některé z těchto dětí budou vynikat v různých naukách, některé budou mít průměrné schopnosti a ostatní budou těžkopádné. Z toho je jasné, že v původní přirozenosti existuje rozdíl ve stupni, způsobilosti a schopnosti. Tento rozdíl neznámá dobro nebo zlo, je to prostě rozdíl stupně. Někdo je na nejvyšším stupni, jiný zase na stupni prostředním a další na nejnižším stupni. Podobně vedle člověka existují zvíře, rostlina a nerost, ale stupně těchto čtyř bytostí se od sebe liší. Jak veliký je rozdíl mezi lidským a zvířecím bytím! Přesto obojí představuje existenci. Je tedy zřejmé, že bytí má různé stupně.

Rozličnost zděděných vlastností pochází ze síly nebo slabosti konstituce - totiž jsou-li oba rodiče slabí, budou děti slabé, jsou-li silní, budou děti statné. Stejně velký vliv má i čistota krve, protože čisté semě je jako nejušlechtlejší odrůda rostlin či zvířat. Vidíte například, že děti narozené ze slabého a křehkého otce a matky budou mít přirozeně křehkou konstituci a slabé nervy; budou neduživé a neklidné a budou postrádat trpělivost, vytrvalost i rozhodnost, neboť děti dědí neduživost a slabost svých rodičů.

Kromě toho je některým rodinám a pokolením uděleno zvláštní požehnání. Zvláštním požehnáním je například to, že z Abrahamových potomků mohli vzejít všichni Proroci dětí Izraele. Toto je milost, již Bůh udělil tomuto pokolení: Mojžíšovi přes Jeho otce i matku, Kristovi po linii Jeho matky, a také Muhammadovi a Bábovi a všem Prorokům a Svatým Projevům Izraele. Požehnaná Krása¹⁵³ je rovněž přímým potomkem Abrahamovým, protože Abraham měl kromě Izmaela a Izáka další syny, kteří se tehdy odstěhovali do Persie a Afghánistánu, a Požehnaná Krása je jedním z jejich potomků.

Je tedy zřejmé, že zděděná povaha rovněž existuje, a to do té míry, že jestliže povahy lidí nejsou ve shodě s jejich původem, duchovně nejsou považováni za členy rodiny, ačkoli do ní fyzicky patří, tak jako Kanán¹⁵⁴, který není počítán k Noemovu rodu.

Rozdílnost vlastností je však s ohledem na kulturu velmi výrazná, protože výchova má značný vliv. Prostřednictvím výchovy se nevědomý stává učeným, zbabělý chrabrým. Pěstěním se vyrovnává pokřivená větev, hořkokyselá horská a lesní ovoce sládné a chutná lahodně a květina s pěti okvětními lístky se mění v plnokvětou. Výchovou se civilizují divošské národy a dokonce se domestikují zvířata. Výchova musí být považována za nejpodstatnější, protože stejně jako jsou nemoci tělesného světa nanejvýš nakažlivé, podobně je tomu i v případě vlastností ducha a srdce. Výchova má dalekosáhlý význam a způsobuje obrovské změny.

Někdo by třeba mohl tvrdit, že když se schopnost a způsobilost lidí liší, rozdíl schopnosti určitě způsobuje i rozdíl povah.¹⁵⁵

Tak tomu však není, protože schopnost je dvojího druhu: přirozená a získaná. První, která je výtvozem Božím, je naprosto dobrá - v Božím stvoření neexistuje zlo. Získaná schopnost se však stala příčinou zla. Bůh například stvořil všechny lidi takovým způsobem a dal jim takovou konstituci a schopnosti, že jim cukr a med prospívá a jed jim škodí a hubí je. Tato povaha a konstituce je vrozená a Bůh ji dal stejně celému lidstvu. Člověk si však krok za krokem na jed zvyká tím, že denně požije jeho malé množství a postupně je zvyšuje, dokud nedosáhne stavu, kdy není schopen žít bez každodenní dávky opia. Tak se přirozené schopnosti úplně zvrátí. Povšimněte si, nakolik se může přirozená schopnost a konstituce proměnit, až v důsledku rozličných návyků úplně zdegeneruje. Zkažené lidi nekritizujeme za vlastnosti a schopnosti, které jsou jim vrozené, ale spíše za vlastnosti a schopnosti získané.

Ve stvoření není zla, všechno je dobré. Určité vlastnosti a charakter vrozené některým lidem se zdají být navenek odsouzeníhodné, ve své podstatě však takové nejsou. U kojence můžeme například od začátku života pozorovat známky chtivosti, zloby a vzteku. Mohli bychom pak tvrdit, že dobro a zlo jsou lidské podstatě vrozeny a to je v rozporu s čistou dobrotou povahy a stvoření. Na to lze odpovědět, že chtivost, což značí požadovat něco navíc, je chvályhodnou vlastností za předpokladu, že je vhodně užívána. Je nanejvýš chvályhodné, je-li člověk chtivý znalostí a vědomostí, nebo dychtivý stát se soucitným, velkorysým a spravedlivým. Uplatní-li svou zlobu a hněv proti krvežíznivým tyranům, kteří se podobají dravým šelmám, je to velmi chvályhodné, avšak neužívá-li těchto vlastností správným způsobem, stávají se odsouzeníhodnými.

Je tedy zřejmé, že ve stvoření a povaze zlo vůbec neexistuje, avšak zneužívají-li lidé svých přirozených vlastností nedovoleným způsobem, stávají se odsouzeníhodnými. Daruje-li tedy bohatý a velkorysý člověk peníze chudákovi, aby uspokojil své nezbytné potřeby, a on je hříšně utratí, zaslouží si pokárání. Se všemi přirozenými lidskými vlastnostmi, které mají v životě význam, je to stejné; budou-li užívány a projevovány nedovoleným způsobem, stávají se odsouzeníhodnými. Je tedy jasné, že

stvoření je naprosto dobré. Uvažte, že nejhorší vlastností a nejhavnějším přídomek, základem všeho zla, je lež. Nelze si představit horší nebo zavrhnutíhodnější vlastnost; je to ničitelka veškerých lidských dokonalostí a příčina nespočetných nectností. Neexistuje horší vlastnost než lhaní, neboť je základem všech špatností. Přesto když lékař utěšuje nemocného slovy "váš stav se bohudík zlepšil a máte naději na uzdravení", třebaže tento výrok odporuje pravdě, může se stát pro pacienta úlevou a obratem v nemoci. Takové jednání si pokárání nezasluhuje.

Tuto otázku jsme tedy jasně osvětlili. Buďte s pozdravem!

58

STUPEŇ ZNALOSTÍ, JIMIŽ JE NADÁN ČLOVĚK A BOŽÍ PROJEVY

Otázka - Na jakém stupni je vnímání lidského světa a čím je omezeno?

Odpověď - VĚZTE, že vnímání není jednotné. Nejnížší stupeň vnímání se vyskytuje u zvířat, a sice přirozené citění, které se objevuje prostřednictvím schopností smyslů a nazývá se počitek. Tento způsob vnímání je stejný u lidí i u zvířat; nadto mají některá zvířata dokonalejší smyslové schopnosti než člověk. U lidí se však vnímání liší podle rozdílných podmínek.

Prvním předpokladem vnímání ve světě přírody je vnímání rozumové duše. Tento způsob vnímání, tuto schopnost sdílejí všichni lidé, nedbalí jako bdělí, věřící jako ti, kteří Boha odmítají. Lidskou rozumovou duši stvořil Bůh; zahrnuje ostatní stvoření a předčí je; zahrnuje věci, neboť je ušlechtilejší a výše postavená. Schopnost rozumové duše může objevovat podstatu věcí, chápat zvláštnosti bytostí a pronikat do tajemství bytí. Veškeré vědní obory, poznání, umění, divy, instituce, objevy a činy vycházejí z uplatnění inteligence rozumové duše. Existovala doba, kdy byly tyto věci neznámé, uchovávaly si tajemství a skryté záhady; rozumová duše je postupně objevila a vyzdvihla je z úrovně neviditelného a skrytého do říše viditelného. To je nejdokonalejší schopnost vnímání ve světě přírody, která ve svém nejmocnějším a nejvyšším rozletu chápe podstatu, vlastnosti a projevy stvořených bytostí.

Univerzální božská mysl, která je nad přírodou, však představuje dar Preexistující Moci. Toto univerzální vědomí je božské, zahrnuje existující substance a přijímá světlo Božích tajemství. Není to schopnost zkoumání a hledání, ale schopnost vědomá. Rozumová podstata světa přírody je schopnost zkoumání a svým hledáním objevuje skutečnosti bytostí a jejich vlastnosti, zatímco nebeská rozumová schopnost, jež je nadřazena přírodě, zahrnuje věci a je si jich vědoma, zná je, rozumí jim, je si vědoma tajemství, skutečností a božských významů a objevuje utajené pravdy Království. Božská rozumová schopnost představuje zvláštní přídomek Svatých Projevů a Míst úsvitu prorockého poslání; paprsek tohoto světla dopadá do zrcadla srdcí spravedlivých a podíl této schopnosti k nim přichází prostřednictvím Svatých Projevů.

Svaté Projevy mají trojí postavení: tělesné postavení, postavení rozumové duše a postavení projevu dokonalosti a vznešené nádhery. Tělo chápe věci podle míry své schopnosti v hmotném světě; v určitých případech tedy projevuje fyzickou slabost. Příkladem mohou být slova: "Spal jsem a neuvědomoval jsem si sám sebe; Boží vánek Mne ovanul a probudil a poručil Mi, abych hlásal Slovo Boží" nebo když byl Kristus ve svých třiceti letech pokřtěn a sestoupil na Něho Duch Svatý; předtím se v Něm Duch Svatý neprojevoval. To všechno se týká tělesného postavení Projevů, avšak jejich nebeské postavení zahrnuje všechny věci, zná všechna tajemství, objevuje veškerá znamení a ovládá všechny věci; je to stejné před Jejich posláním jakož i po něm. Proto Kristus řekl: "Já jsem Alfa i Omega, první i poslední"¹⁵⁶, totiž Já jsem se nikdy nezměnil a nikdy nedoznal změny.

59

LIDSKÉ POZNÁNÍ BOHA

Otázka - Do jaké míry může lidská mysl pochopit Boha?

Odpověď - TOTO téma vyžaduje dostatek času a vyložit je takto u stolu není snadné; přesto o něm krátce pohovoříme.

Vězte, že existují dva druhy poznání: poznání podstaty věci a poznání jejich vlastností. Podstata věci je poznatelná prostřednictvím svých vlastností, jinak zůstává nepoznaná a skrytá.

Jestliže naše poznání věcí, a to i věcí stvořených a omezených, je poznáním jejich vlastností a nikoli podstaty, jak je možné pochopit neomezenou Boží Skutečnost v její podstatě? Vnitřní podstatu jakékoli věci nelze pochopit, přístupné poznání jsou pouze její vlastnosti. Slunce například chápeme na základě jeho vlastností, tedy světla a tepla; jeho vnitřní podstata je neznámá. Vnitřní podstata člověka je neznámá a není zřejmá, ale vlastnosti ji charakterizují a činí známou. Všechno je tak poznáváno podle vlastností, a ne podle podstaty. I když mysl zahrnuje všechny věci a chápe vnější znaky bytostí, zůstává podstata těchto bytostí nepoznaná; známe je pouze na základě vlastností.

Jak lze tedy poznat podstatu věčného nekonečného Pána, Jenž zůstává posvěcen od chápání a představ? Když totiž nelze poznat podstatu, ale jen vlastnosti věcí, je jisté, že Boží Skutečnost je neznámá, pokud jde o podstatu, a známá, pokud jde o vlastnosti. Kromě toho jak může přechodný jev obsáhnout Preexistující Podstatu? Chápání je výsledkem obsažení - musíme věc obsáhnout, abychom ji mohli pochopit - a Podstata Jednoty všechno obsahuje a není ničím obsahována.

Také rozdílné podmínky ve světě bytostí představuje překážku chápání. Tento nerost například patří do nerostné říše; jakkoli vysoko se pozvedne, nemůže nikdy pochopit schopnost růstu. Ať rostliny a stromy docílí jakéhokoli pokroku, nemohou pochopit zrak nebo schopnosti ostatních smyslů, a zvíře není schopno si představit postavení člověka, tj. jeho duševní schopnosti. Rozdílné postavení je překážkou poznání; nižší stupeň nemůže pochopit stupeň jemu nadřazený. Jak tedy může

přechodný jev pochopit Preexistující Podstatu? Poznání Boha tedy neznamená pochopení a poznání Jeho Postaty, ale Jeho vlastností. Poznání vlastností je rovněž přiměřené lidské schopnosti chápat; není absolutní. Filozofie spočívá v chápání skutečnosti věcí takových, jaké jsou s ohledem na lidskou schopnost. Přechodný jev může pochopit vlastnosti preexistujícího jenom v rozsahu lidského chápání. Tajemství Boha je posvěceno a očištěno od chápání bytosti, protože si lze představit jen to, čemu člověk rozumí, a schopnost lidského porozumění nezahrnuje Skutečnost božské podstaty. Všechno, čemu je člověk schopen porozumět, jsou vlastnosti Boha, jejichž vyzařování se objevuje ve světě a v lidských duších a je v nich viditelné.

Pohlížíme-li na svět a do lidských duší, vidíme podivuhodné známky božích dokonalostí, jež jsou jasné a zjevné, protože podstata věcí dokazuje Univerzální Podstatu. Boží Podstatu lze přirovnat ke Slunci, které z výšin své vznešenosti ozařuje všechny obzory; každému obzoru a každé duši se dostává podílu jeho jasů. Kdyby nebylo tohoto světla a těchto paprsků, neexistovaly by bytosti; všechny bytosti něco vyjadřují a všechny mají podíl z některého paprsku a části světla. Nádhera Božích dokonalostí, darů a vlastností vyzařuje z podstaty Dokonalého Člověka, a sice Jedinečného, nejvyššího Projevu Božího. Ostatním bytostem se dostane jen jediného paprsku, ale nejvyšší Projev je zrcadlem Slunce, jež se v Ném objevuje a projevuje se všemi svými dokonalostmi, vlastnostmi, znameními a zázraky.

Poznání Boží Podstaty je nemožné a nedosažitelné, avšak poznání Projevů Božích je poznání Boha, protože se v nich objevují dary, nádhera a boží vlastnosti. Dosáhne-li tedy člověk poznání Projevů Božích, dosáhne poznání Boha, nebude-li však dbát o poznání Svatých Projevů, připraví se o poznání Boha. Je tedy jisté a prokázáno, že Svaté Projevy představují středy štědrosti, znamení a dokonalostí Boha. Požehnaní ti, jimž se dostává světla božích darů z ozářených Míst úsvitu!

Doufáme, že přátelé Boha budou podobně jako síla přitažlivosti přitahovat tyto dary ze samotného zdroje a že povstanou s takovým osvětlením a znameními, že budou jasnými důkazy Slunce Skutečnosti.

60

NESMRTELNOST DUCHA (1)

PO té, co jsme prokázali, že lidský duch existuje¹⁵⁷, musíme dokázat jeho nesmrtnost.

O nesmrtnosti ducha se píše ve Svatých knihách; je to základní učení Bohem seslaných náboženství. V této souvislosti se hovoří o dvou druhích trestů a odměn: za prvé jsou to odměny a tresty v pozemském životě, za druhé odměny a tresty na onom světě. Ráj a peklo bytí však nalezneme ve všech Božích světech, v tomto i v duchovních nebeských světech. Získání těchto odměn znamená získání věčného života. Proto Kristus řekl: "Jedněte tak, abyste došli věčného života a abyste byli zrozeni z vody a ducha a vstoupili do Království Božího."¹⁵⁸

Odměny tohoto života jsou ctnosti a přednosti, které zdobí skutečnost člověka. Například: byl temný a rozzářil se, byl nevědomý a zmoudřel, byl nedbalý a stal se bdělým, spal a probudil se, byl mrtvý a ožil, byl slepý a prohlédl, byl hluchý a začal slyšet, žil světsky a obrátil se k nebesům, žil pro hmotný svět a stal se duchovním člověkem. Skrze tyto odměny člověk získává duchovní zrození a stává se novým stvořením. Stává se projevem verše v Evangelii, kde se o učednících praví: "Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha".¹⁵⁹ Tedy byli osvobozeni od živočišného světa a od vlastností lidské povahy a byli obdařeni božskými vlastnostmi, jež představují dary Boží. To je smysl druhého zrození. Pro takové lidi neexistuje bolestivější mučení, než být daleko od Boha, a žádný přísnější trest, než jakým jsou tělesné neřesti, špatné vlastnosti, nízkost povahy a zaujetí tělesnými tužbami. Když je světlo víry osvobodilo z temnoty těchto hříchů, když se rozzářili trpytem Slunce Skutečnosti a zušlechtili se všemi ctnostmi, váží si toho jako nejvyšší odměny a vědí, že je to pravý ráj. Stejně tak jsou si vědomi, že duchovní trest, a sice mučení a trest světa bytí, znamená podléhat světu přírody, být vzdálen Bohu, být krutý a nevědomý, upadnout do osidel tělesných chťičů, a živočišných slabostí, vyznačovat se špatnými vlastnostmi jako lež, tyranie, krutost, lpění na světských záležitostech a oddávání se satanským myšlenkám. Pro takové lidi je to nejpřísnější trest a nejbolestivější muka.

Podobně na onom světě představují odměnu věčný život, o němž se jasně hovoří ve všech Svatých knihách, boží dokonalosti, věčné dary a trvalá blaženost. Odměny na onom světě jsou dokonalosti a mír získané v duchovních světech po opuštění tohoto světa, zatímco odměny pozemského života jsou skutečné, zářivé přednosti, jichž se člověku dostává v tomto světě a jsou příčinou věčného života, neboť v nich spočívá samotný pokrok bytí. Lze to přirovnat k člověku, jenž přechází ze zárodečného světa až do stavu dospělosti a stává se projevem těchto slov: "Požehnaná buď Bůh, nejlepší ze stvořitelů!"¹⁶⁰ Odměny na onom světě jsou mír, duchovní milost, rozličné duchovní dary Božího Království, vyplnění tužeb srdce a duše a setkání s Bohem ve světě věčnosti. Podobně trest na onom světě, to jest muka onoho světa, spočívají v tom, že je duše zbavena zvláštního božího požehnaní a dokonalé štědrosti a upadá do nejnižších stupňů bytí. Toho, kdo je zbaven oněch projevů Boží přízně, považují lidé pravdy za mrtvého, třebaže po smrti nepřestává existovat.

Logickým důkazem nesmrtnosti ducha je fakt, že od neexistující věci nemůže vyjít žádné znamení - totiž není možné, aby se z naprostého nebytí objevovala znamení - protože znamení jsou důsledkem bytí a důsledek závisí na existenci příčiny. Z neexistujícího Slunce nemůže vyzařovat žádné světlo, na neexistujícím moři se neobjeví žádné vlny, z neexistujícího mraku nezaprší, neexistující strom nedává žádné ovoce, neexistující člověk nic neprojevuje ani nevytváří. Dokud se tedy objevují známky existence, představují důkaz, že ten, od něhož znamení přichází, existuje.

Uvažte, že dnes existuje Kristovo Království. Jak by mohl neexistující král projevovat takové velkolepé království? Jak by mohly vlny z neexistujícího moře dosáhnout tak vysoko? Jak by mohly vát tak vonné vánky z neexistující zahrady? Uvažte, že když se rozptýlí orgány a rozloží prvky nějaké bytosti, ať nerostné, rostlinné nebo živočišné, nezůstane po ní žádný následek, stopa nebo vliv. Jedině lidská podstata a lidský duch přetrvávají, stále jednají a projevují moc i po té, co se orgány rozložily, částice rozptýlily a skladba podlehla zkáze.

Tato otázka je mimořádně obtížná: uvažte ji pozorně. Důkaz, jenž podáváme, je rozumový, aby jej moudří mohli zvážit na vahách rozumu a nestrannosti. Bude-li však lidský duch radostný a bude-li přitahován k Božímu Království, prohlédne-li vnitřní zrak, posílí-li se duchovní sluch a převáží-li duchovní citění, spatří nesmrtnost ducha stejně jasně jako Slunce a zahrnou ho radostné zvěsti a znamení Boží.

Zítřka podáme další důkazy.

NESMRTELNOST DUCHA (2)

VČERA jsme probírali nesmrtnost ducha. Vězte, že schopnost a chápání lidského ducha je dvojího druhu, a sice duch vnímá a jedná dvěma odlišnými způsoby. Jeden způsob probíhá pomocí prostředků a orgánů: těmato očima duch vidí, těmato ušima slyší, tímto jazykem hovoří. Tak duch jedná a tak vnímá lidská podstata pomocí orgánů, totiž duch je tím, kdo vidí prostřednictvím očí, tím, kdo slyší prostřednictvím uší, tím kdo promlouvá prostřednictvím jazyka.

Druhý projev schopností a počinání ducha nemá prostředky ani orgány. Duch například ve spánku vidí bez očí, slyší bez uší, hovoří bez jazyka, běží bez nohou. Krátce řečeno, k tomuto počinání dochází bez pomoci prostředků a orgánů. Jak často se stává, že duch ve světě spánku vidí sen, jehož význam se ozřejmí o dva roky později za odpovídajících událostí. Jak často se také stává, že věc, kterou člověk není schopen rozřešit ve světě bdění, se vyřeší ve světě spánku. V bdělém stavu oči dohlédnou jen na krátkou vzdálenost, avšak ve spánku ten, kdo je na Východě, dohlédne na Západ. Probuzený vidí přítomnost; ve spánku nahlédne do budoucnosti. V bdělém stavu může rychlou dopravou urazit pouhých dvacet farsachů¹⁶¹ za hodinu, ve spánku v mžiku projede Východ i Západ. Neboť duch cestuje dvojím odlišným způsobem: bez dopravních prostředků, což je duchovní cestování, a s pomocí dopravních prostředků, což je cestování fyzické, podobně jako ptáci, kteří létají, nebo lidé, kteří jsou převáženi.

Ve spánku je tělo jakoby mrtvé: nevidí ani neslyší, nic necítí, není při vědomí a nic nevnímá, tedy lidské schopnosti jsou nečinné, ale duch žije a trvá. A co víc, jeho pronikavost ještě narůstá, má větší rozlet a bystřejší inteligenci. Myslet si, že po smrti těla zahyne i duch, je jako představit si, že pták, jenž byl v kleci, zahyne, když se klec rozbije, třebaže pták se zničení klece nemusí vůbec obávat. Naše tělo se podobá kleci a duch ptáku. Vidíme, že pták bez klece létá ve světě spánku; když se tedy klec rozbije, pták bude i nadále žít a existovat. Jeho čtení se dokonce stane mnohem silnější, bude pronikavěji vnímat a stane se šťastnějším. Vskutku, z pekla dosáhne ráje potěšení, protože pro věčného ptáka není nádhernějšího ráje než osvobození z klece. Proto pospíchají mučedníci na planinu obětování s největší radostí a vytržením.

V bdělém stavu dohlédne lidské oko do místa, které je nanejvýš hodinu vzdáleno¹⁶², protože schopnost ducha je takto determinována ustrojením těla. Vnitřním zrakem a nehmotným okem však spatřuje Ameriku a může vnímat všechny okolnosti, objevovat postavení věcí a zařizovat různé záležitosti. Kdyby se tedy duch nelišil od těla, musela by se mu schopnost vnitřního zraku nutně podobat. Je tedy zřejmé, že se duch liší od těla, že pták se liší od klece a že schopnost a pronikavost ducha jsou bez omezení těla silnější. Odpadá-li nástroj, jeho vlastník nepřestává jednat. Když spisovatel odloží nebo zlomí pero, je nadále živý a přítomný; je-li zničen dům, vlastník je naživu a existuje. To je jeden z logických důkazů nesmrtnosti duše.

Existuje další důkaz: tělo slábne nebo sílí, onemocní nebo se uzdravuje, unaví se a odpočívá, někdy je amputována ruka nebo noha nebo ubudou fyzické síly, člověk oslepe, ohluchne nebo oněmí, ochrnou mu údy - zkrátka tělo může mít všelijaké nedostatky. Duch však bude ve svém původním stavu, ve svém vlastním duchovním vnímání, věčný a trvalý a nedozná žádné vady ani zmrazení. Když však tělo úplně podlehne nemoci a neštěstí, je zbaveno daru ducha podobně jako zrcadlo, které když praskne, ušpiní se nebo se zapráší, nemůže odrážet sluneční paprsky, ani nadále ukazovat jeho dary.

Už jsme vyložili, že lidský duch není v těle, protože je osvobozen a posvěcen od vstupování dovnitř či vystupování ven, což jsou tělesné podmínky. Vztah mezi duchem a tělem se podobá vztahu Slunce a zrcadla. Krátce řečeno, lidský duch existuje v jednom jediném stavu. Neonemocní chorobami těla ani se nevyhlčí nabytím zdraví; neonemocní ani nezeslábne, nestane se zbědovaným ani chudým, neubere na váze ani se nezmenší, totiž neutrpí neduživostí těla a nic se na něm neprojeví, ani když tělo zeslábne, uříznou mu ruce a nohy a vyříznou jazyk, nebo když ztratí zrak nebo sluch. Je tedy zřejmé a jisté, že se duch od těla liší a jeho trvání je nezávislé na trvání těla; duch naopak vládne s nejvyšší vznešeností ve světě těla a jeho moc a vliv jsou zjevné a viditelné jako štědrost Slunce v zrcadle. Když se však zrcadlo zapráší nebo praskne, přestane odrážet sluneční paprsky.

DOKONALOSTI NEMAJÍ HRANIC

VĚZTE, že zatímco podmínky existence jsou omezeny na stav služebnictví, prorockého úřadu a Božství, boží i stvořené dokonalosti jsou neomezené. Uvažujete-li o tom důkladně, zjistíte, že dokonalosti bytí jsou neomezené i vnějškově, protože nenajdete bytost natolik dokonalou, abyste si nebyli schopni představit bytost ještě dokonalejší. Díváte-li se na rubín v nerostné říši, růži v říši rostlinné nebo slavíka v říši zvířat, vždy si můžete představit existenci ještě lepšího druhu.

Jelikož boží štědrost je nekonečná, jsou nekonečné také lidské přednosti. Kdyby bylo možné dosáhnout hranice dokonalosti, pak by některé bytosti mohly dosáhnout stavu nezávislosti na Bohu a stvořené by mohlo dosáhnout stavu absolutního. Pro každou bytost však existuje hranice, kterou nemůže překročit, totiž ten, kdo je v podřízeném stavu, je sice schopen dosáhnout velkého pokroku v získávání neomezených dokonalostí, ale nikdy nedosáhne stavu Božství. U ostatních bytostí je to stejné. Jakkoli daleko může pokročit nerost v rámci nerostné říše, nikdy nezíská schopnosti rostlin. Stejně tak se neobjeví smyslové schopnosti u květiny, ať by pokročila v rostlinné říši sebedál. Také tento stříbrný kov nenabude sluchu nebo zraku, může jen zlepšit sobě vlastní stav a stát se dokonalým nerostem, ale nemůže získat schopnost růstu nebo vnímání či dosáhnout života; může se vyvíjet jen v rámci svých podmínek.

Svatý Petr se například nemůže stát Kristem. Všechno, čeho je ve stavu služebníka schopen, je získání nekonečných dokonalostí, protože každá existující skutečnost je schopna rozvoje. V důsledku toho, že lidský duch získává věčný život po té, co se zbaví své hmotné podoby, je každá existující bytost schopna rozvoje a pokroku; je tedy dovoleno žádat o zdokonalení, odpuštění, milosrdenství, prospěch a požehnání pro zemřelého člověka, protože bytí je schopno vývoje. Proto se v Bahá'u'lláhových modlitbách žádá o odpuštění pro zesnulé a prominutí jejich hříchů. Navíc, stejně jako na tomto světě lidé potřebují Boha, budou Jej také potřebovat na onom světě. Stvoření jsou neustále potřebná a Bůh je naprosto nezávislý ať na tomto nebo na onom světě.

Bohatstvím onoho světa je blízkost Bohu. Je tudíž jisté, že ti, kteří jsou nablízku Božímu dvoru, mají možnost přímluvy a Bůh jejich prosby schvaluje. Přímluva na onom světě se však nepodobá přímluvě v tomto světě. Je to něco jiného, jiná skutečnost, kterou nelze vyjádřit slovy.

Když boháč umírá a odkáže chudým a ubohým dar a věnuje jim část svého majetku, stane se možná tento čin příčinou prominutí a odpuštění jeho hříchů a jeho rozvoje v Božím Království.

Také otec a matka snášejí kvůli dětem největší starosti a útrapy a často odcházejí na onen svět, když děti dosáhnou věku zralosti. Zřídka se stává, že otec a matka se v tomto světě dožijí odměny za péči a potíže, které přestáli kvůli svým dětem. Na oplátku za tuto péči a starost musí děti úpěnlivě prosit za prominutí a odpuštění pro své rodiče a věnovat se dobročinnosti a charitě. Měla byste tedy oplátkou za lásku a laskavost, kterou vám otec prokazoval, dávat za něho chudým, s největší odevzdaností a pokorou úpěnlivě prosit za odpuštění a prominutí jejich hříchů a žádat o Boží milost. Je dokonce možné, že se změní postavení těch, kdo zemřeli v hříchu a jako nevěřící, to jest mohou se stát předmětem odpuštění prostřednictvím Boží milosti, nikoli však Jeho spravedlnosti, protože milost znamená dávat bez zásluhy a spravedlnost dávat podle zásluh. Stejně jako máme schopnost modlit se za tyto duše zde, podobně budeme mít stejnou schopnost na onom světě, jenž je Božím Královstvím. Nejsou snad všichni lidé na onom světě Božím stvořením? Mohou se tedy vyvíjet i tam. Tak jako se jim zde může dostat světla za prosebné modlitby, také na onom světě mohou snažně prosit za odpuštění a získat světlo naléhavými prosbami a modlitbami. Tak jako mohou duše na tomto světě pomoci úpěnlivých žádostí, naléhavých prosb a modliteb světců získat rozvoj, je to stejné i po smrti. Svými modlitbami a pokornými prosbami se mohou rovněž rozvíjet, zvláště když se za ně přimlouvají Svaté Projevy.

63

VÝVOJ ČLOVĚKA NA ONOM SVĚTĚ

VĚZTE, že žádná existující věc nezůstává v klidu, všechny jsou v pohybu. Všechno buď roste nebo ochabuje; všechny věci buď přecházejí z nebytí do bytí nebo z bytí do nebytí. Tato květina, tento hyacint, určitou dobu přecházel ze světa nebytí do bytí a nyní odchází z bytí do nebytí. Říká se, že tento pohyb je esenciální, to jest přirozený; nelze jej oddělovat od bytosti, protože je to jejich esenciální atribut, stejně jako esenciálním atributem ohně je hoření.

Pohyb je tak ustanoven jako nezbytný pro veškeré bytí a představuje buď růst nebo úpadek. Jelikož duch existuje i po smrti, nutně se buď rozvíjí nebo upadá; a na onom světě přestat se vyvíjet znamená to samé jako upadat. Duch však nikdy neopustí svůj vlastní stav, v jehož rámci se neustále rozvíjí. Například, ať se skutečnost Petrovy duše rozvine jakkoli, nikdy nedosáhne postavení Kristovy Skutečnosti; rozvíjí se pouze v rámci svého prostředí.

Podívejte se na tento nerost. Ať jakkoli pokročí, rozvine se jen v rámci svého postavení; krystal nemůžete přivést do stavu, v němž by nabyl zraku. To není možné. Kdyby se Měsíc na nebi jakkoli vyvíjel, nikdy se nemůže stát zářivým Sluncem, ale ve svém vlastním postavení má apogeeum a perigeum. 163 I kdyby učedníci jakkoli pokročili, nikdy se nemohou stát Kristem. Je pravda, že uhlí se může stát diamantem, ale obojí je v postavení nerostů a jejich skladebné prvky jsou totožné.

64

STAV ČLOVĚKA A JEHO VÝVOJ PO SMRTI

KDYŽ si pozorně prohlédneme bytosti, povšimneme si, že se omezují na tři formy, a sice jako celek jsou to buď nerosty, rostliny nebo zvířata, a každá z těchto tří tříd se dělí na druhy. Člověk představuje nejvyšší druh, protože je nadán přednostmi všech tříd, totiž má tělo, které roste a cítí. Stejně jako má dokonalosti nerostu, rostliny a zvířete, je také nadán zvláštní a výjimečnou vlastností, kterou ostatní bytosti postrádají, to jest rozumovými přednostmi. Člověk je tudíž nejvznešenější bytostí.

Člověk se nachází na nejvyšším stupni tělesnosti a na počátku duchovnosti, totiž je na konci nedokonalosti a na začátku dokonalosti. Stojí na posledním stupni temnoty a na počátku světla; proto se o postavení člověka tvrdilo, že je na sklonku noci a na počátku dne, což znamená, že člověk představuje souhrn všech stupňů nedokonalosti a je zároveň nadán stupni dokonalosti. Má zvířecí i andělskou stránku, a cílem vychovatele je vést lidské duše, aby jejich andělská stránka překonala zvířecí. Překoná-li pak božská síla, která je esenciální dokonalostí člověka, sílu satanskou, jež je naprostou nedokonalostí, stává se nejznamenitější bytostí mezi stvořeními; když však satanská síla překoná sílu božskou, stává se nejnižším tvorem. Proto je na konci nedokonalosti a na počátku dokonalosti. V žádném jiném druhu ve světě bytí není taková odlišnost, kontrast, protiklad a rozpor jako v člověku. Boží světlo se odráželo v člověku, stejně jako v Kristu, a pohledte, jak je Kristus milován a ctěn! Zároveň vidíme, že člověk uctívá kámen, hroudu země nebo strom. Jak hluboko může klesnout, když mu za předmět uctívání slouží nejnižší forma existence, tedy bezduchý kámen nebo jíl, hora, les nebo strom. Existuje pro člověka větší hanba než uctívání nejnižších forem existence? Mezi lidské vlastnosti patří jak poznání, tak i nevědomost, pravdomluvnost stejně jako lež, věrnost i zrádnost, spravedlivost vedle bezpráví, a tak dále, to všechno jsou lidské vlastnosti. Stručně řečeno mezi lidské vlastnosti patří všechny dokonalosti a ctnosti i všechny nedostatky.

Posudte nestranně rozdíly mezi jednotlivými lidmi. Kristus měl lidskou podobu stejně jako Kaifáš. Podobně byli lidmi Mojžíš i faraón, Ábel i Kain, Bahá'u'lláh i Jahjá. 164

O člověku se říká, že je nejvyšším zástupcem Božím a Knihou Stvoření, protože jsou v něm obsažena všechna tajemství bytosti. Vejde-li do stínu Právěho Učitele a je správně vzděláván, stane se podstatou podstat, světlem světél, duchem duchů, stane se středem božských zjevení, zdrojem duchovních vlastností, místem úsvitu nebeských světél a příjemcem božských vnuknutí. Nedostane-li se mu takové výchovy, stává se projevem satanských vlastností, souhrnem živočišných neřestí a zdrojem veškerých nepravostí.

Smyslem posláni Proroků je vychovávat lidi tak, aby se tento kousek uhlí mohl stát diamantem a tento neplodný strom byl naroubován a nesl nejsladší a nejlahodnější ovoce. Když člověk dosáhne nejvznešenějšího postavení v lidském světě, může učinit další pokrok v podmínkách dokonalosti, nikoli však ve svém postavení, neboť postavení je omezené, zatímco božské dokonalosti nemají konce.

Předtím než se bytost zbaví hmotné podoby, stejně jako potom, existuje pokrok v dokonalosti, nikoli však v postavení. Takto jsou bytosti završeny dokonalým člověkem. Neexistuje jiná vyšší bytost než dokonalý člověk. Když však člověk dosáhne tohoto stavu, může ještě pokročit v dokonalostech, ne však ve svém postavení, protože neexistuje vyšší postavení než postavení dokonalého člověka, v něhož se může proměnit. Vyvíjí se pouze v rámci stavu lidství, protože lidské dokonalosti jsou nekonečné. Ať je tedy člověk jakkoli učený, můžeme si vždy představit někoho ještě učenějšího.

Z toho, že lidské dokonalosti jsou nekonečné, vyplývá, že člověk může pokročit v dokonalostech i poté, co opustil tento svět.

65

VYSVĚTLENÍ VERŠE Z KITÁB-I-AQDAS

Otázka - V Kitáb-i-Aqdas se praví: "První povinností, již Bůh předepsal Svým služebníkům, je poznání Toho, jenž jest Úsvitem Jeho Zjevení a Zřídlem Jeho zákonů, jenž zastupuje Božství jak v Království Jeho Věci, tak ve světě stvoření. Kdokoli naplní tuto povinnost, dosáhl všeho dobra, a kdokoli ji nedostál, zbloudil, i kdyby byl původcem všech dobrých skutků." Jaký má tento verš smysl?

Odpověď - TENTO požehnaný verš znamená, že základem úspěchu a spasení je znalost Boha a že výsledkem poznání Boha jsou dobré skutky, jež představují plody víry.

Chybí-li člověku toto poznání, bude odloučen od Boha, a pokud je člověk odloučen od Boha, jeho dobré skutky pozbývají plného účinku. Tento verš neznámá, že jsou si duše odloučené od Boha rovny, ať konají dobré nebo zlé skutky. Značí pouze, že základ je znát Boha a z tohoto poznání vzejdou dobré skutky. Je však jisté, že existuje rozdíl mezi lidmi dobrými a hříšnými a bezbožnými, kteří jsou závoji odděleni od Boha. Pokud člověk, jemuž je Bůh zahalen, vyznává dobré zásady a má dobrou povahu, zaslouží si Boží odpuštění, zatímco hříšník se špatnými vlastnostmi a povahou je připraven o Boží štědrost a požehnání. V tom spočívá ten rozdíl.

Onen požehnaný verš tedy znamená, že samotné dobré skutky bez poznání Boha nemohou být důvodem věčné spásy, trvalého úspěchu a zdaru a vstupu do Božího Království.

66

EXISTENCE ROZUMOVÉ DUŠE PO SMRTI TĚLA

Otázka - Jak bude rozumová duše existovat poté, kdy se duch zbaví těla a získá svobodu? Předpokládejme, že duše, jimž pomáhá milost Duchu Svatého, dosáhnou pravého bytí a věčného života. Co se však stane s rozumovými dušemi, totiž s dušemi zahalenými závojem?¹⁶⁵

Odpověď - NĚKTERÍ lidé se domnívají, že tělo představuje podstatu a existuje samo o sobě a že duch je akcidentem a závisí na tělesné podstatě, třebaže právě naopak rozumová duše představuje podstatu a tělo je na ní závislé. Je-li zničen akcident, tj. tělo, podstata - tj. duch - zůstává.

Za druhé, rozumová duše, to jest lidský duch, nesestupuje do těla, totiž nevstupuje do něho, protože sestup a vstup jsou charakteristické vlastnosti těla a rozumová duše je od nich osvobozena. Duch do těla nikdy nevstoupil a tak, když jej opouští, nebude potřebovat místo k přebývání: duch je s tělem spojen stejně jako světlo s tímto zrcadlem. Je-li zrcadlo jasné a dokonalé, světlo lampy se v něm odrazí, a když se zrcadlo pokryje prachem nebo rozbije, světlo zmizí.

Rozumová duše, to jest lidský duch, do těla nevstoupila ani neexistovala jeho prostřednictvím. Nač by pak po rozložení tělesné kompozice měla potřebovat nějakou substanci, jejímž prostřednictvím by mohla existovat? Rozumová duše naopak představuje substanci, jejímž prostřednictvím existuje tělo. Osobitost duše existuje od jejího počátku, nevzniká působením těla. Postavení a osobnost rozumové duše může být na tomto světě posílena. Může se rozvinout a dospět ke stupňům dokonalosti, nebo zůstane v nejhlubší propasti neznalosti, vzdálená Bohu a připravená o spatření Božích znamení.

Otázka - Jakými prostředky se bude lidský duch - to jest rozumová duše - rozvíjet po odchodu z tohoto pozemského světa?

Odpověď - Rozvoj lidského ducha v božském světě poté, co přestane být ve spojení s tělem stvořeným z prachu, se děje prostřednictvím štědrosti a milosti samotného Pána nebo přímlov a upřímných modliteb ostatních lidských duší, nebo také prostřednictvím dobročinnosti a dobrých skutků vykonaných v jeho jménu.

Nesmrtelnost dětí

Otázka - Jaké je postavení dětí, které zemřou před dosažením věku dospělosti nebo před narozením?

Odpověď - Tyto děti jsou ve stínu Boží přízně, a protože nespáchaly žádný hřích a nepošpinily se nečistotami světa přírody, dostává se jim projevu štědrosti a pohlíží na ně Oko Slitovného.

VĚČNÝ ŽIVOT A VSTUP DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

PTÁTE se na věčný život a vstup do Božího Království. Vnější výraz pro Království jsou nebesa, ale to není skutečnost nebo fakt, nýbrž přirovnání, protože Království není skutečné místo; je posvěceno od času a místa. Je to duchovní, boží svět a střed Boží Svrchovanosti; je osvobozen od hmoty a všeho tělesného a je očištěn a posvěcen od představ lidského světa. Prostorové omezení není vlastnost duší, nýbrž těl. Místo a čas neobklopují mysl a ducha, ale tělo. Povšimněte si, že lidské tělo je omezeno na nevelké místo; zahrnuje pouhé dvě píďe země. Avšak lidský duch a mysl cestují do všech zemí a končin - dokonce i neohrazeným nebeským prostorem - obklopují všechno, co existuje, a činí objevy ve vzdálených sférách a nekonečných vzdálenostech. Je tomu tak proto, že lidský duch není nikde umístěn, je mimo prostor; Země a nebesa jsou pro něj totéž - protože koná objevy v rámci obou. Tělo je však omezeno na určité místo a mimo ně nic nezná.

Život je dvojího druhu: tělesný a duchovní. Tělesný život je fyzický život, zatímco život ducha vyjadřuje existenci Království, které spočívá v přijetí Božího Ducha a v oživení dechem Ducha Svatého. Třebaže fyzický život má existenci, pro světe představuje čiré nebytí a naprostou smrt. Člověk tedy existuje a tento kámen rovněž existuje, ale jak velký je rozdíl mezi existencí člověka a kamene! Třebaže kámen existuje, v porovnání s existencí člověka je to nebytí.

Význam věčného života je dar Ducha Svatého. Podobá se jaru, jehož prostřednictvím se květině dostává příhodného období, vzduchu a jarních vánků. Uvažte, že na začátku se život této květiny podobal životu nerostu, avšak příchodem jara, štědrostí jarních mračen a teplem žhnoucího Slunce dospěla k jinému životu, plnému nejvyšší svěžesti, křehkosti a vůně. První život květiny je ve srovnání s druhým smrtí.

To znamená, že život v Království je životem ducha, věčným životem, který je očištěn od konkrétního místa stejně jako lidský duch, jenž postrádá jakékoli umístění. Budete-li totiž zkoumat lidské tělo, nenaleznete zvláštní místo nebo umístění pro ducha, protože duch vždy postrádal jakékoli umístění; je totiž nehmotný. Má s tělem takovou spojitost jako Slunce s tímto zrcadlem. Slunce není uvnitř zrcadla, ale je s ním ve vzájemném vztahu.

Stejně tak je svět Království posvěcen od všeho, co lze vnímat zrakem nebo ostatními smysly - sluchem, čichem, chutí nebo dotekem. Existence mysli v člověku je uznána - kde však se v něm nachází? Prozkoumáte-li tělo zrakem, sluchem nebo ostatními smysly, nenaleznete ji, přesto mysl existuje. Mysl tudíž není nikde umístěna, ale je ve spojení s mozkem. Podobně je tomu s Královstvím. Stejně jako láska není nikde umístěna, ale má spojitost se srdcem, nemá místa ani Království, avšak má spojitost s člověkem.

Do Království lze vstoupit skrze Boží lásku, neulpíváním na materiálním světě, svatost a cudnost, skrze pravdomluvnost, čistotu, vytrvalost ve víře, věrnost a sebeobětování.

Tato vysvětlení ukazují, že člověk je nesmrtelný a žije věčně. Pro ty, kteří věří v Boha, milují Ho a mají v Něj víru, je život vznesený a věčný; avšak pro duše, jež jsou od Boha jakoby závojem odděleny, je život temný a, třebaže žijí, ve srovnání se životem věřících, je to nebytí.

Okolo a nehet existují vedle sebe, avšak existence nehtu je ve srovnání s existencí oka nebytím. Jak tento kámen, tak tento člověk existují, ale kámen v porovnání s lidským bytím neexistuje a bytí postrádá. Když člověk zemře a jeho tělo je zničeno a srovnáno ze světa, připodobní se kameni a hlíně. Je tudíž jasné, že i když nerost existuje, ve srovnání s člověkem je to nebytí.

Stejně tak duše Bohu vzdálené existují na tomto světě i ve světě posmrtném, ve srovnání se svatým bytím dětí Božího Království však neexistují a jsou odděleny od Boha.

OSUD

Otázka - Je osud, o němž se zmiňují Svaté knihy, předem rozhodnutý? Jestliže ano, není snaha vyhnout se mu marná?

Odpověď - OSUD je dvojího druhu: jeden je předem rozhodnutý, druhý je podmíněný neboli hrozící (že se stane). Předem rozhodnutý osud nelze změnit nebo upravit, a podmíněný osud je takový, který se může stát. Pro tuto lampu je předem rozhodnutým osudem, že olej vyhoří a spotřebuje se; to, že nakonec lampa vyhasne, je tudíž osud, který nelze pozměnit nebo zvrátit, protože se jedná o osud předem rozhodnutý. Stejně byla v lidském těle stvořena schopnost života a jakmile bude zničena a ukončena, tělo se určitě rozloží. Když tedy olej v této lampě dohoří a spotřebuje se, lampa bezpochyby pohasne.

Avšak podmíněný osud lze přirovnat k této situaci: přestože olej ještě nevyhořel, drsný závan větru lampu zhasí. To je podmíněný osud. Je moudré se mu vyhnout, chránit se před ním, být opatrný a obezřelý. Předem rozhodnutý osud, jenž může být přirovnán k vyhoření oleje v lampě, však nelze pozměnit, upravit nebo pozdržet. Musí nastat, a proto je nevyhnutelné, že lampa zhasne.

VLIV HVĚZD

Otázka - Mají hvězdy na nebi nějaký vliv na lidskou duši?

Odpověď - NĚKTERÁ nebeská tělesa mají na zeměkouli a na pozemské bytosti jasný a zjevný fyzický vliv, který nepotřebuje vysvětlení. Vezměte v úvahu Slunce, které prostřednictvím Boží pomoci a prozřetelnosti rozvíjí Zemi a veškeré pozemské bytosti. Bez slunečního světla a tepla by všichni pozemští tvorové vůbec neexistovali.

Pokud jde o duchovní vliv hvězd, i když se tento vliv hvězd v lidském světě může zdát podivný, přesto, uvažujete-li o tomto námětu důkladně, příliš vás nepřekvapí. Nechci tvrdit, že osud, který astrologové dřívějších časů vyvozovali z pohybu hvězd, odpovídal událostem, protože výnosy těchto astrologů byly výplodem fantazií, jež pocházely od egyptských, asyrských a chaldejských kněží, ba ještě spíše vycházely z myšlenek Indů, mýtů starých Řeků a Římanů a jiných uctivačů hvězd. Chci však říci, že se tento neohraničený vesmír podobá lidskému tělu, jehož všechny orgány jsou spojeny a vzájemně na sebe co nejpevněji navazují. Nakolik jsou orgány, údy a části lidského těla svázány a propojeny za účelem vzájemné pomoci a prospěchu a nakolik se navzájem ovlivňují! Stejně jsou navzájem propojeny orgány a prvky částí tohoto neohraničeného vesmíru a vzájemně se ovlivňují po stránce duchovní i hmotné.

Například, když oko něco uvidí, celé tělo je tím ovlivněno. Když ucho něco uslyší, zapůsobí to na všechny tělesné orgány. O tom není pochyb; a vesmír je jako živoucí osoba. Toto spojení mezi orgány bytostí musí mít nutný vliv a účinek, ať hmotný nebo duchovní.

Pro ty, kdo odmítají duchovní vliv na hmotné věci, uvedeme tento krátký příklad: překrásné zvuky a tóny, melodie a kouzelné hlasy jsou skutečností ovlivňující vzduch - neboť zvuk je termín pro vzduchové vibrace - a tyto vibrace ovlivňují nervy ušního bubínku, takže dochází k sluchovému vjemu. Uvažte tedy, že vzduchová vibrace, což je nevýznamná skutečnost, přitahuje a osvěžuje lidského ducha a má na člověka veliký vliv: rozplácne ho nebo rozesměje, může ho dokonce ovlivnit natolik, že se vrhne do nebezpečí. Sledujte tedy souvislost, jež existuje mezi lidským duchem a vibrací vzduchu. Pohyb vzduchu se stává příčinou přechodu člověka z jednoho stavu do druhého a úplně jej ovládne; zbaví jej trpělivosti a klidu. Uvažte, jak je to podivné, protože ze zpěváka nevychází nic, co by vstupovalo do posluchače, nicméně je dosaženo velkého duchovního účinku. Je tedy jasné, že tak důkladné spojení mezi bytostmi musí mít duchovní důsledek a vliv.

Už jsme se zmínili o tom, že lidské orgány a části se navzájem ovlivňují a působí na sebe. Oko například uvidí jistou věc a srdce je dojata. Ucho uslyší a duch je ovlivněn. Srdce je klidné, myšlenky se pročistí a pro všechny orgány lidského těla nastane příjemná pohoda. Jaké to spojení! Jaký to soulad! Jelikož toto spojení, tento duchovní účinek a vliv existuje mezi orgány člověka, který je pouze jednou z mnohých smrtelných bytostí, bude jistě mezi těmito vesmírnými a nekonečnými bytostmi také duchovní a hmotné spojení: Třebaže tato spojení nelze pomocí existujících postupů a při současném stavu vědy objevit, je nicméně jejich existence mezi veškerými bytostmi jistá a nepochybná.

Závěrem: bytosti, ať malé nebo velké, jsou dokonalou moudrostí Boží navzájem spojené, působí na sebe a ovlivňují se. Kdyby tomu tak nebylo, v universálním systému a všeobecném uspořádání bytí by nastal zmatek a nedokonalost. Protože však jsou bytosti navzájem co nejdůkladněji propojeny, jsou v pořádku na svých místech a jsou dokonalé.

Toto téma si zaslouhuje zkoumání.

70

SVOBODNÁ VŮLE

Otázka - Je člověk svobodným konatelem všech svých činů, nebo je k nim veden a donucen?

Odpověď - TATO otázka je jedním z nejdůležitějších a nejtěžších pochopitelných teologických problémů. Bude-li to Boží vůle, některý den se na začátku večere ujmemě podrobného výkladu tohoto tématu; teď si je vyložíme stručně jen několika slovy. Lidské svobodné vůli podléhají některé věci jako spravedlnost, nestrannost, tyranie a křivda, jinými slovy dobré a špatné skutky; je jasné a zřejmé, že tyto skutky jsou do značné míry ponechány na lidské vůli. Existují však věci, které člověk dělat musí a je k nim nucen, jako je spánek, smrt, nemoc, úbytek síly, zranění a neštěstí; ty lidské vůli nepodléhají, člověk za ně není odpovědný, protože je nucen je snášet. Má však volnost ve výběru dobrých a špatných skutků a koná je podle své vlastní vůle.

Přeje-li si to, může buď trávit čas velebením Boha nebo se zabývat jinými myšlenkami. Může být světlem, které rozžal oheň Boží lásky, a filantropem milujícím svět, nebo může lidstvo nenávidět a zcela se ponořit do hmotných věcí. Může být spravedlivý nebo krutý. Tyto činy a skutky podléhají kontrole vůle člověka samotného a je tudíž za ně odpovědný.

Nyní vyvstává další problém. Člověk je naprosto bezbranný a závislý, protože moc a síla náležejí především Bohu. Jak povýšení, tak pokoření závisí na přání a vůli Nejvyššího.

V Novém zákoně se říká, že Bůh se podobá hrncíři, jenž zhotovuje "jednu nádobu ke cti a jinou ku potupě." 166 Nádoba zhotovená k potupě nemá žádné právo obviňovat hrncíře a říkat: "Proč jsi ze mne neudělal vzácný pohár, který přechází z ruky do ruky?" Tento verš znamená, že bytosti mají různá postavení. Bytost, která je v nejnižším stadiu bytí, jako je nerostné, nemá právo si stěžovat a naříkat: "Ó Bože, proč jsi mi nedal přednosti rostlin?" Stejně tak nemá rostlina právo stěžovat si, že byla připravena o přednosti zvířecího světa. Také zvířeti se nepatří stěžovat si na nedostatek lidských dokonalostí. Ne, všechny tyto věci jsou dokonalé na svém vlastním stupni a musí se snažit o dokonalost svého vlastního stupně. Nižší bytosti nemají právo na stadia vyšších dokonalostí, ani jich nejsou hodny. Nikoli, musejí se rozvíjet v rámci své vlastní třídy.

Nehybnost nebo pohyb člověka rovněž závisí na Boží pomoci. Jestliže Bůh člověku nepomáhá, člověk není schopen konat dobro ani zlo. Když však od štědrého Pána přichází pomoc ve formě bytí, je člověk schopen konat jak dobro, tak zlo; nedostává-li se mu pomoci, zůstává naprosto bezradný. Proto se ve Svatých knihách hovoří o Boží pomoci a příspěvku. Tento stav se podobá stavu lodí, která je poháněna silou větru nebo páry. Když pohonná síla ustane, loď se nemůže pohnout z místa. Kormidlo řídí loď a síla páry jí pohybuje v žádaném směru. Je-li nařizeno na východ, loď pluje na východ, nebo, je-li nařizeno na západ, loď pluje na západ. Samotný pohyb však nepochází od lodí, nýbrž od větru nebo páry.

Stejně tak se všem lidským činům nebo nečinnostem dostává síly Boží pomoci, ale volba dobra nebo zla náleží samotnému člověku. A tak, když by král někoho jmenoval správcem nějakého města, udělil mu úřední moc a ukázal mu cesty spravedlnosti a bezpráví podle zákonů, a správce by se pak dopustil bezpráví, třebaže by jednal z pověření a pravomoci krále, král by byl bez viny. Kdyby však správce jednal spravedlivě, činil by to rovněž z králova pověření, a král by byl potěšen a spokojen.

Třebaže tedy volba dobra a zla náleží člověku, je za všech okolností závislý na posilující životní pomoci, která pochází od Všemohoucího. Království Boží je velmi veliké a všichni jsou zajati v sevření Jeho Moci. Sluha nemůže udělat nic ze své vlastní vůle; Bůh je Mocný, Všemohoucí a je Pomocníkem všech bytostí.

Tento problém jsme jasně vyložili. Buďte pozdravena!

71

VIZE A KOMUNIKACE S DUCHY

Otázka - Někteří lidé věří, že dosahují duchovních objevů, totiž že rozmlouvají s duchy. O jaký druh komunikace jde?

Odpověď - DUCHOVNÍ objevy jsou dvojího druhu: jeden je výpodem představivosti a je založen na tvrzení hrstky lidí; druhý, jenž připomíná vnučnutí, je skutečný - taková jsou zjevení Izajáše, Jeremiáše a sv. Jana, jež jsou pravá.

Uvažte, že lidská schopnost myšlení sestává ze dvou druhů. Jeden z nich je pravdivý, když souhlasí se stanovenou pravdou. Tento druh myšlení se realizuje ve vnějším světě; jsou to přesné názory, správné teorie, vědecké objevy a vynálezy.

Další druh představ se vytváří z prázdných myšlenek a bezúčelných nápadů, které nepřinášejí ovoce ani výsledky a postrádají realitu. Vzdouvají se jako vlny na moři fantazie a pomíjejí jako jalové sny.

Stejně tak existují dva druhy duchovních objevů. Jedním jsou zjevení Proroků a duchovní objevy vyvolených. Vidění Proroků nejsou sny: nikoliv, jsou to duchovní objevy a jsou skutečné. Říkají například: "Spatřil jsem osobu určité podoby, řekl jsem jí toto a ona mi takto odpověděla." Toto vidění se odehrává ve stavu bdělosti, nikoli ve spánku. Je to duchovní objev, jenž je vyjádřen tak, jako by šlo o zjevení nebo vidění.

Jiný druh duchovních objevů sestává z naprostých fantazií, které jsou však vyjádřeny tak, že mnozí prostí lidé uvěří, že mají reálný podklad. Jejich pravou povahu jasně dokazuje fakt, že takový styk s duchy nikdy nepřinesl žádný smysluplný výsledek. Jsou to jen pouhá vyprávění a historky.

Vězte, že lidská podstata zahrnuje podstatu věcí a objevuje jejich povahu, vlastnosti a tajemství. Objevila veškerá tato umění, zázraky, vědní obory a znalosti. Po jistou dobu existovaly tyto vědní obory, znalosti, zázraky a umění skrytá jako ukrytá tajemství; pak je postupně člověk objevil a vynesl je z říše neviditelného do světa viditelného. Je tedy jasné, že lidská podstata zahrnuje věci. Tak se nachází v Evropě a objevuje Ameriku; je na Zemi a činí objevy v nebesích, odhaluje tajemství věcí a zná skutečnosti toho, co existuje. Tyto objevy odpovídající skutečnosti se podobají zjevení, což je duchovní poznání, božské vnučnutí a spojení lidských duchů. Prorok například říká: "Viděl jsem, řekl jsem, slyšel jsem to a ono." Je tudíž jasné, že duch je nadán hlubokou vnímavostí bez prostřednictví kterékoliv z pěti smyslů, jako je zrak nebo sluch. Mezi duchovními lidmi existuje duchovní porozumění, objevy, vztahy očistěné od představivosti a fantazie, sdružování posvěcené od času a místa. Tak je v Evangelii psáno, že na hoře Tábor se Mojžíš a Eliáš objevili po boku Krista a je zřejmé, že se nejednalo o fyzické setkání. Slo o duchovní stav vyjádřený jako fyzické setkání.

Jiný druh rozhovoru s duchy, jejich přítomnosti a komunikace je jen pouhá představa a fantazie, která budí zdání, že má reálný podklad.

Mysl a myšlení člověka někdy objevuje pravdy, přináší znamení a dává výsledky. Taková myšlenka má opodstatnění. Do lidské mysli však vstupují mnohé věci, jež se podobají vlnám na moři fantazií: nenesou žádné ovoce, nepřinášejí žádný výsledek. Stejně tak má člověk ve stavu spánku vidění, které se potom doopravdy uskuteční; jindy však sní sen, jenž nemá naprosto žádný smysl.

Chceme říci, že tento stav, který nazýváme rozhovorem a komunikací s duchy, je dvojího druhu: jeden je naprosto smyšlený a druhý se podobá vizím, o nichž se zmiňuje Svatá kniha, jako jsou zjevení sv. Jana a Izajáše a Kristovo setkání s Mojžíšem a Eliášem. Ty jsou pravdivé, přinášejí podivuhodné výsledky v myslích a myšlenkách lidí a přitahují jejich srdce.

72

UZDRAVOVÁNÍ DUCHOVNÍMI PROSTŘEDKY

Otázka - Někteří lidé uzdravují nemocné duchovními prostředky, tedy bez pomoci léků. Jak je to možné?

Odpověď - VĚZTE, že existují čtyři druhy léčení a uzdravování bez pomoci léků. Dva z nich jsou založeny na materiálních příčinách a dva na duchovních příčinách.

Za jeden ze dvou druhů materiálního léčení vděčíme skutečnosti, že u člověka je nakažlivá jak nemoc, tak i zdraví. Nákaza nemocí je prudká a rychlá, zatímco vliv zdraví je neobyčejně slabý a pomalý. Jestliže přijdou do styku dvě těla, je jisté, že z jednoho do druhého přejdou mikrobiální částice. Stejně jako se nemoc přenesla z jednoho těla do druhého rychlou a silnou nákazou, může se stát, že pevně zdravý člověk zmírní nepatrné onemocnění churavého. Nákaza nemocí je tedy prudká a má rychlý účinek, zatímco vliv zdraví je velmi pomalý a jeho účinek nepatrný, a i ten se projeví jedině u velmi lehkých onemocnění. Síla zdravého těla může překonat lehkou slabost těla nemocného a dostaví se zdraví. To je jeden druh léčení.

Další druh uzdravování bez léku probíhá prostřednictvím magnetismu, jenž působí z jednoho těla na druhé a stává se příčinou uzdravení. Magnetismus má rovněž jen nepatrný účinek. Někdy můžeme nemocnému prospět, když mu položíme ruku na hlavu nebo na srdce. Proč? Vliv magnetismu a mentální účinek vyvolaný u nemocného způsobí zničení choroby. Tento účinek je však také velmi nepatrný a slabý.

Ze dvou druhů duchovního uzdravování, tedy uzdravování, u něhož je prostředkem léčení duchovní síla, pochází jeden z naprostého soustředění myslí silné osobnosti na nemocného, zatímco nemocný očekává s veškerou svou soustředěnou vírou, že se vyléčení uskuteční duchovní mocí silné osobnosti, takže se vytvoří posilující spojení mezi silným a churavým. Silná osobnost vynakládá veškeré úsilí na vyléčení nemocného a pacient je ujištěn, že se mu dostane uzdravení. Účinkem těchto mentálních dojmů vzniká nervové vzrušení a obojí se pak stane příčinou zotavení nemocného. Takže když nemocný po něčem silně touží a intenzívně v něco doufá a najednou uslyší zprávy, že se to uskutečnilo, vzniká nervové vzrušení, které přiměje nemoc k úplnému ústupu. Stejně tak, když se silný člověk náhle vyděsí, může se tak nervově rozrušit, že okamžitě onemocní. Příčinou nemocí v tomto případě nebude nic hmotného, protože onen člověk nic neshlédl a nic škodlivého se ho nedotklo; jedinou příčinou choroby bylo tedy nervové rozrušení. Podobně náhlé uskutečnění nejvyšší touhy přivodí člověku takovou radost, že se jeho nervy vzruší a takové vzrušení může přinést uzdravení.

Na závěr řekněme, že úplné a dokonalé spojení mezi duchovním lékařem a nemocným, a to spojení takového druhu, kdy se duchovní lékař naprosto soustředí a pacient mu věnuje veškerou pozornost a očekává od něho získání zdraví, způsobuje nervové vzrušení, z něhož pochází zdraví. To všechno však účinkuje jen do jisté míry a ještě ne vždy. Neboť, souží-li někoho velmi těžká choroba nebo je-li zraněn, tyto prostředky neodstraní nemoc ani nezacelí a nezhojí ránu - totiž tyto prostředky neúčinkují při vážných chorobách, pokud jim konstituce nenapomůže, protože silná konstituce často chorobu překoná. To je třetí druh uzdravení.

Ale čtvrtý druh uzdravení pochází z moci Ducha svatého. Nezávisí na kontaktu, zraku či přítomnosti; je nezávislý na jakékoli podmínce. Bez ohledu na to, zda je nemoc lehká nebo vážná, zda dojde nebo nedojde k tělesnému kontaktu, zda je mezi nemocným a léčitелеm navázáno osobní spojení, k tomuto druhu uzdravování dochází mocí Ducha Svatého.

73

UZDRAVOVÁNÍ MATERIÁLNÍMI PROSTŘEDKY

VČERA jsme u stolu hovořili o duchovním léčení a uzdravování, které spočívá v léčbě neduhů duchovními schopnostmi.

Pohovořme nyní o materiálním léčení. Lékařská věda je dosud v plenkách a ještě nedosáhla zralosti. Jakmile jí však dosáhne, bude se léčit prostředky, jež nejsou odporné lidskému čichu a chuti, a to potravinami, ovocem a zeleninou, které chuti lahodí a mají příjemnou vůni. Podněcující příčina nemoci, tedy příčina vstupu nemoci do lidského těla, je buď fyzická nebo nervového původu.

Hlavní příčiny nemoci jsou však fyzické, protože lidské tělo se skládá z četných prvků, a to v množství a poměru, které vytvářejí zvláštní rovnováhu. Dokud je tato rovnováha dodržena, člověk je před nemocí chráněn; je-li však tato základní rovnováha, toto jádro konstituce porušeno, konstituce je uvedena ve zmatek a vzápětí přichází nemoc.

Poklesne-li například množství jedné složky v lidském těle a množství jiné složky vzroste, je stav rovnováhy narušen a vyskytne se nemoc. Aby byla rovnováha zachována, musí mít například jedna složka hmotnost tisíc gramů a jiná pět gramů. Tisícigramová složka se zmenší na sedm set gramů a pětigramová vzroste, až je míra rovnováhy narušena; pak přichází nemoc. Když je rovnováha znovu nastolena léky a léčením, nemoc je zahnána. Vzroste-li tedy poměr cukerné složky, zdraví je ohroženo, a když lékař zakáže sladkosti a škroboviny, cukerná složka se sníží, rovnováha je znovu nastolena a nemoc zažehnána. Přizpůsobení složek lidského těla lze dosáhnout dvojími prostředky: léky nebo výživou; a když konstituce znovu nabude své rovnováhy, nemoc je zahnána. Všechny prvky, které jsou smíseny v člověku, existují také v rostlinách; když tedy ubude jedné ze složek tvořících lidské tělo a člověk pojídá potraviny, v nichž je snížená složka hojně obsažena, bude nastolena rovnováha a člověk vyléčen. Je-li cílem úprava tělesných složek, lze jej tedy dosáhnout léky nebo potravou.

Většina chorob, které postihují člověka, napadá také zvířata, avšak zvíře se neléčí pomocí léků. V horách stejně jako v pustinách je lékařem zvířete chuťová a čichová schopnost. Nemocné zvíře cítí rostliny, jež rostou v pustině. Živí se těmi rostlinami, které jeho čichu a chuti připadají sladké a voňavé a je vyléčeno. Příčinou jeho uzdravení je, že, když se v jeho konstituci sníží cukerná složka, zatouží po sladkých věcech a spásá tedy sladce chutnající bylinu, protože ho příroda pobízí a vede. Vůně a chuť oné byliny mu lahodí, takže ji spásá. Cukerná složka jeho přirozenosti se zvýší a jeho zdraví se obnoví.

Je tedy zřejmé, že je možné léčit potravou, jídlem a ovocem, ale protože je medicína současné doby nedokonalá, lidé tuto skutečnost ještě zcela nepochopili. Až lékařská věda dosáhne dokonalosti, bude se léčit pomocí potravin, jídla, vonného ovoce a zeleniny a různými teplými a studenými vodami.

Tato rozmluva je krátká, ale bude-li to Boží vůle, někdy jindy si tento problém při vhodné příležitosti vysvětlíme důkladněji.

Část pátá

ROZMANITÉ NÁMĚTY

74

NEEXISTENCE ZLA

ÚPLNÉ vysvětlení tohoto tématu je velmi obtížné. Vězte, že bytosti jsou dvojího druhu: hmotné a duchovní, vnímatelné smysly a vnímatelné rozumem.

Věci vnímatelné smysly jsou takové, které vnímá pět vnějších smyslů; tyto bytosti s vnější existencí a vnímatelné očima, se nazývají senzoričné. Duševní substance nemají vnější existenci a jsou to představy mysli. Samotná mysl je například duševní substance bez vnější existence. Všechny lidské atributy a vlastnosti tvoří duševní bytost a nejsou vnímatelné smysly.

Krátce řečeno, duševní substance jsou jako všechny vlastnosti a obdivuhodné lidské dokonalosti ryze dobré a reálně existují. Zlo je jednoduše jejich neexistence. Tak je nevědomost nedostatkem poznání, chyba nedostatkem vedení, zapomnělost nedostatkem paměti, hloupost nedostatkem zdravého rozumu. Žádná z těchto věcí nemá reálnou existenci.

Stejně tak jsou smysly vnímatelné substance naprosto dobré a zlo je způsobeno jejich neexistencí, totiž slepota je nedostatkem zraku, hluchota nedostatkem sluchu, chudoba nedostatkem bohatství, nemoc nedostatkem zdraví, smrt nedostatkem života a slabost nedostatkem síly.

Mysl nicméně napadá pochybnost - totiž škorpióni a hadi jsou jedovatí. Jsou jako existující bytosti dobří nebo zlí? Ano, škorpión je ve vztahu k člověku zlý, had je ve vztahu k člověku zlý, ale ve vztahu k sobě samotným zlí nejsou, protože jed je jejich zbraní a uštknutím se brání. Protože však prvky jejich jedu nejsou v souladu s našimi prvky, a sice mezi těmito odlišnými prvky existuje protiklad, je tudíž tento protiklad zlý; ve skutečnosti však, pokud jde o ně samotné, jsou dobří.

Stručně řečeno, je možné, aby jedna věc byla ve vztahu k jiné věci zlá a zároveň v rámci svého vlastního bytí zlá být nemusí. Je tedy dokázáno, že v bytí není zlo a že všechno, co Bůh stvořil, je dobré. Zlo je nicota, proto je smrt absencí života. Když už se člověku nedostává života, umírá. Temnota je absencí světla: není-li světlo, je tma. Světlo je existující věc, ale tma neexistuje. Bohatství existuje, zatímco chudoba existenci postrádá.

Je tedy jasné, že veškeré zlo označuje nebytí. Dobré existuje, zlé neexistuje.

75

DVA DRUHY UTRPENÍ

VĚZTE, že existují dva druhy utrpení: částečné a úplné. Nevědomost sama o sobě je například utrpení, ale je to utrpení mírné. Lhostejnost k Bohu představuje utrpení samo a tak je tomu i s podvodem, krutostí a zradou. Veškeré vady představují utrpení, které je však částečné. Pro moudrého člověka je smrt jistě lepší než hřích a vyříznutý jazyk lepší než lhaní nebo pomluva.

Další druh utrpení je úplný, jako tresty, věznění, bití, vyhoštění a vyhnanství. Pro Boží lid je však ze všeho největším utrpením být vzdálen od Boha.

76

BOŽÍ SPRÁVEDLNOST A MILOSRDENSTVÍ

VĚZTE, že konat spravedlnost znamená dávat každému podle jeho zásluh. Když například dělník pracuje od rána do večera, spravedlnost vyžaduje, aby mu byla vyplacena mzda; když ale žádnou práci nevykonal a vůbec se nesnažil, nejedná se o mzdu, nýbrž o dar: v tomto případě jde o štědrost. Dáváte-li chudákovi almužny i dárky, i když pro vás nic nevykonal ani neudělal nic, aby si je zasloužil, je to štědrost. Tak Kristus snažně prosil o odpuštění pro své vrahy: toto se nazývá štědrost.

Otázku dobra a zla věcí rozhoduje rozum nebo zákon. Někteří lidé se domnívají, že ji určuje zákon; mezi ně patří Židé, kteří věří, že všechna přikázání Pentateuchu jsou naprosto závazná a považují je za záležitosti zákona nikoli rozumu. Tak tvrdí, že je hříšné pojídat maso a máslo dohromady, protože je to "taref", což hebrejsky znamená nečisté, zatímco "košer" znamená čisté. Říkají, že to není otázka rozumu, ale zákona.

Teologové však mají za to, že dobro a zlo věcí závisí jak na zákoně, tak na rozumu. Hlavním opodstatněním zákazu vraždy, krádeže, zrady, podvodu, přetvářky a krutosti je rozum. Každý rozumný člověk chápe, že vražda, krádež, zrada, podvod, přetvářka a krutost jsou špatné a trestuhodné, protože, když někoho píchnete trnem, vykřikne, bude si stěžovat a nařikat; je tedy zřejmé, že každý pochopí, že vražda je z rozumového hlediska zlá a trestuhodná. Spáchá-li někdo vraždu, bude za ni odpovědný bez ohledu na to, zda k němu dospěl Prorokův věhlas, či nikoli, protože je to právě rozum, jenž formuluje trestuhodnou povahu takového skutku. Když člověk tento zlý skutek spáchá, bude za něj určitě odpovědný.

Avšak na místě, kde Prorokovy příkazy nejsou známy a kde lidé nejednají v souladu s božskými pokyny - jako je Kristův příkaz oplácet zlo dobrem - a řídí své činy podle libosti přírody - totiž ubližují těm, kteří jim ublížili - je jim z hlediska náboženství odpuštěno, protože jim boží příkaz nebyl oznámen. Třebaže si nezasluhují milosrdenství a dobrodiní, Bůh s nimi nakládá milosrdně a odpouští jim.

Pomsta si podle rozumu rovněž zaslouhuje výtku, protože pomstou mstitel nedosáhne ničeho dobrého. Když jeden člověk udeří druhého a ten se pomstí tím, že ránu vrátí, jakou výhodu získá? Bude to balzám na jeho ránu nebo lék na jeho bolest? Nikoli, Bůh chraň! Vpravdě, oba činy jsou stejné: oba představují ublížení; jediný rozdíl spočívá v tom, že k jednomu došlo dříve a ke druhému později. Je tedy chvályhodné, když udeřený odpustí, ba jedná opačným způsobem, než jakým se nakládalo s ním. Zákon společenství agresora potrestá, ale nebude se na něm mstit. Cílem trestu je varování, ochrana a obrana proti krutosti a přečinu, aby ostatní lidé nebyli bezohlední.

Když ale ten, kdo byl udeřen, promine a odpustí tomu, kdo jej udeřil, prokazuje nejvyšší milosrdenství. To si zaslouží obdiv.

77

SPRÁVNÝ ZPŮSOB NAKLÁDÁNÍ SE ZLOČINCI

Otázka - Měl by být zločinec potrestán, nebo by mu mělo být odpuštěno a jeho zločin přehlédnut?

Odpověď - EXISTUJÍ dva druhy odvetných trestů. Jedním je pomsta a druhým potrestání. Člověku nenáleží právo pomsty, ale společnost má právo potrestat zločince; a trest má být výstrahou a jeho účelem je zabránit, aby se nikdo další neodvážil spáchat podobný zločin. Tento trest je zaměřen na ochranu lidských práv, a nepředstavuje mstu. Pomsta ukájí zlobu srdce oplácením jednoho zla druhým, což není dovoleno, neboť člověku nenáleží právo pomsty. Kdyby se však zločincům úplně odpustilo, řád světa by se zvrátil. Trest je tedy jednou z neodmyslitelných nezbytností pro bezpečnost společnosti. Ten však, kdo je utlačován viníkem, nemá právo na pomstu. Měl by naopak viníkovi prominout a odpustit, protože to je hodno lidského světa.

Společnost musí potrestat tyranu, vrahy a jiné zločince, aby ostatní varovala a bránila jim ve spáchání podobných zločinů. Nejpodstatnější však je, že lidé musejí být vychováni takovým způsobem, aby nepáchali žádné zločiny, protože je možné vychovat lidi tak účinně, že se budou páchaní zločinů vyhýbat a považovat zločin samotný za největší trest, naprosté zavržení a utrpení. Nebudou tedy páchany žádné zločiny zasluhující potrestání.

Musíme hovořit o věcech, které lze na tomto světě reálně uskutečnit. Na toto téma existuje mnoho teorií a vznešených myšlenek, ale ty nejsou uskutečnitelné; musíme tudíž hovořit o proveditelných věcech.

Jestliže například někdo utlačuje druhého, ubližuje mu a křivdí a poškozenej mu to oplátí, je to pomsta a zaslouhuje výtku. Když 'Amrův syn zabije Zajdova syna, Zajd nemá právo zabít 'Amrova syna; udělá-li to, je to pomsta. Jestliže 'Amr potupí Zajda, nemá Zajd právo zostudit 'Amra; udělá-li to, je to pomsta a velmi hanebný čin. Naopak, spíše musí oplácet zlo dobrem a

nejenom odpouštět, ale také, je-li to možné, posloužit tomu, kdo jej utiskoval. Takové jednání je hodno muže, protože jakou výhodu získá pomstou? Oba činy jsou si rovny, je-li jeden trestuhodný, jsou trestuhodné oba. Jediný rozdíl spočívá v tom, že jeden byl spáchán dříve a druhý později.

Společnost má však právo na obranu a sebeochranu; navíc nechová k vrahovi nenávist ani nepřátelství, vězní jej nebo trestá jen kvůli ochraně a bezpečnosti ostatních. Není to proto, aby se vrahovi pomstila, ale aby mu uložila trest, který jí ochrání. Kdyby měla společnost a pozůstalí zavražděného odpustit a oplatit zlo dobrem, tyran by s ostatními neustále špatně zacházel a stále by docházelo k vraždám. Nebezpeční lidé by jako vlci hubili Boží ovečky. Společnost uvalením trestu neprojevuje zlou vůli či nenávist, ani netouží utišit zlobu v srdcích; hodlá potrestáním chránit ostatní, aby nedocházelo k surovým činům.

Když tedy Kristus řekl: "Kdo tě uhoří do pravé tváře, nastav mu i druhou,"¹⁶⁷ bylo to proto, aby naučil lidi neuchylovat se k osobní mstě. Nechtěl tím říci, že kdyby vlk napadl stádo ovcí s přáním zahubit je, měl by být k tomu pobízen. Nikoli, kdyby Kristus věděl, že vlk vnikl do ovčince a chystá se zahubit ovce, s nejvyšší určitostí by tomu býval zabránil.

Tak jako je odpuštění jednou z vlastností Milosrdného, je také jedním z Pánových rysů spravedlivost. Chrám bytí spočívá na pilířích spravedlnosti, nikoli odpuštění. Trvání lidstva nezávisí na odpuštění, ale na spravedlnosti. Kdyby byl tedy v současné době ve všech zemích zaveden zákon promíjející zločiny, byl by v krátké době svět uveden ve zmatek a základy lidského života by se rozpadly. Kdyby se například evropské vlády nestavěly na odpor smutně proslulému Attiliovi, nenechal by naživu jediného člověka.

Někteří lidé se podobají krvežíznivým vlkům: když neuvidí na obzoru trest, budou zabíjet lidi pro pouhé potěšení a rozptýlení. Jeden z perských tyranů zabil svého učitele pro pouhé obveselení, jen pro zábavu a povyražení. Známý Abbásovec Mutavakkil předvolal k sobě své ministry, rádce a vysoké úředníky, otevřel na tomto shromáždění krabici plnou škorpiónů a přikázal, aby se nikdo nehýbal. Když škorpióni bodali přítomné, propukl v nespoutaný smích.

Stručně zopakujeme, že společenské zřízení nezávisí na odpuštění, ale na spravedlnosti. Když tedy Kristus hovořil o odpuštění a prominutí, neměl na mysli, že když na vás národy zaútočí, budou vám pálit domovy, loupit váš majetek, přepadat vaše ženy, děti a přibuzné a znesvěcovat vaši čest, měli byste se v přítomnosti těchto nepřátel chovat poddajně a dovolit jim týrání a utiskování. Nikoli, Kristova slova se týkají vzájemného chování dvou jednotlivců: když jeden napadne druhého, napadený by mu měl odpustit. Společnost však musí chránit lidská práva. Když mne tedy někdo napadne, způsobí mi újmu, týrá mne a zraní, nebudu se pokoušet o odplatu a odpustím mu. Kdyby však chtěl někdo napadnout Sejjida Manšadiho¹⁶⁸, určitě mu v tom zabráním. Třebaže pro zločince nezasáhnout znamená zjevnou laskavost, pro Manšadiho by to znamenalo útisk. Kdyby sem v této chvíli měl vstoupit necivilizovaný Arab s tasenou dýkou a chtěl by vás napadnout, zranit a zabít, naprosto nepochybně bych mu v tom zabránil. Kdybych vás nechal Arabovi napospas, nebyla by to spravedlnost, nýbrž nespravedlnost. Kdyby však zranil mne, odpustil bych mu.

Je třeba říci ještě jednu věc: společnost se dnem i nocí zabývá vytvářením trestního práva a přípravou a utvářením nástrojů a způsobů trestu. Budují se vězení, kovají se řetězy a pouta, připravují se místa vyhnanství, různé druhy strádání a mučení a má se za to, že těmito prostředky lze ukázat zločince, zatímco ve skutečnosti způsobují úpadek morálky a zvrácení charakterů. Společnost by naopak ve dne v noci měla usilovat a s největší horlivostí se snažit zdokonalit výchovu lidí, způsobit, aby se každým dnem vyvíjely a prohlubovaly jejich vědomosti a poznání, aby si osvojovali ctnosti, zlepšovali mravy a vyhýbali se neřestem, takže by nedocházelo ke zločinům. V současnosti převládá pravý opak; společnost neustále přemýšlí o uplatňování trestního práva a přípravě prostředků k potrestání, nástrojů smrti a trestu, vězení a vyhnanství a očekává páchní zločinů. To má demoralizující vliv.

Kdyby však společnost usilovala o výchovu lidí, každým dnem by vzrůstalo poznání a vědomosti, rozšířilo by se porozumění, rozvinula citlivost, zanikly by špatné zlozvyky a zavládly obecně přijatelné mravy; jedním slovem, ve všech těchto třídách dokonalostí by bylo dosaženo pokroku a docházelo by k menšímu počtu zločinů.

Bylo zjištěno, že mezi civilizovanými lidmi je zločin méně častý než mezi necivilizovanými - a sice civilizovanými lidmi se myslí ti, kteří dosáhli skutečné, tedy boží civilizace. Jedná se o civilizaci, která sjednocuje všechny duchovní a hmotné dokonalosti. Příčinou zločinů je nevědomost. Oč větší bude poznání a vědomosti, o to více se omezí zločiny. Uvažte, jak často dochází k vraždě mezi africkými barbary; jeden dokonce zabíjí druhého, aby požil jeho maso a krev! Proč nedochází k takovým bestialitám ve Švýcarsku? Důvod je nasnadě: je to proto, že jim v tom zabraňuje výchova a ctnosti.

Společnost musí tedy uvažovat spíše o tom, jak zločinům předcházet, než jak je přísně trestat.

STÁVKY

ZEPTALA jste se mě na stávky. Tento problém je a bude po dlouhou dobu příčinou velkých nesnází. Ke stávkám dochází ze dvou důvodů. Jedním je přílišná chamtivost a dravost výrobců a průmyslníků, druhým nestřídmost, chtivost a neústupnost dělníků a řemeslníků. Je tedy nutné odstranit tyto dvě příčiny.

Hlavní příčina těchto potíží však spočívá v zákonech současné civilizace, neboť ty vedou k tomu, že nepatrný počet jednotlivců hromadí obrovské majetky převyšující jejich potřeby, zatímco většina zůstává bez prostředků, v bídě a v naprosté nouzi. To odporuje spravedlnosti, lidskosti a poctivosti, je to vrchol nepravosti a pravý opak toho, co způsobuje Boží uspokojení.

Tento kontrast je pro svět člověka příznačný. U ostatních stvoření, tedy téměř u všech druhů zvířat, existuje jistý druh spravedlnosti a rovnosti. Tak např. existuje rovnost v pastýřově stádu i ve stádu vysoké v přírodě. Podobně existuje určitý druh rovnocenného postavení mezi ptactvem stepi, roviny, kopců nebo sadu a mezi všemi druhy zvířat. U nich nenajdeme takový rozdíl v existenčních prostředcích, takže žijí v nejdokonalejším míru a radosti.

U lidského druhu, který setrvává v nejhlubším omylu a naprosté nepravosti, je tomu docela jinak. Uvažte případ jedince, který ke svému prospěchu nashromáždil poklady kolonizací nějaké země: získal nesmírné jmění a zajistil si výnosy a příjmy plynoucí jako řeka, zatímco sta tisícům nešťastných, slabých a bezmocných lidí se nedostává sousta chleba. Neexistuje rovnost ani dobrota. Vidíte tedy, že všeobecný mír a radost jsou zničeny a blahobyt lidstva potlačen do té míry, že životy

mnohých přicházejí nazmar. Majetek, společenské postavení, obchod, průmysl jsou v rukou několika průmyslníků, zatímco ostatní lidé jsou vystaveni velké řadě potíží a nekonečných nesnází: nemají možnosti, peníze, útěchu ani klid.

Měla by tedy být stanovena pravidla a zákony usměrňující nadbytečné majetky jistých soukromých osob a vycházející vstříc potřebám milionů chudých. Tak by se dosáhlo určité rovnováhy. Nicméně naprostá rovnost je nemožná, protože naprostá rovnost po stránce majetku, společenského postavení, obchodu, zemědělství a průmyslu by vyústila v nepořádek, chaos, dezorganizaci existenčních prostředků a ve všeobecné zklamání: řád společenství by byl naprosto zničen. Vynucování neopodstatněné rovnosti by tudíž způsobilo potíže. Je tedy vhodnější, aby byla pomocí zákonů a nařízení ustanovena určitá rovnováha, která by na straně jedné bránila jistým jednotlivcům nakupit nadměrná jmění a na straně druhé by hájila základní potřeby lidí. Výrobci a průmyslníci například každým dnem hromadí poklady a chudí řemeslníci si nevydělají ani na každodenní živobytí - to je vrchol nepravosti a žádný spravedlivý člověk se s tím nemůže smířit. Měly by tedy být stanoveny zákony a pravidla umožňující dělníkům dostávat od vlastníka továrny mzdu a podíl na čtvrtině nebo pětině výnosů podle výnosnosti továrny, nebo by se kolektiv dělníků a výrobci měli nějakým jiným způsobem spravedlivě dělit o výnosy a výhody továrny. Skutečnost se má tak, že kapitál a řízení poskytuje vlastník továrny a kolektiv dělníků zase přispívá svým pracovním úsilím. Dělníci by měli buď dostávat mzdu, která jim zajistí dostatečnou obživu, a když pro slabost nebo bezmocnost nebudou nadále schopni pracovat, měli by pobírat dávky ze zisku průmyslového odvětví, nebo by jejich mzdy měly být natolik vysoké, aby uspokojovaly potřeby dělníků natolik, že by byli sami schopni ukládat si malé částky pro dobu nedostatku a bezmocnosti.

Když budou věci uspořádány tímto způsobem, vlastník továrny si nebude denně hromadit poklad, který naprosto nepotřebuje (neboť, je-li majetek nepřiměřeně veliký, jeho vlastník podléhá nelehkému břemeni a dostává se do největších obtíží a nesnází; správa nadměrného majetku je totiž velmi složitá a vyčerpává přirozenou lidskou sílu) a dělníci i řemeslníci už nebudou mít největší nouzi a nedostatek, už nebudou vystaveni těžkému strádání na sklonku života.

Je pak naprosto zřejmé, že rozdělení nadměrných majetků mezi nevelký počet jednotlivců, zatímco masy trpí nedostatkem, je špatnost a nespravedlnost. Stejně tak by úplná rovnost představovala překážku v životě, blahobytu, řádu a míru lidstva. Při řešení tohoto problému je vhodnější použít principu umírněnosti. Spočívá v tom, že kapitalisté budou umírnění v přírůstcích zisku a budou uvažovat o blahobytu chudých a potřebných. Dělníkům a řemeslníkům se tak dostane stále a pevně stanovené denní mzdy a budou mít podíl na celkových ziscích továrny.

S ohledem na společná práva výrobců, dělníků a řemeslníků by bylo dobře, aby byly prosazeny zákony poskytující výrobcům přiměřené zisky a dělníkům nezbytné existenční prostředky a zabezpečení pro budoucnost, aby je a jejich děti nezahubila přílišná chudoba, až jednoho dne zeslábnou a přestanou pracovat, zestárnou a stanou se bezmocnými nebo po sobě zanechají nezletilé děti. A právě ze zisku továrny, na nějž mají nárok, budou dostávat podíl, třebaže malý, na své živobytí.

Poté by však už dělníci neměli vystupovat s nepřiměřenými požadavky a bouřit se nebo požadovat více, než na co mají právo, neměli by už vstupovat do stávek, měli by být poslušní a nepožadovat přemrštěné mzdy. Vzájemné a opodstatněné nároky obou zúčastněných stran by měly být legislativně upraveny a stanoveny, tak jak je zvykem, pomocí spravedlivých a nestranných zákonů. V případě, že je jedna z těchto stran poruší, soudní dvůr by měl viníka odsoudit a výkonný orgán prosadit rozsudek. Tak by byl obnoven pořádek a problémy vyřešeny. Zásahy soudů a vlády do nevyřešených problémů mezi výrobci a dělníky jsou v souladu se zákonem, protože vztahy mezi dělníky a výrobci nemohou být srovnávány s běžnými vztahy mezi soukromými osobami, které se netýkají veřejnosti a jimiž by se vláda neměla zabývat. Třebaže se zdá, že ve vztazích mezi dělníky a výrobci jde o soukromé záležitosti, ve skutečnosti způsobují problémy mezi těmito dvěma stranami újmu pro společnost, protože obchod, průmysl, zemědělství a obecná situace v zemi spolu navzájem úzce souvisí. Jsou-li zájmy jedné oblasti poškozeny, újma stihne i ostatní. Tak se problémy mezi dělníky a výrobci stávají příčinou celospolečenské škody.

Soud a vláda mají tedy právo zasahovat. Dojde-li mezi dvěma jednotlivci k neshodě týkající se soukromých práv, je třeba, aby problém vyřešila třetí strana. To je úkol vlády. Jak by potom mohla nedbat o problém stávek, které způsobují v zemi potíže a jsou často spojeny s přílišným utiskováním dělníků stejně jako s hrabivostí výrobců?

Dobrý Bože! Když člověk vidí, jak jeho bližní hladoví a trpí ve všem nouzi, je možné, že může mít klid a žít si pohodlně v přepychovém sídle? Jak se může ten, kdo se setkává

s nehlubší bídou druhého, těšit ze svého jmění? Proto náboženství předpisuje a ukládá, aby boháči každým rokem odevzdali určitou část svého jmění na podporu chudých a nešťastných. To je základ Boží Víry a je závazný pro všechny.

A protože člověk není v tomto směru donucován ani zavazován vládou, ale díky přirozenému skonu svého dobrého srdce projevuje dobrovolně a s radostí laskavost vůči chudým, je takový skutek vysoce ceněný, chválný a spravedlivý.

Takový význam mají dobré skutky v Božích knihách a Deskách.

SKUTEČNOST VNĚJŠÍHO SVĚTA

NĚKTERÍ učenci se domnívají, že bytí je iluze. Každá bytost je podle nich naprostou iluzí, která nemá existenci - jinými slovy, existence bytostí se podobá fata morgáně či odrazu objektu ve vodě nebo v zrcadle, což je pouhé zdání, jež samo o sobě nemá podstatu, základ nebo skutečnou existenci.

Tato teorie je mylná, protože ačkoli je existence bytostí ve vztahu k existenci Boží pouhou iluzí, má přesto ve stavu bytí reálnou a konkrétní existenci. Je marné to popírat. Existence nerostu je například ve srovnání s lidskou existencí nebytím, neboť po smrti se lidské tělo stává nerostnou látkou; avšak v rámci nerostného světa má nerost reálnou existenci. Je tedy zřejmé, že Země ve vztahu k lidskému bytí neexistuje a její existence je iluzorní, avšak ve vztahu k nerostu existuje.

Podobně je existence bytostí ve srovnání s existencí Boží pouhou iluzí. Je to iluze podobná odrazu objektu v zrcadle. I když je odraz v zrcadle pouhou iluzí, zdrojem skutečné existence tohoto iluzorního odrazu je reálná osoba, jejíž tvář se odráží v zrcadle. Krátce řečeno, odraz je ve vztahu k odrážené osobě pouhou iluzí.

Pak je zřejmé, že i když bytosti ve vztahu k existenci Boží nemají existenci, ale podobají se fata morgáně nebo odrazům v zrcadle, přesto existují na svém vlastním stupni existence.

Proto Kristus tvrdil o lidech, kteří byli nedbalí a popírali Boha, že jsou mrtví, třebaže zdánlivě žili; ve srovnání s lidmi víry byli mrtví, slepí, hluchí a němí. To měl na mysli Kristus, když řekl: "Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé."169

SKUTEČENÁ PREEXISTENCE

Otázka - Kolik druhů preexistence a přechodných jevů existuje?

Odpověď - NĚKTERÍ učenci a filozofové věří, že existují dva druhy preexistence: preexistence esenciální a časová. Přechodné jevy jsou rovněž dvojího druhu - esenciální a časové.

Esenciální preexistenci je existence, již nepředchází příčina, zatímco esenciálním jevům předcházejí příčiny. Časová preexistence je bez počátku, kdežto časové jevy mají počátek a konec, neboť veškeré bytí závisí na čtyřech příčinách - na bezprostřední příčině, látce, formě a konečné příčině. Například tato židle má svého tvůrce, kterým je truhlář, látku, již je dřevo, formu, jež je formou židle, a účel, kterým je sloužit k sezení. Tato židle je tudíž esenciálně přechodným jevem, protože jí předchází příčina a její existence je na příčinách závislá. Toto nazýváme esenciálním a skutečným jevem.

Tento svět bytí je ve vztahu ke svému stvořiteli esenciálním jevem. Existence těla je závislá na existenci ducha, a proto je tělo ve vztahu k duchu esenciálním jevem. Duch je na těle nezávislý a ve vztahu k tělu představuje esenciální preexistenci. Třebaže paprsky nejsou nikdy od Slunce oddělitelné, Slunce je nicméně preexistující a paprsky jsou přechodným jevem, protože existence paprsků závisí na existenci Slunce. Existence Slunce však nezávisí na existenci paprsků, protože Slunce je příčina a paprsky jsou následek.

Druhou tezí je, že jak bytí, tak nebytí jsou relativní. Kdyby se tvrdilo, že nějaká věc vznikla z nebytí, nemyslí se tím naprosto nebytí, nýbrž to znamená, že dřívější stav té věci byl ve vztahu k jejímu současnému stavu nicotou. Neboť absolutní nicota nemůže existovat, protože nemá schopnost existence. Člověk podobně jako nerost existuje, ale existence minerálu je ve vztahu k existenci člověka nebytím, neboť po smrti se lidské tělo stává prachem a vrací se k nerostné úrovni bytí. Když však prach dosáhne úrovně lidského světa a toto neživé tělo dostane život, začne člověk existovat. Třebaže prach, tj. nerost, existuje v podmínkách své vlastní úrovně bytí, ve vztahu k člověku představuje nicotu. Obojí existuje, ale bytí prachu či nerostu je ve vztahu k člověku neexistencí a nicotou, protože když člověk přestává existovat, navrací se do prachu a na nerostnou úroveň bytí.

Přestože tedy tento pomíjivý svět existuje, ve vztahu k existenci Boží je to nebytí a nicota. Jak člověk, tak prach existují, ale jak propastný je rozdíl mezi bytím nerostu a bytím člověka! První se ve vztahu ke druhému rovná nebytí. Stejně tak je existence tvorstva ve vztahu k existenci Boží nebytím. Tak je zřejmé a jasné, že i když bytosti existují, ve vztahu k Bohu a Božímu Slovu představují nebytí. To je počátek a konec Božího Slova, které praví "já jsem Alfa a Omega", protože představuje počátek a konec Štědrosti. Stvořitel vždy vlastnil stvoření, paprsky vždy svítily a zářily z podstaty Slunce, protože bez paprsků by Slunce bylo neprůhlednou tmou. Jména a přídomek Boží vyžadují existenci bytostí a Věčná Štědrost neustává. Kdyby měla ustát, odporovalo by to Boží dokonalosti.

REINKARNACE

Otázka - Co je pravdy na reinkarnaci, ve kterou někteří lidé věří?

Odpověď - CÍLEM toho, co řekneme, je objasnit skutečnost, nikoli vysmívat se víře ostatních; jde jen o vysvětlení faktů, toť vše. Neodporujeme ničím myšlenkám ani nehodláme kritizovat.

Vězte tedy, že lidé, kteří věří v reinkarnaci, se dělí do dvou skupin: zastánci první z nich nevěří v duchovní tresty a odměny na onom světě a mají za to, že se člověku dostává odměn a trestů převtělením a návratem na tento svět. Domnívají se, že nebe a peklo jsou omezeny na tento svět a nezmiňují se o existenci onoho světa. Tito lidé se ještě dále dělí na dvě skupiny. Jedna skupina si myslí, že se člověk někdy vrací na tento svět v podobě zvířete, aby prošel přísnými tresty a aby, až přestojí toto bolestné utrpení, byl propuštěn ze zvířecího světa a znovu se vrátil do světa lidí. Tomu se říká transmigrace. Druhá skupina se domnívá, že se člověk opět vrací do lidského světa a tímto návratem získává odměny a tresty za dřívější život. To se nazývá reinkarnace. Ani jedna z těchto skupin nehovoří o nějakém jiném světě kromě tohoto.

Druhá skupina lidí, kteří věří v reinkarnaci, potvrzuje existenci onoho světa a považuje reinkarnaci za prostředek k získání dokonalosti - totiž domnívají se, že člověk tím, že odchází z tohoto světa a vrací se do něho, postupně získává dokonalosti, dokud nedosáhne dokonalosti úplné. Jinými slovy věří, že lidé jsou složeni z hmoty a síly: hmota je na počátku, tedy v prvním cyklu, nedokonalá, ale tím, že opakovaně přichází do tohoto světa, se vyvíjí a získává vytříbenost a jemnost, až se začne podobat vyleštěnému zrcadlu a síla, což není nic jiného než duch, se v něm zračí se všemi dokonalostmi.

Takto předkládají toto téma lidé, kteří věří v reinkarnaci a transmigraci. My jsme je však zestručnili, neboť kdybychom se pustili do podrobností, trvalo by to příliš dlouho. Toto shrnutí postačí. Nikdo k tomuto problému nepředložil žádné logické důkazy; nejde o přesvědčivé argumenty, nýbrž jen o předpoklady a hypotézy založené na domněnkách. Domněnky, předpoklady a fantazie však nemohou sloužit jako důkazy, které je třeba požadovat od zastánců reinkarnace.

Vy jste se však ptala na argumenty o nemožnosti reinkarnace. Právě to musíme nyní vyložit. Prvním argumentem dokazujícím její nemožnost je, že vnější je výrazem vnitřního - země je zrcadlem Božího Království, hmotný svět odpovídá světu duchovnímu. Nyní si povšimněte, že ve smysly vnímatelném světě se podoba neopakuje, protože žádná bytost není v jakémkoli ohledu totožná s jinou bytostí. Všechny věci nesou viditelné a zjevné znamení jedinečnosti. Kdyby byly všechny sýpky na světě plné obilí, nenašli byste dvě zrnka, která by byla absolutně stejná a naprosto si podobná. Je jisté, že mezi nimi budou odlišnosti

a rozdíl. Protože důkaz jedinečnosti existuje ve všech věcech a Jedinečnost a Jednota Boží je zjevná v podstatě všech věcí, opakování stejného vzhledu je naprosto nemožné. Reinkarnace, která předpokládá, že se stejný duch ve své původní podstatě a postavení opakovaně objevuje v tomto světě podob, je tudíž nemožná a neuskutečnitelná. Jelikož je opakování stejné podoby nemožné a zapovězené pro každou tělesnou bytost, platí také pro duchovní bytosti, že návrat do stejného stavu, ať v oblouku sestupu nebo v oblouku vzestupu, je zapovězený a nemožný, protože hmotný svět je odrazem duchovního.

Nicméně je zřejmé, že se hmotné bytosti navracejí v rámci svého druhu. Stromy mají každým rokem přesně ty samé listy, květy a plody, jako tomu bylo před lety. Tomu se říká opakování druhu. Kdyby někdo namítal, že list, květ a plod byly rozloženy, sestoupily z rostlinného světa do nerostného a opět se vrátily z nerostného světa do rostlinného, a tudíž došlo k opakování, odpověď by zněla, že loňský květ, list a plod se rozložily a tyto spojené prvky se rozpadly a rozptýlily v prostoru. Tudíž částice loňského listu a plodu nebyly po rozkladu opět složeny a nevrátily se. Naopak, došlo pouze k návratu toho samého druhu. Stejně je to s lidským tělem, které se po rozkladu rozpadne, a prvky, z nichž se skládalo, se rozptýlí. Kdyby se toto tělo mělo podobným způsobem opět vrátit z nerostného nebo rostlinného světa, nemělo by přesně to samé složení prvků jako dřívější člověk. Jeho prvky se rozložily a rozptýlily, ztratily se v tomto nezměřném prostoru. Později se spojily jiné částice prvků a vzniklo druhé tělo. Mohlo se sice stát, že jedna z částic předchozího jedince vstoupila do skladby následujícího, ale tyto částice nebyly zachovány a dodrženy v přesném a úplném poměru, bez toho, aniž by něco přibylo či ubylo, aby se pak mohly znovu spojit a z onoho složení a mísení mohl vzniknout nový jedinec. Nelze tedy dokázat, že by se toto tělo se všemi svými částicemi vrátilo, že se předchozí člověk stal tím následujícím a že tudíž došlo k opakování. Nelze tvrdit, že také duch, stejně jako tělo, se vrátil, a že po smrti se jeho podstata vrátila na tento svět.

Kdybychom tvrdili, že reinkarnací lze získat dokonalosti, aby se hmota zjemnila a vytříbila a aby se v ní světlo ducha mohlo projevit v největší dokonalosti, byla by to rovněž pouhá iluze. Neboť i kdybychom předpokládali, že tomuto argumentu věříme, změna podstaty je prostřednictvím obnovy a návratu nemožná. Podstata nedokonalosti se navracením nestává podstatou dokonalosti, úplná tma se navracením nestává zdrojem světla, podstata slabosti se nestává podstatou síly a moci a pozemská existence se navracením nikdy nestane nebeskou skutečností. Strom Zaqqúm¹⁷⁰ neurodí sladké ovoce, i kdyby se vrátil sebečastěji, a dobrý strom neurodí trpké plody, ať se bude vracet jakkoli často. Je tedy zřejmé, že navracení se do hmotného světa se nestává příčinou dokonalosti. Takovou teorii nelze doložit ani dokázat, je to pouhá představa. Naopak, ve skutečnosti je příčinou nabytí dokonalosti štědrost Boží.

Teozofové věří, že se člověk na oblouku vzestupu¹⁷¹ mnohokrát vrátí, dokud nedosáhne Nejvyššího středu. V onom stavu se hmota stává jasným zrcadlem, světlo ducha jí naplno ozáří a je dosaženo esenciální dokonalosti. Tvzení, že hmotné světy jsou ukončeny v závěru oblouku sestupu a že postavení člověka je na konci oblouku sestupu a na počátku oblouku vzestupu, který je protilehlý Nejvyššímu středu, je ustanovenou a hlubokou teologickou tezí. Od začátku do konce oblouku vzestupu se také vyskytují četné duchovní stupně. Oblouk sestupu se nazývá počátek¹⁷², oblouk vzestupu pokrok.¹⁷³ Oblouk sestupu končí hmotnými substancemi a oblouk vzestupu substancemi duchovními. Štířka kompasu se při opisování kruhu nepohybuje nazpět, protože to by odporovalo přirozenému pohybu a božskému řádu; jinak by se symetrie kruhu porušila.

Navic nemá tento materiální svět takovou hodnotu nebo dokonalost, aby člověk zatoužil do této pasti podruhé upadnout, když už jednou z jeho klece unikl. Naopak, prostřednictvím Věčné Štěrnosti se hodnota a skutečná schopnost člověka stává zjevnou a viditelnou nikoli navracením, ale přecházením z jednoho stupně bytí do druhého. Jakmile se lastura jednou otevře, jasně a zřejmě se ukáže, zda obsahuje perlu nebo bezcennou hmotu. Jakmile jednou rostlina vyrostle, vzejdou na ní trny nebo květy. Není třeba, aby vyrůstala znovu. Kromě toho je postup a pohyb světa přímým směrem podle přírodního zákona příčinou existence a zpětný pohyb odporující přírodnímu systému a zákonu je příčinou zániku. Návrat duše po smrti odporuje přirozenému pohybu a božskému systému.

Navracením je tudíž naprosto nemožné získat bytí. Je to, jako kdyby se měl člověk podruhé vrátit do lůna matky, když už se z něho jednou osvobodil. Uvažte, jak dětinskou představu navozuje víra v reinkarnaci a transmigraci. Lidé, kteří v ni věří, považují tělo za nádobu, která obsahuje ducha, tak jako šálek obsahuje vodu. Voda se z jednoho šálku přelila do druhého. Je to dětská hra. Neuvědomují si, že duch je netělesná bytost, nikam nevstupuje ani z ničeho nevystupuje, nýbrž je s tělem spojen tak, jako Slunce se zrcadlem, ve kterém se odráží. Kdyby tomu bylo naopak a duch navracením do tohoto hmotného světa mohl procházet různými stupni dokonalosti a nakonec získat esenciální dokonalost, bylo by lepší, kdyby Bůh prodloužil život ducha v hmotném světě, dokud by těchto dokonalostí a ctností nedosáhl. Pak by nebylo nutné, aby ochutnával pohár smrti nebo získával druhý život.

Myšlenka, že bytí je omezeno na tento pomíjivý svět, a popření existence božích světů mají původ v představách jistých lidí věřících v reinkarnaci, boží světy jsou však nekonečné. Kdyby boží světy vrcholily v tomto hmotném světě, stvoření by bylo zbytečné, ba i bytí by bylo pouhou dětskou hrou. Ušlechtilá lidská existence, jež je výsledkem těchto nekonečných bytostí, by na několik dní přicházela do tohoto pomíjivého přibytí a zase odcházela, až by nakonec po trestech a odměnách byli všichni lidé dokonalí. Božské stvoření a nekonečné žijící bytosti by dosáhly dokonalosti a úplnosti a Pánovo Božství, jména a přídomek Boží by se v důsledku jejich dokonalosti staly, pokud se jejich vlivu týče, nepotřebné a zbytečné! "Sláva Pánu tvému, Pánu posvěcenému ode všech jejich líčení!"¹⁷⁴

Takto chybně uvažovali dřívější filozofové jako Ptolemaios a ostatní, kteří se domnívali a představovali si, že svět, život a bytí jsou omezené na tuto zeměkouli, že náš neohraničený vesmír je uzavřen do devíti nebeských sfér a že všechny jsou prázdné a pusté. Uvažte, do jak značné míry bylo jejich myšlení omezené a jak chabé byli myslí. Lidé, kteří věří v reinkarnaci, mají za to, že duchovní světy jsou omezené na světy lidské představivosti. Někteří, jako Drúzové a Nusajrité se navíc domnívají, že bytí je omezeno na tento hmotný svět. Jaká to neznalost! Vždyť jen v tomto Božím vesmíru, jenž se objevuje v nejuplněnější dokonalosti, kráse a vznešenosti, se nachází bezpočet zářivých hvězd hmotného vesmíru! Musíme tedy uvažovat, jak bezhraničné a nekonečné jsou světy duchovní, jež představují neodmyslitelný základ. "A vezměte si z toho poučení, vy, kdož nadání jste prozíravosti!"¹⁷⁵

Vratíme se však k našemu tématu. V Božích Spisech a Svatých knihách se hovoří o "návratu", avšak nevědomí nepochopili, co to znamená, a lidé, kteří uvěřili v reinkarnaci, si toto téma domýšleli. Neboť to, co boží Proroci mínili "návratem", nepředstavuje návrat podstaty, ale návrat vlastností; není to návrat Projevu, ale návrat dokonalostí. V Evangelii se praví, že Jan, syn Zachariášův, je Eliáš. Tato slova neznačí návrat Eliášovy rozumové duše a osoby v Janově těle, ale spíše to, že se Eliášovy dokonalosti a vlastnosti objevily a projevil v Janovi.

Včera večer svítila v tomto pokoji lampa, a když dnes večer svítí jiná, říkáme, že světlo včerejšího večera opět svítí. Z fontány proudí voda, za chvíli přestane, a když začne proudit podruhé, říkáme, že stejná voda se rozproudila podruhé, nebo říkáme, že toto světlo je totožné s dřívějším. Stejně je tomu s loňským jarem, kdy kvetly květiny a sladce voňavé byliny a

urodily se lahodné plody. Příští rok řekneme, že se ony lahodné plody vrátily a květy a kvítky oživily a přišly zpět. Neznamená to, že naprosto stejné částice, z nichž se skládaly loňské květy, se po rozložení opět spojily a pak oživily a vrátily se. Naopak, znamená to, že lahodnost, svěžest, jemná vůně a nádherná barva loňských květů je viditelná a zjevná stejným způsobem v květech letošních. Krátce řečeno, toto vyjádření se vztahuje jen na vnější vzhled a podobnost prvních a druhých květů. "Návrat" zmiňovaný v Božích Písmech plně vysvětlilo Nejvyšší Pero176 v Kitáb-i-Iqân. Odkazují vás na onu knihu, abyste se dozvěděla pravdu o božských tajemstvích.

Budte pozdravena, necht' na vás spočine chvála.

82

PANTEISMUS

Otázka - Jak chápou teozofové a súfisté problém panteismu?177 Co panteismus znamená a nakolik se blíží pravdě?

Odpověď - VĚZTE, že problém panteismu je velmi starý. Tato víra není omezena na teozofy nebo súfisty, naopak ji vyznávali někteří řečtí filozofové jako Aristoteles, jenž řekl: "Jednoduchá pravda jsou všechny věci, ale není to žádná z nich." V tomto případě "jednoduchý" je opakem "složeného"; je to oddělená Podstata, která je očištěna a posvěcena od skládání a dělení a bere na sebe nespočet podob. Skutečná Existence tedy představuje všechny věci, ale není to ani jedna z nich.

Stručně řečeno, panteisté se domnívají, že Skutečnou Existenci lze přirovnat k moři a že bytosti jsou jako jeho vlny. Tyto vlny, které značí bytosti, představují nespočetné formy Skutečné Existence; Svatá Podstata je tudíž Mořem Preexistence178 a nespočetné podoby tvorů jsou jeho vzdouvajícími se vlnami.

Podobně přirovnávají tuto teorii ke skutečné jednotě a nekonečnému počtu čísel. Skutečná jednota se odráží v nekonečné posloupnosti čísel, protože čísla představují opakování skutečné jednoty. Číslo dvě je tak opakováním jedničky a s ostatními čísly je to stejné.

Toto je jeden z důkazů panteistů: všechny bytosti jsou Bohu známé a poznání nemůže existovat bez poznáných věcí, protože poznání se týká toho, co existuje, nikoli nicoty. Čiré nebytí nemůže mít žádnou specifikaci nebo individuaci pomocí stupňů poznání. Podstata bytosti, jež představují věci známé Bohu Nejvyššímu, mají tudíž být stejného druhu, jaké má poznání179, protože mají formu Božského Poznání a jsou preexistující stejně, jako je preexistující Božské Poznání. Protože je poznání preexistující, poznané věci jsou rovněž takové a individuace a specifikace bytostí, což jsou preexistující znalosti Podstaty Jednoty, představují Boží Poznání jako takové. Podstata Jednoty, poznání a poznané věci mají naprostou jednotu, která je skutečná a stanovená. Jinak by se Podstata Jednoty stala místem mnohočetných jevů a mnohočetnost preexistencí by se stala nevyhnutelnou, což je absurdní.

Je tedy dokázáno, že poznané věci představují poznání jako takové a poznání představuje Podstatu Samotnou. To znamená, že Vědoucí, poznání a poznané věci tvoří jedinou skutečnost. A představí-li si člověk něco vně tohoto, znamená to návrat k mnohočetnosti preexistencí a k zacyklení180 a preexistence by skončila tím, že by se stala nespočetnou. Jelikož individuace a specifikace bytostí v poznání Boha tvořily samu Podstatu Jednoty a protože mezi nimi nebyl žádný rozdíl, existovala pouze jediná opravdová jednota a všechny poznané věci byly rozptýleny a zahrnuty ve skutečnosti jediné Podstaty - totiž podle modu jednoduchosti a jednoty tvořily a tvoří poznání Boha Nejvyššího a Podstaty Skutečnosti. Když Bůh projevil svou slávu, tyto individuace a specifikace bytostí, které měly potenciální býtí a tvořily formu Božího Poznání - se zhmotnily ve vnějším světě a tato Skutečná Existence se rozrůžnila do nekonečných podob. To je základ jejich argumentu.

Teozofové a súfisté se dělí na dvě větve: jedna tvoří většinu, která jednoduše v duchu napodobování věří v panteismus, aniž by chápala, co chtějí její věhlasní učenci vyjádřit. Tak většina súfistů věří, že význam Bytí spočívá v obecné a hmotné existenci, kterou lze chápat pomocí rozumu a inteligence - to jest v existenci, které člověk rozumí.

Ve skutečnosti se však celá věc má tak, že tato obecná existence představuje jeden z akcidentů181, vyplývajících z podstaty bytostí, zatímco podstata bytostí představuje substanci.182 Tato akcidentální existence, která závisí na bytostech, je stejné povahy jako ostatní vlastnosti věcí, jež na nich závisejí. Je to jeden z akcidentů, a to, co je substancí, je jistě nadřazeno tomu, co je akcidentem. Neboť substance představuje původ a akcident představuje důsledek; substance závisí na sobě samotné a akcident závisí na něčem mimo sebe - a sice potřebuje substanci, na niž by mohl záviset. V tom případě by Bůh byl důsledkem bytostí. Potřeboval by je a bytosti by na Něm byly nezávislé. Pokaždé například, když se oddělené prvky skládají v souladu s božským universálním systémem, přichází na svět jedna bytost mezi ostatní bytosti. To znamená, že sloučí-li se určité prvky, vzniká rostlinné bytí; sloučí-li se jiné, výsledkem je zvíře; znovu se slučují další a vznikají rozmanití tvorové.

V tomto případě je existence věcí důsledkem jejich substance. Jak by se tedy mohlo stát, že by existence, jež představuje akcident čili nahodilost a nutně vyžaduje závislost na jiné substanci, byla Preexistující Substancí - Původcem všech věcí?

Zasvěcení učenci mezi teozofy a súfisty, kteří tento problém studovali, však zastávají názor, že existují dvě kategorie bytí. První kategorií je obecné bytí pochopitelné lidským rozumem; je to přechodný jev, akcident a nahodilost, a podstata věcí je substancí. Avšak panteismus se nevztahuje na tuto obecnou a imaginární existenci, ale pouze na Skutečnou Existenci osvobozenou a posvěcenou od všech ostatních výkladů; jejím prostřednictvím existují všechny věci a Ona představuje jednotu, skrze niž přišly na svět všechny věci, jako hmota, energie a tato obecná existence, kterou chápe lidská mysl. Taková je pravda tohoto problému podle teozofů a súfistů.

Krátce řečeno, s teorií, podle níž všechny věci existují v Jednotě, souhlasí všichni - tedy filozofové i Proroci. Mezi nimi je však rozdíl. Proroci tvrdí, že Boží Poznání nevyžaduje existenci bytostí, zatímco poznání tvoří existenci poznáných věcí vyžaduje; kdyby Boží Poznání potřebovalo nějakou jinou věc, pak by to nebylo Boží Poznání, nýbrž poznání stvořené věci. Preexistující se totiž liší od přechodných jevů a přechodné jevy jsou v rozporu s Preexistujícím; to, co připisujeme tvorům - tedy potřeby závislých bytostí - odmítáme u Boha, protože očištění a posvěcení od nedostatků je jednou z Jeho nezbytných vlastností. V povaze přechodných jevů tedy spatřujeme neznalost; v Preexistenci vidíme poznání. U přechodných jevů vidíme slabost; v Preexistenci rozpoznáváme sílu. U přechodných jevů vidíme chudobu, u Preexistujícího zase bohatství. Přechodné jevy jsou tedy zdrojem nedokonalostí a Preexistence souhrnem dokonalostí. Poznání přechodných jevů potřebuje poznané věci; Preexistující Poznání je nezávislé na jejich existenci. Takže preexistence specifikace a individuace bytostí, které představují věci

Nejvyššímu Bohu známé, tedy neexistuje. Zároveň tyto božské a dokonalé přídomek nemůže lidská inteligence chápat do té míry, že bychom mohli rozhodnout, zda Boží Poznání potřebuje nebo nepotřebuje poznání věci.

Toto je stručně shrnutí hlavního argumentu súfistů; kdybychom se chtěli zmiňovat o všech jejich důkazech a vysvětlovat jejich odpovědi, trvalo by to velmi dlouho. Toto je rozhodující důkaz a jasný argument súfistů, nebo alespoň súfijských a teozofických učenců.

Problém Skutečné Existence skrze níž existují všechny věci-totíž skutečnost Podstaty Jednoty, jejímž prostřednictvím přišly na svět všechny věci - připouštějí všichni. Rozdíl spočívá v tom, co říkají súfisté: "Podstata věcí je projevem Skutečné Jednoty" a Proroci: "Podstata věcí emanuje ze Skutečné Jednoty". A rozdíl mezi projevem a emanací je veliký. Projev znamená, že se jediná věc projevuje v nekonečných formách. Například semeno, které je jedinou věcí nadanou vegetačními dokonalostmi, projevuje tuto dokonalost prostřednictvím nekonečných forem, když se mění ve větve, listy, květy a plody: to se nazývá projev. Emanace však znamená, že ona Skutečná Jednota zůstává a pokračuje ve velebení Svě svatosti, to jest existence stvoření není skrze Ni projevována, nýbrž z Ní emanuje. Lze to přirovnat ke Slunci, z něhož vyzařuje světlo, které se vylévá na všechna stvoření; Slunce však setrvává ve vznešenosti své svatosti. Nesestupuje a nerozpadá se do zářivých forem, ani se neobjevuje v substanci věcí prostřednictvím jejich specifikace a individuace. Preexistující se nestává přechodným jevem; nezávislé bohatství se nestává svazující chudobou; čirá dokonalost se nestává naprostou nedokonalostí.

Stručně shrneme, že súfisté připouštějí Boha a tvorstvo a říkají, že Bůh se štěpí do nekonečných podob tvorů a chová se jako moře, jež se projevuje v nekonečných podobách vln. Tyto jevové a nedokonalé vlny se rovnají Preexistujícímu moři, jež je souhrnem veškerých božích dokonalostí. Proroci naopak věří, že existují tři věci: Boží svět, svět Království a svět Stvoření: první emanace Boha je dar Království, který emanuje do podstaty stvoření a odráží se v nich podobně jako světlo, které vyzařuje Slunce. Tento dar, jímž je světlo, se odráží v nekonečných formách v podstatě všech věcí a specifikuje se a individualizuje se podle schopnosti, způsobilosti a skutečné hodnoty věcí. Tvzení súfistů však vyžaduje, aby Nezávislé Bohatství sestoupilo na úroveň chudoby, aby se Preexistující omezilo na formy přechodných jevů a Ryzí Síla na stav slabosti v důsledku omezení pomíjivých bytostí. A to je zjevný omyl. Povšimněte si, že podstata člověka, který je nejvznešenějším tvorem, nesestupuje na úroveň zvířete, že podstata zvířete, jež je nadáno smyslovou schopností, neklesne na úroveň rostlinstva a podstata rostlinstva, již tvoří růstová schopnost, nesestupuje na úroveň nerostů.

Krátce řečeno, nadřazená podstata nesestupuje ani se neponižuje do sobě podřazených úrovní. Jak by tedy mohlo dojít k tomu, že by se Universální Podstata Boží, jež je osvobozena od všech popisů a hodnocení, nehledě na její naprostou svatost a čistotu, měla omezit na formy podstaty stvoření, které jsou zdrojem nedokonalosti? To je čirá fantazie, která odporuje lidskému rozumu.

Svatá Podstata je naopak souhrnem všech božích dokonalostí a veškerým stvořením je laskavě poskytnut dar Jejeho jasu prostřednictvím emanace a dostává se jim světla, dokonalosti a krásy Jejeho Království, stejně jako se všem pozemským tvorům dostává daru světla slunečních paprsků, přičemž Slunce nesestupuje a nesnižuje se k obdarovaným skutečným pozemským bytostem.

Po večeri a s ohledem na pozdní hodinu není čas na další vysvětlování.

Zůstaňte s pozdravem

ČTYŘI METODY ZÍSKÁVÁNÍ ZNALOSTÍ

EXISTUJÍ pouze čtyři uznávané metody chápání - to jest věci poznáváme těmito čtyřmi metodami.

První metoda je poznávání pomocí smyslů - touto metodou poznáváme všechno, co vnímáme očima, ušima, chutí, čichem a hmatem. Všichni evropští filozofové dnes považují tuto metodu za nejdokonalejší: tvrdí, že hlavní metodou jak získávat poznání je smyslové vnímání; považují je za nadřazené, třebaže je nedokonalé a chybuje. Například nejdůležitějším smyslem je zraková schopnost. Zrak vidí fata morgánu jako vodu a obrazy odrážené zrcadly spatřuje jako skutečné a existující; velká tělesa, která jsou od nás vzdálená, se nám zdají malá, rotující bod se nám jeví jako kruh. Zrak věří, že Země je nehybná. Vidí Slunce v pohybu a chybuje v mnoha podobných případech. Nemůžeme mu tudíž důvěřovat.

Druhá metoda, rozumová, byla metodou starověkých filozofů, pilířů moudrosti. Starověcí filozofové dokazovali věci rozumem a pevně se drželi logických důkazů; veškeré jejich argumenty byly založeny na rozumu. Přesto se značně rozcházeli v názorech a jejich přesvědčení si odporovala. Dokonce své názory měnili - a sice po dvacet let dokazovali existenci věci logickými argumenty a potom ji logickými argumenty popřeli. Například Platón nejprve logicky dokázal nehybnost Země a pohyb Slunce a později logickými argumenty dokázal, že Slunce je nehybným středem a Země se pohybuje. Potom se rozšířila ptolemaiovská teorie a Platónova myšlenka byla zcela zapomenuta, dokud ji nakonec neoživil další učenec. Tak se rozcházeli všichni matematici, přestože spoléhali na rozumové argumenty. Určitou dobu dokazovali logickými argumenty nějaký problém a potom jej popřeli argumenty stejné povahy. Tak jeden z filozofů nějaký čas neochvějně trval na jisté teorii a podepíral ji silnými argumenty a důkazy, které potom rozumovými argumenty odvolal a popřel. Je tedy zřejmé, že rozumová metoda není dokonalá, což dokládají neshody starověkých filozofů, nedostatek stálosti a kolísání jejich názorů. Neboť kdyby tato metoda byla dokonalá, museli by mít všichni jednotné myšlenky a shodné názory.

Třetí metodou poznání je poznání skrze tradici - totiž prostřednictvím textu Svatých Písem - neboť lidé říkají: "Tak promluvil Bůh ve Starém a Novém zákoně." Tato metoda je stejně nedokonalá, protože tradice jsou chápány rozumem. Jelikož rozum sám o sobě snadno chybuje, jak by bylo možné tvrdit, že se nezmýlí při výkladu významu tradic, když dělat chyby není pro něho nemožné a s jeho pomocí nelze dosáhnout jistoty. Tato metoda je metodou náboženských vůdců. Čemukoli však porozumí a cokoli pochopí z textu knih, představuje pouze to, co jejich rozum chápe z textu, a nikoli nutně skutečnou pravdu, neboť rozum se podobá vahám a významy obsažené v textu Svatých knih jsou jako vážený předmět. Jsou-li váhy nepřesné, jak lze zjistit hmotnost?

Vězte tedy, že vše lidské, všechno čemu lidé věří, podléhá omylu. Neboť je-li při dokazování nebo vyvracení nějaké věci předložen důkaz na základě svědectví našich smyslů, není tato metoda, jak jsme ozřejmili, dokonalá; jsou-li důkazy

rozumové, platí to samé; nebo jsou-li tradiční, nejsou rovněž dokonalé. V rukou lidí tedy neexistuje měřítko, na něž se můžeme spolehnout.

Štědrost Ducha svatého však poskytuje pravou metodu chápání a poznání, jež je nade vši pochybnost spolehlivá. Spočívá v pomoci Ducha svatého, jenž přichází k člověku, a to je jediný stav, v němž lze dosáhnout jistoty.

84

NUTNOST NÁSLEDOVAT UČENÍ BOŽÍCH PROJEVŮ

Otázka - Potřebují boží učení lidé, kteří jsou požehnáni dobrými skutky a všestrannou dobrotou, mají chvályhodné vlastnosti, jednají se všemi tvory s láskou a laskavostí, starají se o chudé a ze všech sil se snaží o nastolení světového míru a zároveň se domnívají, že jsou na božím učení nezávislí? Jaké je postavení těchto lidí?

Odpověď - VĚZTE, že takové skutky, úsilí a slova jsou chvályhodné a uznávané a představují slávu lidstva. Avšak tyto skutky samotné nestačí; jsou nejkrásnějším tělem, kterému však schází duch. To, co je příčinou věčného života, nekončí slávy, úplného osvícení, skutečné spásy a blaženosti, je především poznání Boha. Je známo, že poznání Boha stojí nad veškerým poznáním, je to největší sláva lidského světa. Neboť v existujícím poznání skutečnosti věcí je materiální výhoda a jeho prostřednictvím se vyvíjí hmotná civilizace; poznání Boha je však příčinou duchovního pokroku a blízkosti Bohu a jeho prostřednictvím lze získat poznání pravdy, povýšit postavení lidstva, ustanovit božskou civilizaci a dosáhnout ryze morální a osvětlení.

Druhá v pořadí je Boží láska, jejíž světlo září v lampě srdcí těch, kteří znají Boha; jeho jasné paprsky osvětlují obzor a dávají člověku život v Království. Plodem lidského života je popravdě Boží láska, protože tato láska je duchem života a věčným darem. Kdyby neexistovala Boží láska, tento pomíjivý svět by byl v temnotách; kdyby neexistovala Boží láska, lidská srdce by byla mrtvá a připravená o vjemy života; kdyby neexistovala Boží láska, byla by duchovní jednota ztracena; kdyby neexistovala Boží láska, světlo jednoty by neozářovalo lidstvo; kdyby neexistovala Boží láska, Východ a Západ by se neobjaly jako dva milenci; kdyby neexistovala Boží láska, rozdělení a nejednota by se nezměnily v bratrství; kdyby neexistovala Boží láska, lhostejnost by se neproměnila v cit; kdyby neexistovala Boží láska, cizinec by se nestal přítelem. Láska lidského světa vysvitla z Boží lásky a objevila se štědrostí a milostí Boží.

Je jasné, že lidstvo je rozmanité, názory se různí a city liší. Rozdílnost názorů, myšlení, inteligence a citů v rámci lidského druhu pochází z neodmyslitelné nutnosti, protože rozdíly ve stupních bytí tvorů představují jeden z esenciálních atributů existence, jenž se rozvíjí do nekonečných forem. Proto potřebujeme obecnou sílu, která by ovládla city, názory a myšlenky všech, díky níž by ustala nejednotnost a mezi všemi jednotlivci by mohla zavládnout jednota lidského světa. Je jasné a zřejmé, že onou největší silou lidského světa je Boží láska. Přivádí různé národy do stínu příbytku náklonnosti, dává nesmiřitelným a nepřátelským národům a pokolením největší lásku a jednotu.

Pohledte, kolik národů, ras, rodů a kmenů vešlo od Kristových časů skrze sílu Boží lásky do stínu Božího Slova. Tisícileté rozpory a rozdíly byly úplně zničeny a odstraněny. Idea rasy a vlasti zcela vymizela. Došlo ke sjednocení duší a bytí, všichni se stali pravými duchovními křesťany.

Třetí ctností lidstva je dobrá vůle, základ dobrých skutků. Jistí filozofové považovali úmysl za nadřazený činům, protože dobrá vůle je absolutní světlo; je očištěna a posvěcena od nečistot sobectví, nepřátelství, klamu. Může se stát, že člověk vykoná skutek, jenž je zdánlivě poctivý, ale ve skutečnosti byl řízen chamtivostí. Řezník například chová ovci a chrání ji, ale jeho správné jednání podněcuje touhu po zisku a výsledkem jeho péče je porážka ubohé ovce. Kolik správných činů a skutků je ve skutečnosti motivováno žádostivostí! Ale dobrá vůle je od takových nečistot posvěcena.

Krátce řečeno, pojí-li se k poznání Boha Boží láska, blízkost Bohu, svaté vytržení a dobrá vůle, pak je řádný skutek dokonalý a úplný. Jinak, i když je dobrý skutek chvályhodný, není-li podepřen poznáním Boha, Boží láskou a upřímným úmyslem, je nedokonalý. Bytí člověka musí například zahrnovat všechny dokonalosti, aby bylo dokonalé. Zrak je nesmiřitelně vzácný a cenný, ale musí mu pomáhat sluch; sluch je velmi cenný, ale musí mu pomáhat řečová schopnost; schopnost řeči je velmi vítaná, ale musí jí pomáhat rozumové schopnosti, a tak dále. To samé platí o ostatních lidských schopnostech, orgánech a údech; existují-li všechny tyto schopnosti, smysly, orgány a údy pohromadě, je člověk dokonalý.

Dnes se ve světě setkáváme s lidmi, kteří si skutečně přejí obecné dobro a podle svých schopností se zabývají ochranou utlačovaných a pomocí chudým; nadchli se pro mír a všeobecný blahobyt. Třebaže mohou být z toho hlediska považováni za dokonalé, jsou-li připraveni o poznání Boha a Jeho lásku, jsou ve skutečnosti nedokonalí.

Lékař Galén píše ve své knize, v níž komentuje Platónovo pojednání o umění vládnout¹⁸³, že základní principy náboženství značně ovlivňují dokonalou civilizaci, protože "masy nemohou pochopit význam vysvětlujících slov, a tak potřebují symbolická slova oznamující odměny a tresty onoho světa." "Pravdivost tohoto tvrzení", píše Galén, "dokazuje to, že dnes vidíme lidi nazývané křesťany, kteří věří v odměny a tresty, a stoupenci této sekty konají krásné skutky podobné těm, jaké koná pravý filozof. Tak všichni jasně vidíme, že se nebojí smrti, neočekávají a nepřejí si od lidí nic jiného než spravedlnost a rovnost a jsou považováni za skutečné filozofy."

Povšimněte si, jaká byla míra upřímnosti, zanicení, duchovního citu, závazku přátelství a dobrých skutků věřících v Krista, když filozof a lékař Galén, třebaže křesťanské náboženství nevyznával, přesto přinášel svědectví o dobrých mravech a přednostech těchto lidí, takže dokonce tvrdil, že byli skutečnými filozofy. Tyto ctnosti, tyto mravy nebyly získány jen dobrými skutky, protože kdyby ctnost byla pouze záležitostí přijímání a odevzdávání dobra, museli bychom rovněž velebit tuto lampu, která přijímá a odevzdává světlo, ozařuje dům a její činnost je bezpochyby prospěšná. Slunce způsobuje, že se všechny pozemské bytosti množí a svým teplem a světlem jim poskytuje růst a rozvoj: existuje větší užitek? Jelikož však toto dobro nepochází z dobré vůle a lásky a poznání Boha, je nedokonalé.

Když naopak někdo podá číši vody druhému člověku, ten mu bude vděčný a poděkuje. Člověk, který neuvažuje, může říci: "Slunce, jež dává světu světlo, což je největší dar, kterého se mu dostává, musí být zbožňováno a velebeno. Proč bychom neměli být vděční a děkovat Slunci za jeho dar, když chválíme člověka, který vykoná prostý skutek laskavosti?" Hledáme-li však pravdu, vidíme, že tato zdánlivě bezvýznamná laskavost člověka je způsobena skutečnými a vědomými city a je tudíž chvályhodná, zatímco sluneční světlo a teplo nejsou způsobeny city ani vědomím a nejsou proto hodné velebení nebo chvály a nezasluhují vděčnost nebo díky.

Stejně tak vykoná-li někdo dobrý skutek, který nepochází z poznání Boha a Jeho lásky, je nedokonalý, třebaže chvályhodný. Navíc uvažujete-li nestranně, poznáte, že dobré skutky ostatních, kteří neznají Boha, mají v samotné podstatě původ v Božím učení - totiž dřívější Proroci vedli lidi ke konání takových skutků, vysvětlovali jim jejich krásu a velebili jejich úžasný vliv. Pak se toto učení šířilo mezi lidi a jednoho po druhém si je postupně získávalo a obracelo jejich srdce k těmto dokonalostem. Když lidé pochopili, že se tyto skutky považují za krásné a stávají se pro lidstvo zdrojem radosti a štěstí, začali se podle nich řídit.

Proto tyto skutky rovněž pocházejí z Božího učení. Je však třeba nestrannosti, aby to lidé pochopili, a nikoli sporů a rozprav. Budiž Bohu chvála, že jste byla v Persii a viděla jste, jak se Peršané prostřednictvím Bahá'u'lláhových svatých vánků stali shovívavými k lidstvu. Když v dřívějších dobách potkali příslušníka jiné rasy, trýznili jej naplnění nehlubším nepřátelstvím, nenávisť a zlovůlí; zacházeli tak daleko, že po něm házeli blátem. Pálili Evangelium a Starý zákon a umývali si ruce, když se předtím dotkli těchto knih. Dnes většina z nich obsah těchto dvou knih předčítá na setkáních a shromážděních a vykládá jejich těžko srozumitelné učení. Ke svým nepřátelům se chovají pohostinně. S krvežiznivými vlky zacházejí jemně jako gazely na pláních Boží lásky. Viděla jste jejich obyčeje a zvyky a slyšeli jste o způsobech dřívějších obyvatel Persie. Je snad taková proměna mravů, chování a mluvy možná jinak než skrze Boží lásku? Ve jménu Božím, nikoli! Kdybychom chtěli zavést tyto mravy a zvyky pomocí vědy a poznání, určitě by to trvalo tisíc let, a ještě potom bychom je úplně nerozšířili mezi lidi.

Dnes k nim díky Boží lásce dospíváme s největší snadností.

Berte si z toho ponaučení, ó Vy, kteří jste obdařeni chápáním!

1 K představě Boha srov. "Božskou podstatu lze pochopit pouze prostřednictvím Božích Projevů", kap.37, a "Lidské poznání Boha", kap. 59.

2 Gn 1,26

3 Projevy Boží jsou zakladatelé světových náboženství. Srov. "Dva druhy Proroků", kap. 43.

4 Bábův rod pocházel od Muhammada.

5 nejvyšší soud v Athénách; zasedal na pahorku (pagos) zasvěceném bohu války Areovi.

6 J 6,42

7 Tento odporný zvyk praktikovali příslušníci Banú-Tamím, jednoho z nejbarbarštějších arabských kmenů.

8 do Medíny

9'Umar

10 srov. Džurdží Zajdán, Umajjovci a Abbásovci, do angl. přel. D. S. Margoliouth

11 Koperník

12 Korán 36:37

13 Korán 36:38

14 Galileo

15 Báb je zde označován Svým titulem Hazrat-i-A'lá, Jeho Nejvznešenější Výsost, avšak s ohledem na čtenáře Jej budeme nadále označovat jménem, pod nímž je známý na Západě, tj. Báb.

16 muslimští teologové

17 Bahá'u'lláh

18 Džamál-i-Mubárák, Požehnaná krása, je Bahá'u'lláhův titul, jenž se zde užívá. Jeho dalším titulem je Džamál-i-Qidam, Preexistující či Odvěká Krása. My ho však budeme označovat jako Bahá'u'lláha, tedy jménem, pod nímž je znám na Západě.

19 Byl vypovězen nejprve do Bagdádu, potom do Konstantinopole, pak do Adrianopole a posléze uvězněn v "Největším vězení" v 'Akká roku 1868.

20 Irák jako protiklad k oblasti Íránu tehdy známé jako 'Iráq-i-A'žam a nyní nazývané Arák.

21 Adrianopol, dnešní Edirne

22 Napoleon III.

23 Jeden z Bahá'u'lláhových spisů napsaných po Jeho vyhlášení.

24 Syn francouzského konzula v Sýrii, jenž s Bahá'u'lláhem udržoval přátelské vztahy.

25 Název pro Bahá'u'lláhovy spisy

26 Zvolání užívané stoupenci Bahá'í jako vyznání víry, doslovně "Ó Slávo Převeliké Slávy!"

27 Bahá'u'lláh

28 'Akká

29 srov. "Zázraky", kap. 22

30 Da 9,24

31 Nu 14,34

32 Da 12,6-7

33 verše 11 a 12

34 Varaqat Ibn Naufal, bratranec Chadídže

35 Rok 1290 od vyhlášení Muhammadova poslání byl rokem 1280 hidžry, neboli 1863-64 našeho letopočtu. V tomto období (duben 1863) Bahá'u'lláh při odchodu z Bagdádu do Konstantinopole vyhlásil lidem, kteří Jej obklopovali, že je oním Zjevením, jež Báb předpověděl.

Právě toto vyhlášení slaví stoupenci Bahá'í jako svátek Rezván, což je jméno zahrady při vstupu do města, kde Bahá'u'lláh prožil dvanáct let a kde také učinil toto vyhlášení.

36 viz King James Bible (pozn. překladatele)

37 Zj 11,3

38 Tato věta je perským překladem arabského textu Koránu, který zde byl citován.

39 Zj 11,4

40 Zj 11,5

41 Zj 11,6

42 Zj 11,6
43 Zj 11,6
44 Zj 11,7
45 Zj 11,7
46 Zj 11,7
47 Zj 11,8
48 Zj 11,9
49 jiný název pro Korán, značí Přednost či Výtečnost
50 Zj 11,10
51 Zj 11,11
52 Dženáb-i-Quddús - tj. Hádží Mullá Muhammad 'Alj-i-Bárfurúší, jeden z nejvýznamnějších Bábových žáků a jeden z devatenácti Písmen Živoucího.
53 Zj 11,12
54 Báb a Dženáb-i-Quddús
55 Zj 11,12
56 Zj 11,13
57 Zj 11,13
58 provincie Íránu, jejímž hlavním městem je Bábovo rodiště Šíráz
59 Zj 11,14
60 viz King James Bible (pozn. překladatele)
61 Ez 30,1-3
62 Zj 11,15
63 Zj 11,16-17
64 Zj 11,18
65 Zj 11,18
66 Zj 11,18
67 Zj 11,18
68 Zj 11,19
69 Zj 11,19
70 viz King James Bible (pozn. překladatele)
71 Zj 11,19
72 Jeden z Bahá'u'lláhových spisů, ve kterém výslovně ustanovuje 'Abdu'l-Baháa jako Toho, k Němuž se všichni musí obrátit po Jeho odchodu.
73 Zj 11,19
74 Kitáb-i-Aqdas, Kniha Bahá'í zákonů

75 Zj 21,2
76 Zj 12,3-4
75 Zj 12,4
78 Zj 12,6
79 Míněno: udělal veliký pokrok (pozn. překladatele).
80 Úryvek z dopisu Nasirí'd-Dín Sáhovi.
81 Korán 19:17
82 Korán 36:35
83 'Abdu'l-Baháovo učení o Kristově narození najdeme v následující kapitole.
84 J 1,12-13
85 Gn 2,7
86 srov. Sk 15,20
87 tj. Kristus, Jehož muslimové často označují jménem Rúhu'lláh, Duch Boží.
88 J 6,50-51
89 viz King James Bible (pozn. překladatele)
90 Mt 26,26
91 Mt 8,22 a J 3,6
92 viz King James Bible (pozn. překladatele)
93 Mt 13,14 a J 12,40-41
94 Rúhu'lláh - viz. pozn.č.87
95 Mt 24,29-30
96 Kitáb-i-Íqán, jeden z prvních Bahá'u'lláhových spisů, byl napsán v Bagdádu před vyhlášením Jeho zjevení.
97 J 3,13
98 Jak už si čtenář povšiml, v těchto rozhovorech si 'Abdu'l-Bahá spíše přeje naznačit význam určitých pasáží Písma než přesně citovat jejich znění.
99 Masích, tj. příšera. V arabštině existuje slovní hříčka založená na slovech Masíh, Mesiáš a masích, příšera.
100 1 Te 5,2 a 2 Pt 3,10
101 srov. "Panteismus", kap. 82
102 Projev Boží
103 J 17,5
104 tj. Kristova Podstata
105 Abu'l-bašar, tj. Otec člověka, je jedno z jmen, která muslimové dávají Adamovi.
106 J 6,41.50.58
107 Gn 2,16-17
108 Gn 3,5
109 Gn 3,11-15.22

- 110 Bahá'u'lláh
111 Bahá'u'lláh
112 J 6,51
113 Židé a křesťané
114 Mt 8,22
115 Mt 12,31-32
- 116 Mt 22,14
117 Mt 22,14
118 srov. "Příčiny rozdílných lidských povah", kap. 57
119 srov. kap. 26, pozn. 94
120 J 1,19-21
121 J 1,21
122 tj. o individualitě
123 Mt 16,18
124 Je všeobecně známo, že Petrovo skutečné jméno bylo Šimon, ale Kristus ho nazval Kefas. Tomu odpovídá řecké slovo petras, jež značí skálu.
125 Mt 16,14-18
126 Korán 6:104
127 hadíth (ústní tradice)
128 Korán 59:2
129 Je stvořena a tudíž má počátek.
130 Tj. v říši člověka, kde jedině Duch projevuje nesmrtnost.
srov. "Pět stránek Ducha", kap. 36, "Stav člověka a jeho vývoj po smrti", kap. 64 atd.
131 J 14,11 a J 17,21
132 J 1,1
133 Projev Boží
134 Projev Boží
135 srov. "Duše, duch a mysl", kap. 55
136 J 1,1
137 Mt 6,9 a L 11,2
138 J 1,1
139 Ex 20,4-5 a Dt 5,8-9
140 Nu 20,23-24
141 Korán 48:1-2
142 Mt 19,16-17
143 Kitáb-i-Aqdas, tj. Nejsvětější kniha Bahá'u'lláhova obsahující větší část přikázání. Je to základ principů víry Bahá'í.
144 Dům spravedlnosti (Bajtu'l-Adl) je instituce, kterou vytvořil Bahá'u'lláh. Bahá'u'lláh se zmiňuje o dvou úrovních této instituce: jsou jimi místní domy spravedlnosti, jež odpovídají za každé město nebo vesnici, a Světový dům spravedlnosti. Ve své Poslední vůli připojil 'Abdu'l-Bahá střední úroveň, sekundární domy spravedlnosti. Neomylnost byla udělena pouze Světovému domu spravedlnosti. V současné době se místní a sekundární domy spravedlnosti nazývají místní a národní duchovní rady, aby byla zdůrazněna jejich čistě duchovní funkce.
145 Korán 23:14.
146 člověk
147 Tj. když například připustíme, že člověk byl dříve čtvernožcem nebo že měl ocas.
148 Gn 1,26
- 149 Téma emanace a projevu je podrobněji vyloženo v následující kapitole.
150 srov. "Skutečná preexistence", kap. 80
151 J 1,1
152 J 14,11 a J 17,21.
153 Bahá'u'lláh
154 Gn 9,25
155 Tj. lidem tedy nemůžeme dávat vinu za jejich povahu.
- 156 Zj 22,13
157 srov. "Rozdíl mezi člověkem a zvířetem", kap.48
158 J 3,5
159 J 1,13
160 Korán 23:14
- 161 Jeden farsach odpovídá zhruba čtyřem mílím - tj. celkem asi 128,7 km. (pozn. překladatele)
162 V Persii je zvykem počítat vzdálenost podle času.
- 163 Apogeum - bod na dráze Měsíce s největší vzdáleností od Země, perigeum - bod na dráze Měsíce s nejmenší vzdáleností od Země. (pozn. překladatele)
- 164 Mírzá Jahjá Sobh-i-'Azal, Bahá'u'lláhův nevlastní bratr a největší nepřítel
165 "Duše zahalené závojem" zde značí rozumové duše, jež nevlastní ducha víry. Srov. "Duše, duch a mysl", kap. 55.
- 166 Ř 9,21

167 Mt 5,39

168 Věřící, který s námi seděl u stolu.

169 Mt 8,22

170 Pekelný strom zmiňovaný v Koránu.

171 tj. Kruhu bytí

172 doslovně zrození

173 doslovně vytvoření něčeho nového

174 srov. Korán 37:180

175 Korán 59:2

176 Bahá'u'lláh

177 doslovně jednota bytí

178 Bůh

179 tj. duševní existence

180 tj. nekonečné pokračování příčin a následků

181 akcident - nahodilá vlastnost, případek, vyplývající ze substance jako takové a dále ji určující

182 substance - neměnná nositelka nahodilých vlastností, akcidentů neboli případků; podstata věci, která má reálnou existenci.

183 srov. Ibn Abí Usajbi'a, 'Ujún al-anbá fí tabaqát al-atibbá (Káhira 1882), sv. i, str. 76-77.

*****

Úvodní text na zadní straně obálky a na záložkách:

Již od raného dětství sdílel Abbás Effendi, nejstarší syn Bahá'u'lláha, utrpení, pronásledování a vyhnanství spolu se svým otcem. Za svůj titul si zvolil jméno 'Abdu'l-Bahá, což znamená „Služebník Bahá“. Bahá'u'lláh ho před svým odchodem z tohoto světa ustanovil jediným oprávněným vykladačem svého učení a vůdčí osobností Bahá'í víry. 'Abdu'l-Bahá rovněž představuje pro všechny věřící dokonalý vzor Bahá'í života.

V roce 1904, když byl 'Abdu'l-Bahá vězněm osmanské říše, přijeli do 'Akká první Bahá'í poutníci ze Západu, mezi nimiž byla i Laura Clifford Barney. Po svém propuštění 'Abdu'l-Bahá podnikl několik cest, během nichž v letech 1911-1913 navštívil Evropu a Ameriku. Na těchto cestách hlásal Bahá'u'lláhovo poselství a šířil jeho učení mezi nejrůznějšími vrstvami společnosti: mezi pacifisty, vědci, podnikateli, universitními profesory, novináři, vysokými úředníky státní správy, velvyslanci i obyčejnými lidmi.

'Abdu'l-Bahá zesnul v roce 1921. V té době již byly základy Bahá'í víry pevně ustanoveny a Bahá'u'lláhovo učení se začalo šířit do všech zemí světa.

Laura Clifford Barney pocházela ze Spojených států amerických. Usadila se v Paříži, kde se stala známou osobností v místních literárních kruzích. Počátkem století uvěřila v Bahá'u'lláha a přijala Bahá'í víru. Kniha „Odpovědi na některé otázky“ vznikla na základě 'Abdu'l-Baháových odpovědí na otázky Laury Clifford během několika setkání v letech 1904-1906, kdy byl 'Abdu'l-Bahá znovu uvězněn v pevnostním městě 'Akká. Původní hovory byly vedeny a zaznamenávány v perštině, brzy však byly přeloženy do angličtiny a poté do téměř všech světových jazyků.

Tato kniha obsahuje odpovědi 'Abdu'l-Bahá na mnoho otázek, které hluboce znepokojují moderního člověka. Jeho výklad dokazuje, že je možné nalézt logické odpovědi na nejsložitější otázky, kterými se kdy lidstvo zabývalo.

Odpovědi na některé otázky byly poprvé publikovány v Londýně v roce 1908, avšak ani dnes neztratila tato kniha nic ze svého významu a aktuálnosti. Představuje velký přínos pro ty, jejichž pohled na život je otevřený a nezávislý.

'Abdu'l-Bahá byl nejstarším synem Bahá'u'lláha, Zakladatele Bahá'í víry. V této knize odpovídá na otázky z historie náboženství, dokazuje existenci Boha a lidského ducha, vysvětluje biblická proroctví a podobenství, zabývá se problematikou predestinace a svobodné vůle a mnoha dalšími tématy.

Věříme, že první vydání této knihy v českém jazyce seznámí čtenáře s pohledem Bahá'í víry na některé z nejdůležitějších otázek týkajících se samotné podstaty lidské existence a jejího smyslu.

'Abdu'l-Bahá

Odpovědi na některé otázky

Z anglického originálu
Some Answered Questions,
vydaného Bahá'í Publishing Trust,
WILMETTE, U.S.A., 1984 / reprint 1990,
přeložil kolektiv překladatelů.

První vydání v roce 1908 publikoval
Kegan Paul, Trench, Trubner & Co. Ltd.
Ze sazby zhotovené v HORA STYL, s.r.o., Brno
Vytiskla tiskárna Alcor, Praha.
©Vydalo Bahá'í nakladatelství, s.r.o.
První vydání, Mladá Boleslav, 1998

ISBN 80-85478-19-6